

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ
ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ»**

**ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΑΜΙΕΩΝ ΓΙΑ ΤΑ
ΕΤΗ 2013,2014,2015: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ**

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ-ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΟΥΓΚΑΚΙΩΤΗ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Υπεύθυνος

Γεώργιος Σταμούλης

Λαμία, Ιούνιος 2016

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

**ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΒΙΟΙΑΤΡΙΚΗ**

ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗ

**«ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ ΜΕ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ,
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΜΕΓΑΛΟΥ ΟΓΚΟΥ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ
ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ»**

**ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΑΜΙΕΩΝ ΓΙΑ ΤΑ
ΕΤΗ 2013,2014,2015: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ**

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ-ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΟΥΓΚΑΚΙΩΤΗ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Επιβλέπων

Γεώργιος Σταμούλης

Λαμία, Ιούνιος 2016

«Υπεύθυνη Δήλωση μη λογοκλοπής και ανάληψης προσωπικής ευθύνης»

Με πλήρη επίγνωση των συνεπειών του νόμου περί πνευματικών δικαιωμάτων, και γνωρίζοντας τις συνέπειες της λογοκλοπής, δηλώνω υπεύθυνα και ενυπογράφως ότι η παρούσα εργασία με τίτλο "ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΑΜΙΕΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2013,2014,2015 : ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ" αποτελεί προϊόν αυστηρά προσωπικής εργασίας και όλες οι πηγές από τις οποίες χρησιμοποίησα δεδομένα, ιδέες, φράσεις, προτάσεις ή λέξεις, είτε επακριβώς (όπως υπάρχουν στο πρωτότυπο ή μεταφρασμένες) είτε με παράφραση, έχουν δηλωθεί κατάλληλα και ευδιάκριτα στο κείμενο με την κατάλληλη παραπομπή και η σχετική αναφορά περιλαμβάνεται στο τμήμα των βιβλιογραφικών αναφορών με πλήρη περιγραφή. Αναλαμβάνω πλήρως, ατομικά και προσωπικά, όλες τις νομικές και διοικητικές συνέπειες που δύναται να προκύψουν στην περίπτωση κατά την οποία αποδειχθεί, διαχρονικά, ότι η εργασία αυτή ή τμήμα της δεν μου ανήκει διότι είναι προϊόν λογοκλοπής.

Η ΔΗΛΟΥΣΑ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ-ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΟΥΓΚΑΚΙΩΤΗ

08/11/2016

Υπογραφή

**ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΑΜΙΕΩΝ ΓΙΑ ΤΑ
ΕΤΗ 2013,2014,2015: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ**

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ-ΔΗΜΗΤΡΑ ΠΟΥΓΚΑΚΙΩΤΗ

Τριμελής Επιτροπή:

Γεώργιος Σταμούλης, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (επιβλέπων)

Κωνσταντίνος Τσαμαδιάς, Ομότιμος Καθηγητής, Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

Ευθύμιος Λαλλάς, Επίκουρος Καθηγητής, Τει Στερεάς Ελλάδας

Επιστημονικά Υπεύθυνος: Κωνσταντίνος Τσαμαδιάς, Ομότιμος Καθηγητής

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, "Πρόγραμμα Καλλικράτης ", αποτελεί τη μεγαλύτερη αναπτυξιακή πρωτοβουλία των τελευταίων δεκαετιών. Με τη νέα του μορφή, γίνεται προσπάθεια το ελληνικό κράτος να αποκεντρωθεί και να αποκτήσει την απαραίτητη ευελιξία, αποτελεσματικότητα και ικανότητα περαιτέρω αξιοποίησης τοπικών και περιφερειακών συγκριτικών πλεονεκτημάτων. Εκτός από αναπτυξιακό εφαλτήριο, η νέα αρχιτεκτονική αναμένεται να επηρεάσει θετικά τα δημοσιονομικά μεγέθη, μέσω της αύξησης της αποτελεσματικότητας των δήμων, και να συμβάλλει θετικά στον περιορισμό των φαινομένων αδιαφάνειας και διαφθοράς.

Στο πλαίσιο αυτό η παρούσα εργασία επιχειρεί να διερευνήσει και να αποτυπώσει την υφιστάμενη λειτουργία του Δήμου Λαμιέων χρησιμοποιώντας ως εργαλείο την ανάλυση του προϋπολογισμού για τα έτη 2013, 2014 και 2015. Επίσης προσπαθεί να ενισχύσει το θεσμό της διαφάνειας σε επίπεδο εσόδων και δαπανών περιγράφοντας μια θεωρητική εφαρμογή σύμφωνα με την οποία δίδεται η απαραίτητη δημοσιότητα σε όλες τις πραγματοποιούμενες δαπάνες και έσοδα με τη βοήθεια των εργαλείων της πληροφορικής.

Λέξεις -Κλειδιά: Πρόγραμμα Καλλικράτης, Τοπική Αυτοδιοίκηση, ΟΤΑ Α βαθμού, Προϋπολογισμός Οτα, Διαφάνεια, Δαπάνες, Έσοδα, Ισοσκελισμός, , Αποκλίσεις, Πλεονασματικός

ABSTRACT

The new Architecture of Local Government and Decentralized Administration, "Kallikratis Project ", is the largest initiative in the last decades. With the new form, there is an effort the Greek state to decentralize and to obtain the necessary flexibility, efficiency and capacity to utilize further the local and regional comparative advantages. Besides the development, the new architecture is expected to positively affect public finances by increasing the efficiency of municipalities, and contributes positively to reducing opacity phenomena and corruption.

In this context, this paper attempts to explore and capture the existing operation of Municipality of Lamia using as tool the budget estimates for the years 2013, 2014 and 2015. It also tries to strengthen the institution of transparency on revenue and expenditure level describing a theoretical application in which adequate publicity is given to all the expenditure and revenue with the help of computer tools.

Keywords: Kallikratis project, Local Authorities, Local Authorities A grade, Budgeting, Transparency, Expenditure, Revenue, balance, , Deviations, surplus

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Αρχικά, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέποντα καθηγητή μου, κύριο Γεώργιο Σταμούλη, για την πολύτιμη βοήθειά του. Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω τον ομότιμο καθηγητή κύριο Κωνσταντίνο Τσαμαδιά, διότι οι συμβουλές του ήταν εξαιρετικά πολύτιμες καθ' όλη τη διάρκεια της εκπόνησης και συνέβαλε τα μέγιστα από την πλευρά του για την υλοποίηση της συγκεκριμένης διπλωματικής εργασίας. Το πιο σημαντικό είναι ότι παρείχε αμέριστη συμπαράσταση στις δυσκολίες που συνάντησα και με τις εύστοχες παρατηρήσεις και προτάσεις του με κατεύθυνε πάντα προς τη σωστή κατεύθυνση.

Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένειά μου, η οποία στάθηκε αρωγός και συμπαραστάτης σε αυτή τη δύσκολη προσπάθεια που ξεκίνησα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	6
ABSTRACT.....	7
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	8
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	13
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο : Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	14
1.1 Έννοια-Νομικό Πλαίσιο-Σκοπός	14
1.2 Πρόγραμμα Καλλικράτης.....	15
1.2.1 Συνοπτική παρουσίαση προγράμματος.....	15
1.2.2 Σημαντικές αλλαγές που προωθούνται μέσω Καλλικράτη	18
1.3 Η Ευρωπαϊκή Τοπική Αυτοδιοίκηση.....	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο Ο ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΟΤΑ Α ΒΑΘΜΟΥ	24
2.1 Έννοια	24
2.2 Αρχές κατάρτισης προϋπολογισμού	24
2.3 Δομή Προϋπολογισμού.....	25
2.4 Εγγραφή Εσόδων και Δαπανών στον Προϋπολογισμό	26
2.5 Διαδικασία σύνταξης-ψήφησης του Προϋπολογισμού.....	28
2.6 Αναμόρφωση -Τροποποίηση Π/Υ	32
2.7 Έλεγχος προϋπολογισμού	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΑΜΙΕΩΝ.....	38
3.1 Γενικά Στοιχεία Δήμου Λαμιέων	38
3.2 Ανάλυση Προϋπολογισμού-Απολογισμού έτους 2013.....	40
3.3 Ανάλυση Προϋπολογισμού-Απολογισμού έτους 2014.....	63
3.4 Ανάλυση Προϋπολογισμού-Απολογισμού Έτους 2015.....	84
3.5 Γενικές Διαπιστώσεις επί του Π/Υ και Απολογισμού ετών 2013,2014 και 2015	103

3.6 Συγκριτική Ανάλυση του Προϋπολογισμού του Δήμου Λαμιέων για τα έτη 2013, 2014, 2015.	105
.....	
3.7 Αξιολόγηση έργων ΕΣΠΑ στο Δήμο Λαμιέων	112
3.7.1 Εισαγωγή.....	112
3.7.2 Συνοπτική Παρουσίαση ΕΣΠΑ	112
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο : ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΓΙΑ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΛΑΜΙΕΩΝ	124
.....	
4.1 Το Πρόγραμμα Δι@ύγεια Ι και ΙΙ	124
4.2 Ανοικτά Δεδομένα	125
4.3 Θεωρητική Περιγραφή εφαρμογής για ανάπτυξη της διαφάνειας	127
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο : ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	134
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	138
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ	139
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	141
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΧΑΡΤΩΝ	142

Σε όσους επιθυμούν να δούνε
την Τοπική Αυτοδιοίκηση και
με επιστημονική ματιά

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αντικείμενο της παρούσας διπλωματικής εργασίας είναι η παρουσίαση του θεσμικού πλαισίου και του τρόπου λειτουργίας που διέπει την οικονομική διοίκηση των ΟΤΑ.

Ειδικότερα στο πρώτο κεφάλαιο, παρουσιάζονται συνοπτικά τα βασικά σημεία που προωθούνται μέσω του προγράμματος "Καλλικράτης".

Στη συνέχεια στο δεύτερο κεφάλαιο αναλύονται όλες οι βασικές αρχές που διέπουν την κατάρτιση, ψήφιση και εκτέλεση του Προϋπολογισμού στους ΟΤΑ α΄ βαθμού.

Στο τρίτο κεφάλαιο θα επικεντρωθούμε στον Δήμο Λαμιέων και αφού παραθέσουμε κάποια ιστορικά και πληροφοριακά στοιχεία θα προχωρήσουμε στην ανάλυση των οικονομικών καταστάσεων του για τα έτη 2013,2014 και 2015. Επίσης θα προβούμε σε μια συνοπτική παρουσίαση της πορείας υλοποίησης των έργων του ΕΣΠΑ 2007-2013 του Δήμου Λαμιέων που χρηματοδοτήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και ολοκληρώθηκαν εντός της 4^{ης} Προγραμματικής Περιόδου δηλαδή έως το τέλος του 2015.

Τέλος πριν την ολοκλήρωση της διπλωματικής , παρουσιάζεται μια θεωρητική περιγραφή ενός προγράμματος που στοχεύει στην περαιτέρω ενίσχυση του θεσμού της διαφάνειας μέσω της δημοσιοποίησης στοιχείων δαπανών και εσόδων .

Για την επίτευξη των ανωτέρω, η βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε προέρχεται τόσο από πρωτογενείς πηγές (νόμοι, διατάγματα, υπουργικές αποφάσεις κ.α), όσο και από δευτερογενείς (site, άρθρα,) .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο : Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

1.1 Έννοια-Νομικό Πλαίσιο-Σκοπός

Ο Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου το οποίο συστήνεται σε συγκεκριμένη εδαφική περιφέρεια με σκοπό τη διοίκηση τοπικών ζητημάτων, με όργανα που εκλέγονται με ψηφοφορία από τους δημότες της περιφέρειάς τους.

Οι αρχές που διέπουν την λειτουργία των ΟΤΑ προσδιορίζονται από τις Συνταγματικές διατάξεις και πιο συγκεκριμένα από το Σύνταγμα της Ελληνικής Δημοκρατίας του 1975, όπως αυτό αναθεωρήθηκε το 2001 και το 2008 (δεν γίνεται αναφορά στην αναθεώρηση του Συντάγματος το 1986, καθώς αυτή δεν επηρέασε την τοπική αυτοδιοίκηση) ,κυρίως τα άρθρα 101 και 102, τα οποία αποτελούν τη θεσμική βάση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και παρουσιάζονται παρακάτω:

Άρθρο 101 - Διοικητική Αποκέντρωση

1. Η διοίκηση του Κράτους οργανώνεται σύμφωνα με το αποκεντρωτικό σύστημα.
2. Η διοικητική διαίρεση της Χώρας διαμορφώνεται με βάση τις γεωοικονομικές, κοινωνικές και συγκοινωνιακές συνθήκες.
3. Τα περιφερειακά όργανα του Κράτους έχουν γενική αποφασιστική αρμοδιότητα για τις υποθέσεις της περιφέρειάς τους. Τα κεντρικά όργανα του Κράτους, εκτός από ειδικές αρμοδιότητες, έχουν τη γενική κατεύθυνση, το συντονισμό και τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των περιφερειακών οργάνων, όπως νόμος ορίζει.
4. Ο κοινός νομοθέτης και η διοίκηση όταν δρουν κανονιστικά έχουν υποχρέωση να λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαίτερες συνθήκες των νησιωτικών περιοχών και ορεινών περιοχών, μεριμνώντας για την ανάπτυξή τους.

Άρθρο 102 - Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης

1. Η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων ανήκει στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού. Υπέρ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης συντρέχει τεκμήριο αρμοδιότητας για τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων. Νόμος καθορίζει το εύρος και τις κατηγορίες των τοπικών υποθέσεων, καθώς και την κατανομή τους στους επί μέρους βαθμούς. Με νόμο μπορεί να ανατίθεται στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης η άσκηση αρμοδιοτήτων που συνιστούν αποστολή του Κράτους.

2. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης έχουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Οι αρχές τους εκλέγονται με καθολική και μυστική ψηφοφορία, όπως νόμος ορίζει.
3. Με νόμο μπορεί να προβλέπονται για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών ή την άσκηση αρμοδιοτήτων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης αναγκαστικοί ή εκούσιοι σύνδεσμοι οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης που διοικούνται από αιρετά όργανα.
4. Το Κράτος ασκεί στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης εποπτεία που συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας και δεν επιτρέπεται να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση τους. Ο έλεγχος νομιμότητας ασκείται, όπως νόμος ορίζει. Πειθαρχικές ποινές στα αιρετά όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης, εκτός από τις περιπτώσεις που συνεπάγονται αυτοδικαίως έκπτωση ή αργία, επιβάλλονται μόνο ύστερα από σύμφωνη γνώμη συμβουλίου που αποτελείται κατά πλειοψηφία από τακτικούς δικαστές, όπως νόμος ορίζει.
5. Το Κράτος λαμβάνει τα νομοθετικά, κανονιστικά και δημοσιονομικά μέτρα που απαιτούνται για την εξασφάλιση της οικονομικής αυτοτέλειας και των πόρων που είναι αναγκαίοι για την εκπλήρωση της αποστολής και την άσκηση των αρμοδιοτήτων των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης με ταυτόχρονη διασφάλιση της διαφάνειας κατά τη διαχείριση των πόρων αυτών. Νόμος ορίζει τα σχετικά με την απόδοση και κατανομή, μεταξύ των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των φόρων ή τελών που καθορίζονται υπέρ αυτών και εισπράττονται από το Κράτος. Κάθε μεταβίβαση αρμοδιοτήτων από κεντρικά ή περιφερειακά όργανα του Κράτους προς την τοπική αυτοδιοίκηση συνεπάγεται και τη μεταφορά των αντίστοιχων πόρων. Νόμος ορίζει τα σχετικά με τον καθορισμό και την είσπραξη τοπικών εσόδων απευθείας από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.

1.2 Πρόγραμμα Καλλικράτης

1.2.1 Συνοπτική παρουσίαση προγράμματος

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Ελλάδα οργανώνεται διαχρονικά σε δύο βαθμούς. Η δομή αυτής της οργάνωσης τα τελευταία χρόνια αναμορφώθηκε, με στόχο η αυτοδιοίκηση να καταστεί πιο αποδοτική, αποτελεσματική, λειτουργική, υπεύθυνη και πλέον διαφανής τόσο ως προς την λειτουργία της όσο και ως προς τις υπηρεσίες της στους πολίτες. Η τρέχουσα διοικητική διαίρεση της Ελλάδας διαμορφώθηκε από το πρόγραμμα «Καλλικράτης» και ισχύει από την 1η Ιανουαρίου 2011. Σύμφωνα με αυτήν, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού ανασυγκροτήθηκαν χωρικά και πληθυσμιακά σε μεγαλύτερες γεωγραφικές μονάδες, με τη συνένωση δήμων και κοινοτήτων και νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, αντίστοιχα, με αποτέλεσμα η χώρα να διαιρείται σε 325

δήμους (Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' βαθμού), δεκατρείς (13) περιφέρειες (Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης β' βαθμού) και επτά (7) αποκεντρωμένες διοικήσεις.

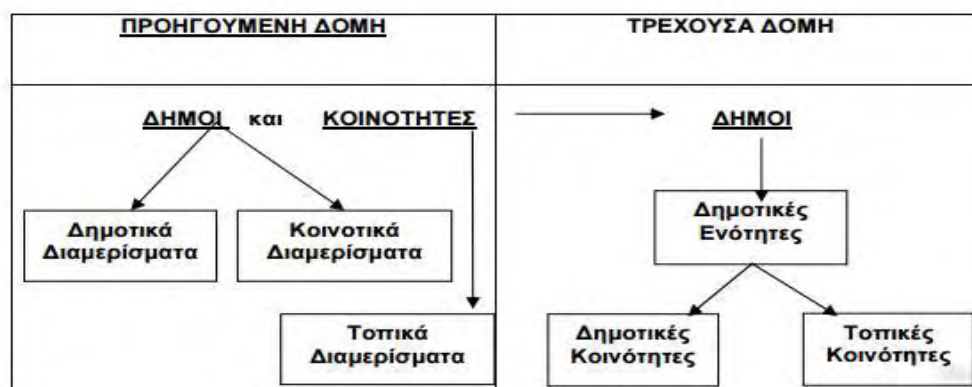
Πίνακας 1: Συγκριτική απεικόνιση διάρθρωσης Τ.Α. πριν και μετά Καλλικράτη

<u>ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΔΟΜΗ</u>		<u>ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΔΟΜΗ</u>	
1034 914 120	ΔΗΜΟΙ -ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΟΤΑ α' Βαθμού Δήμοι Κοινοότητες	→ 325	ΔΗΜΟΙ ΟΤΑ α' Βαθμού
54 47 3 (7 Ν.Α) 19	ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ Ν.Α- ΟΤΑ β' Βαθμού Απλές Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις Ενιαίες - Διευρυμένες Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις Επαρχεία	→ 13	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΟΤΑ β' Βαθμού
13	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	→ 7	ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

Πηγή: Ν. 3852/2010

Οι δήμοι είναι αυτοδιοικούμενα κατά τόπο νομικά πρόσωπα και αποτελούν τον πρώτο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης. Υπέρ των δήμων συντρέχει το τεκμήριο διοίκησης των τοπικών υποθέσεων (σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 102 του Συντάγματος και τις διατάξεις του Ευρωπαϊκού Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας που κυρώθηκε με το Ν. 1850/1989.). Η εδαφική περιφέρεια κάθε δήμου που συνιστάται με το 'Πρόγραμμα Καλλικράτης' αποτελείται από τις εδαφικές περιφέρειες των συνενούμενων ΟΤΑ. Οι δήμοι και οι κοινότητες, που συνενώθηκαν με το ν.2539/1997, αποτελούν **τοπικές κοινότητες** του νέου δήμου που δημιουργήθηκε με τις διατάξεις του ν. 3852/ 2010, εφόσον έχουν πληθυσμό μέχρι 2.000 κατοίκους και **δημοτικές κοινότητες**, εφόσον έχουν πληθυσμό μεγαλύτερο από 2.000 κατοίκους.

Πίνακας 2: Συγκριτική απεικόνιση διάρθρωσης Τ.Α. πριν και μετά Καλλικράτη

Πηγή: Ν.3852/2010

Οι περιφέρειες είναι αυτοδιοικούμενα κατά τόπο νομικά πρόσωπα και αποτελούν το δεύτερο βαθμό τοπικής αυτοδιοίκησης. Κάθε Περιφέρεια εντός των γεωγραφικών της ορίων περιλαμβάνει περισσότερους του ενός νομούς. Κατά κανόνα, συγκροτούνται στα όρια των νομών και των πρώην νησιωτικών επαρχιών της χώρας περιφερειακές ενότητες, οι οποίες παίζουν σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της ενδοπεριφερειακής αποκέντρωσης, καθώς σε αυτές εδρεύουν οι υπηρεσίες των πρώην νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων συντελώντας στην απρόσκοπτη εξυπηρέτηση των πολιτών. Οι περιφέρειες σχεδιάζουν προγραμματίζουν και υλοποιούν πολιτικές σε περιφερειακό επίπεδο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, σύμφωνα με τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης και της κοινωνικής συνοχής λαμβάνοντας υπόψη και τις εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές. Στο πλαίσιο του δεύτερου βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης αναλαμβάνονται επιπλέον μητροπολιτικές αρμοδιότητες, οι οποίες συνδέονται με την ενιαία αντιμετώπιση υπερτοπικού χαρακτήρα προβλημάτων και αναγκών ενιαίου σχεδιασμού και ανάπτυξης των περιοχών που αφορούν, με σκοπό την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών των δύο μεγαλύτερων αστικών κέντρων της χώρας.

Πίνακας 3: Συγκριτική απεικόνιση διάρθρωσης Τ.Α. πριν και μετά Καλλικράτη

Πηγή: Ν.3852/2010

Μεταξύ των δύο βαθμών τοπικής αυτοδιοίκησης δεν υφίστανται σχέσεις ελέγχου και ιεραρχίας, αλλά συνεργασίας και συναλληλίας, οι οποίες αναπτύσσονται βάσει του νόμου, κοινών συμφωνιών και συντονισμού κοινών δράσεων.

Επίσης η αποκεντρωμένη κρατική διοίκηση διαρθρώνεται σε επτά (7) Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, η καθεμία από τις οποίες εκτείνεται στα όρια μίας (Αττικής, Κρήτης) ή περισσότερων περιφερειών . Οι αποκεντρωμένες Διοικήσεις, οι οποίες απολαμβάνουν

διοικητικής και δημοσιονομικής αυτοτέλειας, ασκούν αποκεντρωμένες αρμοδιότητες αμιγώς κρατικού χαρακτήρα.

1.2.2 Σημαντικές αλλαγές που προωθούνται μέσω Καλλικράτη

Στη μακρά και επίπονη πορεία για την ανασυγκρότηση του κράτους, της διοίκησης και της αυτοδιοίκησης, τίθενται μέσω του προγράμματος του Καλλικράτη, τα θεμέλια για μια συστηματική και ολοκληρωμένη αναδιάρθρωση της διοικητικής οργάνωσης της χώρας μας που περιλαμβάνει όχι μόνο τον πρώτο βαθμό αυτοδιοίκησης, που συγκροτούν οι Δήμοι, αλλά και το δεύτερο βαθμό που συγκροτούν οι Περιφέρειες, καθώς και την κρατική αποκέντρωση που συγκροτούν οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις.

Οι νέοι δήμοι, με τους κατάλληλους ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους, θα μπορούν πλέον να αναλάβουν ένα ευρύ φάσμα αρμοδιοτήτων που θα έπρεπε, σε ένα σύγχρονο κράτος, να ασκούνται κοντά στον πολίτη και με επίγνωση των τοπικών ιδιαιτεροτήτων. Αυτοί οι νέοι δήμοι θα μπορούν να ανταποκριθούν στη νέα μεγάλη πρόκληση για την αυτοδιοίκηση της χώρας μας, δηλαδή, την ανάληψη σημαντικού και ενεργού ρόλου ως προς την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών.

Η νέα αρχιτεκτονική διαμορφώνει, λοιπόν, τις κατάλληλες θεσμικές υποδοχές και για τον σταδιακό λειτουργικό εκσυγχρονισμό, την υιοθέτηση πρωτοποριακών μεθόδων και εργαλείων διοίκησης και προσφοράς υπηρεσιών, την ευρύτατη δυνατή αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, μιας ολόκληρης δέσμης μέτρων και πρωτοβουλιών που θα «απογειώσουν» τη δημόσια διοίκηση της χώρας μας, φέρνοντας την στην πρώτη γραμμή των διοικητικών καινοτομιών της εποχής μας.

Με το παρόν πρόγραμμα "Καλλικράτης" επιχειρείται ο συνολικός επανασχεδιασμός των επιπέδων διακυβέρνησης, σε μια Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Μια Νέα Αρχιτεκτονική, η οποία:

- κινείται εντός του πλαισίου που ορίζει το Σύνταγμα: επιτελικό κράτος με αποκεντρωμένα όργανα εξοπλισμένα με αποφασιστικές αρμοδιότητες και δύο λειτουργικούς βαθμούς αυτοδιοίκησης, ικανούς να ανταποκριθούν στις ανάγκες σχεδιασμού και υλοποίησης της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης, συνδυάζοντας τη δημοκρατική συμμετοχή με την αποτελεσματική διευθέτηση των τοπικών υποθέσεων και την εξυπηρέτηση του πολίτη,
- αφήνει πίσω τον παραδοσιακό συγκεντρωτισμό, αποκεντρώνει τη διοίκηση και της προσδίδει χαρακτηριστικά όπως ευελιξία, αποτελεσματικότητα, αξιοποίηση τοπικών και περιφερειακών πλεονεκτημάτων που συναντώνται σε όλα τα προηγμένα κράτη. Εκτός από αναπτυξιακό εφαλτήριο, η Νέα Αρχιτεκτονική αναμένεται να επηρεάσει θετικά τα δημοσιονομικά μεγέθη, μέσω της αύξησης της αποτελεσματικότητας των ΟΤΑ και του κράτους γενικότερα, όπως επίσης να συμβάλλει θετικά στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και τον περιορισμό φαινομένων αδιαφάνειας και αθέμιτου ανταγωνισμού.
- οργανώνει την άσκηση της εξουσίας με όρους διεύρυνσης της συμμετοχής του πολίτη και εμπάθυνσης της δημοκρατίας, αλλά και ανάδειξης του ρόλου της κοινωνίας των πολιτών, των κοινωνικών οργανώσεων και του εθελοντισμού,

- αξιοποιεί νέα εργαλεία και τις νέες μεθόδους της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και της αυτόματης εξυπηρέτησης, με διαδραστικές υπηρεσίες,
- γίνεται το θεσμικό «κλειδί» για την αλλαγή του αναπτυξιακού μοντέλου της χώρας, προσανατολίζοντας τις κρατικές δομές και λειτουργίες στις ανάγκες της πράσινης ανάπτυξης,
- ενσωματώνει τις αρχές της διαφάνειας, της ανοιχτής διακυβέρνησης, της αξιολόγησης και της λογοδοσίας στη διοικητική λειτουργία αλλά και της αξιοκρατίας στην πρόσληψη του προσωπικού, που απαλλάσσει πλέον την τοπική αυτοδιοίκηση από μια διαρκή κριτική.

Η Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης αποσκοπεί στην εξοικονόμηση πόρων των φορολογούμενων πολιτών μέσω του περιορισμού του αριθμού των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων και στην εξορθολογισμένη διαχείριση. Ταυτόχρονα, το σημαντικότερο πλεονέκτημα της Νέας Αρχιτεκτονικής είναι η αναπτυξιακή της προοπτική. Η συγκρότηση και λειτουργική αυτοδυναμία των νέων ΟΤΑ τους καθιστά ικανούς να διευκολύνουν, να ενθαρρύνουν και να στηρίζουν την ανάληψη τοπικών πρωτοβουλιών, να καταστούν, δηλαδή, βασικός συντελεστής της τοπικής ανάπτυξης. Θα πρόκειται για μια ανάπτυξη νέου τύπου που τα κύρια χαρακτηριστικά της θα βασίζονται στην αξιοποίηση των τοπικών και περιφερειακών συγκριτικών πλεονεκτημάτων, στο σεβασμό στο περιβάλλον και στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Το «Πρόγραμμα Καλλικράτης» στόχο έχει να προσδώσει στη χώρα μια σταθερή και σύγχρονη διοικητική και αυτοδιοικητική δομή μόνιμου χαρακτήρα. Σχεδιάστηκε με την επίγνωση δηλαδή ότι πρέπει να ξεπεραστεί η προσέγγιση προσωρινών λύσεων, περιοριζόμενη σε μεταβατικές λύσεις που θα δημιουργούσαν σύντομα ανάγκες νέων παρεμβάσεων, αναπαράγοντας εκκρεμότητες. Ο ολοκληρωμένος σχεδιασμός που παρουσιάζεται με τη Νέα Αρχιτεκτονική έχει μακρόπνοα χαρακτηριστικά, ικανά να ανταποκριθούν όχι μόνο στις σημερινές αλλά και στις μελλοντικές ανάγκες ανάπτυξης με τις απαραίτητες ασφαλώς προσαρμογές που ίσως καταστούν αναγκαίες. Η Νέα Αρχιτεκτονική θεμελιώνει μια νέα, εξορθολογισμένη δομή του κράτους:

- Κεντρικό χαρακτηριστικό της είναι ο ολοκληρωμένος και συστηματικός σχεδιασμός που απαντά στα προβλήματα της αποσπασματικής και κατακερματισμένης έως τώρα προσέγγισης. Πρόκειται για συντονισμένες παρεμβάσεις στο σύνολο της αρχιτεκτονικής, οι οποίες συγκροτούν ένα νέο οικοδόμημα που δίνει έμφαση στη συνάρθρωση, τη συνέργεια και την αλληλεξάρτηση των επιπέδων κεντρικής – αποκεντρωμένης διοίκησης και αυτοδιοίκησης. Η δε αναδιάταξη των επιπέδων της Αυτοδιοίκησης οδηγεί στη ριζική αλλαγή του κεντρικού κράτους, αναδεικνύοντας τον επιτελικό, συντονιστικό και ελεγκτικό χαρακτήρα του.
- Πυρήνας της Νέας Αρχιτεκτονικής είναι μία σαφής οριοθέτηση αρμοδιοτήτων και η ολοκληρωμένη άσκηση δημοσίων πολιτικών σε κάθε επίπεδο, ώστε να είναι ξεκάθαρο σε κάθε πολίτη, για κάθε ανάγκη του, ποιος είναι αρμόδιος, τι πρέπει να 8 κάνει και να εξυπηρετείται σε ένα επίπεδο είτε στο Δήμο, είτε στην Περιφέρεια, είτε στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση.

- Θεμελιώδη επιλογή συνιστά η αναβάθμιση της δημοκρατικής λειτουργίας της αυτοδιοίκησης, τόσο με τον εμπλουτισμό συμμετοχικών διαδικασιών, όπως η διαβούλευση, όσο και με τη βελτίωση της αντιπροσώπευσης.

- Βασικό κριτήριο είναι η δημιουργία ισχυρών διοικητικών ενοτήτων, ώστε να είναι σε θέση να ασκήσουν με αποτελεσματικό, ποιοτικό, διαφανή και βιώσιμο τρόπο το σύνολο των αρμοδιοτήτων που τους ανατίθενται.

- Γνώμονας των οργανωτικών επιλογών είναι ο πολίτης και η εξυπηρέτηση των αναγκών του. Γι' αυτό η συγκρότηση ισχυρότερων και μεγαλύτερων ενοτήτων συνοδεύεται από την παροχή των διοικητικών υπηρεσιών όσο το δυνατό πιο κοντά στον πολίτη, με την ενίσχυση της υπόστασης του χωριού και της γειτονιάς, ως ζωντανών κυττάρων της τοπικής κοινωνίας.

Με το «Πρόγραμμα Καλλικράτης» επιχειρείται η διοικητική, οικονομική, πολιτική αλλά και ηθική επαναθεμελίωση της αυτοδιοίκησης. Έτσι, δίδεται η κατάλληλη απάντηση στη γραφειοκρατία και την αναποτελεσματικότητα.

Τελειώνοντας οφείλουμε να επισημάνουμε ότι το «Πρόγραμμα Καλλικράτης» δεν συνεπάγεται μόνο αποκέντρωση αρμοδιοτήτων αλλά και αποκέντρωση πόρων και προσωπικού, αποκέντρωση ευθύνης και λογοδοσίας – συνιστά μια κίνηση εμπιστοσύνης προς το θεσμό της αυτοδιοίκησης. Μέτρο για την αξιολόγηση της επιτυχίας της είναι η αναβάθμιση της καθημερινότητας του πολίτη, η ενίσχυση της επαγγελματικής δράσης και της επιχειρηματικότητας, η αναβάθμιση του ρόλου των αιρετών και των συνθηκών εργασίας των εργαζόμενων της αυτοδιοίκησης, η σωστή διαχείριση των δημόσιων πόρων και η συμβολή στη δημοσιονομική ανάταξη και την αναπτυξιακή επανεκκίνηση της χώρας μας.

1.3 Η Ευρωπαϊκή Τοπική Αυτοδιοίκηση

Η Ευρωπαϊκή εδαφική και θεσμική οργάνωση εξελίσσεται συνεχώς ως αποτέλεσμα της διαδικασίας της αποκέντρωσης που πραγματοποιείται σε πολλές από τις χώρες της Ευρώπης. Τόσο ο αριθμός των τοπικών διοικητικών επιπέδων, όσο και οι αρμοδιότητες και ο βαθμός αυτονομίας των τοπικών αρχών έχουν μεταβληθεί για να συμβαδίσουν με τις ιστορικές και πολιτικές εξελίξεις ανάμεσα στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε).

Η Ευρωπαϊκή Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι οργανωμένη σε πρωτοβάθμιο, δευτεροβάθμιο και τριτοβάθμιο επίπεδο, ανάλογα με το μέγεθος της εκάστοτε χώρας και τη διαδικασία αποκέντρωσης όπως αυτή εξελίσσεται. Για παράδειγμα στα νέα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης οι διαδικασίες αποκέντρωσης παρουσιάζουν πολύ γοργούς ρυθμούς λόγω των κενών που καλούνται να καλύψουν ενώ αντίθετα στα παλαιότερα κράτη οι υποεθνικές βαθμίδες διακυβέρνησης είχαν βαθιές ρίζες στην ιστορία, γεγονός που έπρεπε να ληφθεί υπόψη από τις δημόσιες αρχές στον όποιο σχεδιασμό αποδιοργανωτικών μέτρων.

Πίνακας 4: Η Διάρθρωση της Ευρωπαϊκής Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Η Διάρθρωση της ευρωπαϊκής Τοπικής Αυτοδιοίκησης			
Χώρες με μία βαθμίδα διακυβέρνησης (Ο.Τ.Α.)			
Βουλγαρία	264 Ο.Τ.Α.		
Εσθονία	227 Ο.Τ.Α. (194 μη αστικοί δήμοι και 33 πόλεις)		
Κύπρος	524 Ο.Τ.Α. (24 δήμοι - 491 κοινότητες)		
Λιθουανία	60 Ο.Τ.Α.		
Λουξεμβούργο	116 Ο.Τ.Α. (περιλαμβάνονται 12 πόλεις)		
Μάλτα	68 τοπικά συμβούλια		
Σλοβενία	210 Ο.Τ.Α. (περιλαμβάνονται 11 αστικοί Ο.Τ.Α.)		
Φιλανδία	416 Ο.Τ.Α.		
Χώρες με δύο βαθμίδες διακυβέρνησης			
Αυστρία	2.357 Ο.Τ.Α.	9 κράτη	
Δανία	98 Ο.Τ.Α.	5 περιφέρειες	
Ελλάδα	325 Ο.Τ.Α.	13 αιρετές περιφέρειες	
Ιρλανδία	114 τοπικά συμβούλια	8 περιφερειακές αρχές	
Λετονία	527 Ο.Τ.Α.	26 επαρχίες	
Ολλανδία	443 Ο.Τ.Α.	12 επαρχίες	
Ουγγαρία	3.175 Ο.Τ.Α.	19 κομητείες	
Πορτογαλία	308 Ο.Τ.Α.	2 αυτόνομες περιφέρειες	
Ρουμανία	3.179 τοπικές αρχές	42 κομητείες	
Σλοβακία	2891 Ο.Τ.Α.	8 περιφέρειες	
Σουηδία	290 Ο.Τ.Α.	18 κομητειακά συμβούλια και 2 περιφέρειες	
Τσεχία		14 περιφέρειες	
Χώρες με τρεις βαθμίδες διακυβέρνησης			
Βέλγιο	589 Ο.Τ.Α.	10 επαρχίες	6 κοινότητες και περιφέρειες
Γαλλία	36683 Ο.Τ.Α.	100 διοικητικά διαμερίσματα	26 περιφέρειες
Γερμανία	12.312 Ο.Τ.Α.	323 επαρχιακά διαμερίσματα	16 κρατίδια
Η.Β.	434 τοπικές αυτοδιοικήσεις	34 κομητειακά συμβούλια και την Ευρύτερη Αρχή του Λονδίνου	3 αποκεντρωμένα έθνη
Ισπανία	8.111 Ο.Τ.Α.	50 επαρχίες 314 κομητείες	17 αυτόνομες κοινότητες
Ιταλία	8.101 Ο.Τ.Α.		16 περιφέρειες

Πηγή: Dexia

Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός της ύπαρξης μιας έντονης προσπάθειας είτε αναδιοργάνωσης της τριτοβάθμιας αυτοδιοίκησης -με τη δημιουργία νέων περιφερειών- είτε ενίσχυσης αυτών που ήδη υπάρχουν -με τη μεταφορά αρμοδιοτήτων αλλά και πόρων. Εξάλλου η περιφερειακή αποκέντρωση αποτελεί κοινή τάση σήμερα στην Ευρώπη. Ένας από τους κύριους λόγους προς την κατεύθυνση αυτή είναι και το έντονο ενδιαφέρον που δείχνει η Ευρωπαϊκή Ένωση στο να αποδώσει στις περιφερειακές αρχές έναν ακόμη πιο σημαντικό ρόλο σε σχέση με τη λήψη και εφαρμογή αποφάσεων σε κοινωνικά, περιβαλλοντικά, οικονομικά και άλλα θέματα.

Τα οικονομικά της Τ.Α. βρίσκονται στο προσκήνιο των εξελίξεων, τα τελευταία κυρίως χρόνια. Στην Ε.Ε η είσοδος νέων κρατών μελών άλλαξε τα μέχρι σήμερα δεδομένα και

διαμόρφωσε ένα διαφορετικό τοπίο όσον αφορά τον κατακερματισμό των κοινοτικών επιχορηγήσεων που κατευθύνονται πλέον προς τις οικονομικά ασθενέστερες χώρες της μεγάλης ευρωπαϊκής οικογένειας. Παράλληλα τα τελευταία χρόνια έχει ξεκινήσει και η διαδικασία αποκέντρωσης των Οικονομικών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης η οποία και αναπτύχθηκε τις περισσότερες φορές σε αρμονία με την αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων της. Τα έσοδα των τοπικών αρχών αυξάνονται με σταθερό ρυθμό και προέρχονται από πολλές και διαφορετικές πηγές όπως η δημιουργία νέων τοπικών φόρων, η θεσμοθέτηση και αναμόρφωση των επιχορηγήσεων η αυξημένη χρήση εναλλακτικών πηγών ίδιων πόρων χρηματοδότησης κ.α.

Επίσης η κρίση που διέπει όλη την Ευρώπη έθεσε ξανά το θέμα της αποκέντρωσης και ιδιαίτερα της κατανομής αρμοδιοτήτων, μεταξύ της κεντρικής κυβέρνησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΤΑ). Στα περισσότερα ευρωπαϊκά κράτη, κατά τη διάρκεια της κρίσης, παρουσιάστηκε μεταφορά αρμοδιοτήτων από την κεντρική κυβέρνηση στην ΤΑ. Η μεταφορά αυτή όμως, σε πολλές περιπτώσεις συνδυάστηκε με δύο πολύ σημαντικά στοιχεία:

Α) Οι μεταφερόμενες αρμοδιότητες δεν συνοδεύτηκαν από τους ανάλογους πόρους.

Β) σε πολλές περιπτώσεις η κεντρική κυβέρνηση προσπάθησε να «ξεσκαρτάρει» από πάνω της και να μεταφέρει στην ΤΑ, ότι πιο «τοξική» αρμοδιότητα είχε.

Για τους λόγους αυτούς, η πολιτική της Ευρωπαϊκής ΤΑ φαίνεται να έχει μετατοπιστεί λίγο. Ενώ δηλαδή μέχρι τώρα διεκδικούσε αποκέντρωση, γενικά και αόριστα, τώρα και λόγω της στενότητας των χρηματοδοτικών πόρων, απαιτεί αποκέντρωση, αλλά με ιεράρχηση των δαπανών και των αρμοδιοτήτων που θα της μεταφερθούν, διατηρώντας πάντα το ουσιαστικό στοιχείο, που στην Ελλάδα είναι και Συνταγματικά κατοχυρωμένο, αυτό της συνοδείας των αρμοδιοτήτων που μεταφέρονται με τους κατάλληλους χρηματοδοτικούς πόρους.

Είναι προφανές ότι για όλες τις χώρες της Ευρώπης και για όλους τους δήμους και περιφέρειες δεν μπορούν να εφαρμοστούν οι ίδιες πολιτικές. Επομένως, το σημαντικό έγκειται στο να διερευνηθούν τα κριτήρια εκείνα, που με βάση τις ιδιαιτερότητες της κάθε χώρας, θα μπορούσαν να αποδώσουν τα καλύτερα αποτελέσματα.

Κυρίαρχη μεθοδολογική προσέγγιση για την κατανομή των αρμοδιοτήτων είναι η προσέγγιση μέσω της τεχνικής κόστους – οφέλους. Η τεχνική αυτή στη συγκεκριμένη περίπτωση παρουσιάζει ορισμένα προβλήματα. Πρώτον το κόστος – όφελος για την κεντρική κυβέρνηση δεν είναι στις περισσότερες περιπτώσεις το ίδιο με αυτό των ΟΤΑ. Το δεύτερο όμως πρόβλημα που είναι ίσως περισσότερο σημαντικό είναι η έννοια του κόστους – οφέλους. Λόγω της κρίσης, πολύ την προσεγγίζουν αποκλειστικά από την οικονομική πλευρά. Κάποιοι άλλοι θεωρούν αναγκαίο να αναδείξουν, στη σημερινή συγκυρία, το κοινωνικό κόστος – όφελος. Πιο ισχυρός όμως παράγοντας, που δεν μπορούμε -στην συμπεριφορά ιδιαίτερα των αιρετών- να αγνοήσουμε, είναι το πολιτικό κόστος ή όφελος που θα δημιουργήσει η μεταφορά μιας συγκεκριμένης αρμοδιότητας.

Μία άλλη μεθοδολογική προσέγγιση των κριτηρίων κατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ κεντρικού κράτους και ΤΑ, είναι η λειτουργική. Σε αυτή δεν εκτιμάται ιδιαίτερα το κόστος ή το όφελος κάθε τομέα της γενικής κυβέρνησης ξεχωριστά, αλλά το πώς θα μπορούσε συνολικά η μεταφορά μία αρμοδιότητας να βελτιώσει τη λειτουργία του κράτους στο σύνολο του.

Στην Ελλάδα τα πράγματα είναι ακόμη πιο σοβαρά. Όλοι γνωρίζουν ότι το ελληνικό κράτος είναι ένα από τα πιο συγκεντρωτικά στην Ευρώπη. Αυτός ο συγκεντρωτισμός επέδειξε τα όρια του με την κρίση. Ουσιαστικά, το κεντρικό κράτος αποσύρθηκε από τις τοπικές κοινωνίες και από την πολιτική κοινωνικής αλληλεγγύης. Ο συγκεντρωτισμός του Ελληνικού κεντρικού κράτους μας παρέχει τη δυνατότητα να αντλήσουμε και όχι να αντιγράψουμε, εμπειρίες από άλλες Ευρωπαϊκές ΤΑ. Είναι προφανές ότι οι αρμοδιότητες των δήμων δεν μπορούν να συγκριθούν χωρίς να ληφθεί υπόψη το ύψος των τοπικών δημόσιων δαπανών, η διάρθρωσή τους, όπως επίσης η συνταγματική οργάνωση του κράτους και η διάρθρωση της Αυτοδιοίκησης σε κάθε χώρα ξεχωριστά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο Ο ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΟΤΑ Α ΒΑΘΜΟΥ

2.1 Έννοια

Προϋπολογισμός:

Ο προϋπολογισμός αποτελεί θεμελιώδη έννοια του δημοσίου λογιστικού, με το οποίο καθορίζεται το ετήσιο δημοσιονομικό πρόγραμμα. Είναι η διοικητική πράξη με την οποία προσδιορίζονται τα έσοδα και καθορίζονται τα έξοδα για ένα οικονομικό έτος (ο.ε.), τα οποία κατατάσσονται σε ειδικούς λογαριασμούς κατά κεφάλαιο και άρθρα (κωδικούς αριθμούς εσόδων/εξόδων Κ.Α.Ε)

(σχετικές διατάξεις άρθρο 1-2 του Β.Δ. 15-7/15-6-1959, άρθρα 155-156 του Ν.3462/2006, και άρθρο 5 του Ν.2362/1995)

Η Φύση του προϋπολογισμού έχει τριπλή σημασία, ήτοι:

- δημοσιολογιστική αφού με τον προϋπολογισμό χαράσσεται η μελλοντική οικονομική πορεία του ΟΤΑ για ένα χρονικό διάστημα, με τον προσδιορισμό των αναμενόμενων εσόδων και τον καθορισμό των ορίων των εξόδων και διαμορφώνεται το πλαίσιο για την επίτευξη των σκοπών του, διαμορφώνοντας το δημοσιονομικό πρόγραμμα
- οικονομικοπολιτική αφού η λειτουργία του προϋπολογισμού για την κάλυψη των αναγκών του ΟΤΑ, συνίσταται στην επίτευξη των σκοπών του με έναν οικονομικοπολιτικά υπεύθυνο τρόπο, ο οποίος πρέπει να εναρμονίζεται μεταξύ των αναγκών και της κάλυψης αυτών με ορθολογιστικό τρόπο και
- δημοσιονομική με την έννοια ότι ο προϋπολογισμός δεν αποτελεί απλή λογιστική κατάσταση των προβλέψεων εσόδων και εξόδων, αλλά βαρυσήμαντη πράξη, που συνίσταται στον προγραμματισμό και τον συντονισμό των δραστηριοτήτων του ΟΤΑ, στη διαμόρφωση της επενδυτικής πολιτικής και τον έλεγχο της λογιστικής ορθότητας, της νομιμότητας και της οικονομικής αποδοτικότητας.

Η λειτουργία του προϋπολογισμού για τα έσοδα είναι απλώς προσδιοριστική και εξουσιοδοτική για την είσπραξη τους, ενώ για τα έξοδα είναι επιπλέον νομιμοποιητικής, αφού καμία δαπάνη δεν μπορεί να εκτελεστεί χωρίς να προβλέπεται σε αυτόν.

2.2 Αρχές κατάρτισης προϋπολογισμού

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Ν. 2362/1995 (ΦΕΚ 247/τ.Α'/1995) όπως αντικαθίσταται από το άρθρο 7 του Ν.3871/2010 (ΦΕΚ 141/τ.Α'/2010) σε συνδυασμό με το άρθρα 49 του Ν.4270/2014 (ΦΕΚ 143/τ.Α'/22014), οι βασικές αρχές που διέπουν την κατάρτιση των προϋπολογισμών είναι:

1. Αρχή της ετήσιας διάρκειας.

Σύμφωνα με την αρχή της ετήσιας διάρκειας, οι δημοσιονομικές πράξεις του προϋπολογισμού αναφέρονται σε ένα οικονομικό έτος που αρχίζει την 1η Ιανουαρίου και λήγει την 31η Δεκεμβρίου του ίδιου ημερολογιακού έτους.

2. Αρχές της ενότητας και της καθολικότητας.

(α) Σύμφωνα με την αρχή της ενότητας όλα τα δημόσια έσοδα και τα έξοδα εγγράφονται σε έναν ενιαίο προϋπολογισμό.

(β) Σύμφωνα με την αρχή της καθολικότητας, όλα τα δημόσια έσοδα και έξοδα εμφανίζονται στον προϋπολογισμό. Στον προϋπολογισμό περιλαμβάνονται και τα αποθεματικά, καθώς και οι εγγυήσεις του δημοσίου και των οιονεί χρηματοοικονομικών δραστηριοτήτων.

(γ) Κατά τις αρχές αυτές κανένα έσοδο και καμία δαπάνη δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί εάν δεν αντιστοιχεί σε Κωδικό Αριθμό Εσόδων/Εξόδων (ΚΑΕ) του προϋπολογισμού (**αρχή ενότητας**) καμία δαπάνη δεν μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο ανάληψης ή εντολής πέραν των εγκεκριμένων πιστώσεων (αρχή καθολικότητας).

3. Αρχή της ειδίκευσης του προϋπολογισμού και της ειδικότητας των πιστώσεων.

(α) Σύμφωνα με την αρχή της ειδίκευσης του προϋπολογισμού τα δημόσια έσοδα και έξοδα του προϋπολογισμού προσδιορίζονται με ορισμένη εκ των προτέρων αναλυτική κωδική κατάταξη, που ορίζεται με σχετική απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και η οποία επικαιροποιείται ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

(β) Σύμφωνα με την αρχή της ειδικότητας των πιστώσεων απαγορεύεται η χρήση πίστωσης για την ικανοποίηση διαφορετικής ανάγκης από αυτή που αναγράφεται στον προϋπολογισμό.

4. Αρχή της ειλικρίνειας και της ακριβείας του προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με την αρχή της ειλικρίνειας και της ακριβείας του προϋπολογισμού κάθε πρόβλεψη εσόδων και εξόδων που περιέχεται στον προϋπολογισμό πρέπει να είναι ειλικρινής και ακριβής στο μέτρο του εφικτού και να μην υπερεκτιμά ή υποτιμά τα πραγματικά στοιχεία στα οποία βασίζονται οι προβλέψεις, καθώς και να είναι σύμφωνη με τις λοιπές εκτιμήσεις της Κυβέρνησης.»

Έχοντας υπόψη τις διατάξεις των άρθρων 159 παρ.5 του Ν.3463/06 και 266 παρ.6 του Ν.3852/2010 καθώς επίσης και του άρθρου 35 του Ν.4270/2014, στις ανωτέρω αρχές προστίθενται αντίστοιχα και η:

5. Αρχή της δημοσιότητας

Συνοπτική οικονομική κατάσταση του προϋπολογισμού, όπως τελικώς ψηφίσθηκε από το δημοτικό συμβούλιο, αναρτάται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του οικείου δήμου και δημοσιεύεται σε μία (1) τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία τοπική εφημερίδα ή, εάν τέτοια δεν υπάρχει, σε εφημερίδα που εκδίδεται στα όρια του νομού που εδρεύει ο οικείος δήμος.(άρθρο266 παρ.6 του Ν.3852/2010) Διευκρινίζεται ότι η προαναφερθείσα κατάσταση αναρτάται υποχρεωτικά στην επίσημη ιστοσελίδα του Δήμου (αρθ.266 παρ.6 ν.3852/2010) αλλά και στη «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» (αρθ.2 παρ.4 ν.3861/2010). Αν δεν διενεργηθεί η δημοσίευση στη «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» δεν εκτελείται ο προϋπολογισμός (αρθ.4 ν.3861/2010), καθώς οι προϋπολογισμοί των Δήμων εμπίπτουν στο αρθ.2 παρ.4 περ.6 ν.3861/2010 (και ειδικότερα η δημοσίευση της περιλήψης αυτού στο αρθ.3παρ.4ν.3861/2010).

6. Αρχή της ισοσκελίσης

Ο προϋπολογισμός καταρτίζεται και υποβάλλεται ισοσκελισμένος.

Επιπρόσθετα σύμφωνα τις διατάξεις του άρθρου 35 του Ν.4270/2014. "Η δημοσιονομική θέση της Γενικής Κυβέρνησης (κατά ΕΣΟΛ) πρέπει να είναι **ισοσκελισμένη ή πλεονασματική**"

2.3 Δομή Προϋπολογισμού

Στον προϋπολογισμό εγγράφονται όλες οι δαπάνες και τα νομοθετημένα έσοδα του Δήμου. Για τον προσδιορισμό του ύψους των εσόδων και των εξόδων λαμβάνονται υπ' όψη τα διαχειριστικά αποτελέσματα του προηγούμενου οικονομικού έτους και ειδικότερα, για τα μεν έσοδα τα ποσά που θα εισπραχθούν και για τα δε έξοδα τα ποσά που προβλέπεται να πληρωθούν.

Για τη σύνταξη του ετήσιου προϋπολογισμού απαιτείται η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης (Οικονομικών και Υπουργείο Εσωτερικών) με την οποία καθορίζονται οδηγίες τόσο για τη κατάρτιση όσο και για την εκτέλεση του προϋπολογισμού (άρθρο 77 Ν.4172/13).

Ο Προϋπολογισμός διακρίνεται σε 2 σκέλη:

Το σκέλος των Εσόδων και το σκέλος των Δαπανών

Τα έσοδα διακρίνονται σε:

- Τακτικά. Με σταθερή εμφάνιση, η σταθερότητα της οποίας προβλέπεται θεσμικά. Περιλαμβάνεται το σύνολο σχεδόν των τελών, φόρων, δικαιωμάτων και εισφορών.
- Έκτακτα. Διακρίνονται για τη μη περιοδικότητά τους.
- Έσοδα παρελθόντων ετών που βεβαιώνονται για πρώτη φορά.
- Εισπράξεις δανείων και απαιτήσεων από Π.Ο.Ε.
- Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και τρίτων και επιστροφές χρημάτων.
- Χρηματικό υπόλοιπο προηγούμενης χρήσης.

Οι δαπάνες διακρίνονται σε:

- Λειτουργικές δαπάνες χρήσης.
- Επενδύσεις.
- Πληρωμές Π.Ο.Ε., λοιπές αποδόσεις και προβλέψεις.
- Αποθεματικό.

Διάγραμμα 1: Γενική μορφή του Π/Υ

Η γενική μορφή του Προϋπολογισμού

έσοδα	δαπάνες
0-τακτικά	6-έσοδα χορήγησης
1-έκτακτα	
2-Από παρελθόντα οικον.έτη-πρωτοβεβαιούμενα	7-επενδύσεις
3-εισπράξεις δανείων & απαιτήσεις προηγ.ετών	
4-εισπράξεις υπέρ τρίτων-επιστροφές χρημάτων	8-πληρωμές ΠΟΕ-προβλέψεις
5-χρηματικό υπόλοιπο προηγ. έτους	9-αποθεματικό

2.4 Εγγραφή Εσόδων και Δαπανών στον Προϋπολογισμό

Σύμφωνα με τα άρθρα 25 παρ.1 του Ν.3202/03 και 158 παρ.1 του νέου ΚΔΚ, οι δαπάνες των Δήμων και των Κοινοτήτων διακρίνονται σε υποχρεωτικές και προαιρετικές. Κατά προτεραιότητα στον Προϋπολογισμό, εγγράφονται οι **υποχρεωτικές δαπάνες**, οι οποίες αφορούν:

- α) Τα έξοδα παράστασης, η αποζημίωση των συμβούλων για τη συμμετοχή τους στις συνεδριάσεις του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου και της δημοκρατικής επιτροπής, καθώς και τα έξοδα κίνησης των προέδρων των τοπικών συμβουλίων.
- β) Οι κάθε είδους αποδοχές του προσωπικού, περιλαμβανομένων και των κατ' αποκοπή εξόδων κίνησης.

- γ) Οι παροχές σε είδος για την προστασία των εργαζομένων.
- δ) Η γραφική ύλη, τα έντυπα και τα βιβλία των υπηρεσιών, η δαπάνη κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου και ύδρευσης, καθώς και τα τέλη ταχυδρομικών και τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών, καθώς και κάθε είδους καύσιμο και ελαγιολιπαντικά.
- ε) Τα μισθώματα των ακινήτων που χρησιμοποιούνται για τις δημοτικές ή κοινοτικές υπηρεσίες.
- στ) Τα έξοδα βεβαίωσης και είσπραξης.
- ζ) Τα τοκοχρεολύσια των δανείων.
- η) Τα έξοδα υποχρεωτικής από το νόμο ασφάλισης οχημάτων.
- θ) Οι ετήσιες εισφορές υπέρ των συνδέσμων Δήμων και Κοινοτήτων.
- ι) Οι δαπάνες υλοποίησης των συμβάσεων διαδημοτικής συνεργασίας και των προγραμματικών συμβάσεων.
- ια) Οι επιχορηγήσεις των ιδρυμάτων και νομικών προσώπων που ιδρύει κάθε Δήμος ή Κοινότητα, ως προς το ποσό που αναγράφεται στην οικεία συστατική πράξη.
- ιβ) Οι δαπάνες για την εκτέλεση των τελεσίδικων δικαστικών αποφάσεων και για την εξόφληση των εκκαθαρισμένων, σύμφωνα με το διατακτικό τους, οφειλών.
- ιγ) Οι εισφορές που επιβάλλονται με ειδικούς νόμους.

Οι πιστώσεις που είναι γραμμένες στους οικείους κωδικούς αριθμούς του προϋπολογισμού του Δήμου ή της Κοινότητας μπορεί να διατεθούν, με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου για την πληρωμή δαπανών, που αφορούν:

- α) Εθνικές ή τοπικές γιορτές ή άλλες ιδίως πολιτιστικές, μορφωτικές, ψυχαγωγικές, αθλητικές εκδηλώσεις, συνέδρια και συναντήσεις που οργανώνει ο Δήμος ή η Κοινότητα, εφόσον σχετίζονται με την εδαφική του περιφέρεια και συνδέονται με την προαγωγή των κοινωνικών και οικονομικών συμφερόντων ή των πολιτιστικών και πνευματικών ενδιαφερόντων των κατοίκων του.
- β) Όμοιες εκδηλώσεις που οργανώνουν άλλοι φορείς και συμμετέχει ο Δήμος ή η Κοινότητα.
- γ) Τιμητικές διακρίσεις, αναμνηστικά δώρα και φιλοξενία αντιπροσωπειών ή φυσικών προσώπων τα οποία συνέβαλαν με οποιονδήποτε τρόπο στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη ή προβολή του Δήμου ή της Κοινότητας, καθώς και οι συνεπαγόμενες δαπάνες δημοσίων σχέσεων.
- δ) Την τουριστική προβολή, με κάθε πρόσφορο μέσο, του Δήμου ή της Κοινότητας.
- ε) Έκτακτες επιχορηγήσεις σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου του Δήμου ή της Κοινότητας.

Πιστώσεις που έχουν εγγραφεί στους οικείους κωδικούς αριθμούς του προϋπολογισμού του Δήμου ή της Κοινότητας μπορούν να διατίθενται με απόφαση του δημάρχου ή του προέδρου της Κοινότητας για την πληρωμή δαπανών, οι οποίες αφορούν:

- α) Επικοινωνίες κάθε μορφής.
- β) Την άμεση αποκατάσταση απρόβλεπτων ζημιών σε δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης, άρδευσης, φωτισμού και σε δρόμους. Στις περιπτώσεις αυτές, εάν ο προϋπολογισμός του σχετικού έργου δεν υπερβαίνει το ποσό που καθορίζεται κάθε φορά, βάσει της περίπτωσης γ' της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 23 Α'), όπως κάθε φορά ισχύει, μπορεί να γίνεται απευθείας ανάθεση με απόφαση του δημάρχου ή του προέδρου της Κοινότητας.

Πιστώσεις που έχουν εγγραφεί στους οικείους κωδικούς αριθμούς του προϋπολογισμού του Δήμου ή της Κοινότητας είτε αρχικά είτε ύστερα από αναμόρφωση, διατίθενται, χωρίς να απαιτείται απόφαση οποιουδήποτε οργάνου, για την πληρωμή δαπανών που αφορούν:

- α) Αποδοχές κάθε είδους προσωπικού.
- β) Έξοδα παράστασης.

γ) Μισθώματα ακινήτων που χρησιμοποιούνται για τις υπηρεσίες του Δήμου ή της Κοινότητας.

δ) Εισφορές για τη μισθοδοσία των ελεγκτών εσόδων – εξόδων και των εισπρακτόρων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

ε) Έξοδα κίνησης εισπρακτόρων.

Τακτικά έσοδα είναι αυτά που προέρχονται:

α) Από θεσμοθετημένους υπέρ αυτών πόρους.

β) Από τα εισοδήματα της κινητής και ακίνητης περιουσίας.

γ) Από ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα.

δ) Από φόρους, τέλη, δικαιώματα και εισφορές και

ε) από τοπικά δυνητικά τέλη, δικαιώματα και εισφορές.

Έκτακτα έσοδα είναι αυτά που προέρχονται:

α) Από δάνεια, δωρεές, κληροδοτήματα και κληρονομίες.

β) Από διάθεση, εκποίηση και εν γένει εκμετάλλευση περιουσιακών στοιχείων.

γ) Από συμμετοχή σε επιχειρηματική δραστηριότητα κατά τις ειδικότερες διατάξεις του παρόντος.

δ) Από τα κάθε είδους πρόστιμα ή άλλες διοικητικές κυρώσεις και

ε) Από κάθε άλλη πηγή.

Οι δαπάνες παρακολουθούνται τόσο κατά είδος, όσο και κατά υπηρεσία. Για το λόγο αυτό οι κωδικοί αριθμοί που αφορούν «Λειτουργικές δαπάνες» και «Επενδύσεις» επαναλαμβάνονται σε κάθε μία από τις υπηρεσίες.

Οι υπηρεσίες στις οποίες κατανέμονται οι δαπάνες του προϋπολογισμού είναι οι εξής :

- 00 ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

- 10 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

- 15 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

- 20 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ

- 25 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ, ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ

- 30 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

- 35 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

- 40 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ

- 45 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ

- 50 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

- 70 ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

2.5 Διαδικασία σύνταξης-ψήφησης του Προϋπολογισμού

Τα στάδια που ακολουθούνται για την σύνταξη-ψήφηση του Π/Υ είναι τα εξής:

- **Προετοιμασία του Π/Υ από τις υπηρεσίες-συγκέντρωση στοιχείων:**

Η οικονομική υπηρεσία συγκεντρώνει στοιχεία από τις υπηρεσίες για τη διαμόρφωση του σκέλους των δαπανών. Αναλυτικά:

-Τις προμήθειες επενδυτικών αγαθών (πλην έργων), ανά υπηρεσία.

-Τις προβλεπόμενες προμήθειες υλικών ανά υπηρεσία.

-Τις προβλεπόμενες εργασίες ανά υπηρεσία.

-Τις συνεχιζόμενες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών ανά υπηρεσία.

-Το τεχνικό πρόγραμμα με τα συνεχιζόμενα έργα και τα νέα έργα που θα εκτελέσει ο Δήμος.

-Τις υποχρεωτικές εισφορές που επιβάλλονται με ειδικούς νόμους.

-Πίνακα δαπανών του προσωπικού, με αναλυτικά στοιχεία κόστους ανά εργαζόμενο, όπου υπολογίζονται οι νέες προσλήψεις και το κόστος τους, οι αποχωρήσεις του προσωπικού βάσει του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου.

-Τις προβλεπόμενες υπερωρίες.

-Τα ποσά των αμοιβών των αιρετών.

-Τα τοκοχρεολύσια, βάσει των δανειακών συμβάσεων και των αναλυτικών καταστάσεων του ΤΠΔ και των άλλων πιστωτικών ιδρυμάτων.

-Τις επιχορηγήσεις των ιδρυμάτων και νομικών προσώπων, ως προς το ποσό που αναγράφεται στην συστατική τους πράξη.

-Τις προβλεπόμενες αποζημιώσεις βάσει δικαστικών αποφάσεων καθώς και τον υπολογισμό ποσών για γενικότερες αποζημιώσεις σε τρίτους.

-Το ποσό που προκύπτει για την πρόβλεψη μη είσπραξης εισπρακτέων υπολοίπων βεβαιωμένων κατά τα προηγούμενα οικον. Έτη, σύμφωνα με την μεθοδολογία που αναπτύσσεται κάθε φορά από τις οδηγίες της κοινής υπουργικής απόφασης περί κατάρτισης του προϋπολογισμού που προβλέπει το άρθρο 77 του Ν.4172/13.

Για την διαμόρφωση του **σκέλους των εσόδων**, η οικονομική υπηρεσία συγκεντρώνει τα ακόλουθα :

-Τα νομοθετημένα έσοδα των οποίων το ύψος προσδιορίζεται βάσει των πραγματικών αποδόσεων και των οδηγιών της κοινής υπουργικής απόφασης περί κατάρτισης του προϋπολογισμού.

-Τις επιχορηγήσεις από τους Κεντρικούς αυτοτελείς πόρους, λειτουργικές δαπάνες σχολείων, ΚΑΠ επενδύσεων κλπ, όπως αυτά καθορίζονται κάθε φορά από τις οδηγίες της κοινής υπουργικής απόφασης περί κατάρτισης του προϋπολογισμού που προβλέπει το άρθρο 77 του Ν.4172/13.

-Τις επιχορηγήσεις του Προγράμματος Δημοσίων επενδύσεων, σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις ένταξης.

-Το προβλεπόμενο χρηματικό υπόλοιπο και το προβλεπόμενο υπόλοιπο των απαιτήσεων του Δήμου από βεβαιωμένα έσοδα με ημερομηνία 31/12 του τρέχοντος έτους.

- **Υποβολή προτάσεων από την Επιτροπή Διαβούλευσης**

Η Επιτροπή Διαβούλευσης κάνει προτάσεις για τον προϋπολογισμό, πριν τη σύνταξη του προσχεδίου από την εκτελεστική επιτροπή. Για την συνεδρίαση της Επιτροπής Διαβούλευσης απαιτείται πρόσκληση επτά (7) εργασιμων ημερών σύμφωνα με το **αρ.76 παρ.3 του Ν.3852/10**

- **Διαμόρφωση σχεδίου Π/Υ από την Εκτελεστική Επιτροπή**

Η οικονομική υπηρεσία του Δήμου παραδίδει τις προτάσεις των υπηρεσιών του Δήμου και αιτιολογημένη εισήγηση, για το εκτιμώμενο ύψος εσόδων και ιδίως των ιδίων εσόδων, σύμφωνα με τις οδηγίες της κοινής υπουργικής απόφασης περί κατάρτισης του προϋπολογισμού, στην εκτελεστική επιτροπή. Η εκτελεστική επιτροπή, στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την κατάρτιση του προϋπολογισμού, αξιολογεί τις προτάσεις των υπηρεσιών του Δήμου καθώς και της επιτροπής διαβούλευσης και εισηγείται το προσχέδιο του προϋπολογισμού προς την οικονομική επιτροπή έως την 20ή Ιουλίου. (**άρθρο 77 του Ν.4172/13**)Μαζί με το κείμενο του προϋπολογισμού **υποβάλλει ως συνημμένα έγγραφα:**

- εισηγητική έκθεση, στην οποία περιλαμβάνονται διευκρινήσεις για τα ποσά των δαπανών και των εσόδων, για τις διακυμάνσεις των ποσών μεταξύ του τρέχοντος και των προβλέψεων του επόμενου έτους.
- τα δικαιολογητικά έγγραφα για τον υπολογισμό της δαπάνης του προσωπικού και τρίτων.
- βεβαίωση της ταμειακής υπηρεσίας για το χρηματικό υπόλοιπο και τις απαιτήσεις του Δήμου.
 - **Υποβολή του σχεδίου του Π/Υ στην Οικονομική Επιτροπή και προέγκρισή του από αυτή**

Η οικονομική επιτροπή εξετάζει το προσχέδιο προϋπολογισμού που της υποβάλλει η Εκτελεστική Επιτροπή καθώς και το σχέδιο του προϋπολογισμού εξόδων εκάστης κοινότητας και ειδικότερα ελέγχει εάν :

- οι συνολικές δαπάνες που αναγράφονται σε αυτό δεν υπερβαίνουν το ανώτατο ποσό που έχει καθοριστεί από το δημοτικό συμβούλιο για κάθε δημοτική ή τοπική κοινότητα,
- οι δαπάνες αφορούν τις αρμοδιότητες που έχουν μεταβιβαστεί από το δημοτικό συμβούλιο στο συμβούλιο της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας,
- οι δαπάνες είναι νόμιμες,
- έχουν εγγραφεί οι υποχρεωτικές δαπάνες και τα έσοδα που επιβάλλονται υποχρεωτικά από νόμο.

Έπειτα η οικονομική επιτροπή εφόσον απαιτείται το αναμορφώνει αναλόγως και καταρτίζει το σχέδιο του προϋπολογισμού έως την 5η Σεπτεμβρίου

(**άρθρο 72 άρθρο 1 περ. α του Ν.3852/13, άρθρο 77 του Ν.4172/13**).

- **Ανάρτηση του Π/Υ στη βάση οικονομικών του ΥΠΕΣ προς έλεγχο από το παρατηρητήριο**

Η οικονομική επιτροπή, μέσω του αρμόδιου στατιστικού ανταποκριτή του Δήμου, μεριμνά για την ενσωμάτωση του σχεδίου του προϋπολογισμού στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων που τηρείται στο Υπουργείο Εσωτερικών, προκειμένου το Παρατηρητήριο να παράσχει τη γνώμη του επ' αυτού, με βάση κριτήρια που καθορίζονται με απόφασή του, με σκοπό την επίτευξη ρεαλιστικών και ισοσκελισμένων προϋπολογισμών. Το Υπουργείο Εσωτερικών παρέχει οδηγίες για την ανάλογη διαμόρφωση του σχεδίου του προϋπολογισμού, στην περίπτωση που υπάρχουν παρατηρήσεις, το οποίο υποβάλλεται από την οικονομική επιτροπή στο δημοτικό συμβούλιο προς συζήτηση και ψήφιση το αργότερο έως το τέλος Οκτωβρίου και υπο-χρεωτικά συνοδεύεται από τη γνώμη του Παρατηρητηρίου, τις οδηγίες του Υπουργείου Εσωτερικών, καθώς και από αιτιολογική έκθεση, στην οποία παρουσιάζονται οι τυχόν προσαρμογές που επήλθαν στο σχέδιο του προϋπολογισμού.

- **Διαμόρφωση του Τεχνικού Προγράμματος**

Η διαμόρφωση του τεχνικού προγράμματος του Δήμου στηρίζεται στις διατάξεις του **άρθρου 208 του Ν. 3463/06**.

Το τεχνικό πρόγραμμα περιλαμβάνει το σύνολο των εκτελεστέων έργων του Δήμου, τα οποία είτε εκτελεί ο ίδιος, είτε εκτελούνται μέσω τρίτων, είτε χρηματοδοτούνται από τρίτους. Περιλαμβάνονται στο τεχνικό πρόγραμμα εφόσον δημοπρατούνται από τον ίδιο το Δήμο. Επίσης στο τεχνικό πρόγραμμα περιλαμβάνονται οι τεχνικές μελέτες.

- Δεν περιλαμβάνονται στο τεχνικό πρόγραμμα οι προμήθειες επενδυτικών και αναλωσίμων αγαθών.

Στον προϋπολογισμό του Δήμου εγγράφονται τα έργα που εντάσσονται στο τεχνικό πρόγραμμα, στο ύψος του ποσού που θα εκτελεστεί εντός του έτους, οπότε στο

τεχνικό πρόγραμμα θα πρέπει να διακρίνεται σε ξεχωριστές στήλες το σύνολο του προϋπολογισμού του έργου και το ύψος που θα εκτελεστεί εντός του έτους.

Το τεχνικό πρόγραμμα ψηφίζεται από το Δημοτικό Συμβούλιο σε συνεδρίασή του μέχρι 31/10 του έτους που καταρτίζεται. Ανεξάρτητα από την παραπάνω προθεσμία, εκ των πραγμάτων το τεχνικό πρόγραμμα πρέπει να καταρτιστεί παράλληλα με το σχέδιο του προϋπολογισμού, ώστε να είναι δυνατή η τήρηση της προθεσμίας της 5ής Σεπτεμβρίου από την οικονομική επιτροπή.

Για την ψήφιση και εκτέλεση του προϋπολογισμού εκάστου έτους, απαιτείται μόνο η κατάρτιση Τεχνικού Προγράμματος για το έτος αυτό και δεν είναι απαραίτητη προϋπόθεση η εκπόνηση και έγκριση Πενταετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος και Ετήσιου Προγράμματος Δράσης. (**άρθρο 266 παρ.1 του Ν.3852/10**).

- **Διαμόρφωση τελών-φόρων-δικαιωμάτων -εισφορών**

Το Δημοτικό Συμβούλιο σε συνεδρίασή του κατόπιν εισήγησης της Οικονομικής Επιτροπής, ψηφίζει τα τέλη μέχρι 31 Οκτωβρίου, βάσει των οποίων υπολογίζεται από την Οικονομική Υπηρεσία το ύψος των εσόδων που θα προκύψουν κατά την επόμενη χρονιά. Η διαμόρφωση των ανταποδοτικών τελών, προσδιορίζει και το σκέλος των αντίστοιχων δαπανών της υπηρεσίας που παράγει τις ανταποδοτικές υπηρεσίες. Ανεξάρτητα από την παραπάνω προθεσμία, εκ των πραγμάτων τα τέλη, φόροι, δικαιώματα και εισφορές θα πρέπει να καταρτιστούν παράλληλα με το σχέδιο του προϋπολογισμού, ώστε να είναι δυνατή η τήρηση της προθεσμίας της 5ής Σεπτεμβρίου από την οικονομική επιτροπή.

Προσοχή απαιτείται στην ισοσκέλιση των εσόδων και των δαπανών της υπηρεσίας καθαριότητας και ύδρευσης κατά τη σύνταξη του προϋπολογισμού και της συμφωνίας των ποσών του προϋπολογισμού με εκείνα που παρουσιάστηκαν και ψηφίστηκαν κατά την έγκριση των τελών από το Δ.Σ.

- **Ψήφιση του Π/Υ από το Δ.Σ. σε ειδική συνεδρίαση**

Το Δημοτικό Συμβούλιο ψηφίζει το προϋπολογισμό και το ΟΠΔ μέχρι 15 Νοεμβρίου σε ειδική συνεδρίασή του και υποβάλλει τη σχετική απόφαση σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή για έλεγχο στην αρμόδια για την εποπτεία του δήμου Αρχή, που σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να ολοκληρωθεί μέχρι την 31η Δεκεμβρίου. Συνοδευτικά στοιχεία του προϋπολογισμού που αποστέλλεται σε έντυπη μορφή αποτελούν η αιτιολογική έκθεση της οικονομικής επιτροπής και οι αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου που αφορούν την επιβολή των φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών. Κατά τον έλεγχο αυτόν εξετάζεται και η συμμόρφωση του δήμου με τις οδηγίες της κοινής υπουργικής απόφασης. Κατά τη συζήτηση του προϋπολογισμού τίθενται υπόψη του συμβουλίου χρηματοοικονομικοί και άλλοι δείκτες που παρέχονται από την οικονομική υπηρεσίας (**άρθρο 165 παρ.2 του Ν.3463/06**, απόφαση του Υπουργείου Εσωτερικών 74712/10 άρθρο 6).

Έλεγχος του Π/Υ από τον Ελεγκτή Νομιμότητας

Μετά τη ψήφισή του ο προϋπολογισμός υποβάλλεται στην αρμόδια για την εποπτεία του δήμου Αρχή, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, συνοδευτικά αποστέλλεται η αιτιολογική έκθεση της οικονομικής επιτροπής και οι αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου που αφορούν την επιβολή των φόρων, τελών, δικαιωμάτων και εισφορών. Επίσης υποβάλλεται και σε κάθε αναμόρφωση. Ο έλεγχος της εποπτεύουσας αρχής συνίσταται στη τήρηση των

οδηγιών της ΚΥΑ, στη τήρηση των προθεσμιών καθώς και των παρατηρήσεων του «Παρατηρητηρίου».

Ο Ελεγκτής Νομιμότητας (ή ο ΓΓ της Αποκεντρωμένης Διοίκησης) καλεί το δημοτικό συμβούλιο να αναμορφώσει κατάλληλα τον προϋπολογισμό μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών, αν διαπιστωθεί κατά τον έλεγχο, ότι δεν έχουν εγγραφεί στον προϋπολογισμό οι υποχρεωτικές δαπάνες ή έσοδα που επιβάλλονται από το νόμο ή ότι έχουν εγγραφεί έσοδα ή έξοδα, τα οποία δεν προβλέπονται από το νόμο, ή ότι το ύψος των εσόδων υπερβαίνει αναιτιολόγητα τις αποδόσεις του προηγούμενου οικονομικού έτους (**άρθρο 266 παρ.7 του Ν.3852/10**).

- **Δημοσίευση του Π/Υ σε τοπική εφημερίδα και ανάρτηση**

Συνοπτική οικονομική κατάσταση του προϋπολογισμού, όπως τελικώς ψηφίσθηκε από το δημοτικό συμβούλιο, αναρτάται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του οικείου Δήμου και δημοσιεύεται σε μία (1) τουλάχιστον ημερήσια ή εβδομαδιαία τοπική εφημερίδα ή, εάν τέτοια δεν υπάρχει, σε εφημερίδα που εκδίδεται στα όρια του νομού που εδρεύει ο οικείος Δήμος. Η παράλειψη της ανωτέρω δημοσίευσης δεν επηρεάζει το κύρος της απόφασης του δημοτικού συμβουλίου με την οποία ψηφίστηκε ο προϋπολογισμός (**άρθρο 159 παρ.5 του Ν.3463/06, άρθρο 266 παρ.6 του Ν.3852/10**). Ομοίως αντίστοιχη ανάρτηση γίνεται στην ηλεκτρονική βάση που τηρείται στο Υπουργείο Εσωτερικών και στην Διαύγεια (**άρθρο 2 παρ.4 του Ν.3861/10**). Αν δεν διενεργηθούν οι ανωτέρω αναρτήσεις ο προϋπολογισμός δεν εκτελείται. (**άρθρο 3 και 4 του Ν.3861/10**)

Αμέσως μόλις επικυρωθεί ο προϋπολογισμός, ο δήμος μεριμνά για την ενσωμάτωση αυτού, καθώς και κάθε άλλου στοιχείου που τυχόν έχει ζητηθεί στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων που τηρείται στο Υπουργείο Εσωτερικών. (**άρθρο 77 παρ.6 του Ν.4172/13**)

2.6 Αναμόρφωση -Τροποποίηση Π/Υ

Συνέπεια της γενικής δημοσιονομικής αρχής της ειδικότητας των πιστώσεων αποτελεί ο γενικός κανόνας της απαγόρευσης μεταφοράς πιστώσεων, κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, τόσο από κεφάλαιο σε κεφάλαιο, όσο και από κωδικό σε κωδικό, όπως άλλωστε ρητά αναφέρεται στο άρθρο 8 του ΒΔ 17-5/15-6-59 (ΦΕΚ 114/τ.Α'/1959) . Ο κανόνας αυτός κάμπτεται στις προβλεπόμενες από τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 8 του β.δ/τος 17.5/15.6/1959 περιπτώσεις, ήτοι εάν εκπληρώθηκε ο σκοπός για τον οποίο εγγράφηκε στον προϋπολογισμό η πίστωση ή κατέστη αυτός ανέφικτος, για την επαύξηση άλλης αναγεγραμμένης στον προϋπολογισμό πίστωσης του ιδίου ή άλλου κεφαλαίου ή για τη δημιουργία άλλων πιστώσεων, προς αντιμετώπιση έκτακτων ή επειγουσών αναγκών, που δεν προβλέφθηκαν στον προϋπολογισμό. (Ελ. Συν. Τμ. 7 Πράξη 72/2012).

Ειδικότερα κι επειδή δεν είναι δυνατόν να προβλεφθούν κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού, όλες οι δαπάνες και το ύψος αυτών για όλο το έτος, είναι δυνατό να συντελούνται αναμορφώσεις αυτού. Η αναμόρφωση του προϋπολογισμού μπορεί να πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους στις εξής περιπτώσεις:

- **για την εγγραφή εσόδων**, για τα οποία δεν υπήρχε πρόβλεψη στον αρχικό προϋπολογισμό, όπως έκτακτων επιχορηγήσεων, δωρεών, δανείων, μεταβίβασης νέων αρμοδιοτήτων που συνοδεύονται από αντίστοιχους πόρους ή επειδή προβλέπεται ρητή αναφορά ότι θα εγγραφούν στον προϋπολογισμό με αναμόρφωση.

Στο σημείο αυτό αναφέρουμε ότι σε περίπτωση κατανομής έκτακτων πιστώσεων σε ο.τ.α., κατόπιν ψήφισης του προϋπολογισμού από το οικείο Δημοτικό Συμβούλιο, απαιτείται απόφαση αποδοχής των εν λόγω πιστώσεων και αντίστοιχης αναμόρφωσης του προϋπολογισμού του Δήμου, ώστε να εγγραφούν τα ως άνω έκτακτα έσοδα (πιστώσεις έκτακτων επιχορηγήσεων) τα οποία δεν είχαν προβλεφθεί στον οικείο προϋπολογισμό. (Ελ. Συν. Κλιμ. Τμ. 7 Πράξη 325/2013)

- **για την αύξηση προϋπολογισθέντων εσόδων**, η απόδοση των οποίων κατά τη διάρκεια της χρήσης υπερβαίνει τα ποσά που είχαν αρχικά προβλεφθεί (π.χ. λόγω νεότερων αποφάσεων της κεντρικής διοίκησης, ή λόγω διεύρυνσης της φορολογητέας βάσης (των υπόχρεων) ή λόγω διεύρυνσης της φορολογητέας ύλης κτλ).

Σε περίπτωση που οι εισπράξεις ενός ΚΑ που ανήκει στην ΟΜΑΔΑ ΕΣΟΔΩΝ Ι υπερβούν το αρχικώς προϋπολογισθέν ποσό αυτού του ΚΑ, αλλά οι συνολικές εισπράξεις της ΟΜΑΔΑΣ Ι παραμένουν λιγότερες σε σχέση με τα αρχικώς προϋπολογισθέντα/διαμορφωθέντα μετά τις αναμορφώσεις, τότε επιτρέπεται η αύξηση αυτού του ΚΑ με ταυτόχρονη μείωση άλλου ΚΑ της εν λόγω ομάδας, ούτως ώστε να μην συντελείται υπέρβαση του ανώτατου ορίου αυτής.

Μοναδική εξαίρεση του ανωτέρω περιορισμού αποτελεί η περίπτωση που παραστεί εκ του νόμου ανάγκη εγγραφής συγκεκριμένου εσόδου ή που στην περίπτωση που η παράλειψη εγγραφής θα έχει ως συνέπεια τη μη τήρηση των αρχών της διαφάνειας, της ειλικρινείας, της ακρίβειας και της καθολικότητας (άρθρο 33 και 49 του Ν.4970/2014). Στην περίπτωση αυτή επιβάλλεται η εγγραφή του σχετικού εσόδου στον Π/Υ, ακόμη και με αύξηση του συνολικού αθροίσματος της αντίστοιχης Ομάδας Εσόδων, εφόσον δεν υπάρχει δυνατότητα μείωσης των επιμέρους ΚΑ που την απαρτίζουν, προϋπόθεση που εξετάζεται επισταμένως από τις αρμόδιες για τον έλεγχο των Π/Υ αρχές. Χαρακτηριστικό παράδειγμα τέτοιου είδους αποτελεί η υποχρέωση ταμειακής βεβαίωσης εσόδου που προκύπτει από την περιέλευση στον δήμο καταλογιστικής πράξης, διότι αφενός δεν είναι μια διαδικασία που επαναλαμβάνεται τακτικά ανά τα έτη, ώστε το καταλογιστέο χρηματικό ποσό να είναι συγκρίσιμο με αντίστοιχα προηγούμενων ετών, αφετέρου η σχετική ταμειακή βεβαίωση είναι εκ του νόμου υποχρεωτική. Η εγγραφή αυτή όμως θα πρέπει απαραίτητως να γίνει με τρόπο διακριτό, σε ανεπτυγμένη μορφή του κατάλληλου ΚΑ εσόδου (χρήσης), ώστε να καθίσταται δυνατή η ακριβής αντιστοίχισή της με το καταλογιστέο ποσό. Εάν όμως η εισπραξη τέτοιου εσόδου είναι επισημάνει και προκειμένου να αποτραπεί η εγγραφή εσόδου που δεν πρόκειται να πραγματοποιηθεί, επιβάλλεται, ομοίως κατά παρέκκλιση, να γίνει ισόποση εγγραφή σε κωδικό αριθμό της κατηγορίας 85. (βλ άρθρο 3 της υπ'αρ. 29530/2014 ΚΥΑ).

- Για την μεταφορά πιστώσεων από το αποθεματικό ή από ΚΑ σε ΚΑ μέσω του αποθεματικού για την εγγραφή νέων πιστώσεων που κρίνονται απαραίτητες και αναγκαίες για την εύρυθμη λειτουργία του Δήμου, για την ενίσχυση πιστώσεων

που κατά τη διάρκεια του έτους κρίθηκαν ανεπαρκείς λόγω απρόβλεπτων σημαντικών μεταβολών που επήλθαν στη διαχείριση αυτών.

Στο σημείο αυτό κρίνεται απαραίτητο να τονιστούν ορισμένοι περιορισμοί ως προς τις ανωτέρω αυξομειώσεις των πιστώσεων σε συγκεκριμένες κατηγορίες δαπανών, οι οποίες αναφέρονται κατωτέρω:

Μεταβολή σε υποχρεωτικές δαπάνες: Δεδομένου ότι η εγγραφή των υποχρεωτικών δαπανών συνιστά υποχρεωτική εγγραφή του συνολικού ετήσιου ύψους κατά την κατάρτιση του προϋπολογισμού, δεν είναι επιτρεπτή η μεταβολή αυτών κατά τη διάρκεια του έτους με συνεχείς αναμορφώσεις εκτός εάν κατά τη διάρκεια της οικονομικής χρήσης προκύψει κάποιο γεγονός - ενέργεια η οποία μεταβάλλει το ύψος του αρχικά προβλεπόμενου κόστους της εν λόγω δαπάνης, το οποίο θα πρέπει σαφώς να αναφέρεται και να τεκμηριώνεται στην αιτιολογική έκθεση.

Στο σημείο αυτό διευκρινίζεται ότι οι σε περίπτωση μείωσης ΚΑ που αφορούν υποχρεωτικές δαπάνες για την κάλυψη άλλων δαπανών, οφείλεται να βεβαιώνεται ρητά από την οικονομική υπηρεσία ότι η εναπομένουσα πίστωση επαρκεί για την κάλυψη αυτών.

- Για την κατάργηση εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό έργων τα οποία δεν έχουν εκτελεστεί και δεν προβλέπεται να εκτελεστούν μέχρι τη λήξη του έτους, εφόσον προκύπτει ότι η απορρόφηση πιστώσεων είναι ελάχιστη σε σχέση με την προϋπολογισθείσα δαπάνη ή για τη μείωση πίστωσης έργου ως προς το ποσοστό έκπτωσης που επιτεύχθηκε μετά την δημοπράτηση, την κατακύρωση του αποτελέσματος και την ανάδειξη αναδόχου (βλ. παρ. 4 άρθρο 1 της υπ'αρ. 29530/2014 ΚΥΑ)

Στην περίπτωση μείωσης ΚΑ έργου η χρηματοδότηση του οποίου συντελείται από ειδική επιχορήγηση θα πρέπει να είναι ισόποση κι η μείωση του εσόδου που ήταν εγγεγραμμένη η επιχορήγηση

Στο σημείο αυτό υπογραμμίζεται ότι πίστωση, που έχει εγγραφεί στον προϋπολογισμό για την εκτέλεση ορισμένου έργου, επιτρέπεται, σε περίπτωση που υπάρχει αδυναμία να εκτελεστεί αυτό το έργο, να διατεθεί μόνον για την εκτέλεση άλλου έργου. (παρ. 1 άρθρο 161 του Ν.3463/2006). Μόνο κατά το τελευταίο τρίμηνο του οικονομικού έτους επιτρέπεται να διατεθεί ποσοστό μέχρι πενήντα τοις εκατό (50%) από τις πιστώσεις, που έχουν εγγραφεί για έργα που δεν έχουν εκτελεστεί και δεν μπορούν πια να εκτελεστούν στο διάστημα που απομένει, για την πληρωμή υποχρεωτικών δαπανών (παρ. 2 άρθρο 161 Ν.3463/2006). Ωστόσο, σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 36 του Ν.3801/2009, «Ποσοστό μέχρι 12% του 1/3 των ανωτέρω εσόδων, που εγγράφονται στον προϋπολογισμό δημόσιων επενδύσεων και προορίζονται για τη χρηματοδότηση επενδυτικών δραστηριοτήτων των Δήμων και Κοινοτήτων μπορεί να διατίθεται προς αντιμετώπιση λειτουργικών δαπανών που διαπιστώνονται κατά το τελευταίο τρίμηνο του οικονομικού έτους και δεν μπορούν να καλυφθούν από τα τακτικά ή έκτακτα έσοδα τους. Για το σκοπό αυτόν απαιτείται αιτιολογημένη απόφαση του οικείου δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου.»

Η ρύθμιση αυτή συμβάλλει στην εξάλειψη του φαινομένου κατάρτισης πλασματικών προϋπολογισμών και κυρίως την ένταξη στον προϋπολογισμό "διογκωμένου" τεχνικού προγράμματος το οποίο είναι αβέβαιο εάν θα εκτελεστεί κατά τη διάρκεια της χρήσης, καθώς περιορίζει τη δυνατότητα εγγραφής έργων, εάν δεν είναι εξασφαλισμένη η εκτέλεσή

τους, αφού κατά το τελευταίο τρίμηνο δεν είναι δυνατή η αναμόρφωση του προϋπολογισμού για τη διάθεση των πιστώσεων αυτών σε άλλες απαραίτητες δαπάνες.

Τονίζεται ιδιαίτερα η απαγόρευση διάθεσης πιστώσεων αντικρουζόμενων με ειδικευμένα έσοδα όπως χρηματοδοτήσεις και μεταβιβαστικές πληρωμές, δάνεια, δωρεές κτλ προς ενίσχυση άλλων πιστώσεων. (βλ άρθρο 9 του ΒΔ 17-5/15-6-1959). Η ίδια απαγόρευση ισχύει και στις δαπάνες ανταποδοτικών υπηρεσιών δεδομένου ότι η χρηματοδότηση αυτών έχει εξασφαλιστεί από ειδικά επιβαλλόμενο ανταποδοτικό τέλος, το οποίο προορίζεται αποκλειστικά για την κάλυψη των δαπανών της παρεχόμενης υπηρεσίας.

Με άλλα λόγια δεν είναι σύνομη η διάθεση μέρους εσόδων των Ο.Τ.Α. που προέρχονται από το ανταποδοτικό τέλος για την αντιμετώπιση άλλων δαπανών πέρα των δαπανών της υπηρεσίας της οποίας αρμοδιότητα είναι η συγκεκριμένη αντιπαροχή για την οποία έχει επιβληθεί το τέλος. Όσον αφορά τα ανταποδοτικά τέλη και δικαιώματα, αυτά καλύπτουν υποχρεωτικά το σύνολο των δαπανών των αντίστοιχων υπηρεσιών. Για το λόγο αυτό η αρχή της ανταποδοτικότητας θα πρέπει να τηρείται όχι μόνο κατά την κατάρτιση αλλά και σε κάθε αναμόρφωση του προϋπολογισμού. Κατόπιν, τούτου, στις περιπτώσεις που μεταβάλλονται Κ.Α. εσόδων ή εξόδων που αφορούν ανταποδοτικά έσοδα ή υπηρεσίες, θα πρέπει στην συνοδευτική επί της αναμόρφωσης εισηγητική έκθεση να γίνεται ξεχωριστή αναφορά στην τήρηση της ανωτέρω αρχής.

Επιπλέον, δεν είναι σύνομη η διάθεση πιστώσεως που επιβλήθηκε για την εκτέλεση έργου που προγραμματίστηκε στο πλαίσιο παροχής υπηρεσίας για την οποία επιβλήθηκαν ανταποδοτικά τέλη, για την εκτέλεση άλλου έργου που δεν έχει σχέση με την υπηρεσία αυτή.

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι υφίσταται διπλός περιορισμός στις πιστώσεις που αφορούν έργα ανταποδοτικών υπηρεσιών π.χ. στην υπηρεσία καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού: διότι η πίστωση τους δεν μπορεί να διατεθεί παρά μόνο προς ενίσχυση άλλου έργου της ίδιας υπηρεσίας.

Οι αναμορφώσεις να συντελούνται πάντα μέσω του ειδικού κεφαλαίου Δ', του αποθεματικού [ομάδα 9 - ΚΑ 9111] (άρθρο 8 παρ. 5 ΒΔ 17-5/15-6-59) , και με τέτοιο τρόπο ούτως ώστε αφενός το αποθεματικό να μην υπερβαίνει το εκ του νόμου προβλεπόμενο ανώτατο ύψος, ήτοι το 5% επί των τακτικών εσόδων που είναι εγγεγραμμένα στον προϋπολογισμό – παρ. 3 άρθρο 161 του Ν.3463/2006) κι αφετέρου να τηρείται η αρχή ισοσκελισμού αυτού. Σημειώνεται ότι στον υπολογισμό των τακτικών εσόδων δύναται να συμπεριληφθεί εκτός της Ομάδας Ο των εσόδων και η υποκατηγορία 211.

Εκ των ανωτέρω θεωρείται υποχρεωτικό στις αποφάσεις περί αναμορφώσεων να αναγράφεται το ύψος του αποθεματικού, όπως αυτό είχε διαμορφωθεί κατά την προηγούμενη αναμόρφωση, καθώς επίσης και το ύψος της μεταβολής κατά την συνελούμενη αναμόρφωση, κάνοντας ειδική αναφορά στην τήρηση της ανωτέρω διάταξης.

2.7 Έλεγχος προϋπολογισμού

Σύμφωνα με το άρθρο 27 του Ν.4270/14: "το Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας των ΟΤΑ είναι αρμόδιο για την αξιολόγηση και τη διατύπωση γνώμης επί των σχεδίων των προϋπολογισμών, τη συνεχή παρακολούθηση και τη διασφάλιση της ορθής εκτέλεσης σε μηνιαία βάση του προϋπολογισμού των φορέων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, καθώς και τη συμμόρφωσή τους με τους δημοσιονομικούς κανόνες, τους στόχους και τα όρια των

πιστώσεων, σύμφωνα με το εκάστοτε ισχύον Μ.Π.Δ.Σ. και το Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δράσης. Το "Παρατηρητήριο" ελέγχει τη συμμόρφωση του ΟΤΑ με τις οδηγίες της ΚΥΑ για τη σύνταξη του προϋπολογισμού.

Συγκεκριμένα ελέγχει:

- εάν ο Π/Υ είναι ισοσκελισμένος ή πλεονασματικός (τα έσοδα των ομάδων 0,1,2,3,4,5 να είναι μεγαλύτερα από τις δαπάνες των ομάδων 6,7,8,9. Εάν οι δαπάνες είναι μέχρι και 500 ευρώ περισσότερες ο Π/Υ θεωρείται ισοσκελισμένος.
- τη συμφωνία των εσόδων από επιχορηγήσεις (ΚΑΠ κλπ) με τις οδηγίες που έχουν δοθεί μέσω της ΚΥΑ
- το ύψος των ιδίων εσόδων να μην ξεπερνά το προβλεπόμενο ανώτατο όριο που υπολογίζεται βάση της απόδοσης προηγούμενου έτους και αντίστοιχων χρονικών διαστημάτων του τρέχοντος.
- το ύψος των απαιτήσεων από παρελθόντα έτη (ΚΑΕ 32) να μην ξεπερνά το προβλεπόμενο ανώτατο όριο που υπολογίζεται βάση της απόδοσης προηγούμενου έτους και αντίστοιχων χρονικών διαστημάτων του τρέχοντος
- τη συμφωνία των εξόδων βάση των οδηγιών της ΚΥΑ
- εάν τεκμηριώνονται οι χρηματοδοτήσεις-επιχορηγήσεις για έργα
- εάν για τα εγγραφέντα δάνεια υπάρχουν οι εγκριτικές αποφάσεις

Εφόσον το Παρατηρητήριο διαπιστώσει με οποιονδήποτε τρόπο ότι:

Α) ένας Ο.Τ.Α. ή νομικό του πρόσωπο έχει **αδυναμία**

κατάρτισης τουλάχιστον ισοσκελισμένου αρχικού προϋπολογισμού ή αδυναμία ισοσκέλισης κατόπιν αναμόρφωσής του, ή και

Β) ένας Ο.Τ.Α. ή νομικό του πρόσωπο έχει μεν επικυρωμένο προϋπολογισμό από την αρμόδια για την εποπτεία του Αρχή, αλλά έχει εγγράψει σε αυτόν **πλασματικά ή υπερεκτιμημένα έσοδα** ή και **δεν έχει εγγράψει τις υποχρεωτικές του δαπάνες**, συμπεριλαμβανομένων των απλήρωτων υποχρεώσεων του στο πραγματικό ύψος τους, γεγονός που οδηγεί και πάλι σε αδυναμία ισοσκέλισης του προϋπολογισμού,

ζητά από τον Προϊστάμενο Οικονομικών Υπηρεσιών του Ο.Τ.Α. ή νομικού του προσώπου αντίστοιχα, σε προθεσμία που αυτό ορίζει, **περαιτέρω αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων τους και σύνταξη έκθεσης**, στην οποία καταγράφονται αναλυτικά:

α) ο συνολικός δανεισμός, το ανεξόφλητο κεφάλαιο και το ετήσιο κόστος εξυπηρέτησης της δημόσιας πίστης, καθώς και τυχόν εγγυήσεις που έχει παραχωρήσει ο Ο.Τ.Α. για τη συνομολόγηση δανείων και για ρυθμίσεις οφειλών από νομικά του πρόσωπα,

β) οι λοιπές βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, με διακριτή αναφορά στις ληξιπρόθεσμες, καθώς και τις διεκδικήσεις τρίτων,

γ) οι υποχρεώσεις και απαιτήσεις που μπορεί να προκύψουν από δίκες που βρίσκονται σε εξέλιξη και από τυχόν αναδοχή οφειλών νομικών του προσώπων,

δ) οι λοιπές εν γένει απαιτήσεις,

ε) εκτίμηση της δυνατότητας εξυπηρέτησης των υποχρεώσεων και των μέτρων που πρέπει να ληφθούν, και

στ) οποιοδήποτε άλλο στοιχείο κρίνεται από το Παρατηρητήριο ή από τον Προϊστάμενο των Οικονομικών Υπηρεσιών του Ο.Τ.Α. αναγκαίο να αξιολογηθεί. (παρ 4 άρθρο 174 ν. 4270/2014 όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 75 του ν. 4316/2014)

Το Παρατηρητήριο αξιολογεί την παραπάνω έκθεση και τα προτεινόμενα και τυχόν εφαρμοζόμενα από τον Ο.Τ.Α. μέτρα για την οικονομική του εξυγίανση και, εφόσον κρίνει ότι εξακολουθεί να υφίσταται αδυναμία ισοσκέλισης του προϋπολογισμού του, με αιτιολογημένη απόφασή του και διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Εσωτερικών, ο Ο.Τ.Α. **υπάγεται υποχρεωτικά σε Πρόγραμμα Εξυγίανσης**. (παρ 4 άρθρο 174 ν. 4270/2014 όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 75 του ν. 4316/2014)

Μετά την ένταξη του Ο.Τ.Α. σε πρόγραμμα εξυγίανσης, το Παρατηρητήριο καλεί τον Ο.Τ.Α., εντός προθεσμίας που αυτό ορίζει, να συντάξει **Σχέδιο Οικονομικής Εξυγίανσής του (Σ.Ο.Ε.)**, το οποίο ψηφίζεται με απόφαση του οικείου δημοτικού ή περιφερειακού συμβουλίου, που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του. Το Σ.Ο.Ε. περιλαμβάνει ιδίως:

- α) την υφιστάμενη οικονομική κατάσταση του Ο.Τ.Α.,
- β) την κατάγραφή του προσωπικού του Ο.Τ.Α. και ακριβή αριθμό και ποσοστό περιορισμού των προγραμματισμένων προσλήψεων,
- γ) συγκεκριμένα μέτρα για την αύξηση των ιδίων εσόδων,
- δ) συγκεκριμένα μέτρα περιορισμού εν γένει των δαπανών,
- ε) δράσεις χρηματοδότησης με στόχο τον περιορισμό του χρέους,
- στ) εκτίμηση των μεσοπρόθεσμων εσόδων και δαπανών του, καθώς και του ύψους των απλήρωτων και ληξιπροθέσμων υποχρεώσεών του,
- ζ) αναλυτικό χρονοδιάγραμμα ενεργειών.

Εάν ο Ο.Τ.Α. δεν κατάθεσει εγκαίρως το Σ.Ο.Ε. ή αυτό που κατάθεσει δεν πληροί τις παραπάνω προϋποθέσεις ή κρίνεται ανεπαρκές, αυτό συντάσσεται ή τροποποιείται αναλόγως από το Παρατηρητήριο και με την προσθήκη ενδεχομένως παρεμβάσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 6, αποστέλλεται στον Ο.Τ.Α. προκειμένου να ψηφισθεί χωρίς καθυστέρηση από το δημοτικό ή περιφερειακό συμβούλιο. Το Παρατηρητήριο παρακολουθεί την εφαρμογή του Σ.Ο.Ε. και μπορεί να προτείνει στο οικείο δημοτικό ή περιφερειακό συμβούλιο την τροποποίησή του ανάλογα με τις ανάγκες και την πορεία εκτέλεσης του Προγράμματος Εξυγίανσης. Το πενταετές επιχειρησιακό πρόγραμμα, το ετήσιο πρόγραμμα δράσης, το τεχνικό πρόγραμμα και ο προϋπολογισμός αναμορφώνονται σύμφωνα με το Σ.Ο.Ε.. (παρ 4 άρθρο 174 ν. 4270/2014 όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 75 του ν. 4316/2014)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΑΜΙΕΩΝ

3.1 Γενικά Στοιχεία Δήμου Λαμιέων

Χάρτης 1

Ο Δήμος Λαμιέων αποτελεί έναν από τους επτά (7) Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, που υπάγονται διοικητικά στην Περιφερειακή Ενότητα (ΠΕ) Φθιώτιδας, τη μεγαλύτερη ως προς την έκταση και δεύτερη ως προς τον πληθυσμό υποδιαίρεση της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας. Η πόλη της Λαμίας φιλοξενεί την έδρα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και είναι ταυτόχρονα η πρωτεύουσα της ΠΕ Φθιώτιδας.

Αναπτύσσεται στα Δυτικά της Λεκάνης του Σπερχειού Ποταμού, καταλαμβάνει το μεγαλύτερο τμήμα των εκβολών του Δέλτα και έχει έκταση 947 Km². Σε διαπεριφερειακό επίπεδο, η γεωγραφική του θέση είναι εξαιρετικά σημαντική, δεδομένου ότι βρίσκεται στο κεντρικό τμήμα του ηπειρωτικού χώρου της Ελλάδας, στο ιδιότυπο «πέραςμα» του Μαλιακού Κόλπου από τη Βόρεια Ελλάδα και τη Θεσσαλία, στη Στερεά Ελλάδα και την Αττική.

Σε σχέση με την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, εκτείνεται δυτικά του γεωγραφικού της κέντρου βάρους, ενώ την ίδια θέση κατέχει και ως προς τη Φθιώτιδα. Συνορεύει άμεσα με τους Δήμους Δομοκού, Στυλίδας, Μύλου-Αγίου Κωνσταντίνου, Μακρακώμης και Αμφίκλειας-Ελάτειας.

Η χιλιομετρική απόσταση και η χρονο-απόσταση της πόλης της Λαμίας από τις διοικητικές έδρες και τις μεγαλύτερες πόλεις των υπολοίπων Περιφερειακών Ενοτήτων της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα:

Πίνακας 5 :Χιλιομετρικές αποστάσεις και χρόνο-απόσταση Λαμίας από μεγάλες διοικητικές έδρες

Διοικητικές Έδρες	Απόσταση (χλμ)	Χρόνος (ώρες)
Αθήνα	214	2,5
Άμφισσα	72	1
Θεσσαλονίκη	303	3
Καρπενήσι	78	1,5
Λιβαδειά	94	1
Χαλκίδα	157	2,5

Πηγή: Βικιπαιδεία

Εντός κύκλου ακτίνας 100 χλμ. από την πόλη της Λαμίας συναντώνται οι πόλεις Λάρισα, Βόλος, Καρδίτσα και Τρίκαλα (της Περιφέρειας Θεσσαλίας), Πάτρα, Αργίτιο και Ναύπακτος (της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας), Θήβα και οριακά Χαλκίδα (της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας). Εντός κύκλου ακτίνας 50 χλμ. από την πόλη της Λαμίας συναντώνται οι πόλεις Καρπενήσι και Άμφισσα.

Ο Δήμος προήλθε από τη διοικητική μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης του έτους 2010 με διεύρυνση της εδαφικής περιοχής του πρώην Καποδιστριακού Δήμου Λαμιέων, που βασικά περιελάμβανε την πόλη της Λαμίας και τους οικισμούς, που βρίσκονταν περιμετρικά της, ώστε να περιλάβει την άμεση και ευρύτερη περιοχή των νυν Δημοτικών Ενοτήτων Γοργοποτάμου, Λειανοκλαδίου, Υπάτης και Παύλιανης, όπως αυτή αναπτύσσεται προς όλες τις κατευθύνσεις και δημιουργεί το πολεοδομικό συγκρότημα Λαμίας και την ευρύτερη αστική περιοχή του. Ο Δήμος Λαμιέων απαρτίζεται σήμερα από σαρανταέξι (46) Διαμερίσματα με συνολικό πληθυσμό 75.315 κατοίκους, σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία της απογραφής της ΕΣΥΕ του 2011.

Το πολυπληθέστερο διαμέρισμα του Δήμου είναι η πόλη της Λαμίας, το οποίο αριθμεί 52.006 κατοίκους (ΕΣΥΕ, 2011), συγκεντρώνοντας το 69% του συνολικού πληθυσμού του Δήμου.

Σύμφωνα με την ESPON-EUROSTAT ως «πυκνοκατοικημένη αστική περιοχή» ορίζεται η περιοχή με πυκνότητα άνω των 500 κατοίκων ανά km², ενώ αντίστοιχα η ΕΣΥΕ ως «πολεοδομικό συγκρότημα» κάθε οικιστικό συνεχές με πυρήνα οικισμό πληθυσμού μεγαλύτερου των 20.000 κατοίκων. Επομένως, τα παραπάνω ενδεικτικά δημογραφικά μεγέθη, αφενός κατατάσσουν το Δήμο στους πυκνοκατοικημένους αστικούς Δήμους της χώρας και αφετέρου προδιαγράφουν τη δυνατότητα της πόλης της Λαμίας να καταταγεί στατιστικά στα πολεοδομικά συγκροτήματα της χώρας, όπως αυτά ορίζονται από την ΕΣΥΕ.

Ο Δήμος Λαμιέων κατέχει «κομβική» θέση στον εθνικό γεωγραφικό χώρο και «κρίσιμη» θέση στο ελληνικό γεωπολιτικό χώρο και τις αναπτυξιακές πολιτικές και άξονες, που ιστορικά διαμορφώνονται εντός αυτού, ιδιαίτερα κατά τα τελευταία 25 χρόνια.

Γεωγραφικά ο Δήμος χωροθετείται στο μυχό του Μαλιακού Κόλπου, χώρο «πέραςμα» από «Βορρά προς Νότο» της Ελληνικής Χερσονήσου και κεντροβαρικό χώρο εκκίνησης πολλαπλών διόδων επικοινωνίας προς την Κεντρική – Δυτική Ελλάδα από τα «Ανατολικά» και ιδίως από τις δύο μεγάλες μητροπόλεις του ελληνικού χώρου, της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης. Η θέση αυτή, έχει εξασφαλίσει μέχρι σήμερα τη συμμετοχή της περιοχής στο βασικό άξονα ανάπτυξης και διεθνούς επικοινωνίας της σύγχρονης χώρας, ταυτιζόμενο με τον οδικό άξονα ΠΑΘΕ. Επίσης, λόγω της «ικανοποιητικής» απόστασης από την Αθήνα, η ευρύτερη περιοχή του Δήμου έχει αναδειχθεί σε περιοχή υποδοχής αναπτυξιακών πολιτικών και υποδομών «περιφερειακής ανάπτυξης» της μεταπολεμικής περιόδου (Βιομηχανική Περιοχή Λαμίας) και έχει εξασφαλίσει στην πόλη της Λαμίας τη χωροθέτηση

της Έδρας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας στα πλαίσια της αποκέντρωσης και της ανάπτυξης Περιφερειών (Διοικητικών και Προγραμματικών) τη δεκαετία του 1980.

Σήμερα, ο Δήμος Λαμιέων βρίσκεται «εντός» των διευρωπαϊκών και διαπεριφερειακών αξόνων σε ευνοϊκή θέση ως προς την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη. Η περιφερειακότητα, που τον διακρίνει ως προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, τις πόλεις και τις αγορές της, μετριάζεται εξαιρετικά λόγω της θέσης του σε σχέση με τα δίκτυα και τις «πύλες» της χώρας. Παράλληλα, ο χωροταξικός σχεδιασμός και οι υπό κατασκευή μεγάλες μεταφορικές υποδομές, που αναφέρονται στον εκσυγχρονισμό της διεθνούς σιδηροδρομικής γραμμής και του σταθμού της Λαμίας, καθώς και στους Οδικούς Άξονες προσπέλασης της Πάτρας και των Ιωαννίνων/ Ηγουμενίτσας, που αποτελούν πύλες προς τη Δυτική και Κεντρική Μεσόγειο και τη Νότια Ευρώπη ενισχύουν εντυπωσιακά τη θέση του Δήμου στην προγραμματική περίοδο 2007-2013 και ολοκληρώνουν «θετικά» την ένταξή του στο διαπεριφερειακό και διεθνή χώρο.

Ο Δήμος Λαμιέων έχει πρωτεύοντα ρόλο στην Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, αφού αποτελεί πρωτεύον διοικητικό κέντρο, ως έδρα της Περιφέρειας, είναι δεύτερος σε πληθυσμό αστικός Δήμος μετά το Δήμο Χαλκιδέων και είναι έδρα της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας. Επιπλέον, αποτελεί Δήμο με σημαντική ενδοχώρα επιρροής στον τομέα των αστικών υπηρεσιών και του εμπορίου, που καλύπτει το μεγαλύτερο τμήμα της Περιφερειακής Ενότητας Φθιώτιδας, την Περιφερειακή Ενότητα Ευρυτανίας, τη Βόρεια Εύβοια και τμήμα της Περιφερειακής Ενότητας Φωκίδας, με πληθυσμιακό ισοδύναμο που εκτιμάται σε 200.000 κατοίκους. Παράλληλα, ο Δήμος Λαμιέων έχει αστικό πυρήνα ένα πολεοδομικό συγκρότημα γύρω από την πόλη – οικισμό της Λαμίας και μια αστική περιοχή «καθημερινών μετακινήσεων», που ξεπερνά τα στενά όρια του Καλλικράτειου Δήμου και δημιουργεί μια αστική περιοχή «μητροπολιτικού τύπου», που περιλαμβάνει εκτός από το Δήμο Λαμιέων τους Δήμους Στυλίδας, Μώλου-Αγίου Κωνσταντίνου και Δομοκού.

3.2 Ανάλυση Προϋπολογισμού-Απολογισμού έτους 2013

Ο προϋπολογισμός του Δήμου συνδέεται άμεσα με τον προγραμματισμό του Δήμου, του οποίου και αποτελεί την οικονομική βάση καθώς εμφανίζει τα στοιχεία και τα οικονομικά μέσα, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν για την υλοποίηση των στόχων που τίθενται από τον προγραμματισμό. Συνεπώς ο προϋπολογισμός ορίζει τα όρια υλοποίησης των στόχων και λειτουργεί ως εργαλείο ελέγχου υλοποίησης των στόχων που θέτει ο προγραμματισμός. Ο προϋπολογισμός αποτελεί επίσης την οικονομική βάση σχεδιασμού των εσόδων και δαπανών του Δήμου ,συμβάλλοντας καθοριστικά στον οικονομικό προγραμματισμό του.

Είναι σημαντικό να παρακολουθείται η πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού, η καταγραφή της πορείας υλοποίησής του και των αποκλίσεων από τον αρχικό Π/Υ. Πρέπει να ελέγχονται και να συγκρίνονται οι δεσμεύσεις των δαπανών , οι ενταλματοποιήσεις και οι εξοφλήσεις των δαπανών. Οι δεσμεύσεις εκφράζουν το ύψος των διαθέσιμων πιστώσεων, οι ενταλματοποιήσεις εκφράζουν τα ποσά που έχουν εκκαθαριστεί και που δημιουργούν υποχρέωση προς πληρωμή.

Ξεκινώντας την ανάλυση μας, θα προσπαθήσουμε να παρουσιάσουμε με τρόπο συνοπτικό τις κυριότερες πηγές Εσόδων και Εξόδων του Δήμου Λαμιέων για το έτος 2013. Πιο συγκεκριμένα η κατανομή των Εσόδων παρουσιάζεται στον Πίνακα 6 ως εξής:

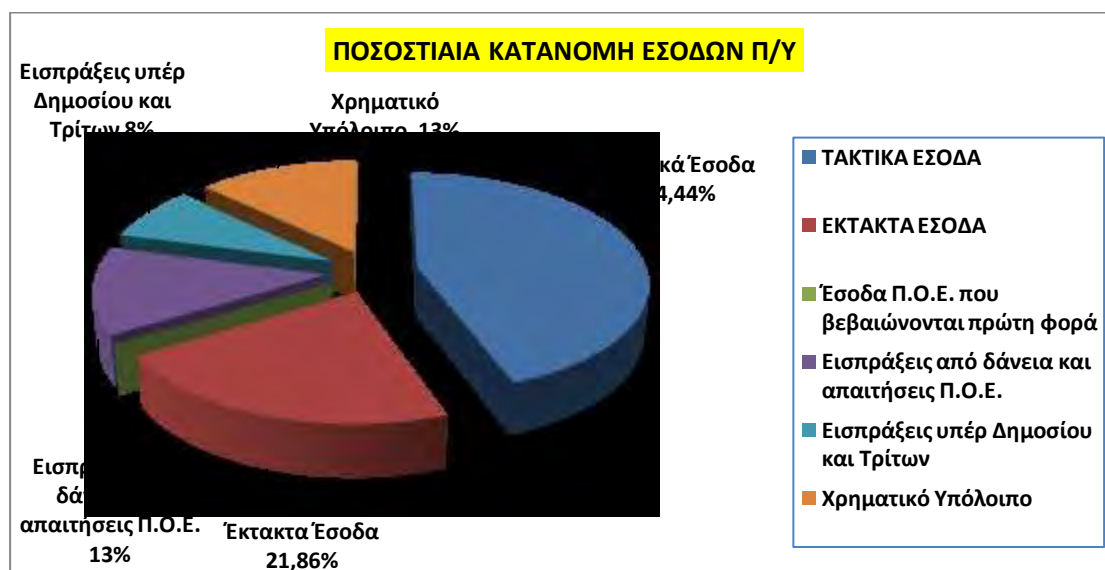
ΠΙΝΑΚΑΣ 6: Κατανομή Εσόδων ανά κατηγορία προϋπολογισμού για το έτος 2013

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
-----	-----	-----	-----	-----

Κ.Α.	Περιγραφή	Ψηφισθέντα	Εγκριθέντα	% επί συνολικών εσόδων
0	Τακτικά Έσοδα	27.199.100,00	27.199.100,00	44,44
1	Έκτακτα Έσοδα	13.378.126,57	13.378.126,57	21,86
2	Έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται πρώτη φορά	0	0	0
3	Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε.	7.825.685,15	7.825.685,15	12,79
4	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων	4.841.000,00	4.841.000,00	7,91
5	Χρηματικό Υπόλοιπο	7.958.563,86	7.958.563,86	13,00
	Συνολικά Έσοδα	61.202.475,58	61.202.475,58	100

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2013
 Σημειώσεις: (5)=(4)/Συνολικά Έσοδα*100

Η στήλη (5) περιέχει τα αποτελέσματα του λόγου της στήλης (4) προς τα Συνολικά Έσοδα. Παρατηρούμε ότι τα Τακτικά Έσοδα καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό(44,44%) των Συνολικών Εσόδων και ακολουθούν τα Έκτακτα Έσοδα με ποσοστό(21,86%). Το μεγάλο ποσοστό των Τακτικών Εσόδων προς τα Συνολικά Έσοδα δημιουργεί μια βεβαιότητα εισπράξης αλλά περιορίζει το δείκτη πρωτοβουλίας και δραστηριοποίησης του Δήμου μιας και τα Έκτακτα Έσοδα κινούνται σε χαμηλότερα επίπεδα. Τα παραπάνω στοιχεία απεικονίζονται παραστατικά στο διάγραμμα που ακολουθεί:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2: Ποσοστιαία Κατανομή Εσόδων Προϋπολογισμού για το έτος 2013

Στη συνέχεια θα αναλύσουμε κάθε ομάδα εσόδων ξεχωριστά στις επιμέρους κατηγορίες και θα εξετάσουμε την ποσοστιαία συμμετοχή κάθε μίας από αυτές τόσο στην ομάδα όσο και στο σύνολο των εσόδων. Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει τα **Τακτικά Έσοδα**:

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: Πίνακας Τακτικών Εσόδων έτους 2013

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Κ.Α.	Περιγραφή	Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εσόδων
01	Πρόσοδοι από Ακίνητη Περιουσία	166.100,00	0,61	0,27
02	Έσοδα από Κινητή Περιουσία	153.000,00	0,56	0,25
03	Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα	5.946.000,00	21,86	9,71
04	Έσοδα από Λοιπά Τέλη Δικαιώματα και Παροχή Υπηρεσιών	1.936.000,00	7,12	3,16
05	Φόροι Και Εισφορές	771.000,00	2,83	1,26
06	Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες	8.967.000,00	32,97	14,65
07	Λοιπά Τακτικά Έσοδα	9.260.000,00	34,05	15,13
	Σύνολο Τακτικών Εσόδων	27.199.100,00	100	44,44
	Σύνολο Εσόδων	61.202.475,58		

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2013

Σημειώσεις: (4)=(3)/Σύνολο Τακτικών Εσόδων*100 και (5)=(3)/Σύνολο Εσόδων*100

Στην στήλη (4) περιέχονται τα ποσοστά συμμετοχής κάθε μιας από τις κατηγορίες των Τακτικών Εσόδων στα συνολικά Τακτικά Έσοδα ενώ η στήλη (5) περιέχει την ποσοστιαία συμμετοχή κάθε κατηγορίας Τακτικών Εσόδων στα Συνολικά Έσοδα. Παρατηρούμε ότι τα Λοιπά Τακτικά Έσοδα τα οποία περιλαμβάνουν την ανάλυση των κωδικών:

1. Παράβολα για την έκδοση των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος,
2. Τέλος διαφήμισης της κατηγορίας Δ του άρθρου 15 του ΒΔ 24/9-20/10/1958 (άρθρο 9 Ν 2880/2001),
3. Έσοδα από παράβολα αδειών παραμονής αλλοδαπών (άρθρο 36 Ν 2160/93)
4. Προνοιακά επιδόματα (άρθρ. 94 παρ. 3Β περ. 17 Ν. 3852/10)
5. Λοιπά τακτικά έσοδα

καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό των Τακτικών Εσόδων , της τάξεως του 34,05% και ακολουθούν τα Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες με ποσοστό 32,97% και τα Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα με ποσοστό 21,86%. Μικρή συμμετοχή στο σύνολο των Τακτικών Εσόδων έχουν τα Έσοδα από Λοιπά Τέλη Δικαιώματα και Παροχή Υπηρεσιών (7,12%) οι Φόροι και Εισφορές(2,83%), οι Πρόσοδοι από Ακίνητη Περιουσία(0,61%) και τα Έσοδα από Κινητή Περιουσία(0,56%). Επίσης τη μεγαλύτερη ποσοστιαία συμμετοχή στα Συνολικά Έσοδα έχουν τα Λοιπά Τακτικά Έσοδα

(15,13%),ακολουθούν τα Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες (14,65%) και τα Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα(9,71%).

Τα Έκτακτα Έσοδα απεικονίζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: Πίνακας Εκτάκτων Εσόδων έτους 2013

	(2)	(3)	(4)	(5)
Κ.Α.	Περιγραφή	Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εσόδων
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.000,00	0,03	0,01
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	920.000,00	6,88	1,50
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	12.084.126,57	90,33	19,74
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ	278.000,00	2,08	0,45
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	92.000,00	0,69	0,15
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	13.378.126,57	100	21,86
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	61.202.475,58		

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2013

Σημειώσεις: (4)=(3)/Σύνολο Εκτάκτων Εσόδων*100 και (5)=(3)/Σύνολο Εσόδων*100

Από τον Πίνακα 8 μπορούμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

- Οι Επιχορηγήσεις για Επενδύσεις οι οποίες στην ουσία είναι οι ΚΑΠ επενδυτικών δαπανών των Δήμων, οι επιχορηγήσεις για Επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων άρθρο (13Ν.2880/2001)και οι Επιχορηγήσεις του προγράμματος ΘΗΣΕΑΣ (άρθρα 6-12 ν.3274/04) καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό των εκτάκτων εσόδων της τάξεως του 90,33%
- Καταλαμβάνουν ένα επίσης μεγάλο ποσοστό της τάξεως του 19,74% και στο σύνολο των Εσόδων. Το γεγονός αυτό σίγουρα δημιουργεί και ενισχύει το επενδυτικό προφίλ του Δήμου Λαμιέων.

Τα Έσοδα από Εισπράξεις Δανείων και Απαιτήσεις Π.Ο.Ε. απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: Πίνακας Εσόδων από Εισπράξεις Δανείων και Απαιτήσεων από Π.Ο.Ε. έτους 2013

	(2)	(3)	(4)	(5)
Κ.Α.	Περιγραφή	Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εσόδων
	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ			

321	ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	7.410.509,62	94,69	12,11
322	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	415.175,53	5,31	0,68
	ΣΥΝΟΛΟΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	7.825.685,15	100	12,79
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	61.202.475,58		

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2013

Σημειώσεις: (4)=(3)/Σύνολο Δανείων και Απαιτήσεων από ΠΟΕ *100 και (5)=(3)/Σύνολο Εσόδων*100

Από τον Πίνακα 9 μπορούμε να επισημάνουμε ότι τα Εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα κατά τα παρελθόντα οικονομικά έτη τακτικά έσοδα (Τέλη καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού, Τέλη και δικαιώματα ύδρευσης, Τέλη και δικαιώματα άρδευσης, Τέλη και δικαιώματα αποχέτευσης, Τέλος ακίνητης περιουσίας, Εισφορά λόγω ένταξης ή επέκτασης πολεοδομικών σχεδίων, Τακτικά έσοδα επί των ακαθαρίστων εσόδων επιτηδευματιών και λοιπά έσοδα) καταλαμβάνουν ποσοστό ίσο με 94,69% στο σύνολο των Δανείων και Απαιτήσεων από Π.Ο.Ε. και 12,11% στο σύνολο των Εσόδων.

Οι Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων και οι Επιστροφές Χρημάτων αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: Πίνακας Εσόδων από Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων και Επιστροφές Χρημάτων έτους 2013

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Κ.Α.		Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εσόδων
411	ΣΥΝΤ/ΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	570.000,00	11,77	0,93
412	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ	1.000.000,00	20,66	1,63
413	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	2.800.000,00	57,84	4,57
414	ΛΟΙΠΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΡΙΤΩΝ	430.000,00	8,88	0,70
421	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	41.000,00	0,85	0,07
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΥΠΕΡ	4.841.000,00	100	7,91

	ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ			
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	61.202.475,58		

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2013

Σημειώσεις: (4)=(3)/Σύνολο Εισπράξεων*100 και (5)=(3)/Σύνολο Εσόδων*100

Από τον πίνακα 10 παρατηρούμε ότι οι κατηγορίες εσόδων Ασφαλιστικές Εισφορές και Φόροι και Λοιπές Επιβαρύνσεις (Φόροι μισθωτών υπηρεσιών, Φόροι και χαρτόσημο Δημάρχων Αντιδημάρχων, μελών Δημοτικών Συμβουλίων και λοιπών συλλογικών οργάνων και Φόρων προμηθευτών εργολάβων , Ελευθέρων. Επαγγελματιών) παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες ποσοστιαίες συμμετοχές στο σύνολο των εισπράξεων υπερ του Δημοσίου της τάξεως του 57,84% και 20,66% αντίστοιχα. Επίσης καταλαμβάνουν ποσοστά 4,57% και 1,63% επί του συνόλου των εσόδων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: Πίνακας Χρηματικού Υπολοίπου έτους 2013

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Κ.Α.	Περιγραφή	Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εσόδων
511	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	242.362,75	3,05	0,40
512	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΟ ΑΠΟ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	7.716.201,11	96,95	12,60
	ΣΥΝΟΛΟ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ	7.958.563,86	100	13
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	61.202.475,58		

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2013

Σημειώσεις: (4)=(3)/Σύνολο Χρηματικού Υπολοίπου*100 και (5)=(3)/Σύνολο Εσόδων*100

Στον πίνακα 11 παρατηρούμε ότι το Χρηματικό υπόλοιπο προερχόμενο από Έκτακτα Έσοδα(δηλαδή έσοδα για την κάλυψη υποχρεώσεων παρελθόντων ετών και έσοδα για την κάλυψη έργων του πδε ή πιστώσεις προοριζόμενες για δημόσιες επενδύσεις) καταλαμβάνει ποσοστό επί του συνόλου του Χρηματικού Υπολοίπου της τάξεως του 96,95% και το 12,60% επί του συνόλου των Εσόδων.

Στο πλαίσιο της ανάλυσης των Εσόδων του Προϋπολογισμού για το έτος 2013 θα ήταν σκόπιμη και η αναφορά μας σε δύο επιπλέον σημεία:

- στο ποσοστό συμμετοχής των τακτικών εσόδων στο σύνολο των εσόδων του Δήμου. Πιο συγκεκριμένα, τα Τακτικά Έσοδα του Δήμου μας διαμορφώθηκαν στο ύψος των 27.199.100,00 και τα Συνολικά Έσοδα στο ποσό των 61.202.475,58. Άρα ο λόγος των Τακτικών Εσόδων προς τα Συνολικά Έσοδα ήτοι Τακτικά Έσοδα/ Συνολικά Έσοδα = 44,44%. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη αυτού, τόσο μεγαλύτερη είναι η αυτονομία του Δήμου, αφού στηρίζεται σε τακτικά έσοδα και μπορεί κατ'επέκταση να προγραμματίσει τον προϋπολογισμό του με μεγαλύτερη ασφάλεια.

- στο ποσοστό συμμετοχής των Εκτάκτων εσόδων στο σύνολο των Εσόδων του Δήμου.

Τα Έκτακτα Έσοδα του Δήμου μας διαμορφώθηκαν στο ύψος των 13.378.126,57 και τα Συνολικά Έσοδα στο ποσό των 61.202.475,58. Άρα ο λόγος των Εκτάκτων Εσόδων προς τα Συνολικά Έσοδα ήτοι Έκτακτα Έσοδα/ Συνολικά Έσοδα = 21,86%. Πρόκειται για τον δείκτη αστάθειας διότι όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη τόσο μικρότερη είναι η δυνατότητα αυτονομίας του Δήμου, αφού στηρίζεται σε Έκτακτα Έσοδα.

Εν συνεχεία θα ακολουθήσει η παρουσίαση των Εξόδων του Π/Υ για το έτος 2013. Καταρχήν, θα απεικονισθεί το ποσοστό που καταλαμβάνει κάθε ομάδα εξόδων ως προς τα Συνολικά Έσοδα μέσω του πίνακα που ακολουθεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ 12: Κατανομή των Εξόδων ανά ομάδα Π/Υ

(1)	(2)	(3)	(4)
ΟΜΑΔΑ ΕΞΟΔΩΝ	ΟΝΟΜΑ ΟΜΑΔΑΣ	ΠΟΣΟ ΟΜΑΔΑΣ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ
ΟΜΑΔΑ 6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	27.173.518,96	44,40
ΟΜΑΔΑ 7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	20.556.435,47	33,59
ΟΜΑΔΑ 8	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	13.381.187,33	21,86
ΟΜΑΔΑ 9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	91.333,82	0,15
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ		61.202.475,58	100

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2013

Σημειώσεις: (4)=(3)/ Σύνολο Εξόδων*100

Από τον πίνακα 12 παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό καταλαμβάνουν τα Έξοδα Χρήσης 44,40% και ακολουθούν οι επενδύσεις με ποσοστό 33,59%. Τα Έξοδα Χρήσης κινούνται σε αρκετά υψηλά επίπεδα εαν αναλογιστεί κανείς ότι περίπου το μισό ποσό του Προϋπολογισμού Εξόδων προορίζεται και την κάλυψη των Λειτουργικών Εξόδων του Δήμου Λαμιέων. Οι Επενδύσεις είναι σε χαμηλότερα επίπεδα (33,59%) απ'ότι οι Λειτουργικές Δαπάνες του Δήμου γεγονός που μας οδηγεί σε συμπεράσματα σχετικά με την επενδυτική δραστηριότητα του Δήμου μας. Στη συνέχεια θα προβούμε σε ανάλυση της κάθε ομάδας εξόδων του Π/Υ και θα υπολογίσουμε την ποσοστιαία συμμετοχή κάθε κατηγορίας στην ομάδα που ανήκει αλλά και στο σύνολο των Εξόδων. Ο πίνακας που ακολουθεί περιέχει την ανάλυση των Εξόδων Χρήσης (ομάδα 6):

ΠΙΝΑΚΑΣ 13: Πίνακας Εξόδων Χρήσης

(1)	(2)	(3)	(4)
-----	-----	-----	-----

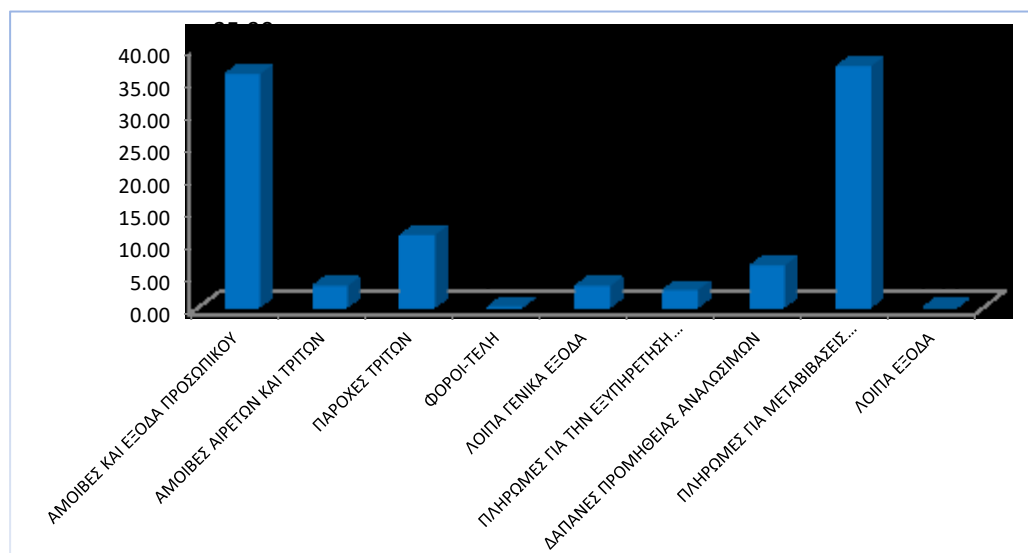
ΟΜΑΔΑ 6	ΚΩΔΙΚΟΣ	Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εξόδων
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	60	9.756.179,58	35,90	15,94
ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	61	899.323,46	3,31	1,47
ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	62	3.025.000,00	11,13	4,94
ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	63	32.000,00	0,12	0,05
ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	64	895.600,00	3,30	1,46
ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	65	718.000,00	2,64	1,17
ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	66	1.759.400,00	6,47	2,87
ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ(ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ-ΠΑΡΟΧΕΣ-ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ-ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ-ΔΩΡΕΕΣ)	67	10.088.015,92	37,12	16,48
ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	68	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ 6		27.173.518,96	100	44,40
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ		61.202.475,58		

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2013
 Σημειώσεις: (3)=(2)/ Σύνολο Ομάδας 6*100 και (4)=(2)/Σύνολο Εξόδων*100

Από τον πίνακα 13 παρατηρούμε ότι από την ομάδα 6 , ο κωδικός 67 καταλαμβάνει το μεγαλύτερο ποσοστό (37,12%) στο σύνολο της ομάδας αλλά και στο σύνολο των εξόδων. Ακολουθεί ο κωδικός 60 με ποσοστιαία συμμετοχή στην ομάδα 35,90% και στο σύνολο των εξόδων (15,94%) , οι παροχές τρίτων (κωδικός 62), οι δαπάνες προμήθειας αναλωσίμων και ακολουθούν και οι υπόλοιπες κατηγορίες έτσι όπως αποτυπώνονται στον πίνακα 8. Πιο συγκεκριμένα στη κατηγορία "**Πληρωμές για μεταβιβάσεις εισοδημάτων σε τρίτους (Παραχωρήσεις - Παροχές - Επιχορηγήσεις - Επιδοτήσεις - Δωρεές)**", παρακολουθούνται όλες οι δαπάνες του Δήμου που αφορούν παροχές, χορηγίες, επιχορηγήσεις, επιδοτήσεις και δωρεές. Στους δευτεροβάθμιους λογαριασμούς γίνεται ανάλυση ανάλογα με το είδος των παροχών κλπ. και στους τριτοβάθμιους ανάλυση σύμφωνα με την αιτία ή το σκοπό για τον οποίο δίδεται. Στους Κ.Α. της υποκατηγορίας εγγράφονται οι υποχρεωτικές μεταβιβάσεις εισοδημάτων όπως οι αποδόσεις από θεσμοθετημένους πόρους (ΚΑΠ) σε σχολικές επιτροπές, παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς, αθλητικούς οργανισμούς κ.ο.κ., λοιπές επιχορηγήσεις, καθώς και οι υποχρεωτικές συμμετοχές σε δαπάνες (αποζημίωση μελών υπηρεσιακού συμβουλίου κ.λπ.). Επισημαίνεται ότι τα ποσά που έχουν

εγγραφεί, στα έσοδα, ως επιχορηγήσεις που παρέχονται διακριτά για μεταβιβασθείσες αρμοδιότητες, πρέπει να εμφανίζονται στο ακέραιο, στα έξοδα, ως αποδόσεις προς τα νομικά πρόσωπα των ΟΤΑ που ασκούν αυτές τις αρμοδιότητες. Τα παραπάνω στοιχεία απεικονίζονται παραστατικά στο διάγραμμα που ακολουθεί:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3: Κατανομή Εξόδων στην Ομάδα 6

Χαρακτηριστικά να αναφέρουμε ότι τα προνοιακά επιδόματα έχουν εγγραφεί στον Προϋπολογισμό του έτους 2013 με ποσό 9.000.000€ , από το σύνολο των 10.088.015,92€ (το 40% περίπου των Εξόδων Χρήσης του Π/Υ για το έτος 2013 αφορά σε προνοιακά Επιδόματα), που περιλαμβάνει ο κωδικός 67. Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι ο Δήμος ο οποίος ασκεί την διοικητική υποστήριξη της χορήγησης των προνοιακών επιδομάτων που θα καταβάλλονται στους δικαιούχους (Α.Π 74532/29.12.2010 (ΦΕΚ 2031 Β') απόφαση και την Α.Π 1314/11.1.2011 ερμηνευτική εγκύκλιο αυτής) , εναρμονίζεται με το σχεδιασμό της κυβερνητικής κοινωνικής πολιτικής βάσει των αρμοδιοτήτων κοινωνικής πολιτικής και μέριμνας που του ανατέθηκαν μέσω του Καλλικράτη.

Επίσης αρκετά μεγάλο ποσοστό των εξόδων χρήσης (35,90%) προϋπολογίζεται ότι θα δαπανηθεί για τις αμοιβές και τα έξοδα του προσωπικού(κωδικός 60). Πιο συγκεκριμένα ο κωδικός 60 ο οποίος περιλαμβάνει τις αμοιβές και τα έξοδα για το απασχολούμενο προσωπικό με σχέση εξαρτημένης εργασίας ,έχει προϋπολογιστεί με ποσό **9.756.179,58 €** το οποίο αναλύεται ως εξής:

1. Αποδοχές μονίμων υπάλληλων (κωδικός 601) με ποσό 4.629.176,00
2. Αποδοχές τακτικών υπάλληλων με σύμβαση αορίστου χρόνου (κωδικός 602) με ποσό 1.895.332,00
3. Αποδοχές υπάλληλων ειδικών θέσεων (κωδικός 603) με ποσό 160.000,00
4. Αποδοχές έκτακτων υπαλλήλων (κωδικός 604) (επί σύμβαση εκτάκτων υπαλλήλων, ημερομισθίων ωρομισθίων κλπ) με ποσό 740.900,00
5. Εργοδοτικές εισφορές Δήμων και κοινοτήτων κοινωνικής ασφάλισης (κωδικός 605) με ποσό 2.199.971,58
6. Παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού (κωδικός 606) με ποσό 127.800,00
7. Δαπάνες πρόσληψης, εκπαίδευσης και επιμόρφωσης προσωπικού (κωδικός 607) με

ποσό 3.000,00

Παρατηρούμε ότι οι αποδοχές των μονίμων υπαλλήλων (κωδικός 601) του Δήμου μας για το έτος 2013 καταλαμβάνουν το 47,44% του συνόλου του κωδικού 60, οι αποδοχές των τακτικών υπαλλήλων με σύμβαση αορίστου χρόνου (κωδικός 602) το 19,42% και οι αποδοχές των έκτακτων υπαλλήλων (κωδικός 604) το 7,60%.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι οι **δαπάνες πρόσληψης, εκπαίδευσης και επιμόρφωσης προσωπικού** (κωδικός 607) προϋπολογίζονται για το έτος 2013 ότι θα αποτελέσουν το:

- 0,03% του συνόλου της ομάδας 60 Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού,
- το 0,01% του συνόλου Εξόδων Χρήσης (ομάδα 6) και
- το 0,004% του συνόλου των Εξόδων.

Ο επόμενος πίνακας απεικονίζει την ποσοστιαία συμμετοχή κάθε κατηγορίας της ομάδας των Επενδύσεων (ομάδα 7) στην ομάδα, αλλά και στο σύνολο των εξόδων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 14: Ποσοστιαία κατανομή Επενδύσεων έτους 2013

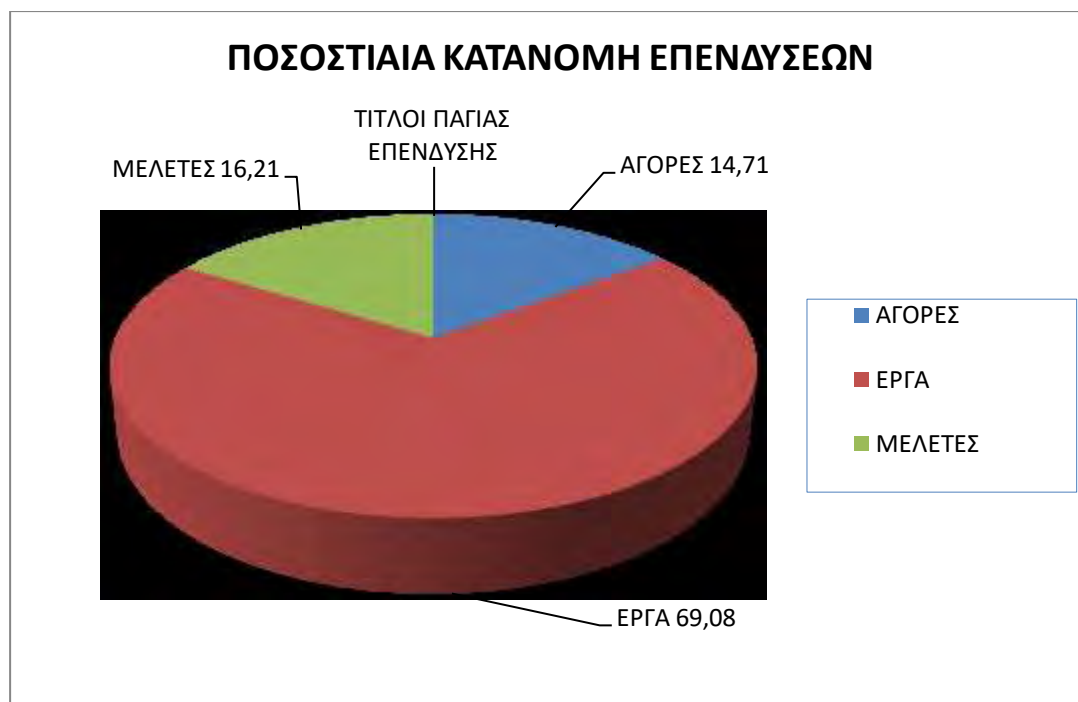
(1)		(2)	(3)	(4)
ΟΜΑΔΑ 7-ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ	Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εξόδων
ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ ΕΡΓΑ	71	3.024.496,50	14,71	4,94
ΜΕΛΕΤΕΣ,ΕΡΕΥΝΕΣ,ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	73	14.200.095,55	69,08	23,20
ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	74	3.331.843,42	16,21	5,44
	75	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ 7		20.556.435,47	100	33,59
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ		61.202.475,58		

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2013

Σημειώσεις: (3)=(2)/ Σύνολο Ομάδας 7 *100 και (4)=(2)/Σύνολο Εξόδων*100

Παρατηρούμε μελετώντας τα ποσοστά της στήλης (3), ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των Επενδύσεων και συγκεκριμένα το 69,08% διατίθεται για Έργα και το μικρότερο για αγορές κτιρίων (14,71%) ενώ οι Μελέτες αποτελούν το 16,21% και ο κωδικός 75 έχει μηδενική ποσοστιαία συμμετοχή τόσο στο σύνολο της ομάδας 7 όσο και στο σύνολο των Εξόδων. Επίσης από τη στήλη (4), βλέπουμε ότι οι Επενδύσεις αποτελούν το 33,59% των συνολικών Εξόδων, ποσοστό ιδιαίτερα σημαντικό για την επενδυτική δραστηριοποίηση του Δήμου Λαμιέων. Η ποσοστιαία κατανομή των Επενδύσεων απεικονίζεται πολύ παραστατικά στο κάτωθι διάγραμμα:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4: Ποσοστιαία Κατανομή Επενδύσεων

Η μελέτη του Προϋπολογισμού Εξόδων θα ολοκληρωθεί με την απεικόνιση της ομάδας 8- Προβλέψεις στον ακόλουθο πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 15: Ποσοστιαία κατανομή Προβλέψεων έτους 2013

(1)		(2)	(3)	(4)
ΟΜΑΔΑ 8-ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ	Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εξόδων
Πληρωμές υποχρεώσεων (Π.Ο.Ε.)	81	1.220.000,00	9,12	1,99
Λοιπές Αποδόσεις	82	4.816.000,00	35,99	7,87
Επιχορηγούμενες Πληρωμές Υποχρεώσεων Π.Ο.Ε.	83	0,00	0,00	0,00
Προβλέψεις μη είσπραξης εισπρακτέων υπολοίπων βεβαιωμένων κατά τα Π.Ο.Ε.	85	7.345.187,33	54,89	12,00
ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ 8		13.381.187,33	100	21,86
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ		61.202.475,58		

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2013

Σημειώσεις: (3)=(2)/ Σύνολο Ομάδας 8*100 και (4)=(2)/Σύνολο Εξόδων*100

Από τον πίνακα 15 παρατηρούμε ότι οι Προβλέψεις μη είσπραξης (κωδικός 85) καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό του συνόλου της ομάδας (54,89%), και ποσοστό της τάξεως του 12% στο σύνολο των Εξόδων. Ακολουθούν οι Λοιπές αποδόσεις με ποσοστό επί του συνόλου της ομάδας 35,99% και 7,87% επί των συνολικών Εξόδων και οι Πληρωμές Υποχρεώσεων με αντίστοιχα ποσοστά 9,12% και 1.99%. Ο κωδικός 83 παρουσιάζει μηδενική παρουσία όπως φαίνεται και στο κάτωθι διάγραμμα:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5: Ποσοστιαία Κατανομή Προβλέψεων

Στο πλαίσιο της ανάλυσης των Εξόδων του Προϋπολογισμού για το έτος 2013 θα ήταν σκόπιμη και η αναφορά μας στο ύψος των δαπανών έτσι όπως διαμορφώνεται σε κάθε υπηρεσία του Δήμου Λαμιέων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 16: Ποσοστιαία κατανομή Εξόδων ανά Υπηρεσία για το έτος 2013

(1)	(2)	(3)	(4)
ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ	% ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ
00	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	3.536.318,96	5,78
10	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2.496.900,00	4,08
15	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	11.923.400,00	19,48
20	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	5.886.599,00	9,62
25	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	126.000,00	0,21
30	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	22.080.936,47	36,08
35	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	742.000,00	1,21
40	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ	246.500,00	0,40
45	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	14.000,00	0,02
50	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	305.000,00	0,50
70	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	372.300,00	0,61
80	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	13.381.187,33	21,86
90	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	91.333,82	0,15
ΣΥΝΟΛΟ		61.202.475,58	100

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2013

Σημειώσεις: (4)=(3)/ Σύνολο Εξόδων*100

Από την παρουσίαση του πίνακα 16, παρατηρούμε ότι τη μεγαλύτερη ποσοστιαία συμμετοχή στις δαπάνες του Π/Υ για το έτος 2013 έχουν η Υπηρεσία Τεχνικών Έργων με ποσοστό 36,08% και ακολουθεί η Υπηρεσία Πολιτισμού-Αθλητισμού και Κοινωνικής Πολιτικής με ποσοστό 19,48%. Το μικρότερο ποσοστό συμμετοχής στις δαπάνες του έτους 2013 , έχουν η Υπηρεσία Νεκροταφείων με ποσοστό 0.02% και η Υπηρεσία Ύδρευσης-Άρδευσης-Αποχέτευσης με ποσοστό 0,21% όπως χαρακτηριστικά φαίνεται και στο διάγραμμα που ακολουθεί:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6: Ποσοστιαία Κατανομή Εξόδων ανά Υπηρεσία έτους 2013

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι η κατάρτιση του αρχικού Προϋπολογισμού βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στα Τακτικά Έσοδα(44,44%) και λιγότερο στα Έκτακτα Έσοδα (21,86%), γεγονός που προσδίδει μεγαλύτερη αυτονομία , σταθερότητα και ασφάλεια στο Δήμο Λαμιέων . Μαρτυρά δηλαδή την ύπαρξη ενός δραστήριου Δήμου με μικρό βαθμό εξάρτησης από την Κεντρική Διοίκηση . Σχετικά με τα Έξοδα μπορούμε να πούμε ότι το ποσοστό των Επενδύσεων κινείται σε αρκετά ικανοποιητικά επίπεδα της τάξεως του 33,59% επί του συνόλου των Εξόδων και τα Έξοδα Χρήσης διαμορφώνονται στο επίπεδο του 44,40%.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον επίσης παρουσιάζει και η παρακολούθηση υλοποίησης του Προϋπολογισμού για το έτος 2013 κάνοντας χρήση και ανάλυση του Απολογισμού Εσόδων και Εξόδων μέσω: **α) χρήσης δεικτών** και **β) μέσω αποκλίσεων** προκειμένου να εξαχθούν συμπεράσματα για την τελική διαμόρφωση και υλοποίηση του Π/Υ. Αρχικά θα παρατεθεί ο κάτωθι πίνακας (ΠΙΝΑΚΑΣ 17) ο οποίος περιλαμβάνει τα ποσά που προϋπολογίστηκαν, τα τελικώς διαμορφωθέντα ύστερα από αναμορφώσεις, τα τελικώς βεβαιωθέντα, τα εισπραχθέντα και τα εισπρακτέα υπόλοιπα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 17: Απολογισμός Εσόδων έτους 2013

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
ΠΕΡΙΓΡΑΦ	Προϋπ/ντα	Προϋπ/ντα	Βεβ/ντα	Εισπρ/ντα	Εισπρακτέα

Η-Κ.Α.		όπως Διαμορφώθηκ αν			Υπόλοιπα
Τακτικά Έσοδα (Κ.Α. 0)	27.199.100,00	29.092.500,00	25.778.248,30	25.270.784,64	507.463,66
Έκτακτα Έσοδα (Κ.Α. 1)	13.378.126,57	31.027.381,70	6.317.424,78	6.184.470,81	132.953,97
Έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται πρώτη φορά(Κ.Α. 2)	0	798.593,15	799.216,97	112.721,47	686.495,50
Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε.(Κ.Α. 3)	7.825.685,15	7.825.684,35	8.584.975,24	621.525,10	7.963.450,14
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων(Κ.Α. 4)	4.841.000,00	4.842.677,95	3.826.634,22	3.826.634,22	0
Χρηματικό Υπόλοιπο (Κ.Α. 5)	7.958.563,86	8.138.746,66	8.138.746,66	8.138.746,66	0
Συνολικά Έσοδα	61.202.475,58	81.725.583,81	53.445.246,17	44.154.882,90	9.290.363,27

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Εσόδων έτους 2013

Σημειώσεις: (6)=(4)-(5)

Προκειμένου να προβούμε στην εξαγωγή χρήσιμων συμπερασμάτων σχετικά με την πορεία υλοποίησης του Προϋπολογισμού του Δήμου Λαμιέων για το έτος 2013 κρίνεται επιτακτική η χρήση οικονομικών δεικτών που παρουσιάζουν την πορεία και το βαθμό υλοποίησης του προϋπολογισμού. Πιο συγκεκριμένα οι δείκτες που εκφράζουν την πορεία υλοποίησης στο σκέλος των Εσόδων έτους 2013 είναι οι ακόλουθοι:

- I. **Δείκτης Βεβαιωμένων Εσόδων προς Προϋπολογισθέντων όπως Διαμορφώθηκαν:** εκφράζει το βαθμό των βεβαιώσεων των εσόδων σε σχέση με τα προϋπολογισθέντα όπως διαμορφώθηκαν μετά Αναμορφώσεων και προκύπτει από τον τύπο: Βεβαιωθέντα Έσοδα/ Προϋπολογισθέντα όπως Διαμορφώθηκαν
- II. **Δείκτης Εισπραχθέντων προς Προϋπολογισθέντων όπως Διαμορφώθηκαν:** εκφράζει το βαθμό είσπραξης των Εσόδων σε σχέση με τα προϋπολογισθέντα κατόπιν αναμορφώσεων και προκύπτει από τον τύπο: Εισπραχθέντα Έσοδα/ Προϋπολογισθέντα όπως Διαμορφώθηκαν
- III. **Δείκτης Εισπραχθέντων προς Βεβαιωθέντα:** εκφράζει το βαθμό είσπραξης των Εσόδων σε σχέση με τα Βεβαιωθέντα και προκύπτει από τον τύπο: Εισπραχθέντα

Έσοδα/ Βεβαιωθέντα Έσοδα

ΠΙΝΑΚΑΣ 18: Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Εσόδων έτους 2013

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		ΔΕΙΚΤΗΣ I	ΔΕΙΚΤΗΣ II	ΔΕΙΚΤΗΣ III
Κ.Α.	Περιγραφή	(Βεβ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) X 100	(Εισπ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) X 100	(Εισπ / Βεβαιωθέντα) X 100
0	Τακτικά Έσοδα	88,61	86,86	98,03
1	Έκτακτα Έσοδα	20,36	19,93	97,90
2	Έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται πρώτη φορά	100,08	14,12	14,10
3	Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε.	109,70	7,94	7,24
4	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων	79,02	79,02	100,00
5	Χρηματικό Υπόλοιπο	100,00	100,00	100,00
Συνολικά Έσοδα		65,40	54,02	82,62

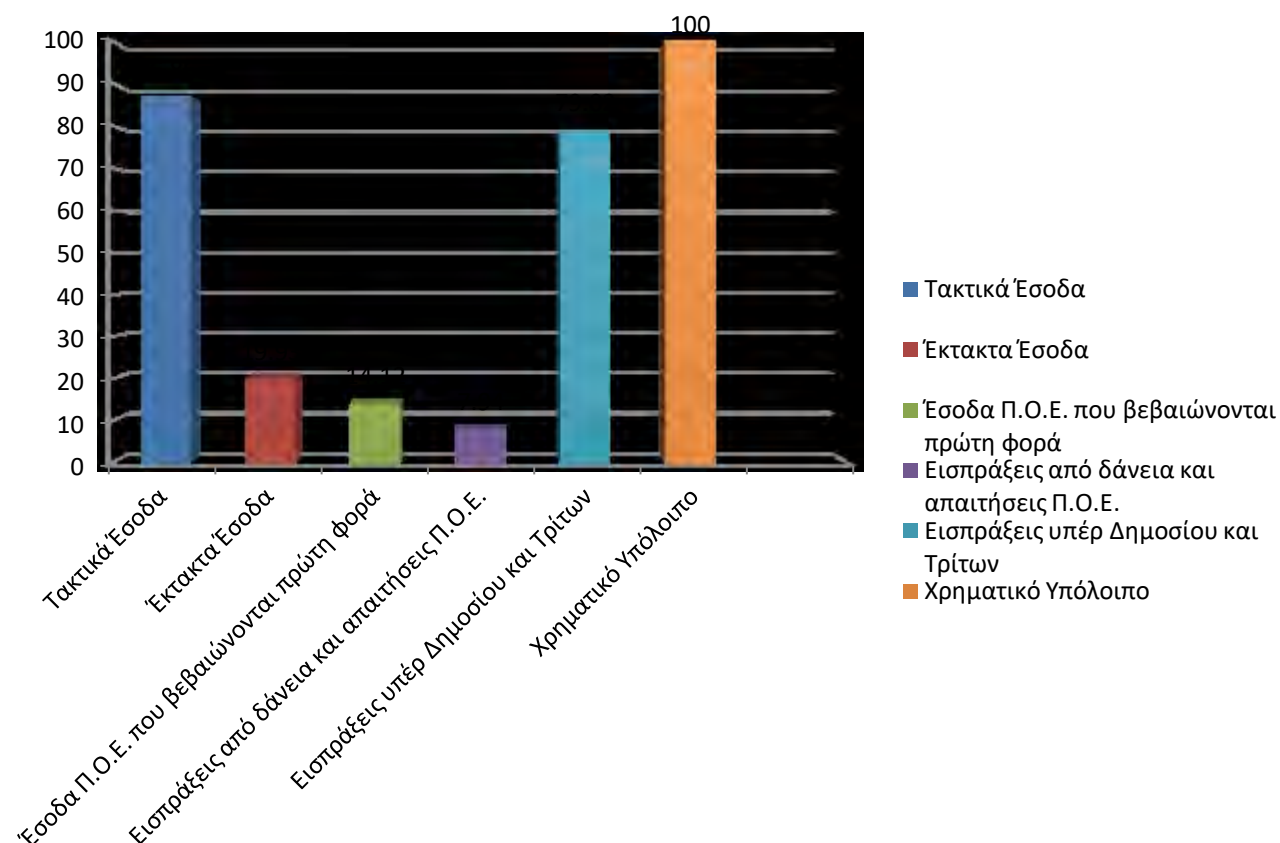
Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Εσόδων έτους 2013

Αναλύοντας τους παραπάνω δείκτες του Πίνακα 18 μπορούμε να συμπεράνουμε τα εξής:

- Στο σύνολο των Εσόδων ο Δείκτης I διαμορφώνεται σε ποσοστό της τάξεως του 65,40%, ο Δείκτης II σε 54,02% και ο Δείκτης III σε 82,62%. Αυτό σημαίνει ότι δεν έχει ολοκληρωθεί η βεβαίωση των Εσόδων από όλες τις πηγές παρά μόνο το 65,40 % αυτών που είχαν προϋπολογιστεί και αναμορφώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους 2013 (Δείκτης I). Επίσης μόνο το ποσοστό των 54,02% (Δείκτης II) εισπράχθηκε από το σύνολο των Προϋπολογισθέντων μετά Αναμορφώσεων, γεγονός που σηματοδοτεί μη επαρκή δραστηριοποίηση των εισπρακτικών μηχανισμών. Τέλος το 82,62% των εσόδων που βεβαιώθηκαν, εισπράχθηκαν εντός του 2013, δηλαδή η εισπραξιμότητα των βεβαιωμένων εσόδων κινείται σε καλά επίπεδα.
- Εξετάζοντας για κάθε ομάδα εσόδων τη στήλη (3) και τη στήλη (4) του Πίνακα 18 συμπεραίνουμε ότι η βεβαίωση (δείκτης I) και η είσπραξη (δείκτης II) των Τακτικών Εσόδων (88,61% και 86,86% αντίστοιχα) κινούνται σε κανονικά επίπεδα.
- Το μεγαλύτερο πρόβλημα εντοπίζεται στα Έκτακτα Έσοδα όπου οι δείκτες I και II ανέρχονται σε ποσοστά 20,36% και 19,93% αντίστοιχα
- Επίσης οι δείκτες II και III για την κατηγορία Εσόδου Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε., κινούνται σε πολύ χαμηλά επίπεδα της τάξεως των 7,94% και 7,24% αντίστοιχα.

Στο γράφημα που θα ακολουθήσει θα αποτυπωθεί η υλοποίηση των Εισπράξεων (Δείκτης II) ανά ομάδα Εσόδων :

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7: Υλοποίηση Εισπράξεων ανά κατηγορία Εσόδου

Στη συνέχεια θα αναλύσουμε την ομάδα Εσόδων με το μεγαλύτερο πρόβλημα στην εκτέλεση του Π/Υ έτους 2013 που είναι τα Έκτακτα Έσοδα. Κατόπιν επεξεργασίας των δεδομένων του Απολογισμού έτους 2013, η ομάδα Έκτακτων Εσόδων αποτελείται από τις εξής κατηγορίες:

ΠΙΝΑΚΑΣ 19: Απολογιστική Εικόνα Εκτάκτων Εσόδων έτους 2013

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Κ.Α.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Προϋπ/ντα	Προϋπ/ντα όπως Διαμορφώθηκ αν	Βεβ/ντα	Εισπρ/ντα
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.000,00	4.000,00	0	0
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	920.000,00	1.637.032,24	1.520.702,97	1.520.702,97
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	12.084.126,57	28.957.749,46	4.241.898,12	4.241.898,12
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ -	278.000,00	325.600,00	422.244,34	321.029,29

	ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ				
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	92.000,00	103.000,00	132.579,35	100.840,43
Συνολικά Έσοδα		13.378.126,57	31.027.381,70	6.317.424,78	6.184.470,81

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Εσόδων έτους 2013

Από τον Πίνακα 19 υπολογίζουμε τους Δείκτες Βεβαιωθέντα/Προϋπολογισθέντα όπως διαμορφώθηκαν (Δείκτης I) και Εισπ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν (Δείκτης II) και δημιουργούμε τον Πίνακα που ακολουθεί για να εξάγουμε κάποια συμπεράσματα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 20: Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Εκτάκτων Εσόδων έτους 2013

(1)	(2)	(3)	(4)
		ΔΕΙΚΤΗΣ I	ΔΕΙΚΤΗΣ II
Κ.Α.	Περιγραφή	(Βεβ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) X 100	(Εισπ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) X 100
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0	0
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	92,89	92,89
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	14,65	14,65
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ	129	98,60
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	128	97,90
Συνολικά Έκτακτα Έσοδα		20,36	19,93

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Εσόδων έτους 2013

Μελετώντας τα ποσοστά του πίνακα 20 εντοπίζουμε ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα βρίσκεται στις Επιχορηγήσεις για Επενδύσεις όπου και οι δύο Δείκτες που υπολογίσαμε (Δείκτης I και II) κινούνται σε αρκετά χαμηλά επίπεδα της τάξεως του 14,65%. Το γεγονός αυτό μπορεί να ερμηνευθεί είτε ως μεγάλες προσδοκίες του Δήμου που τελικά δεν επαληθεύτηκαν, είτε ως μη έγκυρη προετοιμασία της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες (π.χ. ωρίμανση μελετών) ώστε να εξασφαλιστεί η απορρόφηση των κονδυλίων των Επιχορηγήσεων για Επενδύσεις είτε ως καθυστέρηση λόγω του γραφειοκρατικού μοντέλου της διαδικασίας που ακολουθείται.

Στη συνέχεια θα προσπαθήσουμε να παραθέσουμε τις σημαντικότερες αποκλίσεις του σκέλους των Εσόδων τη βοήθεια του πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 21) . Πιο συγκεκριμένα ως απόκλιση εννοούμε τη διαφορά ανάμεσα σε ένα ποσό που βασίζεται σε πραγματικό αποτέλεσμα και το αντίστοιχο προϋπολογισθέν ποσό, ήτοι το πραγματικό ποσό ενός μεγέθους και το ποσό που θα έπρεπε να ήταν σύμφωνα με τον προϋπολογισμό. Οι αποκλίσεις μπορούν να είναι είτε ευνοϊκές (favorable), είτε δυσμενείς (unfavorable). Αναφορικά με τα Έσοδα, μια ευνοϊκή απόκλιση σημαίνει ότι το πραγματικό αποτέλεσμα υπερβαίνει το προϋπολογισθέν ποσό, ενώ σε θέματα Δαπανών η ευνοϊκή απόκλιση υποδηλώνει ότι το το πραγματικό αποτέλεσμα είναι μικρότερο από το προϋπολογισθέν. Παράλληλα η ανάλυση των αποκλίσεων του προϋπολογισμού συμβάλλει:

- στην έγκαιρη προειδοποίηση της αρμόδιας αρχής έτσι ώστε να προχωρήσει σε διορθωτικές κινήσεις ή να εκμεταλλευτεί τις διαθέσιμες ευκαιρίες
- στην αξιολόγηση της απόδοσης σχετικά με το βαθμό που ο φορέας έθεσε σε εφαρμογή τη στρατηγική και κατά πόσο απέδωσε
- στην εκτίμηση της στρατηγικής παρέχοντας ενδείξεις για την αποτελεσματικότητα ή μη της εφαρμοζόμενης στρατηγικής.

ΠΙΝΑΚΑΣ 21: Αποκλίσεις Εσόδων έτους 2013

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Κ.Α.	Περιγραφή	Προϋπ/ντα	Εισπρ/ντα	Απόκλιση	%
0	Τακτικά Έσοδα	27.199.100,00	25.270.784,64	-1.928.315,36	-7,09
01	Πρόσοδοι από Ακίνητη Περιουσία	166.100,00	84.303,34	-81.796,66	-49,25
02	Έσοδα από Κινητή Περιουσία	153.000,00	336.284,98	183.284,98	119,79
03	Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα	5.946.000,00	4.921.835,15	-1.024.164,85	-17,22
04	Έσοδα από Λοιπά Τέλη Δικαιώματα και Παροχή Υπηρεσιών	1.936.000,00	1.717.699,44	-218.300,56	-11,28
05	Φόροι Και Εισφορές	771.000,00	811.898,89	40.898,89	5,30
06	Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες	8.967.000,00	17.151.512,52	8.184.512,52	91,27
07	Λοιπά Τακτικά Έσοδα	9.260.000,00	247.250,32	-9.012.749,68	-97,33
1	Έκτακτα Έσοδα	13.378.126,57	6.184.470,81	-7.193.655,76	-53,77
11	Έσοδα από Εκποίηση Κινητής κ' Ακιν.Περ.	4.000,00	0	-4.000,00	-100,00
12	Έκτακτες Επιχορηγήσεις για Κάλυψη Λειτουργικών Δαπανών	920.000,00	1.520.702,97	600.702,97	65,29
13	Επιχορηγήσεις για Επενδύσεις	12.084.126,57	4.241.898,12	-7.842.228,45	-64,90
15	Προσαυξήσεις - Πρόστιμα - Παράβολα	278.000,00	321.029,29	43.029,29	15,48
16	Λοιπά Έκτακτα Έσοδα	92.000,00	100.840,43	8.840,43	9,61
2	Έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται πρώτη φορά	0	112.721,47	112.721,47	#
21	Έσοδα ΠΟΕ Τακτικά	0	51.197,19	51.197,19	#
22	Έσοδα ΠΟΕ Έκτακτα	0	61.524,28	61.524,28	#

3	Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε.	7.825.685,15	621.525,10	-7.204.160,05	-92,06
32	Εισπρακτέα Υπόλοιπα από Βεβαιωθέντα Έσοδα κατά τα Παρελθόντα Έτη	7.825.685,15	621.525,10	-7.204.160,05	-92,06
4	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων	4.841.000,00	3.826.634,22	-1.014.365,78	-20,95
41	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων	4.800.000,00	3.753.307,24	-1.046.692,76	-21,81
42	Επιστροφές Χρημάτων	41.000,00	73.326,98	32.326,98	78,85
5	Χρηματικό Υπόλοιπο	7.958.563,86	8.138.746,66	180.182,80	2,26
	Συνολικά Έσοδα	61.202.475,58	44.154.882,90	-17.047.592,68	-27,85

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Εσόδων έτους 2013
 Σημειώσεις: (5)=(4)-(3) και (6)= (5)/(3)*100

Από τον πίνακα 21 προκύπτουν οι εξής παρατηρήσεις:

- Οι κωδικοί 01,03,04,07 των Τακτικών Εσόδων, 11 και 13 των Εκτάκτων Εσόδων και οι 32 και 41 παρουσιάζουν δυσμενείς αποκλίσεις (κόκκινη ένδειξη) δηλαδή εισπράχθηκαν λιγότερα από ότι είχε αρχικά προϋπολογιστεί .
- Οι κωδικοί 02,05,06 των Τακτικών Εσόδων, 12,15,16 των Εκτάκτων Εσόδων ο κωδικός 2 ,42 και 5 παρουσιάζουν ευμενείς αποκλίσεις δηλαδή εισπράχθηκαν περισσότερα από ότι είχε αρχικά προϋπολογιστεί
- Ο κωδικός 2, ο οποίος αφορά σε Έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται πρώτη φορά παρουσιάζει ευμενή απόκλιση των προϋπολογισθέντων-εισπραχθέντων αλλά η ποσοστιαία απόκλιση είναι αδύνατον να υπολογισθεί μιας και ο παρανομαστής είναι 0 και όχι διάφορος του μηδενός.
- Ο κωδικός 11 Έσοδα από Εκποίηση Κινητής και Ακίνητης Περιουσίας φαίνεται να έχει ποσοστιαία απόκλιση 100% διότι σε αυτόν τον κωδικό είχαμε μηδενικό ποσό για τα Εισπραχθέντα.
- Τη μεγαλύτερη δυσμενή ποσοστιαία απόκλιση παρουσιάζει ο κωδικός 07 Λοιπά Τακτικά Έσοδα (-97,33%) και ακολουθούν οι Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε.(-92,06%) και οι Επιχορηγήσεις για Επενδύσεις (-64,90%).
- Τη μεγαλύτερη ευμενή ποσοστιαία απόκλιση παρουσιάζει ο κωδικός 02 Έσοδα από Κινητή Περιουσία (119,79%) και ακολουθούν τα Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες (91,27%) και οι Επιστροφές Χρημάτων (78,85%).

Στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε τον κάτωθι πίνακα (ΠΙΝΑΚΑΣ 22) ο οποίος περιλαμβάνει για το σκέλος των δαπανών, τα ποσά που προϋπολογίστηκαν, τα τελικώς διαμορφωθέντα ύστερα από αναμορφώσεις, , τα ενταλθέντα ,τα πληρωθέντα και τις αδιάθετες πιστώσεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ 22: Απολογισμός Δαπανών έτους 2013

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Κ.Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Προϋπ/ντα	Προϋπ/ντα όπως Διαμορφώθηκ αν	Ενταλθέντα	Πληρωθέντα	Αδιάθετες Πιστώσεις
6	Έξοδα Χρήσης	27.173.518,96	31.002.596,72	25.453.505,95	25.305.240,98	5.697.355,74
7	Επενδύσεις	20.556.435,47	37.205.797,44	4.386.571,25	4.345.800,35	32.859.997,09
8	Πληρωμές ΠΟΕ, Αποδόσεις και Προβλέψει ς	13.381.187,33	13.381.187,33	4.534.729,22	4.492.812,55	8.888.374,78
9	Αποθεματι κό	91.333,82	136.002,32	0	0	136.002,32
	Σύνολο	61.202.475,58	81.725.583,81	34.374.806,42	34.143.853,88	47.581.729,93

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Δαπανών έτους 2013

Σημειώσεις:(6)=(3)-(5)

Από τον Πίνακα 22 παρατηρούμε ότι το ποσό των Ενταλθέντων (στήλη 4) απέχει ελάχιστα (κατά 230.952,54) με το ποσό των Πληρωθέντων (στήλη 5) που σημαίνει ότι , το συνολικό ποσό που ενταλματοποιείται (μέσω της έκδοσης ΧΕΠ) εξοφλείται κιάλας. Επίσης ένα ποσό της τάξεως των 47.581.729,93 € (στήλη 6) παραμένει αδιάθετο και ανατρέπεται στο τέλος του έτους προκειμένου να επαναδεσμευθεί στο επόμενο ημερολογιακό έτος. Οι δείκτες που θα χρησιμοποιήσουμε για το σκέλος των δαπανών είναι:

- I. **Δείκτης Ενταλθέντων προς Προϋπολογισθέντα:** εκφράζει το βαθμό των ενταλματοποιήσεων σε σχέση με τις προϋπολογισθείσες δαπάνες και προκύπτει από τον τύπο Ενταλθείσες Δαπάνες/Προϋπολογισθείσες δαπάνες όπως διαμορφώθηκαν
- II. **Δείκτης Πληρωθέντων προς Προϋπολογισθέντων:** εκφράζει το βαθμό των πληρωμών σε σχέση με τις προϋπολογισθείσες δαπάνες και προκύπτει από τον τύπο Πληρωθείσες δαπάνες/προϋπολογισθείσες δαπάνες όπως διαμορφώθηκαν

ΠΙΝΑΚΑΣ 23: Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Δαπανών έτους 2013

(1)	(2)	(3)	(4)
		ΔΕΙΚΤΗΣ I	ΔΕΙΚΤΗΣ II
Κ.Α.	Περιγραφή	(Ενταλθ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) X 100	(Πληρωθ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) X 100
6	Έξοδα Χρήσης	82,10	81,62
7	Επενδύσεις	11,79	11,68
8	Πληρωμές ΠΟΕ, Αποδόσεις και Προβλέψεις	33,89	33,58
9	Αποθεματικό	0	0
	Συνολικές Δαπάνες	42,06	41,78

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Δαπανών έτους 2013

Αναλύοντας τους παραπάνω δείκτες του Πίνακα 23 μπορούμε να συμπεράνουμε τα εξής:

- Στο σύνολο των Δαπανών ο Δείκτης I διαμορφώνεται σε ποσοστό της τάξεως του 42,06% και ο Δείκτης II σε 41,78% . Αυτό σημαίνει ότι από το ποσό των δαπανών που είχε προϋπολογιστεί μόνο το 42,06% αυτού ενταλματοποιήθηκε και το 41,78% αυτού πληρώθηκε (μικρός βαθμός εκτέλεσης του Π/Υ δαπανών) .
- Το μεγαλύτερο πρόβλημα εντοπίζεται στις Επενδύσεις όπου οι δείκτες I και II ανέρχονται σε ποσοστά 11,79% και 11,68% αντίστοιχα .
- Ο Δείκτης I απέχει ελάχιστα από τον Δείκτη II σε όλες τους Κ.Α Δαπανών, γεγονός που δείχνει ένα Δήμο συνεπή στις πληρωμές που ενταλματοποιεί.
- Το αποθεματικό, παρουσιάζει τους δείκτες I και II με μηδενικό ποσό , γεγονός απολύτως φυσιολογικό μιας και δεν ενταλματοποιείται και δεν πληρώνεται τίποτα από το αποθεματικό , το οποίο προορίζεται για άλλες χρήσεις.

Στη συνέχεια θα αναλύσουμε την ομάδα Δαπανών με το μεγαλύτερο ενδιαφέρον στην εκτέλεση του Π/Υ έτους 2013 που είναι τα **Έξοδα Χρήσης** και με το μεγαλύτερο πρόβλημα που είναι οι **Επενδύσεις**. Κατόπιν επεξεργασίας των δεδομένων του Απολογισμού έτους 2013, η ομάδα των Εξόδων Χρήσης αποτελείται από τις εξής κατηγορίες:

ΠΙΝΑΚΑΣ 24: Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Εξόδων Χρήσης έτους 2013

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
ΟΜΑΔΑ 6	ΚΩΔΙΚΟΣ	Προϋπολ. όπως διαμορφώθηκαν	Ενταλθέντα	Πληρωθέντα	Δείκτης I	Δείκτης II
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	60	9.919.079,58	8.753.655,52	8.753.655,52	88,25	88,25
ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	61	1.110.139,46	773.719,16	755.219,47	69,69	68,02
ΠΑΡΟΧ ΤΡ.	62	4.394.600,00	3.426.653,35	3.424.586,95	77,97	77,93
ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	63	46.000,00	41.633,96	41.633,96	90,50	90,50
ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	64	1.622.949,48	958.950,59	879.527,06	59,09	54,19
ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	65	269.000,00	214.073,76	214.073,76	79,58	79,58
ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	66	2.547.624,52	1.990.325,11	1.979.399,76	78,12	77,69
ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ	67	11.093.203,68	9.294.494,50	9.257.144,50	83,79	83,45

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣ ΕΙΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΤΩΝ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ(Π ΑΡΑΧΩΡΗΣ ΕΙΣ- ΠΑΡΟΧΕΣ- ΕΠΙΧΟΡΗΓΗ ΣΕΙΣ- ΕΠΙΔΟΤΗΣΕ ΙΣ-ΔΩΡΕΕΣ)						
ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Δαπανών έτους 2013

Παρατηρώντας τον πίνακα 24, διαπιστώνουμε ότι οι Δείκτες I και II παρουσιάζουν το μεγαλύτερο ποσοστό στους κωδικούς 63 (90,50%) και 60 (88,25%). Πρόκειται για τον κωδικό Φόροι-Τέλη από τον οποίο ενταλματοποιήθηκε και πληρώθηκε το 90,50% του ποσού που προϋπολογίστηκε. Ομοίως από τον κωδικό Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού ενταλματοποιήθηκε και πληρώθηκε το 88,25% του ποσού που προϋπολογίστηκε. Το γεγονός αυτό παρατηρείται διότι πρόκειται για δαπάνες οι οποίες σε μεγάλο βαθμό είναι σταθερές, με μικρή μεταβλητότητα ,οπότε είναι περισσότερο εύκολο να προβλεφτούν σωστά και να πληρωθούν έγκαιρα.

Στη συνέχεια θα αναλύσουμε τον **Κ.Α. 7 Επενδύσεις** που παρουσιάζει το μικρότερο ποσοστό (11,79%) στο Δείκτη I και (11,68%) στο Δείκτη II (Πίνακας 20) :

Πίνακας 25: Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Επενδύσεων έτους 2013

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
					ΔΕΙΚΤΗΣ I	ΔΕΙΚΤΗΣ II
Κ.Α	Περιγραφή	Προϋπ. όπως διαμορφωθ.	Ενταλθέντα	Πληρωθέντα	(Ενταλθ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) Χ 100	(Πληρωθ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) Χ 100
71	Αγορές κτιρίων, τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων	4.670.467,92	815.013,35	815.013,35	17,45	17,45
73	Έργα	30.646.527,27	2.968.244,90	2.968.244,90	9,68	9,68
74	Μελέτες, έρευνες, πειραματικές εργασίες κλπ	1.888.802,25	603.313,00	562.542,10	31,94	29,78
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	(συμμετοχές σε επιχειρήσεις					
Συνολικές Επενδύσεις		37.205.797,44	4.386.571,25	4.345.800,35	11,79	11,68

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Δαπανών έτους 2013

Από τον Πίνακα 25 παρατηρούμε ότι από την ομάδα 7 του προϋπολογισμού Δαπανών το μεγαλύτερο πρόβλημα έχουν οι κωδικοί 71-Αγορές Κτιρίων, τεχνικών έργων και Προμήθειες Παγίων και 73-Έργα. Όσον αφορά την 1η περίπτωση μόνο το 17,45% του ποσού που προϋπολογίστηκε για αυτή τη χρήση ενταλματοποιήθηκε και πληρώθηκε και στη 2η περίπτωση μόνο το 9,68% προέβει σε ενταλματοποίηση και πληρωμή. Ο προϋπολογισμός των δαπανών της ομάδας 7 δεν εκτελείται ικανοποιητικά ως προς το σκέλος των ενταλματοποιήσεων και των πληρωμών και αναστέλλεται εν μέρει η εκτέλεσή του από τα Έργα και τις Αγορές Κτιρίων. Πριν ολοκληρώσουμε την ανάλυση των Δαπανών έτους 2013 θα παραθέσουμε τις Αποκλίσεις των Δαπανών:

Πίνακας 26: Αποκλίσεις Δαπανών έτους 2013

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Κ.Α.	Περιγραφή	Προϋπ/ντα	Πληρωθέντα	Απόκλιση	%
6	Έξοδα Χρήσης	27.173.518,96	25.305.240,98	1.868.277,98	6,87
7	Επενδύσεις	20.556.435,47	4.345.800,35	16.210.635,12	78,85
8	Πληρωμές ΠΟΕ, Αποδόσεις Προβλέψεις	13.381.187,33	4.492.812,55	8.888.374,78	66,42
9	Αποθεματικό	91.333,82	0,00	-	-
	Συνολικές Δαπάνες	61.202.475,58	34.143.853,88	27.058.621,70	44,21

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Δαπανών έτους 2013

Από τον Πίνακα 26 διαπιστώνουμε τα εξής:

- Οι κωδικοί 6,7,8 των Δαπανών παρουσιάζουν ευμενείς αποκλίσεις δηλαδή πληρώθηκαν λιγότερα ποσά από ότι αρχικά είχε προϋπολογιστεί. Το γεγονός αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό διότι έτσι επιτυγχάνεται εξοικονόμηση πόρων μέσω του ορθολογισμού της χρήσης των δαπανών.
- Οι συνολικές Δαπάνες παρουσιάζουν ευμενή απόκλιση της τάξεως του 44,21%
- Το Αποθεματικό δεν συμμετέχει και δεν συμβάλλει στη δημιουργία αποκλίσεων για αυτό και δεν υπολογίζεται η % απόκλισή του.
- Τη μεγαλύτερη ποσοστιαία ευμενή απόκλιση παρουσιάζει ο κωδικός 7-Επενδύσεις.
- Τη μικρότερη ποσοστιαία ευμενή απόκλιση παρουσιάζει ο κωδικός 6-Εξοδα Χρήσης.

3.3 Ανάλυση Προϋπολογισμού-Απολογισμού έτους 2014

Συνεχίζοντας την ανάλυση μας, θα προσπαθήσουμε αποτυπώσουμε τις κυριότερες πηγές Εσόδων και Εξόδων του Δήμου Λαμιέων για το έτος 2014. Πιο συγκεκριμένα η κατανομή των Εσόδων παρουσιάζεται στον Πίνακα 27 ως εξής:

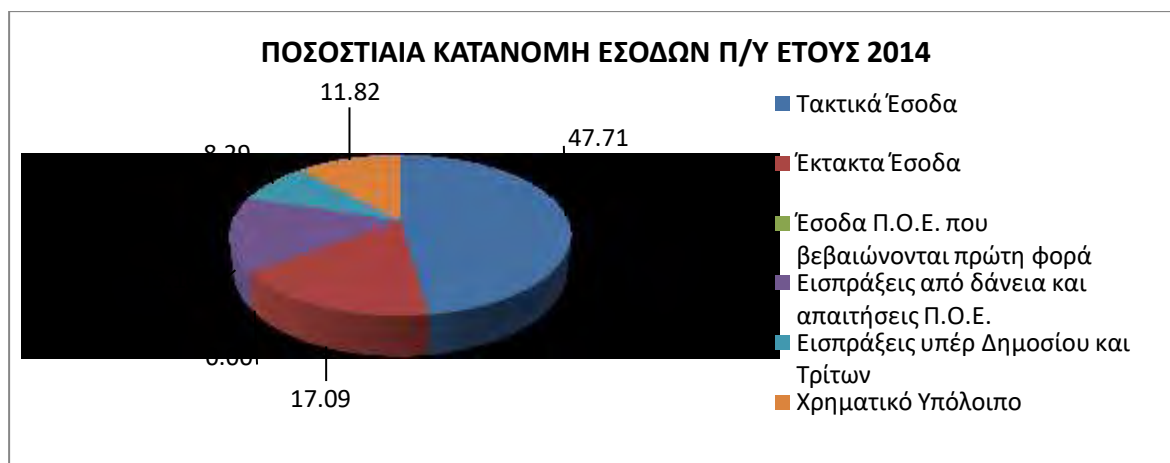
ΠΙΝΑΚΑΣ 27: Κατανομή Εσόδων ανά κατηγορία προϋπολογισμού για το έτος 2014

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Κ.Α.	Περιγραφή	Ψηφισθέντα	Εγκριθέντα	% επί συνολικών εσόδων
0	Τακτικά Έσοδα	24.834.895,33	24.834.895,33	47,71
1	Έκτακτα Έσοδα	8.893.092,20	8.893.092,20	17,09
2	Έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται πρώτη φορά	0	0	0
3	Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε.	7.858.149,06	7.858.149,06	15,10
4	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων	4.315.000,00	4.315.000,00	8,29
5	Χρηματικό Υπόλοιπο	6.150.000,00	6.150.000,00	11,82
	Συνολικά Έσοδα	52.051.136,59	52.051.136,59	100

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2014
Σημειώσεις: (5)=(4)/Συνολικά Έσοδα*100

Η στήλη (5) περιέχει τα αποτελέσματα του λόγου της στήλης (4) προς τα Συνολικά Έσοδα. Παρατηρούμε ότι τα Τακτικά Έσοδα καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό (47,71%) των Συνολικών Εσόδων και ακολουθούν τα Έκτακτα Έσοδα με ποσοστό (17,09%), οι Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε (15,10%), το Χρηματικό Υπόλοιπο (11,82%) και οι Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων (8,29%). Τα Έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται πρώτη φορά παρουσιάζουν μηδενικό ποσό προϋπολογισμού διότι αναμορφώνονται κατά τη διάρκεια της χρήσης σύμφωνα με τις ανάγκες που προκύπτουν. Το μεγάλο ποσοστό των Τακτικών Εσόδων προς τα Συνολικά Έσοδα δημιουργεί μια βεβαιότητα εισπράξης μιας και τα μισά περίπου Έσοδα του Δήμου για το έτος 2014 προέρχονται από Τακτικές πηγές. Τα παραπάνω στοιχεία απεικονίζονται παραστατικά στο διάγραμμα που ακολουθεί:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8: Ποσοστιαία Κατανομή Εσόδων Προϋπολογισμού για το έτος 2014

Στη συνέχεια θα αναλύσουμε κάθε ομάδα εσόδων ξεχωριστά στις επιμέρους κατηγορίες και θα εξετάσουμε την ποσοστιαία συμμετοχή κάθε μίας από αυτές τόσο στην ομάδα όσο και στο σύνολο των εσόδων. Ο παρακάτω πίνακας (Πίνακας 28) απεικονίζει τα **Τακτικά Έσοδα**:

ΠΙΝΑΚΑΣ 28: Πίνακας Τακτικών Εσόδων έτους 2014

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Κ.Α.	Περιγραφή	Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εσόδων
01	Πρόσοδοι από Ακίνητη Περιουσία	135.000,00	0,54	0,26
02	Έσοδα από Κινητή Περιουσία	102.000,00	0,41	0,19
03	Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα	4.521.000,00	18,20	8,69
04	Έσοδα από Λοιπά Τέλη Δικαιώματα και Παροχή Υπηρεσιών	1.383.994,42	5,57	2,66
05	Φόροι Και Εισφορές	658.000,00	2,65	1,26
06	Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες	17.899.900,91	72,08	34,39
07	Λοιπά Τακτικά Έσοδα	135.000,00	0,54	0,26
	Σύνολο Τακτικών Εσόδων	24.834.895,33	100	47,71
	Σύνολο Εσόδων	52.051.136,59		

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2014

Σημειώσεις: (4)=(3)/Σύνολο Τακτικών Εσόδων*100 και (5)=(3)/Σύνολο Εσόδων*100

Στην στήλη (4) περιέχονται τα ποσοστά συμμετοχής κάθε μιας από τις κατηγορίες των Τακτικών Εσόδων στα συνολικά Τακτικά Έσοδα ενώ η στήλη (5) περιέχει την ποσοστιαία συμμετοχή κάθε κατηγορίας Τακτικών Εσόδων στα Συνολικά Έσοδα. Παρατηρούμε ότι τα Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο

ποσοστό των Τακτικών Εσόδων , της τάξεως του 72,08% και ακολουθούν τα Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα με ποσοστό 18,20% .Μικρή συμμετοχή στο σύνολο των Τακτικών Εσόδων έχουν τα Έσοδα από Λοιπά Τέλη Δικαιώματα και Παροχή Υπηρεσιών (5,57%) οι Φόροι και Εισφορές(2,65%),οι Πρόσοδοι από Ακίνητη Περιουσία(0,54%) και τα Έσοδα από Κινητή Περιουσία(0,41%). Επίσης τη μεγαλύτερη ποσοστιαία συμμετοχή στα Συνολικά Έσοδα έχουν τα Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες (34,39%) και τα Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα (8,69%).

Τα **Έκτακτα Έσοδα** απεικονίζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΠΙΝΑΚΑΣ 29: Πίνακας Εκτάκτων Εσόδων έτους 2014

	(2)	(3)	(4)	(5)
Κ.Α.	Περιγραφή	Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εσόδων
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	3.000,00	0,03	0,01
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	109.600,00	1,23	0,21
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	8.529.992,20	95,92	16,39
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ	168.000,00	1,89	0,32
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	82.500,00	0,93	0,16
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	8.893.092,20	100	17,09
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	52.051.136,59		

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2014

Σημειώσεις: (4)=(3)/Σύνολο Εκτάκτων Εσόδων*100 και (5)=(3)/Σύνολο Εσόδων*100

Από τον Πίνακα 29 μπορούμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

- Οι Επιχορηγήσεις για Επενδύσεις οι οποίες στην ουσία είναι οι ΚΑΠ επενδυτικών δαπανών των Δήμων, οι επιχορηγήσεις για Επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων άρθρο (13Ν.2880/2001)και οι Επιχορηγήσεις του προγράμματος ΘΗΣΕΑΣ (άρθρα 6-12 ν.3274/04) καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό των εκτάκτων εσόδων της τάξεως του 95,92%
- Καταλαμβάνουν ένα επίσης μεγάλο ποσοστό της τάξεως του 16,39% και στο σύνολο των Εσόδων. Το γεγονός αυτό δείχνει ότι σχεδιάζεται να υπάρχει έντονη επενδυτική δραστηριότητα , ενισχύοντας έτσι το επενδυτικό προφίλ του Δήμου Λαμιέων.

Τα **Έσοδα από Εισπράξεις Δανείων και Απαιτήσεις Π.Ο.Ε.** απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 30: Πίνακας Εσόδων από Εισπράξεις Δανείων και Απαιτήσεων από Π.Ο.Ε. έτους 2014

	(2)	(3)	(4)	(5)
Κ.Α.	Περιγραφή	Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εσόδων
321	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	7.003.960,83	89,13	13,46
322	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	854.188,23	10,87	1,64
	ΣΥΝΟΛΟΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	7.858.149,06	100	15,10
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	52.051.136,59		

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2014

Σημειώσεις: (4)=(3)/Σύνολο Δανείων και Απαιτήσεων από ΠΟΕ *100 και (5)=(3)/Σύνολο Εσόδων*100

Από τον Πίνακα 30 μπορούμε να επισημάνουμε ότι τα Εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα κατά τα παρελθόντα οικονομικά έτη τακτικά έσοδα (Τέλη καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού, Τέλη και δικαιώματα ύδρευσης, Τέλη και δικαιώματα άρδευσης, Τέλη και δικαιώματα αποχέτευσης, Τέλος ακίνητης περιουσίας, Εισφορά λόγω ένταξης ή επέκτασης πολεοδομικών σχεδίων, Τακτικά έσοδα επί των ακαθαρίστων εσόδων επιτηδευματιών και λοιπά έσοδα) καταλαμβάνουν ποσοστό ίσο με 89,13% στο σύνολο των Δανείων και Απαιτήσεων από Π.Ο.Ε. και 13,46% στο σύνολο των Εσόδων.

Οι Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων και οι Επιστροφές Χρημάτων αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 31: Πίνακας Εσόδων από Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων και Επιστροφές Χρημάτων έτους 2014

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Κ.Α.		Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εσόδων
411	ΣΥΝΤ/ΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	455.000,00	10,54	0,87
412	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ	900.000,00	20,86	1,73
413	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	2.500.000,00	57,94	4,80

414	ΛΟΙΠΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΡΙΤΩΝ	430.000,00	9,96	0,83
421	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	30.000,00	0,70	0,06
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	4.315.000,00	100	8,29
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	52.051.136,59		

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2014

Σημειώσεις: (4)=(3)/Σύνολο Εισπράξεων*100 και (5)=(3)/Σύνολο Εσόδων*100

Από τον πίνακα 31 παρατηρούμε ότι οι κατηγορίες εσόδων **Ασφαλιστικές Εισφορές** και **Φόροι και Λοιπές Επιβαρύνσεις** (Φόροι μισθωτών υπηρεσιών, Φόροι και χαρτόσημο Δημάρχων Αντιδημάρχων, μελών Δημοτικών Συμβουλίων και λοιπών συλλογικών οργάνων και Φόρων προμηθευτών εργολάβων , Ελευθέρων. Επαγγελματιών) παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες ποσοστιαίες συμμετοχές στο σύνολο των εισπράξεων υπερ του Δημοσίου της τάξεως του 57,94% και 20,86% αντίστοιχα. Επίσης καταλαμβάνουν ποσοστά 4,80% και 1,73% επί του συνόλου των εσόδων για το έτος 2014.

ΠΙΝΑΚΑΣ 32: Πίνακας Χρηματικού Υπολοίπου έτους 2014

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Κ.Α.	Περιγραφή	Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εσόδων
511	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	200.000,00	3,25	0,39
512	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΟ ΑΠΟ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	5.950.000,00	96,75	11,43
	ΣΥΝΟΛΟ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ	6.150.000,00	100	11,82
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	52.051.136,59		

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2014

Σημειώσεις: (4)=(3)/Σύνολο Χρηματικού Υπολοίπου*100 και (5)=(3)/Σύνολο Εσόδων*100

Στον πίνακα 32 παρατηρούμε ότι το Χρηματικό υπόλοιπο προερχόμενο από Έκτακτα Έσοδα(δηλαδή έσοδα για την κάλυψη υποχρεώσεων παρελθόντων ετών και έσοδα για την κάλυψη έργων του πδε ή πιστώσεις προοριζόμενες για δημόσιες επενδύσεις) καταλαμβάνει ποσοστό επί του συνόλου του Χρηματικού Υπολοίπου της τάξεως του 96,75% και το 11,43% επί του συνόλου των Εσόδων.

Στο πλαίσιο της ανάλυσης των Εσόδων του Προϋπολογισμού για το έτος 2014 θα ήταν σκόπιμη και η αναφορά μας σε δύο επιπλέον σημεία:

- στο ποσοστό συμμετοχής των τακτικών εσόδων στο σύνολο των εσόδων του Δήμου. Πιο συγκεκριμένα, τα Τακτικά Έσοδα του Δήμου μας διαμορφώθηκαν στο ύψος των 24.834.895,33 και τα Συνολικά Έσοδα στο ποσό των 52.051.136,59 . Άρα ο λόγος των Τακτικών Εσόδων προς τα Συνολικά Έσοδα ήτοι Τακτικά Έσοδα/ Συνολικά Έσοδα = 47,71%. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη αυτού, τόσο μεγαλύτερη είναι η αυτονομία του Δήμου, αφού στηρίζεται σε τακτικά έσοδα και μπορεί κατ'επέκταση να προγραμματίσει τον προϋπολογισμό του με μεγαλύτερη ασφάλεια.

- στο ποσοστό συμμετοχής των Εκτάκτων εσόδων στο σύνολο των Εσόδων του Δήμου.

Τα Έκτακτα Έσοδα του Δήμου μας διαμορφώθηκαν στο ύψος των 8.893.092,20 και τα Συνολικά Έσοδα στο ποσό των 52.051.136,59. Άρα ο λόγος των Εκτάκτων Εσόδων προς τα Συνολικά Έσοδα ήτοι Έκτακτα Έσοδα/ Συνολικά Έσοδα = 17,09%. Πρόκειται για τον δείκτη αστάθειας διότι όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη τόσο μικρότερη είναι η δυνατότητα αυτονομησης του Δήμου, αφού στηρίζεται σε Έκτακτα Έσοδα.

Εν συνεχεία θα ακολουθήσει η παρουσίαση των Εξόδων του Π/Υ για το έτος 2014. Καταρχήν, θα απεικονισθεί το ποσοστό που καταλαμβάνει κάθε ομάδα εξόδων ως προς τα Συνολικά Έξοδα μέσω του πίνακα που ακολουθεί:

ΠΙΝΑΚΑΣ 33: Κατανομή των Εξόδων ανά ομάδα Π/Υ έτους 2014

(1)	(2)	(3)	(4)
ΟΜΑΔΑ ΕΞΟΔΩΝ	ΟΝΟΜΑ ΟΜΑΔΑΣ	ΠΟΣΟ ΟΜΑΔΑΣ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ
ΟΜΑΔΑ 6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	24.830.976,02	47,70
ΟΜΑΔΑ 7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	14.973.484,40	28,77
ΟΜΑΔΑ 8	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	12.237.369,31	23,51
ΟΜΑΔΑ 9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	9.306,86	0,02
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ		52.051.136,59	100

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2014

Σημειώσεις: (4)=(3)/ Σύνολο Εξόδων*100

Από τον πίνακα 33 παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό καταλαμβάνουν τα Έξοδα Χρήσης 47,70% και ακολουθούν οι επενδύσεις με ποσοστό 28,77%. Τα Έξοδα Χρήσης κινούνται αρκετά υψηλά ,ενώ οι Επενδύσεις σε χαμηλότερα επίπεδα (28,77%) απ' ότι οι Λειτουργικές Δαπάνες του Δήμου γεγονός που μας οδηγεί σε συμπεράσματα σχετικά με την επενδυτική δραστηριότητα του Δήμου μας. Στη συνέχεια θα προβούμε σε ανάλυση της κάθε ομάδας εξόδων του Π/Υ και θα υπολογίσουμε την ποσοστιαία συμμετοχή κάθε κατηγορίας στην ομάδα που ανήκει αλλά και στο σύνολο των Εξόδων. Ο πίνακας που ακολουθεί περιέχει την ανάλυση των Εξόδων Χρήσης για το έτος 2014 (ομάδα 6):

ΠΙΝΑΚΑΣ 34: Πίνακας Εξόδων Χρήσης έτους 2014

(1)	(2)	(3)	(4)	
ΟΜΑΔΑ 6	ΚΩΔΙΚΟΣ	Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εξόδων
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	60	8.111.941,21	32,67	15,58
ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	61	918.023,46	3,70	1,76
ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	62	2.974.500,00	11,98	5,71
ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	63	49.000,00	0,20	0,09
ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	64	1.302.700,00	5,25	2,50
ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	65	235.000,00	0,95	0,45
ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	66	2.475.400,00	9,97	4,76
ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ(ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ-ΠΑΡΟΧΕΣ-ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ-ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ-ΔΩΡΕΕΣ)	67	8.764.411,35	35,30	16,85
ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	68	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ 6		24.830.976,02	100	47,70
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ		52.051.136,59		

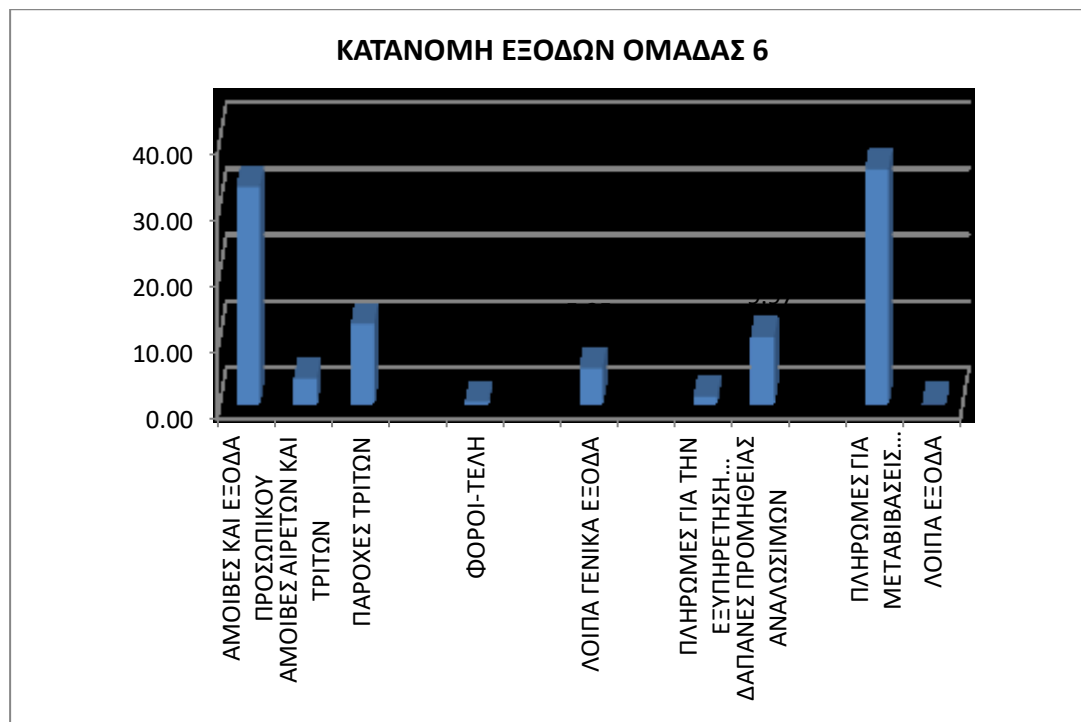
Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2014

Σημειώσεις: (3)=(2)/ Σύνολο Ομάδας 6*100 και (4)=(2)/Σύνολο Εξόδων*100

Από τον πίνακα 34 παρατηρούμε ότι από την ομάδα 6 , ο κωδικός 67 καταλαμβάνει το μεγαλύτερο ποσοστό (35,30%) στο σύνολο της ομάδας αλλά και στο σύνολο των εξόδων(16,85%). Ακολουθεί ο κωδικός 60 με ποσοστιαία συμμετοχή στην ομάδα 32,67% και στο σύνολο των εξόδων (15,58%) , οι παροχές τρίτων (κωδικός 62), οι δαπάνες

προμήθειας αναλωσίμων και ακολουθούν και οι υπόλοιπες κατηγορίες έτσι όπως αποτυπώνονται στον πίνακα 34. Τα παραπάνω στοιχεία απεικονίζονται παραστατικά στο διάγραμμα που ακολουθεί:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9: Κατανομή Εξόδων στην Ομάδα 6

Επίσης αρκετά μεγάλο ποσοστό των εξόδων χρήσης (32,67%) προϋπολογίζεται ότι θα δαπανηθεί για τις αμοιβές και τα έξοδα του προσωπικού(κωδικός 60). Πιο συγκεκριμένα ο κωδικός 60 ο οποίος περιλαμβάνει τις αμοιβές και τα έξοδα για το απασχολούμενο προσωπικό με σχέση εξαρτημένης εργασίας ,έχει προϋπολογιστεί με ποσό 8.111.941,21€ το οποίο αναλύεται ως εξής:

1. Αποδοχές μονίμων υπάλληλων (κωδικός 601) με ποσό 4.182.000,00
2. Αποδοχές τακτικών υπάλληλων με σύμβαση αορίστου χρόνου (κωδικός 602) με ποσό 1.667.400,00
3. Αποδοχές υπάλληλων ειδικών θέσεων (κωδικός 603) με ποσό 101.000,00
4. Αποδοχές έκτακτων υπαλλήλων (κωδικός 604) (επί σύμβαση έκτακτων υπαλλήλων, ημερομισθίων ωρομισθίων κλπ) με ποσό 370.600,00
5. Εργοδοτικές εισφορές Δήμων και κοινοτήτων κοινωνικής ασφάλισης (κωδικός 605) με ποσό 1.695.141,21
6. Παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού (κωδικός 606) με ποσό 92.800,00
7. Δαπάνες πρόσληψης, εκπαίδευσης και επιμόρφωσης προσωπικού (κωδικός 607) με ποσό 3.000,00

Παρατηρούμε ότι οι αποδοχές των μονίμων υπαλλήλων (κωδικός 601) του Δήμου μας για το έτος 2014 καταλαμβάνουν το 51,55% του συνόλου του κωδικού 60, οι αποδοχές των τακτικών υπαλλήλων με σύμβαση αορίστου χρόνου (κωδικός 602) το 20,55% και οι αποδοχές των έκτακτων υπαλλήλων (κωδικός 604) το 4,57%.

Επίσης οι **δαπάνες πρόσληψης, εκπαίδευσης και επιμόρφωσης προσωπικού** (κωδικός 607) προϋπολογίζονται για το έτος 2014 ότι θα ανέλθουν στο ίδιο ύψος με τα επίπεδα του έτους 2013 δηλαδή στο ποσό των 3.000,00 και θα αποτελέσουν το:

- 0,04% του συνόλου της ομάδας 60 Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού,
- το 0,01% του συνόλου Εξόδων Χρήσης (ομάδα 6) και
- το 0,006% του συνόλου των Εξόδων.

Ο επόμενος πίνακας απεικονίζει την ποσοστιαία συμμετοχή κάθε κατηγορίας της ομάδας των Επενδύσεων (ομάδα 7) στην ομάδα, αλλά και στο σύνολο των εξόδων.

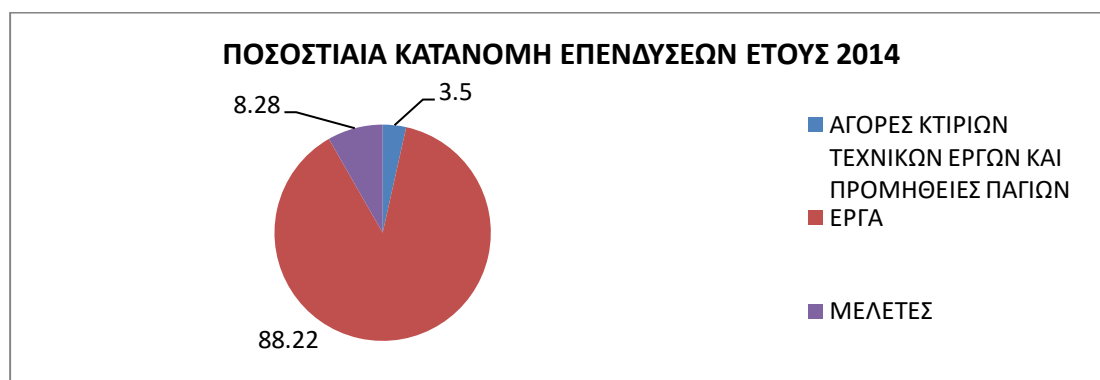
ΠΙΝΑΚΑΣ 35: Ποσοστιαία κατανομή Επενδύσεων έτους 2014

(1)	(2)	(3)	(4)
ΟΜΑΔΑ 7-ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ	Εγκριθέντα	% στην ομάδα
ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ	71	524.400,00	3,50
ΕΡΓΑ	73	13.210.249,96	88,22
ΜΕΛΕΤΕΣ,ΕΡΕΥΝΕΣ,ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	74	1.238.834,44	8,28
ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	75	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ 7		14.973.484,40	100
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ		52.051.136,59	28,77

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2014

Σημειώσεις: (3)=(2)/ Σύνολο Ομάδας 7 *100 και (4)=(2)/Σύνολο Εξόδων*100

Παρατηρούμε μελετώντας τα ποσοστά της στήλης (3) από τον πίνακα 35, ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των Επενδύσεων και συγκεκριμένα το 88,22% διατίθεται για Έργα και το μικρότερο για αγορές κτιρίων (3,50%) ενώ οι Μελέτες αποτελούν το 8,28% και ο κωδικός 75 έχει μηδενική ποσοστιαία συμμετοχή τόσο στο σύνολο της ομάδας 7 όσο και στο σύνολο των Εξόδων. Επίσης από τη στήλη (4), βλέπουμε ότι οι Επενδύσεις αποτελούν το 28,77% των συνολικών Εξόδων, ποσοστό ιδιαίτερα σημαντικό για την επενδυτική δραστηριοποίηση του Δήμου Λαμιέων. Η ποσοστιαία κατανομή των Επενδύσεων απεικονίζεται πολύ παραστατικά στο κάτωθι διάγραμμα 10 :

Η μελέτη του Προϋπολογισμού Εξόδων για το έτος 2014 θα ολοκληρωθεί με την απεικόνιση της ομάδας 8-Προβλέψεις στον ακόλουθο πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 36: Ποσοστιαία κατανομή Προβλέψεων έτους 2014

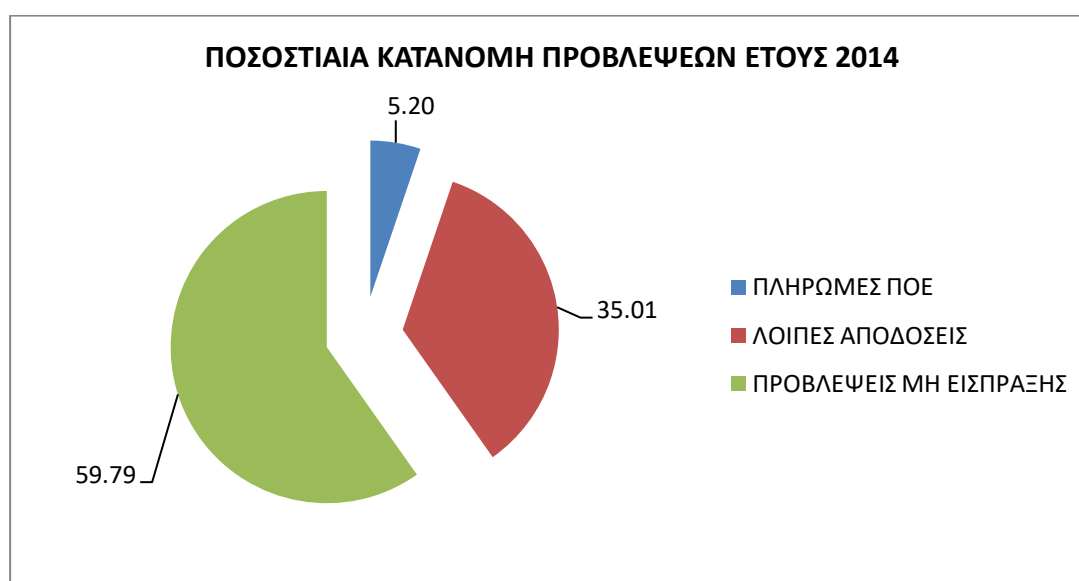
(1)		(2)	(3)	(4)
ΟΜΑΔΑ 8-ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ	Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εξόδων
Πληρωμές υποχρεώσεων (Π.Ο.Ε.)	81	636.000,00	5,20	1,22
Λοιπές Αποδόσεις	82	4.285.000,00	35,01	8,23
Επιχορηγούμενες Πληρωμές Υποχρεώσεων Π.Ο.Ε.	83	0,00	0,00	0,00
Προβλέψεις μη είσπραξης εισπρακτέων υπολοίπων βεβαιωμένων κατά τα Π.Ο.Ε.	85	7.316.369,31	59,79	14,06
ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ 8		12.237.369,31	100	23,51
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ		52.051.136,59		

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2014

Σημειώσεις: (3)=(2)/ Σύνολο Ομάδας 8*100 και (4)=(2)/Σύνολο Εξόδων*100

Από τον πίνακα 36 παρατηρούμε ότι οι Προβλέψεις μη είσπραξης (κωδικός 85) καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό του συνόλου της ομάδας (59,79%), και ποσοστό της τάξεως του 14,06% στο σύνολο των Εξόδων. Ακολουθούν οι Λοιπές αποδόσεις με ποσοστό επί του συνόλου της ομάδας 35,01% και 8,23% επί των συνολικών Εξόδων και οι Πληρωμές Υποχρεώσεων με αντίστοιχα ποσοστά 5,20% και 1,22%. Ο κωδικός 83 παρουσιάζει μηδενική παρουσία όπως φαίνεται και στο κάτωθι διάγραμμα(Διάγραμμα 10):

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11: Ποσοστιαία Κατανομή Προβλέψεων

Στο πλαίσιο της ανάλυσης των Εξόδων του Προϋπολογισμού για το έτος 2014 θα ήταν σκόπιμη και η αναφορά μας στο ύψος των δαπανών έτσι όπως διαμορφώνεται σε κάθε υπηρεσία του Δήμου Λαμιέων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 37: Ποσοστιαία κατανομή Εξόδων ανά Υπηρεσία για το έτος 2014

(1)	(2)	(3)	(4)
ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ	% ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ
00	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	3.485.781,18	6,70
10	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2.784.900,00	5,35
15	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	10.182.894,84	19,56
20	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	4.521.000,00	8,69
25	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	34.000,00	0,07
30	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	17.282.084,40	33,20
35	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	876.900,00	1,68
40	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ	33.000,00	0,06
45	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΩΝ	28.400,00	0,05
50	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	230.000,00	0,44
70	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	345.500,00	0,66
80	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	12.237.369,31	23,51
90	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	9.306,86	0,02
ΣΥΝΟΛΟ		52.051.136,59	100

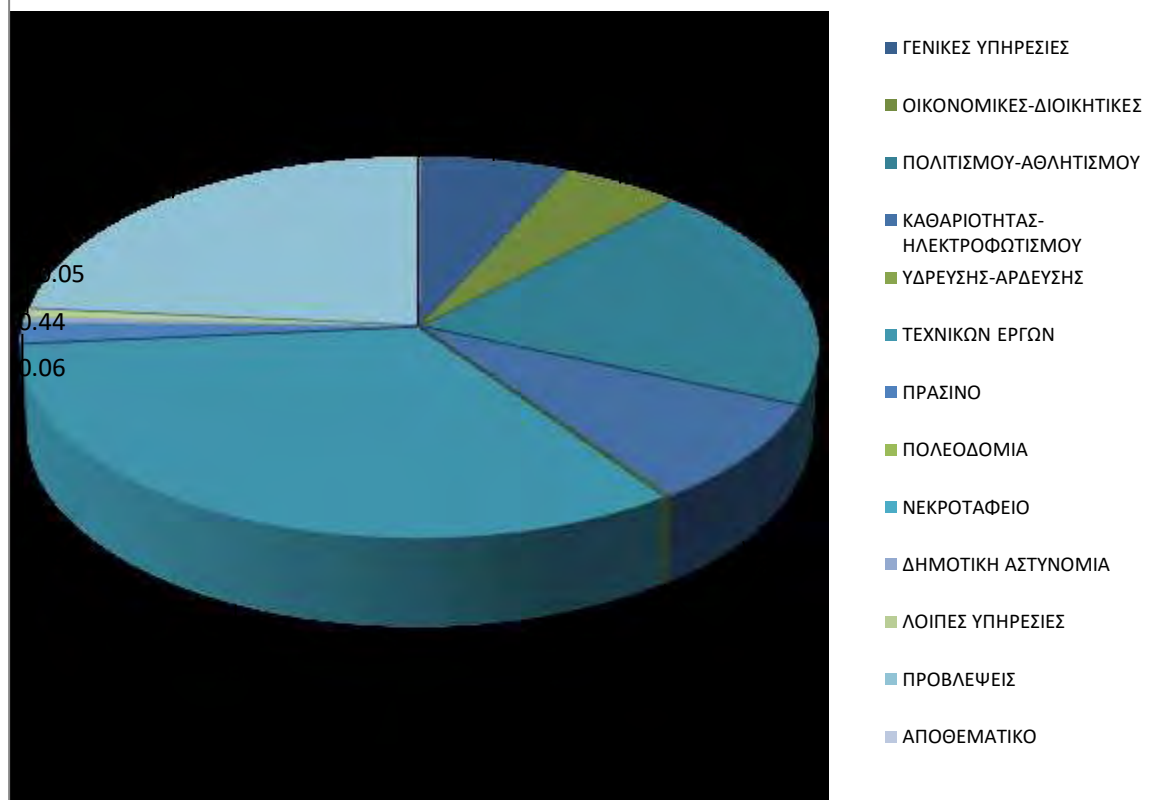
Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2014

Σημειώσεις: (4)=(3)/ Σύνολο Εξόδων*100

Από την παρουσίαση του πίνακα 37, παρατηρούμε ότι τη μεγαλύτερη ποσοστιαία συμμετοχή στις δαπάνες του Π/Υ για το έτος 2014 έχουν η Υπηρεσία Τεχνικών Έργων με ποσοστό 33,20% και ακολουθεί η Υπηρεσία Πολιτισμού-Αθλητισμού και Κοινωνικής Πολιτικής με ποσοστό 19,56%. Το μικρότερο ποσοστό συμμετοχής στις δαπάνες του έτους 2014 , έχουν η Υπηρεσία Νεκροταφείων με ποσοστό 0,05% και η Υπηρεσία Ύδρευσης-Άρδευσης-Αποχέτευσης με ποσοστό 0,07% όπως χαρακτηριστικά φαίνεται και στο διάγραμμα που ακολουθεί:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 12: Ποσοστιαία Κατανομή Εξόδων ανά Υπηρεσία έτους 2014

ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΞΟΔΩΝ ΑΝΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΤΟΥΣ 2014

Σχετικά με το έτος 2014 μπορούμε να πούμε ότι η κατάρτιση του αρχικού Προϋπολογισμού βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στα Τακτικά Έσοδα(47,71%) και λιγότερο στα Έκτακτα Έσοδα (17,09%), γεγονός που προσδίδει μεγαλύτερη αυτονομία , σταθερότητα και ασφάλεια στο Δήμο Λαμιέων . Σχετικά με τα Έξοδα μπορούμε να πούμε ότι το ποσοστό των Επενδύσεων κινείται σε αρκετά ικανοποιητικά επίπεδα της τάξεως του 28,77% επί του συνόλου των Εξόδων και τα Έξοδα Χρήσης διαμορφώνονται στο επίπεδο του 47,70%. Συγκριτικά με τα επίπεδα του 2013 παρατηρούμε ότι υπάρχει μια μικρή μείωση της τάξεως των 4,82% στο σκέλος των Επενδύσεων(από 33,59% το 2013 -> 28,77% το 2014) και μια αύξηση της τάξεως των 3,30% στο σκέλος των Εξόδων Χρήσης (από 44,40% το 2013 -> 47,70% το 2014).

Στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε την παρακολούθηση της υλοποίησης του Προϋπολογισμού για το έτος 2014 κάνοντας χρήση και ανάλυση του Απολογισμού Εσόδων και Εξόδων μέσω: **α) χρήσης δεικτών και β) μέσω αποκλίσεων.**

Αρχικά θα παρατεθεί ο κάτωθι πίνακας (ΠΙΝΑΚΑΣ 38) ο οποίος περιλαμβάνει τα ποσά που προϋπολογίστηκαν, τα τελικώς διαμορφωθέντα ύστερα από αναμορφώσεις, τα τελικώς βεβαιωθέντα, τα εισπραχθέντα και τα εισπρακτέα υπόλοιπα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 38: Απολογισμός Εσόδων έτους 2014

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ-Κ.Α.	Προϋπ/ντα	Προϋπ/ντα όπως Διαμορφώθηκαν	Βεβ/ντα	Εισπρ/ντα	Εισπρακτέα Υπόλοιπα

Τακτικά Έσοδα (Κ.Α. 0)	24.834.895,33	26.311.690,76	25.311.971,38	25.191.919,40	120.051,98
Έκτακτα Έσοδα (Κ.Α. 1)	8.893.092,20	24.854.502,56	3.800.216,31	3.725.521,31	74.695,00
Έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται πρώτη φορά(Κ.Α.2)	0	381.199,43	616.643,10	206.910,76	409.732,34
Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε.(Κ.Α.3)	7.858.149,06	9.290.528,36	9.223.717,55	806.592,33	8.417.125,22
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων(Κ.Α.4)	4.315.000,00	4.760.052,74	4.101.444,66	4.003.056,29	98.388,37
Χρηματικό Υπόλοιπο (Κ.Α. 5)	6.150.000,00	10.011.029,02	10.011.029,02	10.011.029,02	0,00
Συνολικά Έσοδα	52.051.136,59	75.609.002,87	53.065.022,02	43.945.029,11	9.119.992,91

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Εσόδων έτους 2014
Σημειώσεις: (6)=(4)-(5)

Οι Δείκτες (βλέπε ανάλυση σελ. 15) που θα χρησιμοποιήσουμε προκειμένου να αναλύσουμε κάποια βασικά μεγέθη του Απολογισμού Εσόδων για το έτος 2014 είναι οι εξής και αποτυπώνονται στον Πίνακα 39:

- Δείκτης Βεβαιωμένων Εσόδων προς Προϋπολογισθέντων όπως Διαμορφώθηκαν
- Δείκτης Εισπραχθέντων προς Προϋπολογισθέντων όπως Διαμορφώθηκαν
- Δείκτης Εισπραχθέντων προς Βεβαιωθέντα

ΠΙΝΑΚΑΣ 39: Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Εσόδων έτους 2014

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		ΔΕΙΚΤΗΣ I	ΔΕΙΚΤΗΣ II	ΔΕΙΚΤΗΣ III
Κ.Α.	Περιγραφή	(Βεβ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) X 100	(Εισπ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) X 100	(Εισπ / Βεβαιωθέντα) X 100
0	Τακτικά Έσοδα	96,20	95,74	99,53
1	Έκτακτα Έσοδα	15,29	14,99	98,03
2	Έσοδα Π.Ο.Ε. που	161,77	54,28	33,55

	βεβαιώνονται πρώτη φορά			
3	Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε.	99,28	8,68	8,74
4	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων	86,16	84,10	97,60
5	Χρηματικό Υπόλοιπο	100	100	100
Συνολικά Έσοδα		70,18	58,12	82,81

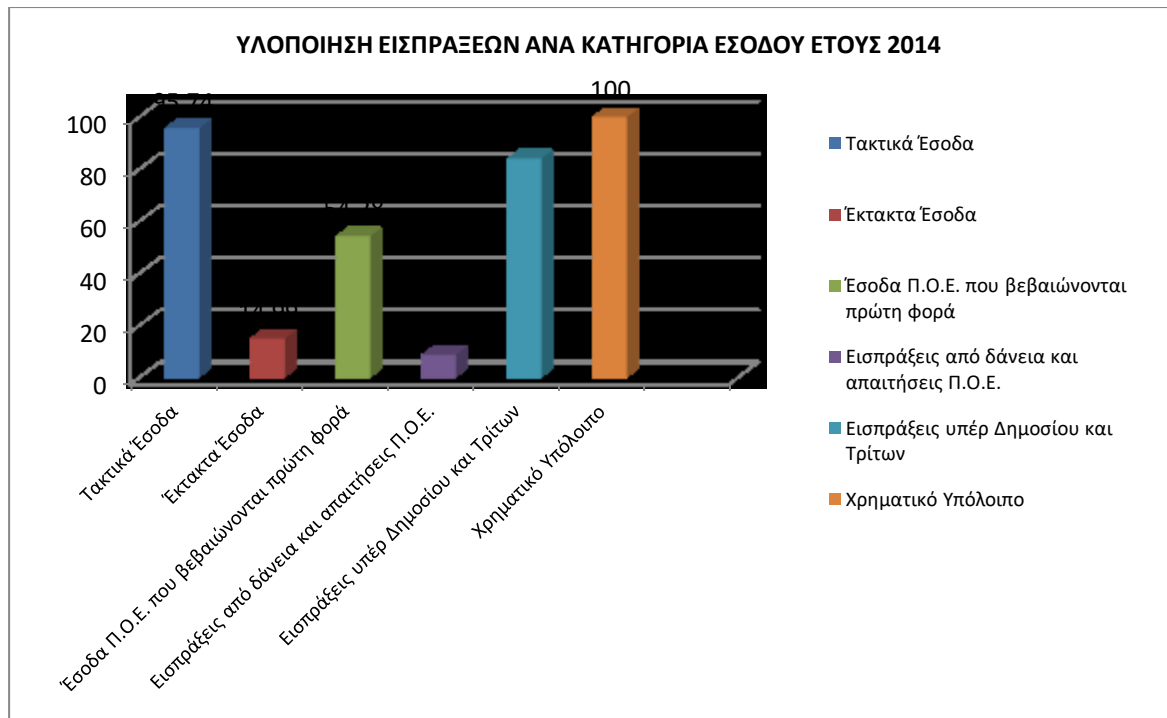
Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Εσόδων έτους 2014

Αναλύοντας τους παραπάνω δείκτες του Πίνακα 39 μπορούμε να συμπεράνουμε τα εξής:

- Στο σύνολο των Εσόδων ο Δείκτης I διαμορφώνεται σε ποσοστό της τάξεως του 70,18%, ο Δείκτης II σε 58,12% και ο Δείκτης III σε 82,81%. Αυτό σημαίνει ότι δεν έχει ολοκληρωθεί η βεβαίωση των Εσόδων από όλες τις πηγές παρά μόνο το 70,18 % αυτών που είχαν προϋπολογιστεί και αναμορφώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους 2013 (Δείκτης I). Επίσης μόνο το ποσοστό των 58,12% (Δείκτης II) εισπράχθηκε από το σύνολο των Προϋπολογισθέντων μετά Αναμορφώσεων, γεγονός που σηματοδοτεί μη επαρκή δραστηριοποίηση των εισπρακτικών μηχανισμών. Τέλος το 82,81% των εσόδων που βεβαιώθηκαν, εισπράχθηκαν εντός του 2014, δηλαδή η εισπραξιμότητα των βεβαιωμένων εσόδων κινείται σε καλά επίπεδα.
- Εξετάζοντας για κάθε ομάδα εσόδων τη στήλη (3) και τη στήλη (4) του Πίνακα 39 συμπεραίνουμε ότι η βεβαίωση (δείκτης I) και η είσπραξη (δείκτης II) των Τακτικών Εσόδων (96,20% και 95,74% αντίστοιχα) κινούνται σε ανοδικά επίπεδα.
- Το μεγαλύτερο πρόβλημα εντοπίζεται στα Έκτακτα Έσοδα όπου οι δείκτες I και II ανέρχονται σε ποσοστά 15,29% και 14,99% αντίστοιχα
- Επίσης οι δείκτες II και III για την κατηγορία Εσόδου Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε., κινούνται σε πολύ χαμηλά επίπεδα της τάξεως των 8,68% και 8,74% αντίστοιχα.
- Οι Δείκτες I,II και III για την κατηγορία του Χρηματικού Υπολοίπου είναι υποχρεωτικά 100%
- Ο Δείκτης I για την κατηγορία Έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται πρώτη φορά ανέρχεται στο ύψος του 161,77% , γεγονός που σημαίνει είτε ότι το ποσό που προϋπολογίστηκε μέσω αναμορφώσεων κινούνταν σε χαμηλά επίπεδα, είτε ότι προέκυψαν αρκετές βεβαιώσεις σε αυτήν την κατηγορία που δεν μπορούσαν να προβλεφτούν.

Στο γράφημα που θα ακολουθήσει θα αποτυπωθεί η υλοποίηση των Εισπράξεων (Δείκτης II) ανά ομάδα Εσόδων για το έτος 2014

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 13 : Υλοποίηση Εισπράξεων ανά κατηγορία Εσόδου έτους 2014

Στη συνέχεια θα αναλύσουμε την ομάδα Εσόδων με το μεγαλύτερο πρόβλημα στην εκτέλεση του Π/Υ έτους 2014 που είναι τα Έκτακτα Έσοδα. Κατόπιν επεξεργασίας των δεδομένων του Απολογισμού έτους 2014, η ομάδα Έκτακτων Εσόδων αποτελείται από τις εξής κατηγορίες:

ΠΙΝΑΚΑΣ 40: Απολογιστική Εικόνα Εκτάκτων Εσόδων έτους 2014

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Κ.Α.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Προϋπ/ντα	Προϋπ/ντα όπως Διαμορφώθηκ αν	Βεβ/ντα	Εισπρ/ντα
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	3.000,00	3.000,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	109.600,00	247.013,94	246.711,66	246.711,66
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	8.529.992,20	24.205.874,97	2.976.401,41	2.976.401,41
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ	168.000,00	223.380,28	408.203,74	333.508,74
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	82.500,00	175.233,37	168.899,50	168.899,50
Συνολικά Έσοδα		8.893.092,20	24.854.502,56	3.800.216,31	3.725.521,31

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Εσόδων έτους 2014

Από τον Πίνακα 40 υπολογίζουμε τους Δείκτες Βεβαιωθέντα/Προϋπολογισθέντα όπως διαμορφώθηκαν (Δείκτης I) και Εισπ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν (Δείκτης II) και δημιουργούμε τον Πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 41) για να εξάγουμε κάποια συμπεράσματα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 41: Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Εκτάκτων Εσόδων έτους 2014

(1)	(2)	(3)	(4)
		ΔΕΙΚΤΗΣ I	ΔΕΙΚΤΗΣ II
Κ.Α.	Περιγραφή	(Βεβ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) X 100	(Εισπ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) X 100
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0	0
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	99,88	99,88
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	12,30	12,30
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ	182,73	149,30
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	96,38	96,38
Συνολικά Έκτακτα Έσοδα		15,29	14,99

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Εσόδων έτους 2014

Μελετώντας τα ποσοστά του πίνακα 41 εντοπίζουμε ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα βρίσκεται στις Επιχορηγήσεις για Επενδύσεις όπου και οι δύο Δείκτες που υπολογίσαμε (Δείκτης I και II) κινούνται σε αρκετά χαμηλά επίπεδα της τάξεως του 12,30% (14,65% το έτος 2013). Δηλαδή μόνο το 12,30% του ποσού που προϋπολογίστηκε, βεβαιώθηκε και εισπράχθηκε ως Επιχορήγηση για Επένδυση. Το γεγονός αυτό μπορεί να ερμηνευθεί είτε ως μεγάλες προσδοκίες του Δήμου που τελικά δεν επαληθεύτηκαν, είτε ως μη έγκυρη προετοιμασία της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες (π.χ. ωρίμανση μελετών) ώστε να εξασφαλιστεί η απορρόφηση των κονδυλίων των Επιχορηγήσεων για Επενδύσεις είτε ως καθυστέρηση λόγω του γραφειοκρατικού μοντέλου της διαδικασίας που ακολουθείται.

Στη συνέχεια θα προσπαθήσουμε να παραθέσουμε τις σημαντικότερες αποκλίσεις του σκέλους των Εσόδων τη βοήθεια του πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 42) .

ΠΙΝΑΚΑΣ 42: Αποκλίσεις Εσόδων έτους 2014

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Κ.Α.	Περιγραφή	Προϋπ/ντα	Εισπρ/ντα	Απόκλιση	%
0	Τακτικά Έσοδα	24.834.895,33	25.191.919,40	357.024,07	1,44
01	Πρόσοδοι από Ακίνητη Περιουσία	135.000,00	125.450,05	-9.549,95	-7,07
02	Έσοδα από Κινητή Περιουσία	102.000,00	239.842,99	137.842,99	135,14
03	Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα	4.521.000,00	4.198.038,14	-322.961,86	-7,14

04	Έσοδα από Λοιπά Τέλη Δικαιώματα και Παροχή Υπηρεσιών	1.383.994,42	1.698.274,37	314.279,95	22,71
05	Φόροι Και Εισφορές	658.000,00	649.042,25	-8.957,75	-1,36
06	Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες	17.899.900,91	18.058.288,79	158.387,88	0,88
07	Λοιπά Τακτικά Έσοδα	135.000,00	222.982,81	87.982,81	65,17
1	Έκτακτα Έσοδα	8.893.092,20	3.725.521,31	-5.167.570,89	-58,11
11	Έσοδα από Εκποίηση Κινητής κ' Ακιν.Περ.	3.000,00	0	-3.000,00	-100,00
12	Έκτακτες Επιχορηγήσεις για Κάλυψη Λειτουργικών Δαπανών	109.600,00	246.711,66	137.111,66	125,10
13	Επιχορηγήσεις για Επενδύσεις	8.529.992,20	2.976.401,41	-5.553.590,79	-65,11
15	Προσαυξήσεις - Πρόστιμα - Παράβολα	168.000,00	333.508,74	165.508,74	98,52
16	Λοιπά Έκτακτα Έσοδα	82.500,00	168.899,50	86.399,50	104,73
2	Έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται πρώτη φορά	0	206.910,76	206.910,76	#
21	Έσοδα ΠΟΕ Τακτικά	0	201.312,15	201.312,15	#
22	Έσοδα ΠΟΕ Έκτακτα	0	5.598,61	5.598,61	#
3	Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε.	7.858.149,06	806.592,33	-7.051.556,73	-89,74
32	Εισπρακτέα Υπόλοιπα από Βεβαιωθέντα Έσοδα κατά τα Παρελθόντα Έτη	7.858.149,06	806.592,33	-7.051.556,73	-89,74
4	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων	4.315.000,00	4.003.056,29	-311.943,71	-7,23
41	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων	4.285.000,00	3.922.734,19	-362.265,81	-8,45
42	Επιστροφές Χρημάτων	30.000,00	80.322,10	50.322,10	167,74

5	Χρηματικό Υπόλοιπο	6.150.000,00	10.011.029,02	3.861.029,02	62,78
	Συνολικά Έσοδα	52.051.136,59	43.945.029,11	-8.106.107,48	-15,57

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Εσόδων έτους 2014

Σημειώσεις:(5)=(4)-(3) και (6)= (5)/(3)*100

Από τον πίνακα 42 προκύπτουν οι εξής παρατηρήσεις:

- Οι κωδικοί 01,03,05 των Τακτικών Εσόδων,11 και 13 των Εκτάκτων Εσόδων και οι 32 και 41 παρουσιάζουν δυσμενείς αποκλίσεις (κόκκινη ένδειξη) δηλαδή εισπράχθηκαν λιγότερα από ότι είχε αρχικά προϋπολογιστεί .
- Οι κωδικοί 02,04,06,07 των Τακτικών Εσόδων, 12,15,16 των Εκτάκτων Εσόδων ο κωδικός 2 ,42 και 5 παρουσιάζουν ευμενείς αποκλίσεις δηλαδή εισπράχθηκαν περισσότερα από ότι είχε αρχικά προϋπολογιστεί
- Ο κωδικός 2, ο οποίος αφορά σε Έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται πρώτη φορά παρουσιάζει ευμενή απόκλιση των προϋπολογισθέντων-εισπραχθέντων αλλά η ποσοστιαία απόκλιση είναι αδύνατον να υπολογισθεί μιας και ο παρανομαστής είναι 0 και όχι διάφορος του μηδενός.
- Ο κωδικός 11 Έσοδα από Εκποίηση Κινητής και Ακίνητης Περιουσίας φαίνεται να έχει ποσοστιαία απόκλιση 100% διότι σε αυτόν τον κωδικό είχαμε μηδενικό ποσό για τα Εισπραχθέντα.
- Τη μεγαλύτερη δυσμενή ποσοστιαία απόκλιση παρουσιάζει ο κωδικός 32 Εισπρακτέα Υπόλοιπα από Βεβαιωθέντα Έσοδα κατά τα Παρελθόντα Έτη (-89,74%) και ακολουθούν και οι Επιχορηγήσεις για Επενδύσεις (-65,11%).
- Τη μεγαλύτερη ευμενή ποσοστιαία απόκλιση παρουσιάζει ο κωδικός 42 οι Επιστροφές Χρημάτων (167,74%) και ακολουθούν τα Έσοδα από Κινητή Περιουσία (135,14) και οι Έκτακτες Επιχορηγήσεις για την κάλυψη Λειτουργικών Αναγκών(125,10%).
- Η συνολική απόκλιση μεταξύ των αρχικώς προϋπολογισθέντων και εισπραχθέντων εσόδων διαμορφώνεται δυσμενώς στο ύψος του 15,57% για το έτος 2014 (-27,85% για το έτος 2013) και επηρεάζεται κυρίως από τις δυσμενείς αποκλίσεις των κωδικών 3 Εισπράξεις από Δάνεια και Απαιτήσεις Π.Ο.Ε. και 1 Έκτακτα Έσοδα.

Στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε τον κάτωθι πίνακα (ΠΙΝΑΚΑΣ 43) ο οποίος περιλαμβάνει για το σκέλος των δαπανών, τα ποσά που προϋπολογίστηκαν, τα τελικώς διαμορφωθέντα ύστερα από αναμορφώσεις, , τα ενταλθέντα ,τα πληρωθέντα και τις αδιάθετες πιστώσεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ 43: Απολογισμός Δαπανών έτους 2014

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Κ.Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Προϋπ/ντα	Προϋπ/ντα όπως Διαμορφώθηκ αν	Ενταλθέντα	Πληρωθέντα	Αδιάθετες Πιστώσεις
6	Έξοδα Χρήσης	24.830.976,02	30.706.326,96	24.053.313,02	24.053.313,02	6.653.013,94
7	Επενδύσεις	14.973.484,40	31.301.329,55	4.186.116,63	4.186.116,63	27.115.212,92
8	Πληρωμές ΠΟΕ, Αποδόσεις	12.237.369,31	13.597.750,67	4.352.367,10	4.352.367,10	9.245.383,57

	και Προβλέψεις					
9	Αποθεματικό	9.306,86	3.595,69	0,00	0,00	3.595,69
	Σύνολο	52.051.136,59	75.609.002,87	32.591.796,75	32.591.796,75	43.017.206,12

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Δαπανών έτους 2014

Σημειώσεις:(6)=(3)-(5)

Από τον Πίνακα 43 παρατηρούμε ότι το ποσό των Ενταλθέντων (στήλη 4) συμπίπτει με το ποσό των Πληρωθέντων (στήλη 5) που σημαίνει ότι , το συνολικό ποσό που ενταλματοποιείται (μέσω της έκδοσης ΧΕΠ) εξοφλείται κιάλας. Επίσης ένα ποσό της τάξεως των 43.017.206,12€ (στήλη 6) παραμένει αδιάθετο και ανατρέπεται στο τέλος του έτους προκειμένου να επαναδεσμευθεί στο επόμενο ημερολογιακό έτος. Οι δείκτες που θα χρησιμοποιήσουμε για το σκέλος των δαπανών είναι:

- I. **Δείκτης Ενταλθέντων προς Προϋπολογισθέντα**
- II. **Δείκτης Πληρωθέντων προς Προϋπολογισθέντων**

ΠΙΝΑΚΑΣ 44: Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Δαπανών έτους 2014

(1)	(2)	(3)	(4)
		ΔΕΙΚΤΗΣ I	ΔΕΙΚΤΗΣ II
Κ.Α.	Περιγραφή	(Ενταλθ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) X 100	(Πληρωθ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) X 100
6	Έξοδα Χρήσης	78,33	78,33
7	Επενδύσεις	13,37	13,37
8	Πληρωμές ΠΟΕ, Αποδόσεις και Προβλέψεις	32,01	32,01
9	Αποθεματικό	0	0
Συνολικές Δαπάνες		43,11	43,11

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Δαπανών έτους 2014

Αναλύοντας τους παραπάνω δείκτες του Πίνακα 44 μπορούμε να συμπεράνουμε τα εξής:

- Στο σύνολο των Δαπανών ο Δείκτης I διαμορφώνεται σε ποσοστό της τάξεως του 43,11% και ο Δείκτης II ομοίως σε 43,11% . Αυτό σημαίνει ότι από το ποσό των δαπανών που είχε προϋπολογιστεί μόνο το 43,11% αυτού ενταλματοποιήθηκε και το 43,11% αυτού πληρώθηκε (μικρός βαθμός εκτέλεσης του Π/Υ δαπανών) .
- Το μεγαλύτερο πρόβλημα εντοπίζεται στις Επενδύσεις όπου οι δείκτες I και II ανέρχονται σε ποσοστά 13,37% για το έτος 2014 (11,68% για το έτος 2013) .
- Ο Δείκτης I ισούται με τον Δείκτη II σε όλες τους Κ.Α Δαπανών διότι τα Ενταλθέντα=Πληρωθέντα , γεγονός που δείχνει ένα Δήμο συνεπή στις πληρωμές που ενταλματοποιεί.
- Το αποθεματικό, παρουσιάζει τους δείκτες I και II με μηδενικό ποσό , γεγονός απολύτως φυσιολογικό μιας και δεν ενταλματοποιείται και δεν πληρώνεται τίποτα από το αποθεματικό , το οποίο προορίζεται για άλλες χρήσεις.

Στη συνέχεια θα αναλύσουμε την ομάδα Δαπανών (Κ.Α. 7) με το μεγαλύτερο πρόβλημα που είναι οι **Επενδύσεις**, διότι παρουσιάζουν το μικρότερο ποσοστό (13,37%) στο Δείκτη I και II (Πίνακας 44) Κατόπιν επεξεργασίας των δεδομένων του Απολογισμού έτους 2014 η ομάδα των Επενδύσεων αποτελείται από τις εξής κατηγορίες:

Πίνακας 45: Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Επενδύσεων έτους 2014

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
					ΔΕΙΚΤΗΣ Ι	ΔΕΙΚΤΗΣ ΙΙ
Κ.Α	Περιγραφή	Προϋπ. όπως διαμορφωθ.	Ενταλθέντα	Πληρωθέντα	(Ενταλθ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) Χ 100	(Πληρωθ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) Χ 100
71	Αγορές κτιρίων, τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων	526.800,00	133.240,83	133.240,83	25,29	25,29
73	Έργα	30.007.070,03	3.831.912,84	3.831.912,84	12,77	12,77
74	Μελέτες, έρευνες, πειραματικές εργασίες κλπ	767.459,52	220.962,96	220.962,96	28,79	28,79
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Συνολικές Επενδύσεις		31.301.329,55	4.186.116,63	4.186.116,63	13,37	13,37

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Δαπανών έτους 2014

Από τον Πίνακα 45 παρατηρούμε ότι από την ομάδα 7 του προϋπολογισμού Δαπανών το μεγαλύτερο πρόβλημα έχουν οι κωδικοί 71-Αγορές Κτιρίων, τεχνικών έργων και Προμήθειες Παγίων και 73-Έργα. Όσον αφορά την 1η περίπτωση μόνο το 25,29% του ποσού που προϋπολογίστηκε για αυτή τη χρήση ενταλματοποιήθηκε και πληρώθηκε και στη 2η περίπτωση μόνο το 12,77% προέβει σε ενταλματοποίηση και πληρωμή. Ο προϋπολογισμός των δαπανών της ομάδας 7 δεν εκτελείται ικανοποιητικά ως προς το σκέλος των ενταλματοποιήσεων και των πληρωμών και αναστέλλεται εν μέρει η εκτέλεσή του από τα Έργα και τις Αγορές Κτιρίων. Πριν ολοκληρώσουμε την ανάλυση των Δαπανών έτους 2014 θα παραθέσουμε τις Αποκλίσεις των Δαπανών:

Πίνακας 46: Αποκλίσεις Δαπανών έτους 2014

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Κ.Α.	Περιγραφή	Προϋπ/ντα	Πληρωθέντα	Απόκλιση	%
6	Έξοδα Χρήσης	24.830.976,02	24.053.313,02	777.663	3,13
7	Επενδύσεις	14.973.484,40	4.186.116,63	10.787.367,77	72,04
8	Πληρωμές ΠΟΕ, Αποδόσεις Προβλέψεις	12.237.369,31	4.352.367,10	7.885.002,21	64,43
9	Αποθεματικό	9.306,86	0,00	9.306,86	100
	Συνολικές Δαπάνες	52.051.136,59	32.591.796,75	19.459.339,84	37,39

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Δαπανών έτους 2014
 Σημειώσεις:(5)=(3)-(4) και (6)= (5)/(3)*100

Από τον Πίνακα 46 διαπιστώνουμε τα εξής:

- Οι κωδικοί 6,7,8 των Δαπανών παρουσιάζουν ευμενείς αποκλίσεις δηλαδή πληρώθηκαν λιγότερα ποσά από ότι αρχικά είχε προϋπολογιστεί. Το γεγονός αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό διότι έτσι επιτυγχάνεται εξοικονόμηση πόρων μέσω του ορθολογισμού της χρήσης των δαπανών.
- Οι συνολικές Δαπάνες παρουσιάζουν ευμενή απόκλιση της τάξεως του 37,39% για το έτος 2014 (44,21% για το έτος 2013)
- Το Αποθεματικό δεν συμμετέχει και δεν συμβάλλει στη δημιουργία αποκλίσεων για αυτό και δεν υπολογίζεται η % απόκλισή του.
- Τη μεγαλύτερη ποσοστιαία ευμενή απόκλιση παρουσιάζει ο κωδικός 7-Επενδύσεις.
- Τη μικρότερη ποσοστιαία ευμενή απόκλιση παρουσιάζει ο κωδικός 6-Εξοδα Χρήσης.

3.4 Ανάλυση Προϋπολογισμού-Απολογισμού Έτους 2015

Ολοκληρώνοντας την ανάλυση μας, θα προσπαθήσουμε να αποτυπώσουμε τις κυριότερες πηγές Εσόδων και Εξόδων του Δήμου Λαμιέων και για το έτος 2015. Πιο συγκεκριμένα η κατανομή των Εσόδων παρουσιάζεται στον Πίνακα 47 ως εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 47: Κατανομή Εσόδων ανά κατηγορία προϋπολογισμού για το έτος 2015

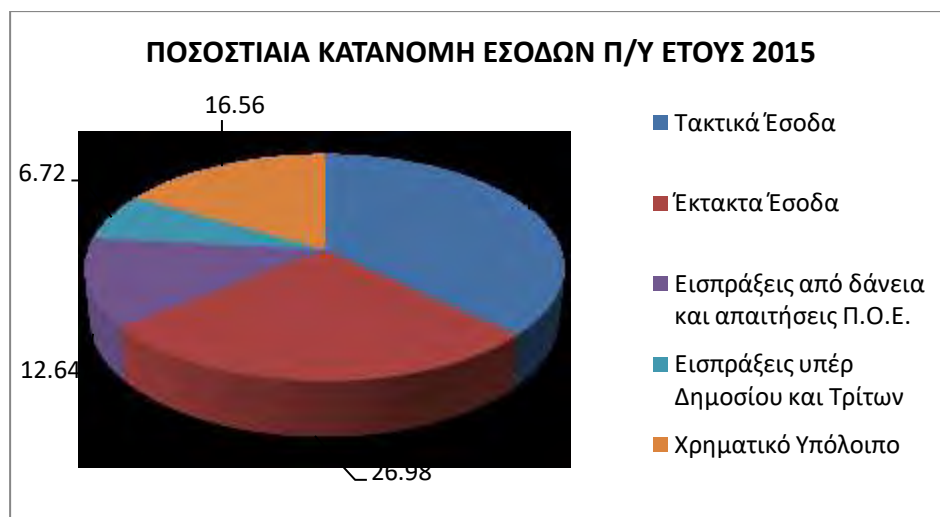
(1) Κ.Α.	(2) Περιγραφή	(3) Ψηφισθέντα	(4) Εγκριθέντα	(5) % επί συνολικών εσόδων
0	Τακτικά Έσοδα	25.496.394,53	25.496.394,53	37,10
1	Έκτακτα Έσοδα	18.543.638,18	18.543.638,18	26,98
2	Έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται πρώτη φορά	0	0	0
3	Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε.	8.687.095,07	8.687.095,07	12,64
4	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων	4.615.000,00	4.615.000,00	6,72
5	Χρηματικό Υπόλοιπο	11.381.079,85	11.381.079,85	16,56
	Συνολικά Έσοδα	68.723.207,63	68.723.207,63	100

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2015

Σημειώσεις: (5)=(4)/Συνολικά Έσοδα*100

Η στήλη (5) περιέχει τα αποτελέσματα του λόγου της στήλης (4) προς τα Συνολικά Έσοδα. Παρατηρούμε ότι τα Τακτικά Έσοδα καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό (37,10%) των Συνολικών Εσόδων και ακολουθούν τα Έκτακτα Έσοδα με ποσοστό (26,98%), οι Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε (12,64%), το Χρηματικό Υπόλοιπο (16,56%) και οι Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων (6,72%). Τα Έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται πρώτη φορά παρουσιάζουν μηδενικό ποσό προϋπολογισμού διότι αναμορφώνονται κατά τη διάρκεια της χρήσης σύμφωνα με τις ανάγκες που προκύπτουν. Τα Τακτικά Έσοδα ως ποσοστό των Συνολικών Εσόδων για το έτος 2015 (37,10%) είναι μειωμένα σε σχέση με το 2014 (47,71%) και τα Έκτακτα Έσοδα ως ποσοστό των Συνολικών Εσόδων για το έτος 2015(26,98%) είναι αυξημένα σε σχέση με το 2014 (17,09%). Παρατηρούμε δηλαδή ότι ο Π/Υ του 2015 βασιίζεται περισσότερο στα Έκτακτα Έσοδα συγκριτικά με τον Π/Υ του 2014. Τα παραπάνω στοιχεία απεικονίζονται παραστατικά στο διάγραμμα που ακολουθεί:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 14: Ποσοστιαία Κατανομή Εσόδων Προϋπολογισμού για το έτος 2015

Στη συνέχεια θα αναλύσουμε κάθε ομάδα εσόδων ξεχωριστά στις επιμέρους κατηγορίες και θα εξετάσουμε την ποσοστιαία συμμετοχή κάθε μίας από αυτές τόσο στην ομάδα όσο και στο σύνολο των εσόδων. Ο παρακάτω πίνακας (Πίνακας 48) απεικονίζει τα **Τακτικά Έσοδα**:

ΠΙΝΑΚΑΣ 48: Πίνακας Τακτικών Εσόδων έτους 2015

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Κ.Α.	Περιγραφή	Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εσόδων
01	Πρόσοδοι από Ακίνητη Περιουσία	111.000,00	0,44	0,16
02	Έσοδα από Κινητή Περιουσία	201.500,00	0,79	0,29
03	Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα	4.506.000,00	17,67	6,56
04	Έσοδα από Λοιπά Τέλη Δικαιώματα και Παροχή Υπηρεσιών	1.633.000,00	6,40	2,38
05	Φόροι Και Εισφορές	695.759,00	2,73	1,01
06	Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες	18.104.322,33	71,01	26,34
07	Λοιπά Τακτικά Έσοδα	244.813,20	0,96	0,36
	Σύνολο Τακτικών Εσόδων	25.496.394,53	100	37,10
	Σύνολο Εσόδων	68.723.207,63		

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2015

Σημειώσεις: (4)=(3)/Σύνολο Τακτικών Εσόδων*100 και (5)=(3)/Σύνολο Εσόδων*100

Στην στήλη (4) περιέχονται τα ποσοστά συμμετοχής κάθε μίας από τις κατηγορίες των Τακτικών Εσόδων στα συνολικά Τακτικά Έσοδα ενώ η στήλη (5) περιέχει την ποσοστιαία συμμετοχή κάθε κατηγορίας Τακτικών Εσόδων στα Συνολικά Έσοδα. Παρατηρούμε ότι τα Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο

ποσοστό των Τακτικών Εσόδων , της τάξεως του 71,01% και ακολουθούν τα Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα με ποσοστό 17,67% .Μικρή συμμετοχή στο σύνολο των Τακτικών Εσόδων έχουν οι Πρόσοδοι από Ακίνητη Περιουσία(0,44%), τα Έσοδα από Κινητή Περιουσία(0,79%), τα Λοιπά Τακτικά Έσοδα (0,96%), οι Φόροι και Εισφορές(2,73%) και τα Έσοδα από Λοιπά Τέλη Δικαιώματα και Παροχή Υπηρεσιών (6,40%). Επίσης τη μεγαλύτερη ποσοστιαία συμμετοχή στα Συνολικά Έσοδα έχουν τα Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες (26,34%) και τα Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα (6,56%).

Τα Έκτακτα Έσοδα απεικονίζονται στον πίνακα που ακολουθεί:

ΠΙΝΑΚΑΣ 49: Πίνακας Εκτάκτων Εσόδων έτους 2015

	(2)	(3)	(4)	(5)
Κ.Α.	Περιγραφή	Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εσόδων
11	ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΕΚΠΟΙΗΣΗ ΚΙΝΗΤΗΣ ΚΑΙ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	109.600,00	0,59	0,16
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	18.009.038,18	97,12	26,21
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ	313.000,00	1,69	0,46
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	112.000,00	0,60	0,16
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	18.543.638,18	100	26,98
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	68.723.207,63		

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2015

Σημειώσεις: (4)=(3)/Σύνολο Εκτάκτων Εσόδων*100 και (5)=(3)/Σύνολο Εσόδων*100

Από τον Πίνακα 49 μπορούμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

- Οι Επιχορηγήσεις για Επενδύσεις οι οποίες στην ουσία είναι οι ΚΑΠ επενδυτικών δαπανών των Δήμων, οι επιχορηγήσεις για Επισκευή και συντήρηση σχολικών κτιρίων άρθρο (13Ν.2880/2001)και οι Επιχορηγήσεις του προγράμματος ΘΗΣΕΑΣ (άρθρα 6-12 ν.3274/04) καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό των εκτάκτων εσόδων της τάξεως του 97,12 % για το έτος 2015 (95,92% για το έτος 2014)
- Καταλαμβάνουν ένα επίσης μεγάλο ποσοστό της τάξεως του 26,21% και στο σύνολο των Εσόδων. Το γεγονός αυτό δείχνει ότι σχεδιάζεται να υπάρχει έντονη επενδυτική δραστηριότητα , ενισχύοντας έτσι το επενδυτικό προφίλ του Δήμου Λαμιέων .

Τα Έσοδα από Εισπράξεις Δανείων και Απαιτήσεις Π.Ο.Ε. απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 50: Πίνακας Εσόδων από Εισπράξεις Δανείων και Απαιτήσεων από Π.Ο.Ε. έτους 2015

	(2)	(3)	(4)	(5)
--	-----	-----	-----	-----

Κ.Α.	Περιγραφή	Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εσόδων
321	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	7.867.499,90	90,56	11,45
322	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ ΥΠΟΛΟΙΠΑ ΑΠΟ ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	819.595,17	9,44	1,19
	ΣΥΝΟΛΟΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.	8.687.095,07	100	12,64
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	68.723.207,63		

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2015

Σημειώσεις: (4)=(3)/Σύνολο Δανείων και Απαιτήσεων από ΠΟΕ *100 και (5)=(3)/Σύνολο Εσόδων*100
Από τον Πίνακα 50 μπορούμε να επισημάνουμε ότι τα Εισπρακτέα υπόλοιπα από βεβαιωθέντα κατά τα παρελθόντα οικονομικά έτη τακτικά έσοδα (Τέλη καθαριότητας και ηλεκτροφωτισμού, Τέλη και δικαιώματα ύδρευσης, Τέλη και δικαιώματα άρδευσης, Τέλη και δικαιώματα αποχέτευσης, Τέλος ακίνητης περιουσίας, Εισφορά λόγω ένταξης ή επέκτασης πολεοδομικών σχεδίων, Τακτικά έσοδα επί των ακαθαρίστων εσόδων επιτηδευματιών και λοιπά έσοδα) καταλαμβάνουν ποσοστό ίσο με 90,56% στο σύνολο των Δανείων και Απαιτήσεων από Π.Ο.Ε. και 11,45% στο σύνολο των Εσόδων για το έτος 2015.

Οι Εισπράξεις υπέρ του Δημοσίου και Τρίτων και οι Επιστροφές Χρημάτων αναλύονται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 51: Πίνακας Εσόδων από Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων και Επιστροφές Χρημάτων έτους 2015

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Κ.Α.		Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εσόδων
411	ΣΥΝΤ/ΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	455.000,00	9,86	0,66
412	ΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ	1.200.000,00	26,00	1,75
413	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	2.500.000,00	54,17	3,64
414	ΛΟΙΠΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΡΙΤΩΝ	430.000,00	9,32	0,63

421	ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	30.000,00	0,65	0,04
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΙΣΠΡΑΞΕΩΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ	4.615.000,00	100,00	6,72
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	68.723.207,63		

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2015

Σημειώσεις: (4)=(3)/Σύνολο Εισπράξεων*100 και (5)=(3)/Σύνολο Εσόδων*100

Από τον πίνακα 51 παρατηρούμε ότι οι κατηγορίες εσόδων **Ασφαλιστικές Εισφορές** και **Φόροι και Λοιπές Επιβαρύνσεις** (Φόροι μισθωτών υπηρεσιών, Φόροι και χαρτόσημο Δημάρχων Αντιδημάρχων, μελών Δημοτικών Συμβουλίων και λοιπών συλλογικών οργάνων και Φόρων προμηθευτών εργολάβων , Ελευθέρων. Επαγγελματιών) παρουσιάζουν τις μεγαλύτερες ποσοστιαίες συμμετοχές στο σύνολο των εισπράξεων υπέρ του Δημοσίου της τάξεως του 54,17% και 26,00% αντίστοιχα. Επίσης καταλαμβάνουν ποσοστά 3,64% και 1,75% επί του συνόλου των εσόδων για το έτος 2015.

ΠΙΝΑΚΑΣ 52: Πίνακας Χρηματικού Υπολοίπου έτους 2015

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Κ.Α.	Περιγραφή	Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εσόδων
511	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	2.563.656,54	22,53	3,73
512	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΕΡΧΟΜΕΝΟ ΑΠΟ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	8.817.423,31	77,47	12,83
	ΣΥΝΟΛΟ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΙΠΟΥ	11.381.079,85	100	16,56
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ	68.723.207,63		

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2015

Σημειώσεις: (4)=(3)/Σύνολο Χρηματικού Υπολοίπου*100 και (5)=(3)/Σύνολο Εσόδων*100

Στον πίνακα 52 παρατηρούμε ότι το Χρηματικό υπόλοιπο προερχόμενο από Έκτακτα Έσοδα(δηλαδή έσοδα για την κάλυψη υποχρεώσεων παρελθόντων ετών και έσοδα για την κάλυψη έργων του πδε ή πιστώσεις προοριζόμενες για δημόσιες επενδύσεις) καταλαμβάνει ποσοστό επί του συνόλου του Χρηματικού Υπολοίπου της τάξεως του 77,47% και το 12,83% επί του συνόλου των Εσόδων.

Στο πλαίσιο της ανάλυσης των Εσόδων του Προϋπολογισμού για το έτος 2015 θα ήταν σκόπιμη και η αναφορά μας σε δύο επιπλέον σημεία:

- στο ποσοστό συμμετοχής των τακτικών εσόδων στο σύνολο των εσόδων του Δήμου. Πιο συγκεκριμένα, τα Τακτικά Έσοδα του Δήμου μας διαμορφώθηκαν στο ύψος των 25.496.394,53 και τα Συνολικά Έσοδα στο ποσό των 68.723.207,63 . Άρα ο λόγος των Τακτικών Εσόδων προς τα Συνολικά Έσοδα ήτοι Τακτικά Έσοδα/ Συνολικά Έσοδα = 37,10%. Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη αυτού, τόσο μεγαλύτερη είναι η αυτονομία του Δήμου, αφού στηρίζεται σε τακτικά έσοδα και μπορεί κατ' επέκταση να προγραμματίσει τον προϋπολογισμό του με μεγαλύτερη ασφάλεια.

- στο ποσοστό συμμετοχής των Εκτάκτων εσόδων στο σύνολο των Εσόδων του Δήμου. Τα Έκτακτα Έσοδα του Δήμου μας διαμορφώθηκαν στο ύψος των 18.543.638,18 και τα Συνολικά Έσοδα στο ποσό των 68.723.207,63. Άρα ο λόγος των Εκτάκτων Εσόδων προς τα Συνολικά Έσοδα ήτοι Έκτακτα Έσοδα/ Συνολικά Έσοδα = 26,99%. Πρόκειται για τον δείκτη αστάθειας διότι όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή του δείκτη τόσο μικρότερη είναι η δυνατότητα αυτονομησης του Δήμου, αφού στηρίζεται σε Έκτακτα Έσοδα.

Εν συνεχεία θα ακολουθήσει η παρουσίαση των Εξόδων του Π/Υ για το έτος 2015. Καταρχήν, θα απεικονισθεί το ποσοστό που καταλαμβάνει κάθε ομάδα εξόδων ως προς τα Συνολικά Έξοδα μέσω του πίνακα που ακολουθεί:

ΠΙΝΑΚΑΣ 53: Κατανομή των Εξόδων ανά ομάδα Π/Υ έτους 2015

(1)	(2)	(3)	(4)
ΟΜΑΔΑ ΕΞΟΔΩΝ	ΟΝΟΜΑ ΟΜΑΔΑΣ	ΠΟΣΟ ΟΜΑΔΑΣ	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ
ΟΜΑΔΑ 6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	28.463.508,93	41,42
ΟΜΑΔΑ 7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	26.498.347,48	38,56
ΟΜΑΔΑ 8	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	13.333.556,07	19,40
ΟΜΑΔΑ 9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	427.795,15	0,62
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ		68.723.207,63	100

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2015
Σημειώσεις: (4)=(3)/ Σύνολο Εξόδων*100

Από τον πίνακα 53 παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό καταλαμβάνουν τα Έξοδα Χρήσης 41,42% και ακολουθούν οι Επενδύσεις με ποσοστό 38,56%. Τα Έξοδα Χρήσης κινούνται σε αρκετά υψηλά επίπεδα, ενώ οι Επενδύσεις σε χαμηλότερα επίπεδα (38,56%) απ'ότι οι Λειτουργικές Δαπάνες του Δήμου γεγονός που μας οδηγεί σε συμπεράσματα σχετικά με την επενδυτική δραστηριότητα του Δήμου μας. Στη συνέχεια θα προβούμε σε ανάλυση της κάθε ομάδας εξόδων του Π/Υ και θα υπολογίσουμε την ποσοστιαία συμμετοχή κάθε κατηγορίας στην ομάδα που ανήκει αλλά και στο σύνολο των Εξόδων. Ο

πίνακας που ακολουθεί περιέχει την ανάλυση των Εξόδων Χρήσης για το έτος 2015 (ομάδα 6):

ΠΙΝΑΚΑΣ 54: Πίνακας Εξόδων Χρήσης έτους 2015

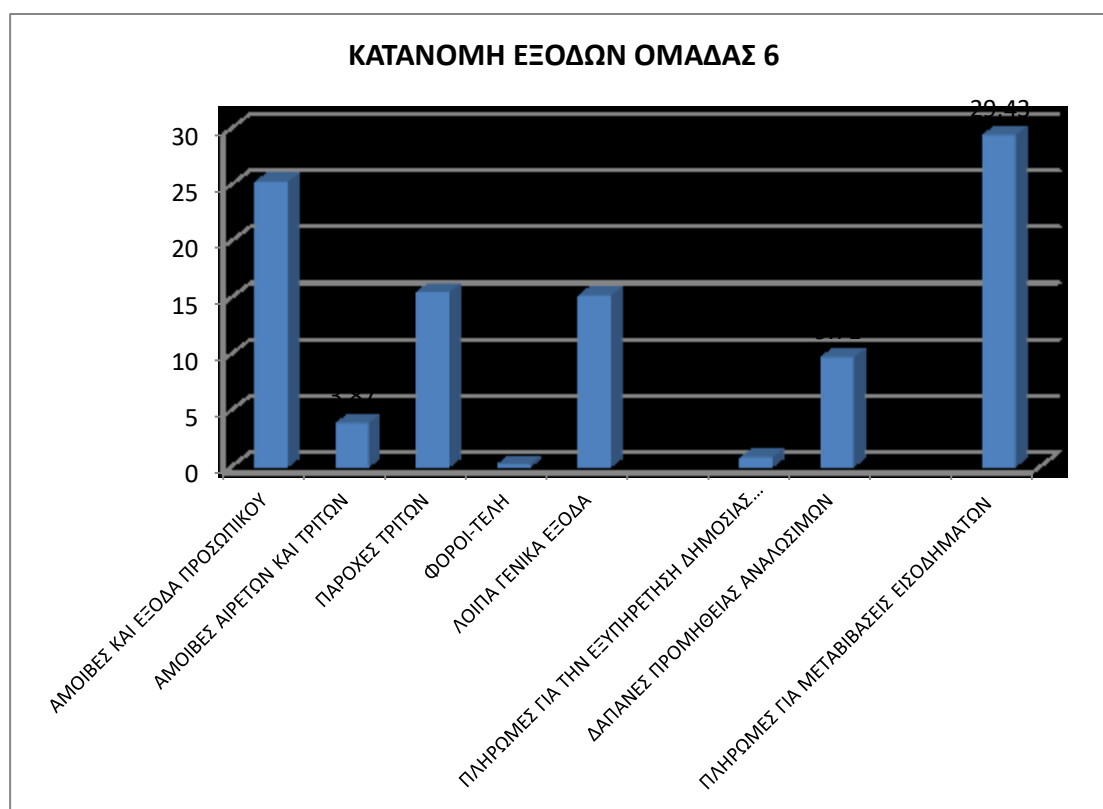
(1)		(2)	(3)	(4)
ΟΜΑΔΑ 6	ΚΩΔΙΚΟΣ	Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εξόδων
ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	60	7.192.762,43	25,27	10,47
ΑΜΟΙΒΕΣ ΑΙΡΕΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ	61	1.101.316,00	3,87	1,60
ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ	62	4.412.700,00	15,50	6,42
ΦΟΡΟΙ-ΤΕΛΗ	63	60.000,00	0,21	0,09
ΛΟΙΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	64	4.322.410,46	15,19	6,29
ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΙΣΤΗΣ	65	235.000,00	0,83	0,34
ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΑΣ ΑΝΑΛΩΣΙΜΩΝ	66	2.763.465,61	9,71	4,02
ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ(ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ-ΠΑΡΟΧΕΣ-ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ-ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ-ΔΩΡΕΕΣ)	67	8.375.854,43	29,43	12,19
ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ	68	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ 6		28.463.508,93	100	41,42
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ		68.723.207,63		

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2015

Σημειώσεις: (3)=(2)/ Σύνολο Ομάδας 6*100 και (4)=(2)/Σύνολο Εξόδων*100

Από τον πίνακα 54 παρατηρούμε ότι από την ομάδα 6 , ο κωδικός 67 καταλαμβάνει το μεγαλύτερο ποσοστό (29,43%) στο σύνολο της ομάδας αλλά και στο σύνολο των εξόδων(12,19%). Ακολουθεί ο κωδικός 60 με ποσοστιαία συμμετοχή στην ομάδα 25,27% και στο σύνολο των εξόδων (10,47%) , οι παροχές τρίτων (κωδικός 62), τα Λοιπά Γενικά Έξοδα (κωδικός 64) και ακολουθούν και οι υπόλοιπες κατηγορίες έτσι όπως αποτυπώνονται στον πίνακα 49.Τα παραπάνω στοιχεία απεικονίζονται παραστατικά στο διάγραμμα που ακολουθεί:

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 15: Κατανομή Εξόδων στην Ομάδα 6

Επίσης αρκετά μεγάλο ποσοστό των εξόδων χρήσης (25,27%) προϋπολογίζεται ότι θα δαπανηθεί για τις αμοιβές και τα έξοδα του προσωπικού(κωδικός 60) για το έτος 2015. Πιο συγκεκριμένα ο κωδικός 60 ο οποίος περιλαμβάνει τις αμοιβές και τα έξοδα για το απασχολούμενο προσωπικό με σχέση εξαρτημένης εργασίας ,έχει προϋπολογιστεί με ποσό 7.192.762,43 € το οποίο αναλύεται ως εξής:

1. Αποδοχές μονίμων υπάλληλων (κωδικός 601) με ποσό 3.242.000,00
2. Αποδοχές τακτικών υπάλληλων με σύμβαση αορίστου χρόνου (κωδικός 602) με ποσό 1.508.000,00
3. Αποδοχές υπάλληλων ειδικών θέσεων (κωδικός 603) με ποσό 116.000,00
4. Αποδοχές έκτακτων υπαλλήλων (κωδικός 604) (επί σύμβαση εκτάκτων υπαλλήλων, ημερομισθίων ωρομισθίων κλπ) με ποσό 662.200,00
5. Εργοδοτικές εισφορές Δήμων και κοινοτήτων κοινωνικής ασφάλισης (κωδικός 605) με ποσό 1.584.562,43
6. Παρεπόμενες παροχές και έξοδα προσωπικού (κωδικός 606) με ποσό 75.000,00
7. Δαπάνες πρόσληψης, εκπαίδευσης και επιμόρφωσης προσωπικού (κωδικός 607) με ποσό 5.000,00

Παρατηρούμε ότι οι αποδοχές των μονίμων υπαλλήλων (κωδικός 601) του Δήμου μας για το έτος 2015 καταλαμβάνουν το 45,07% του συνόλου του κωδικού 60, οι αποδοχές των τακτικών υπαλλήλων με σύμβαση αορίστου χρόνου (κωδικός 602) το 20,97% και οι αποδοχές των έκτακτων υπαλλήλων (κωδικός 604) το 9,21%. Επίσης οι **δαπάνες πρόσληψης, εκπαίδευσης και επιμόρφωσης προσωπικού** (κωδικός 607) προϋπολογίζονται για το έτος 2015 ότι θα ανέλθουν στο ποσό των 5.000,00€ και θα αποτελέσουν το:

- 0,07% του συνόλου της ομάδας 60 Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού,

- το 0,02% του συνόλου Εξόδων Χρήσης (ομάδα 6) και
- το 0,007% του συνόλου των Εξόδων.

Ο επόμενος πίνακας απεικονίζει την ποσοστιαία συμμετοχή κάθε κατηγορίας της ομάδας των Επενδύσεων (ομάδα 7) στην ομάδα, αλλά και στο σύνολο των εξόδων.

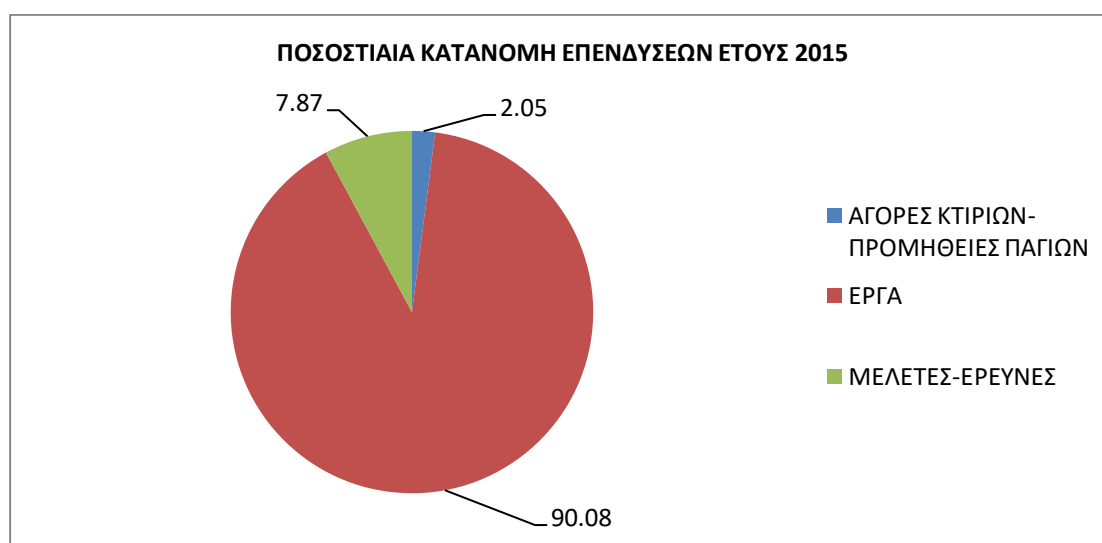
ΠΙΝΑΚΑΣ 55: Ποσοστιαία κατανομή Επενδύσεων έτους 2015

(1)		(2)	(3)	(4)
ΟΜΑΔΑ 7-ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ	Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εξόδων
ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ	71	542.500,00	2,05	0,79
ΕΡΓΑ	73	23.871.010,46	90,08	34,74
ΜΕΛΕΤΕΣ,ΕΡΕΥΝΕΣ,ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	74	2.084.837,02	7,87	3,03
ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	75	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ 7		26.498.347,48	100	38,56
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ		68.723.207,63		

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2015

Σημειώσεις: (3)=(2)/ Σύνολο Ομάδας 7 *100 και (4)=(2)/Σύνολο Εξόδων*100

Παρατηρούμε μελετώντας τα ποσοστά της στήλης (3) από τον πίνακα 55, ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των Επενδύσεων και συγκεκριμένα το 90,08% διατίθεται για Έργα και το μικρότερο για αγορές κτιρίων (2,05%) ενώ οι Μελέτες αποτελούν το 7,87% και ο κωδικός 75 έχει μηδενική ποσοστιαία συμμετοχή τόσο στο σύνολο της ομάδας 7 όσο και στο σύνολο των Εξόδων. Επίσης από τη στήλη (4), βλέπουμε ότι οι Επενδύσεις αποτελούν το 38,56% των συνολικών Εξόδων, ποσοστό ιδιαίτερα σημαντικό για την επενδυτική δραστηριοποίηση του Δήμου Λαμιέων. Η ποσοστιαία κατανομή των Επενδύσεων απεικονίζεται πολύ παραστατικά στο κάτωθι διάγραμμα 16:

Η μελέτη του Προϋπολογισμού Εξόδων για το έτος 2015 θα ολοκληρωθεί με την απεικόνιση της ομάδας 8-Προβλέψεις στον ακόλουθο πίνακα:

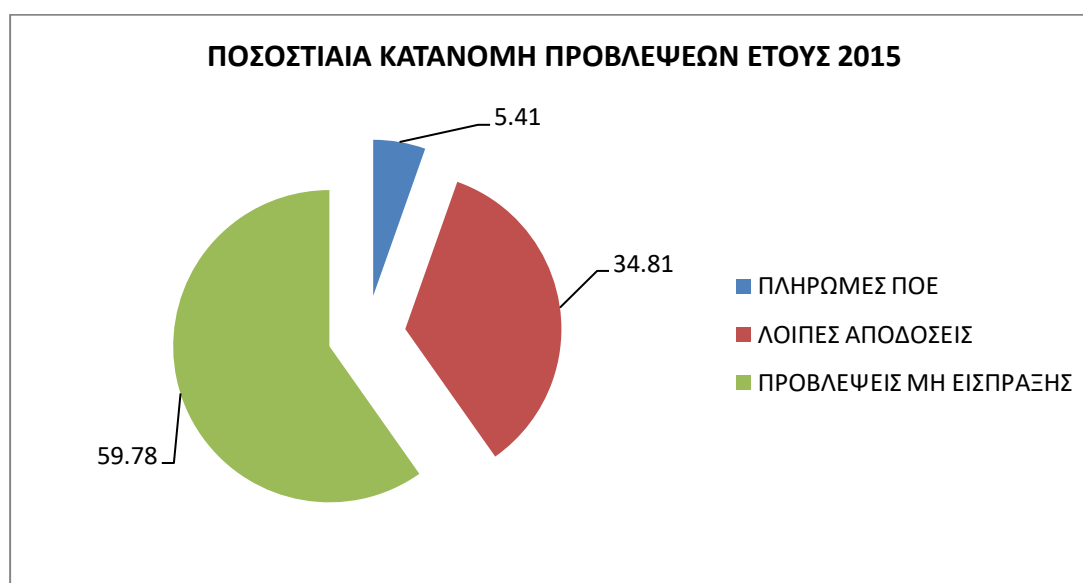
ΠΙΝΑΚΑΣ 56 Ποσοστιαία κατανομή Προβλέψεων έτους 2015

(1)		(2)	(3)	(4)
ΟΜΑΔΑ 8-ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ	Εγκριθέντα	% στην ομάδα	% Επί Συνολικών Εξόδων
Πληρωμές υποχρεώσεων (Π.Ο.Ε.)	81	721.000,00	5,41	1,05
Λοιπές Αποδόσεις	82	4.642.000,00	34,81	6,75
Επιχορηγούμενες Πληρωμές Υποχρεώσεων Π.Ο.Ε.	83	0,00	0,00	0,00
Προβλέψεις μη είσπραξης εισπρακτέων υπολοίπων βεβαιωμένων κατά τα Π.Ο.Ε.	85	7.970.556,07	59,78	11,60
ΣΥΝΟΛΟ ΟΜΑΔΑΣ 8		13.333.556,07	100	19,40
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ		68.723.207,63		

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2015

Σημειώσεις: (3)=(2)/ Σύνολο Ομάδας 8*100 και (4)=(2)/Σύνολο Εξόδων*100

Από τον πίνακα 56 παρατηρούμε ότι οι Προβλέψεις μη είσπραξης (κωδικός 85) καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό του συνόλου της ομάδας (59,78%), και ποσοστό της τάξεως του 11,60% στο σύνολο των Εξόδων. Ακολουθούν οι Λοιπές αποδόσεις με ποσοστό επί του συνόλου της ομάδας 34,81% και 6,75% επί των συνολικών Εξόδων και οι Πληρωμές Υποχρεώσεων με αντίστοιχα ποσοστά 5,41% και 1,05%. Ο κωδικός 83 παρουσιάζει μηδενική παρουσία όπως φαίνεται και στο κάτωθι διάγραμμα(Διάγραμμα 17):

Στο πλαίσιο της ανάλυσης των Εξόδων του Προϋπολογισμού για το έτος 2015 θα ήταν σκόπιμη και η αναφορά μας στο ύψος των δαπανών έτσι όπως διαμορφώνεται σε κάθε υπηρεσία του Δήμου Λαμιέων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 57: Ποσοστιαία κατανομή Εξόδων ανά Υπηρεσία για το έτος 2015

(1)	(2)	(3)	(4)
ΚΩΔΙΚΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ	% ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ
00	ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	6.297.450,02	9,16
10	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	2.433.900,00	3,54
15	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	9.756.593,30	14,20
20	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΦΩΤΙΣΜΟΥ	4.664.000,00	6,78
25	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΡΔΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	91.000,00	0,13
30	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ	30.047.013,09	43,72
35	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ	1.138.700,00	1,66
40	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ	40.000,00	0,06
50	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ	49.300,00	0,07
70	ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	443.900,00	0,65
80	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	13.333.556,07	19,40
90	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	427.795,15	0,63
ΣΥΝΟΛΟ		68.723.207,63	100

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2015

Σημειώσεις: (4)=(3)/ Σύνολο Εξόδων*100

Από την παρουσίαση του πίνακα 57, παρατηρούμε ότι τη μεγαλύτερη ποσοστιαία συμμετοχή στις δαπάνες του Π/Υ για το έτος 2015 έχουν η Υπηρεσία Τεχνικών Έργων με ποσοστό 43,72% και ακολουθεί η Υπηρεσία Πολιτισμού-Αθλητισμού και Κοινωνικής Πολιτικής με ποσοστό 14,20%. Το μικρότερο ποσοστό συμμετοχής στις δαπάνες του έτους 2015 , έχουν η Υπηρεσία Πολεοδομίας με ποσοστό 0,06% και η Δημοτική Αστυνομία με ποσοστό 0,07% όπως χαρακτηριστικά φαίνεται και στο διάγραμμα 18 που ακολουθεί:

Στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε την παρακολούθηση της υλοποίησης του Προϋπολογισμού για το έτος 2015 κάνοντας χρήση και ανάλυση του Απολογισμού Εσόδων και Εξόδων μέσω: **α) χρήσης δεικτών και β) μέσω αποκλίσεων.**

Αρχικά θα παρατεθεί ο κάτωθι πίνακας (ΠΙΝΑΚΑΣ 58) ο οποίος περιλαμβάνει τα ποσά που προϋπολογίστηκαν, τα τελικώς διαμορφωθέντα ύστερα από αναμορφώσεις, τα τελικώς βεβαιωθέντα, τα εισπραχθέντα και τα εισπρακτέα υπόλοιπα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 58: Απολογισμός Εσόδων έτους 2015

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ-Κ.Α.	Προϋπ/ντα	Προϋπ/ντα όπως Διαμορφώθηκαν	Βεβ/ντα	Εισπρ/ντα	Εισπρακτέα Υπόλοιπα
Τακτικά Έσοδα (Κ.Α. 0)	25.496.394,53	26.064.221,98	25.644.182,07	25.576.322,23	67.859,84
Έκτακτα Έσοδα (Κ.Α. 1)	18.543.638,18	19.872.557,42	3.972.454,15	3.931.795,27	40.658,88
Έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται πρώτη	0,00	746.971,55	1.390.062,70	80.576,50	1.309.486,20

φορά(Κ.Α.2)					
Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε.(Κ.Α.3)	8.687.095,07	9.119.992,91	9.103.657,94	501.993,91	8.601.664,03
Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων(Κ.Α.4)	4.615.000,00	4.655.500,00	3.098.424,57	3.098.424,57	0,00
Χρηματικό Υπόλοιπο (Κ.Α. 5)	11.381.079,85	11.381.079,85	11.353.232,36	11.353.232,36	0,00
Συνολικά Έσοδα	68.723.207,63	71.840.323,71	54.616.283,35	44.542.344,84	10.019.668,95

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Εσόδων έτους 2015
Σημειώσεις: (6)=(4)-(5)

Οι Δείκτες (βλέπε ανάλυση σελ. 15) που θα χρησιμοποιήσουμε προκειμένου να αναλύσουμε κάποια βασικά μεγέθη του Απολογισμού Εσόδων για το έτος 2015 είναι οι εξής και αποτυπώνονται στον Πίνακα 54:

- Δείκτης Βεβαιωμένων Εσόδων προς Προϋπολογισθέντων όπως Διαμορφώθηκαν
- Δείκτης Εισπραχθέντων προς Προϋπολογισθέντων όπως Διαμορφώθηκαν
- Δείκτης Εισπραχθέντων προς Βεβαιωθέντα

ΠΙΝΑΚΑΣ 59: Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Εσόδων έτους 2015

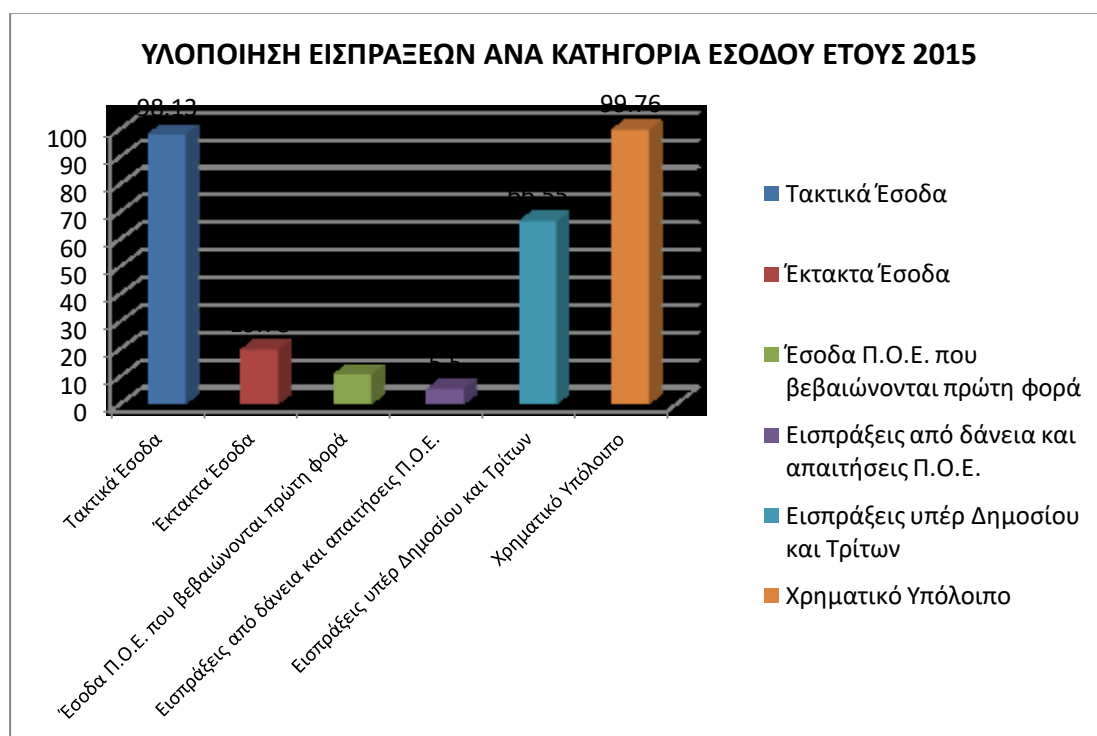
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
		ΔΕΙΚΤΗΣ I	ΔΕΙΚΤΗΣ II	ΔΕΙΚΤΗΣ III
Κ.Α.	Περιγραφή	(Βεβ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) X 100	(Εισπ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) X 100	(Εισπ / Βεβαιωθέντα) X 100
0	Τακτικά Έσοδα	98,39	98,13	99,74
1	Έκτακτα Έσοδα	19,99	19,78	98,98
2	Έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται πρώτη φορά	186,09	10,78	5,80
3	Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε.	99,82	5,50	5,51
4	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων	66,55	66,55	100
5	Χρηματικό Υπόλοιπο	99,75	99,76	100
Συνολικά Έσοδα		76,02	62,00	81,56

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Εσόδων έτους 2015

Αναλύοντας τους παραπάνω δείκτες του Πίνακα 59 μπορούμε να συμπεράνουμε τα εξής:

- Στο σύνολο των Εσόδων ο Δείκτης I διαμορφώνεται σε ποσοστό της τάξεως του 76,02%, ο Δείκτης II σε 62,00% και ο Δείκτης III σε 81,56%. Αυτό σημαίνει ότι δεν έχει ολοκληρωθεί η βεβαίωση των Εσόδων από όλες τις πηγές παρά μόνο το 76,02 % αυτών που είχαν προϋπολογιστεί και αναμορφώθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους 2015 (Δείκτης I). Επίσης μόνο το ποσοστό των 62,00% (Δείκτης II) εισπράχθηκε από το σύνολο των Προϋπολογισθέντων μετά Αναμορφώσεων, γεγονός που σηματοδοτεί μη επαρκή δραστηριοποίηση των εισπρακτικών μηχανισμών. Τέλος το 81,56% των εσόδων που βεβαιώθηκαν, εισπράχθηκαν εντός του 2014, δηλαδή η εισπραξιμότητα των βεβαιωμένων εσόδων κινείται σε καλά επίπεδα.
- Εξετάζοντας για κάθε ομάδα εσόδων τη στήλη (3) και τη στήλη (4) του Πίνακα 59 συμπεραίνουμε ότι η βεβαίωση (δείκτης I) και η είσπραξη (δείκτης II) των Τακτικών Εσόδων (98,39% και 98,13% αντίστοιχα) κινούνται σε ανοδικά επίπεδα.
- Το μεγαλύτερο πρόβλημα εντοπίζεται στα Έκτακτα Έσοδα όπου οι δείκτες I και II ανέρχονται σε ποσοστά 19,99% και 19,78% αντίστοιχα
- Επίσης οι δείκτες II και III για την κατηγορία Εσόδου Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε., κινούνται σε πολύ χαμηλά επίπεδα της τάξεως των 5,50% και 5,51% αντίστοιχα.
- Οι Δείκτες I,II και III για την κατηγορία του Χρηματικού Υπολοίπου για τα έτη 2013 και 2014 ήταν 100%, ενώ για το έτος 2015 παρατηρούμε ότι ο Δείκτης I και II διαμορφώνεται σε 99,75% και 99,76% αντίστοιχα
- Ο Δείκτης I για την κατηγορία Έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται πρώτη φορά ανέρχεται στο ύψος του 186,09% , γεγονός που σημαίνει είτε ότι το ποσό που προϋπολογίστηκε μέσω αναμορφώσεων κινούνταν σε χαμηλά επίπεδα, είτε ότι προέκυψαν αρκετές βεβαιώσεις σε αυτήν την κατηγορία που δεν μπορούσαν να προβλεφτούν.

Στο γράφημα (διάγραμμα 19) που θα ακολουθήσει θα αποτυπωθεί η υλοποίηση των Εισπράξεων (Δείκτης II) ανά ομάδα Εσόδων για το έτος 2015

Στη συνέχεια θα αναλύσουμε την ομάδα Εσόδων με το μεγαλύτερο πρόβλημα στην εκτέλεση του Π/Υ έτους 2015 που είναι τα Έκτακτα Έσοδα. Κατόπιν επεξεργασίας των δεδομένων του Απολογισμού έτους 2015, η ομάδα Έκτακτων Εσόδων αποτελείται από τις εξής κατηγορίες:

ΠΙΝΑΚΑΣ 60: Απολογιστική Εικόνα Εκτάκτων Εσόδων έτους 2015

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Κ.Α.	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Προϋπ/ντα	Προϋπ/ντα όπως Διαμορφώθηκαν	Βεβ/ντα	Εισπρ/ντα
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	109.600,00	212.094,00	224.189,60	224.189,60
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	18.009.038,18	18.892.038,06	3.094.197,28	3.094.197,28
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ	313.000,00	403.555,42	398.754,66	360.484,74
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	112.000,00	364.869,94	255.312,61	252.923,65
Συνολικά Έσοδα		18.543.638,18	19.872.557,42	3.972.454,15	3.931.795,27

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Εσόδων έτους 2015

Από τον Πίνακα 60 υπολογίζουμε τους Δείκτες Βεβαιωθέντα/Προϋπολογισθέντα όπως διαμορφώθηκαν (Δείκτης I) και Εισπ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν (Δείκτης II) και δημιουργούμε τον Πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 61) για να εξάγουμε κάποια συμπεράσματα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 61: Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Εκτάκτων Εσόδων έτους 2015

(1)	(2)	(3)	(4)
Κ.Α.	Περιγραφή	ΔΕΙΚΤΗΣ I (Βεβ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) X 100	ΔΕΙΚΤΗΣ II (Εισπ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) X 100
12	ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΛΥΨΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	105,70	105,70
13	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	16,38	16,38
15	ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΣΤΙΜΑ - ΠΑΡΑΒΟΛΑ	98,81	90,40
16	ΛΟΙΠΑ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ	69,97	69,32
Συνολικά Έκτακτα Έσοδα		19,99	19,78

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Εσόδων έτους 2015

Μελετώντας τα ποσοστά του πίνακα 61 εντοπίζουμε ότι το μεγαλύτερο πρόβλημα βρίσκεται στις Επιχορηγήσεις για Επενδύσεις όπου και οι δύο Δείκτες που υπολογίσαμε

(Δείκτης Ι και ΙΙ) κινούνται σε αρκετά χαμηλά επίπεδα της τάξεως του 16,38%. Δηλαδή μόνο το 16,38% του ποσού που προϋπολογίστηκε, βεβαιώθηκε και εισπράχθηκε ως Επιχορήγηση για Επένδυση. Το γεγονός αυτό μπορεί να ερμηνευθεί είτε ως μεγάλες προσδοκίες του Δήμου που τελικά δεν επαληθεύτηκαν, είτε ως μη έγκυρη προετοιμασία της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες (π.χ. ωρίμανση μελετών) ώστε να εξασφαλιστεί η απορρόφηση των κονδυλίων των Επιχορηγήσεων για Επενδύσεις είτε ως καθυστέρηση λόγω του γραφειοκρατικού μοντέλου της διαδικασίας που ακολουθείται.

Στη συνέχεια θα προσπαθήσουμε να παραθέσουμε τις σημαντικότερες αποκλίσεις του σκέλους των Εσόδων τη βοήθεια του πίνακα που ακολουθεί (Πίνακας 62).

ΠΙΝΑΚΑΣ 62: Αποκλίσεις Εσόδων έτους 2015

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Κ.Α.	Περιγραφή	Προϋπ/ντα	Εισπρ/ντα	Απόκλιση	%
0	Τακτικά Έσοδα	25.496.394,53	25.576.322,23	79.927,70	0,31
01	Πρόσοδοι από Ακίνητη Περιουσία	111.000,00	150.912,27	39.912,27	35,96
02	Έσοδα από Κινητή Περιουσία	201.500,00	200.325,86	-1.174,14	-0,58
03	Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα	4.506.000,00	4.536.577,35	30.577,35	0,68
04	Έσοδα από Λοιπά Τέλη Δικαιώματα και Παροχή Υπηρεσιών	1.633.000,00	1.866.812,25	233.812,25	14,32
05	Φόροι Και Εισφορές	695.759,00	633.577,57	-62.181,43	-8,94
06	Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες	18.104.322,33	17.893.246,05	-211.076,28	-1,17
07	Λοιπά Τακτικά Έσοδα	244.813,20	294.870,88	50.057,68	20,45
1	Έκτακτα Έσοδα	18.543.638,18	3.931.795,27	-14.611.842,91	-78,80
12	Έκτακτες Επιχορηγήσεις για Κάλυψη Λειτουργικών Δαπανών	109.600,00	224.189,60	114.589,60	104,55
13	Επιχορηγήσεις για Επενδύσεις	18.009.038,18	3.094.197,28	-14.914.840,90	-82,82
15	Προσαυξήσεις - Πρόστιμα - Παράβολα	313.000,00	360.484,74	47.484,74	15,17
16	Λοιπά Έκτακτα Έσοδα	112.000,00	252.923,65	140.923,65	125,82
2	Έσοδα Π.Ο.Ε. που	0,00	80.576,50	80.576,50	#

	βεβαιώνονται πρώτη φορά				
21	Έσοδα ΠΟΕ Τακτικά	0,00	43.199,22	43.199,22	#
22	Έσοδα ΠΟΕ Έκτακτα	0,00	37.377,28	37.377,28	#
3	Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε.	8.687.095,07	501.993,91	-8.185.101,16	-94,22
32	Εισπρακτέα Υπόλοιπα από Βεβαιωθέντα Έσοδα κατά τα Παρελθόντα Έτη	8.687.095,07	501.993,91	-8.185.101,16	-94,22
4	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων	4.615.000,00	3.098.424,57	-1.516.575,43	-32,86
41	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων	4.585.000,00	3.032.538,87	-1.552.461,13	-33,86
42	Επιστροφές Χρημάτων	30.000,00	65.885,70	35.885,70	119,62
5	Χρηματικό Υπόλοιπο	11.381.079,85	11.353.232,36	-27.847,49	-0,24
	Συνολικά Έσοδα	68.723.207,63	44.542.344,84	-24.180.862,79	-35,19

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Εσόδων έτους 2015

Σημειώσεις:(5)=(4)-(3) και (6)= (5)/(3)*100

Από τον πίνακα 62 προκύπτουν οι εξής παρατηρήσεις:

- Οι κωδικοί 02,05,06 των Τακτικών Εσόδων, και 13 των Εκτάκτων Εσόδων και οι 32 , 41 και 5 παρουσιάζουν δυσμενείς αποκλίσεις (κόκκινη ένδειξη) δηλαδή εισπράχθηκαν λιγότερα από ότι είχε αρχικά προϋπολογιστεί .
- Οι κωδικοί 01,03,04,07 των Τακτικών Εσόδων, 12,15,16 των Εκτάκτων Εσόδων και ο κωδικός 42 παρουσιάζουν ευμενείς αποκλίσεις δηλαδή εισπράχθηκαν περισσότερα από ότι είχε αρχικά προϋπολογιστεί
- Ο κωδικός 2, ο οποίος αφορά σε Έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται πρώτη φορά παρουσιάζει ευμενή απόκλιση των προϋπολογισθέντων-εισπραχθέντων αλλά η ποσοστιαία απόκλιση είναι αδύνατον να υπολογισθεί μιας και ο παρανομαστής είναι 0 και όχι διάφορος του μηδενός.
- Τη μεγαλύτερη δυσμενή ποσοστιαία απόκλιση παρουσιάζει ο κωδικός 32 Εισπρακτέα Υπόλοιπα από Βεβαιωθέντα Έσοδα κατά τα Παρελθόντα Έτη (-94,22%) και ακολουθούν και οι Επιχορηγήσεις για Επενδύσεις (-82,82%).
- Τη μεγαλύτερη ευμενή ποσοστιαία απόκλιση παρουσιάζει ο κωδικός 16 Λοιπά Έκτακτα Έσοδα (125,82%) και ακολουθεί ο κωδικός 42 οι Επιστροφές Χρημάτων (119,62%)
- Επίσης παρατηρούμε ότι για το έτος 2015 το Χρηματικό Υπόλοιπο έχει δυσμενή απόκλιση (-0,24) ενώ για τα έτη 2013 και 2014 είχε ευμενή απόκλιση
- Η συνολική απόκλιση μεταξύ των αρχικώς προϋπολογισθέντων και εισπραχθέντων

εσόδων διαμορφώνεται δυσμενώς στο ύψος του 35,19% για το έτος 2014 (-27,85% για το έτος 2013 και -15,57% για το έτος 2014) και επηρεάζεται κυρίως από τις δυσμενείς αποκλίσεις των κωδικών 3 Εισπράξεις από Δάνεια και Απαιτήσεις Π.Ο.Ε. και 1 Έκτακτα Έσοδα.

Στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε τον κάτωθι πίνακα (ΠΙΝΑΚΑΣ 63) ο οποίος περιλαμβάνει για το σκέλος των δαπανών, τα ποσά που προϋπολογίστηκαν, τα τελικώς διαμορφωθέντα ύστερα από αναμορφώσεις, τα ενταλθέντα, τα πληρωθέντα και τις αδιάθετες πιστώσεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ 63: Απολογισμός Δαπανών έτους 2015

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Κ.Α	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	Προϋπ/ντα	Προϋπ/ντα όπως Διαμορφώθηκαν	Ενταλθέντα	Πληρωθέντα	Αδιάθετες Πιστώσεις
6	Έξοδα Χρήσης	28.463.508,93	30.594.201,80	22.548.377,66	22.487.204,77	8.106.997,03
7	Επενδύσεις	26.498.347,48	27.814.594,02	2.964.529,24	2.944.167,57	24.870.426,45
8	Πληρωμές ΠΟΕ, Αποδόσεις και Προβλέψεις	13.333.556,07	13.255.414,83	3.615.016,91	3.568.778,61	9.686.636,22
9	Αποθεματικό	427.795,15	176.113,06	0,00	0,00	176.113,06
	Σύνολο	68.723.207,63	71.840.323,71	29.127.923,81	29.000.150,95	42.840.172,81

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Δαπανών έτους 2015

Σημειώσεις:(6)=(3)-(5)

Από τον Πίνακα 63 παρατηρούμε ότι το ποσό των Ενταλθέντων (στήλη 4) απέχει ελάχιστα (κατά 127.772,86) από το ποσό των Πληρωθέντων (στήλη 5) που σημαίνει ότι, το συνολικό ποσό που ενταλματοποιείται (μέσω της έκδοσης ΧΕΠ) εξοφλείται κιάλας. Επίσης ένα ποσό της τάξεως των 42.840.172,81€ (στήλη 6) παραμένει αδιάθετο και ανατρέπεται στο τέλος του έτους προκειμένου να επαναδεσμευθεί στο επόμενο ημερολογιακό έτος. Οι δείκτες που θα χρησιμοποιήσουμε για το σκέλος των δαπανών είναι:

- III. **Δείκτης Ενταλθέντων προς Προϋπολογισθέντα**
- IV. **Δείκτης Πληρωθέντων προς Προϋπολογισθέντων**

ΠΙΝΑΚΑΣ 64: Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Δαπανών έτους 2015

(1)	(2)	(3)	(4)
		ΔΕΙΚΤΗΣ I	ΔΕΙΚΤΗΣ II
Κ.Α.	Περιγραφή	(Ενταλθ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) X 100	(Πληρωθ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) X 100
6	Έξοδα Χρήσης	73,70	73,50
7	Επενδύσεις	10,66	10,58
8	Πληρωμές ΠΟΕ, Αποδόσεις και	27,25	26,92

	Προβλέψεις		
9	Αποθεματικό	0,00	0,00
Συνολικές Δαπάνες		40,55	40,37

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Δαπανών έτους 2015

Αναλύοντας τους παραπάνω δείκτες του Πίνακα 64 μπορούμε να συμπεράνουμε τα εξής:

- Στο σύνολο των Δαπανών ο Δείκτης I διαμορφώνεται σε ποσοστό της τάξεως του 40,55% και ο Δείκτης II σε 40,37% . Αυτό σημαίνει ότι από το ποσό των δαπανών που είχε προϋπολογιστεί μόνο το 40,55% αυτού ενταλματοποιήθηκε και το 40,37% αυτού πληρώθηκε (μικρός βαθμός εκτέλεσης του Π/Υ δαπανών) .
- Το μεγαλύτερο πρόβλημα εντοπίζεται στις Επενδύσεις όπου οι δείκτες I και II ανέρχονται σε ποσοστά 10,66% και 10,58% αντίστοιχα για το έτος 2015.
- Ο Δείκτης II απέχει ελάχιστα από τον Δείκτη I σε όλες τους Κ.Α Δαπανών, γεγονός που δείχνει ένα Δήμο συνεπή στις πληρωμές που ενταλματοποιεί.
- Το αποθεματικό, παρουσιάζει τους δείκτες I και II με μηδενικό ποσό , γεγονός απολύτως φυσιολογικό μιας και δεν ενταλματοποιείται και δεν πληρώνεται τίποτα από το αποθεματικό , το οποίο προορίζεται για άλλες χρήσεις.

Στη συνέχεια θα αναλύσουμε την ομάδα Δαπανών (Κ.Α. 7) με το μεγαλύτερο πρόβλημα που είναι οι **Επενδύσεις**, διότι παρουσιάζουν το μικρότερο ποσοστό (10,66%) στο Δείκτη I και (10,58) στο Δείκτη II (Πίνακας 64) Κατόπιν επεξεργασίας των δεδομένων του Απολογισμού έτους 2015 η ομάδα των Επενδύσεων αποτελείται από τις εξής κατηγορίες:

Πίνακας 65: Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Επενδύσεων έτους 2015

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
					ΔΕΙΚΤΗΣ I	ΔΕΙΚΤΗΣ II
Κ.Α	Περιγραφή	Προϋπ. όπως διαμορφωθ.	Ενταλθέντα	Πληρωθέντα	(Ενταλθ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) X 100	(Πληρωθ / Προϋπ. όπως Διαμορφώθηκαν) X 100
71	Αγορές κτιρίων, τεχνικών έργων και προμήθειες παγίων	715.500,00	143.304,04	127.797,86	20,02	17,86
73	Έργα	24.888.897,00	2.584.338,42	2.579.482,93	10,38	10,36
74	Μελέτες, έρευνες, πειραματικές εργασίες κλπ	2.155.237,02	215.886,78	215.886,78	10,01	10,01
75	Τίτλοι πάγιας επένδυσης (συμμετοχές σε επιχειρήσεις	54.960,00	21.000,00	21.000,00	38,21	38,21
Συνολικές Επενδύσεις		27.814.594,02	2.964.529,24	2.944.167,57	10,66	10,58

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Δαπανών έτους 2015

Από τον Πίνακα 65 παρατηρούμε ότι από την ομάδα 7 του προϋπολογισμού Δαπανών το μεγαλύτερο πρόβλημα έχουν οι κωδικοί **74**- Μελέτες, έρευνες, πειραματικές εργασίες και **73**-Έργα. Όσον αφορά την 1η περίπτωση μόνο το 10,01% του ποσού που προϋπολογίστηκε για αυτή τη χρήση ενταλματοποιήθηκε και πληρώθηκε και στη 2η περίπτωση μόνο το 10,38% προέβει σε ενταλματοποίηση και το 10,36% σε πληρωμή. Ο προϋπολογισμός των δαπανών της ομάδας 7 δεν εκτελείται ικανοποιητικά ως προς το σκέλος των ενταλματοποιήσεων και των πληρωμών και αναστέλλεται εν μέρει η εκτέλεσή του από τα Έργα και τις Μελέτες. Πριν ολοκληρώσουμε την ανάλυση των Δαπανών έτους 2015 θα παραθέσουμε τις Αποκλίσεις των Δαπανών:

Πίνακας 66: Αποκλίσεις Δαπανών έτους 2015

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Κ.Α.	Περιγραφή	Προϋπ/ντα	Πληρωθέντα	Απόκλιση	%
6	Έξοδα Χρήσης	28.463.508,93	22.487.204,77	5.976.304,16	20,99
7	Επενδύσεις	26.498.347,48	2.944.167,57	23.554.179,91	88,88
8	Πληρωμές ΠΟΕ, Αποδόσεις Προβλέψεις	13.333.556,07	3.568.778,61	9.764.777,46	73,23
9	Αποθεματικό	427.795,15	0,00	427.795,15	
	Συνολικές Δαπάνες	68.723.207,63	29.000.150,95	39.723.056,68	57,80

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Δαπανών έτους 2015

Σημειώσεις:(5)=(3)-(4) και (6)= (5)/(3)*100

Από τον Πίνακα 66 διαπιστώνουμε τα εξής:

- Οι κωδικοί 6,7,8 των Δαπανών παρουσιάζουν ευμενείς αποκλίσεις δηλαδή πληρώθηκαν λιγότερα ποσά από ότι αρχικά είχε προϋπολογιστεί. Το γεγονός αυτό είναι εξαιρετικά σημαντικό διότι έτσι επιτυγχάνεται εξοικονόμηση πόρων μέσω του ορθολογισμού της χρήσης των δαπανών.
- Οι συνολικές Δαπάνες παρουσιάζουν ευμενή απόκλιση της τάξεως του 57,80% για το έτος 2015
- Το Αποθεματικό δεν συμμετέχει και δεν συμβάλλει στη δημιουργία αποκλίσεων για αυτό και δεν υπολογίζεται η % απόκλισή του.
- Τη μεγαλύτερη ποσοστιαία ευμενή απόκλιση παρουσιάζει ο κωδικός 7-Επενδύσεις.
- Τη μικρότερη ποσοστιαία ευμενή απόκλιση παρουσιάζει ο κωδικός 6-Έξοδα Χρήσης.

3.5 Γενικές Διαπιστώσεις επί του Π/Υ και Απολογισμού ετών 2013,2014 και 2015

Από τη μελέτη του Π/Υ του Δήμου Λαμιέων για τα έτη 2013,2014,2015 προκύπτουν τα κάτωθι:

1. Ο Π/Υ του Δήμου είναι ισοσκελισμένος και για τα τρία έτη (2013,2014,2015), μιας

και το σκέλος των Εσόδων ισούται με το σκέλος των Δαπανών.

2. Οι Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων (κωδικός 41) ισούνται με τις Λοιπές Αποδόσεις (κωδικός 82) αφαιρώντας τις Πάγιες Προκαταβολές και τις Λοιπές Αποδόσεις και για τα τρία εξεταζόμενα έτη. Πιο συγκεκριμένα το έτος 2013 ο κωδικός 41-Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων (4.800.000,00) ισούται με τον κωδικό 82-Λοιπές Αποδόσεις (4.816.000,00) αν αφαιρέσουμε τις υποκατηγορίες 825-Πάγιες Προκαταβολές (6.000) και 826-Λοιπές Επιστροφές (10.000,00). Ομοίως για το έτος 2014 ο κωδικός 82 αφαιρώντας τον 825 και 826 (δηλαδή 4.285.000,00-0-0) ισούται με τον κωδικό 41=4.285.000,00 και για το έτος 2015 ο κωδικός 82 αφαιρώντας τον 825 και 826 (δηλαδή 4.642.000,00-55.000-2.000) ισούται με τον κωδικό 41=4.585.000,00.
3. Το ύψος του αποθεματικού, δεν υπερβαίνει το ανώτατο όριο που προβλέπεται από το άρθρο 161 του ΚΔΚ (ποσοστό 5% των τακτικών εσόδων που εγγράφονται στον προϋπολογισμό). (Παράρτημα ΙΙ ΚΥΑ 26945/31.07.2015 (ΦΕΚ 1621/31.07.2015 τεύχος Β'). Θα ήταν δόκιμο όμως να είναι κοντά στην τιμή αυτή ώστε σε ενδεχόμενη αναμόρφωση να υπάρχει περιθώριο για την πραγματοποίηση της. Πιο συγκεκριμένα:

Πίνακας 67: Αποθεματικό ως ποσοστό των Τακτικών Εσόδων

Έτος	Τακτικά Έσοδα	Αποθεματικό	% επί των Τακτικών Εσόδων
2013	27.199.100,00	91.333,82	0,34
2014	24.834.895,33	9.306,86	0,04
2015	25.496.394,53	427.795,15	1,68

Πηγή: Προϋπολογισμοί Δήμου Λαμιέων ετών 2013,2014,2015

Το έτος 2013 το αποθεματικό είναι το 0,34% των Τακτικών Εσόδων, το 2014 το 0,04% των Τακτικών Εσόδων και το 2015 το 1,68% των Τακτικών Εσόδων, είναι δηλαδή αφενός τα ποσοστά μικρότερα του 5% των Τακτικών Εσόδων, αφετέρου θεωρούνται πολύ μικρά για την πραγματοποίηση της πιθανής αλλά βέβαιης πρώτης αναμόρφωσης του προϋπολογισμού.

4. η εγγραφή των προαιρετικών επιχορηγήσεων του άρθρου 202 παρ.1 του ΚΔΚ, δεν υπερβαίνει το 1,5% των τακτικών εσόδων. Στη συγκεκριμένη μελέτη περίπτωσης το άθροισμα των κωδικών των προαιρετικών δαπανών (ΚΑ 6731, 6733, 6734) παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα 63 :

Πίνακας 68: Προαιρετικές Επιχορηγήσεις ως ποσοστό των Τακτικών Εσόδων

Έτος	Τακτικά Έσοδα	Κ.Α. 6734	% επί των Τακτικών Εσόδων
2013	27.199.100,00	10.000,00	0,04
2014	24.834.895,33	5.000,00	0,02
2015	25.496.394,53	10.000,00	0,04

Πηγή: Προϋπολογισμοί Δήμου Λαμιέων ετών 2013,2014,2015

Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι οι προαιρετικές επιχορηγήσεις του άρθρου 202 παρ.1 του ΚΔΚ διαμορφώθηκαν για τις διαχειριστικές χρήσεις που εξετάζουμε σε ποσοστά < 1,5% των Τακτικών Εσόδων.

Από τη μελέτη του απολογισμού των ετών 2013,2014 και 2015 προέκυψε το παρακάτω:

- Δεν υπάρχουν υπερβάσεις στο σκέλος των Δαπανών, κατά την εκτέλεση του Προϋπολογισμού των ετών 2013,2014 και 2015. Οι υπερβάσεις δηλαδή είναι μηδενικές, γεγονός που αποτελεί έναν τρόπο άμεσου ελέγχου για το εαν

ενταλματοποιούνται δαπάνες καθ' υπέρβαση των πιστώσεων που αντιστοιχούν . Εάν συνέβαινε κάτι τέτοιο , θα καταστρατηγούνταν η βασική αρχή της ειδικότητας και της επάρκειας των πιστώσεων, σύμφωνα με την οποία καμία δαπάνη δεν ανατίθεται να εκτελεστεί (αρνητική ΕΑΔ) και δεν ενταλματοποιείται εάν δεν υπάρχει αντίστοιχη και ισόποση πίστωση.

3.6 Συγκριτική Ανάλυση του Προϋπολογισμού του Δήμου Λαμιέων για τα έτη 2013, 2014, 2015.

Στον παρακάτω πίνακα (Πίνακας 69) παρουσιάζεται συγκεντρωτικά, η κατανομή των Εσόδων του Δήμου Λαμιέων για τα έτη 2013,2014,2015

ΠΙΝΑΚΑΣ 69: Κατανομή Εσόδων ανά κατηγορία προϋπολογισμού για τα έτη 2013,2014,2015

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Κ.Α.	Περιγραφή	2013	2014	2015
0	Τακτικά Έσοδα	44,44	47,71	37,10
1	Έκτακτα Έσοδα	21,86	17,09	26,98
2	Έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται πρώτη φορά	0	0	0
3	Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε.	12,79	15,10	12,64
321	Εισπρακτέα Υπολ. από Βεβ. παρελθ. Τακτικών Εσόδων	12,11	13,46	11,45
322	Εισπρακτέα Υπολ. από Βεβ. παρελθ. Εκτάκτων Εσόδων	0,68	1,64	1,19
4	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων	7,91	8,29	6,72
5	Χρηματικό Υπόλοιπο	13,00	11,82	16,56
	Συνολικά Έσοδα	100	100	100

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2013,2014,2015

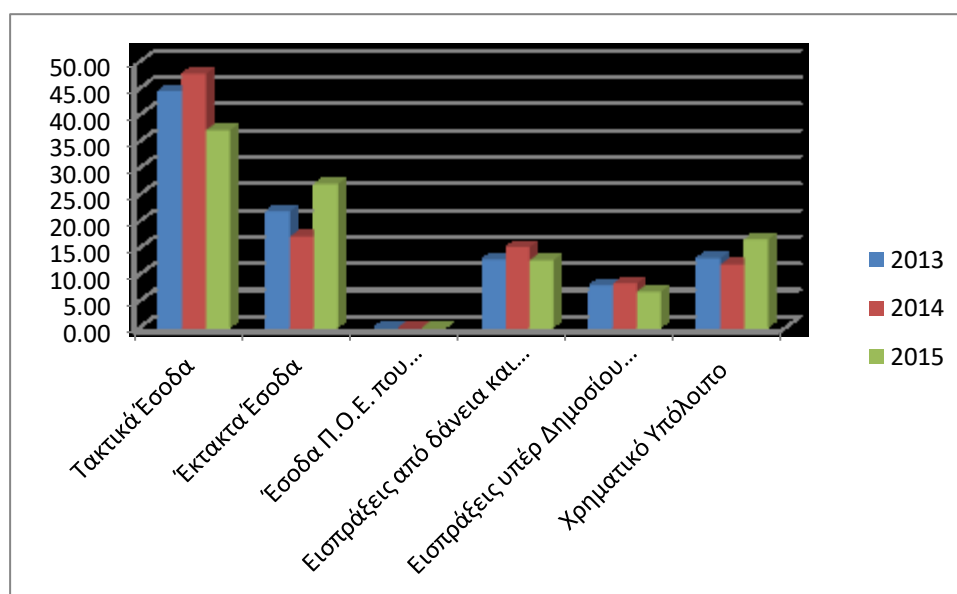
Σημειώσεις:1) Οι υπολογισμοί από τη συγγραφέα

2)Τα ποσοστά των στηλών (3),(4),(5) είναι % επί των συνολικών Εσόδων .

Μελετώντας τον παραπάνω πίνακα (Πίνακας 69) ,αλλά και τα στοιχεία των Προϋπολογισμών των ετών 2013,2014 και 2015, παρατηρούμε ότι ο Δήμος Λαμιέων στηρίζεται σε μεγάλο ποσοστό στα Τακτικά Έσοδα (μεγαλύτερο ποσοστό το έτος 2014-> 47,71% και μικρότερο ποσοστό το έτος 2015-> 37,10%), αλλά και στα Έκτακτα Έσοδα (μεγαλύτερο ποσοστό το έτος 2015-> 26,98% και μικρότερο ποσοστό το έτος 2014->

17,09%). Η αρκετά μεγάλη συμμετοχή των Εκτάκτων Εσόδων στα συνολικά Έσοδα, οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις Επιχορηγήσεις για Επενδύσεις, όπου φαίνεται καθαρά ότι ο Δήμος Λαμιέων έχει άμεση πρόσβαση σε χρηματοδοτήσεις από Επιχειρησιακά και άλλα προγράμματα Εθνικά και Ευρωπαϊκά. Σχετικά με την κατηγορία 3, η οποία αφορά σε Εισπράξεις από Δάνεια και Απαιτήσεις Παρελθόντων Οικονομικών Ετών, ο πίνακας χωρίστηκε στις κατηγορίες 321 και 322 προκειμένου να είναι εμφανές εάν πρόκειται για Εισπρακτέα Υπόλοιπα από Βεβαιωθέντα κατά τα Παρελθόντα Οικονομικά Έτη Τακτικά ή Έκτακτα Έσοδα. Ο Δήμος Λαμιέων παρουσιάζει υψηλά ποσοστά στον κωδικό 32 (μεγαλύτερο ποσοστό το έτος 2014-> 15,10%), γεγονός που σημαίνει ότι δεν έχει προχωρήσει στη λήψη αναγκαστικών μέτρων προκειμένου να εισπραχθούν τα οφειλόμενα ποσά. Σχετικά με τον Κ.Α.Ε. 5 παρατηρούμε ότι κατά το έτος 2015 παρουσιάζει υψηλό ποσοστό της τάξεως του 16,56% γεγονός το οποίο έχει διττή ερμηνεία. Δείχνει είτε ορθή οικονομική διαχείριση είτε απραξία. Για να μπορεί να συναχθεί ασφαλές συμπέρασμα για το Δήμο Λαμιέων πρέπει να ελεγχθεί η υποκατηγορία 512 που αφορά Έκτακτα Ειδικευμένα Έσοδα που προορίζονται για Επενδύσεις. Το ποσοστό που βρίσκεται σε αυτόν τον Κ.Α.Ε. είναι αρκετά μεγάλο, γεγονός που δείχνει ότι υπάρχουν χρήματα προορισμένα για Επενδύσεις που δεν χρησιμοποιούνται (απραξία).Ας παραθέσουμε διαγραμματικά τα παραπάνω στοιχεία (διάγραμμα 19):

Διάγραμμα 20: Συγκριτική απεικόνιση συμμετοχής κάθε ομάδας Εσόδων στα συνολικά Έσοδα για τα έτη 2013,2014 και 2015

Περνώντας στο σκέλος των Εξόδων παραθέτουμε τον Πίνακα 70 όπου παρουσιάζεται συγκεντρωτικά η κατανομή εξόδων του Δήμου Λαμιέων για τα έτη 2013,2014,2015

ΠΙΝΑΚΑΣ 70: Κατανομή Εξόδων ανά κατηγορία προϋπολογισμού για τα έτη 2013,2014,2015

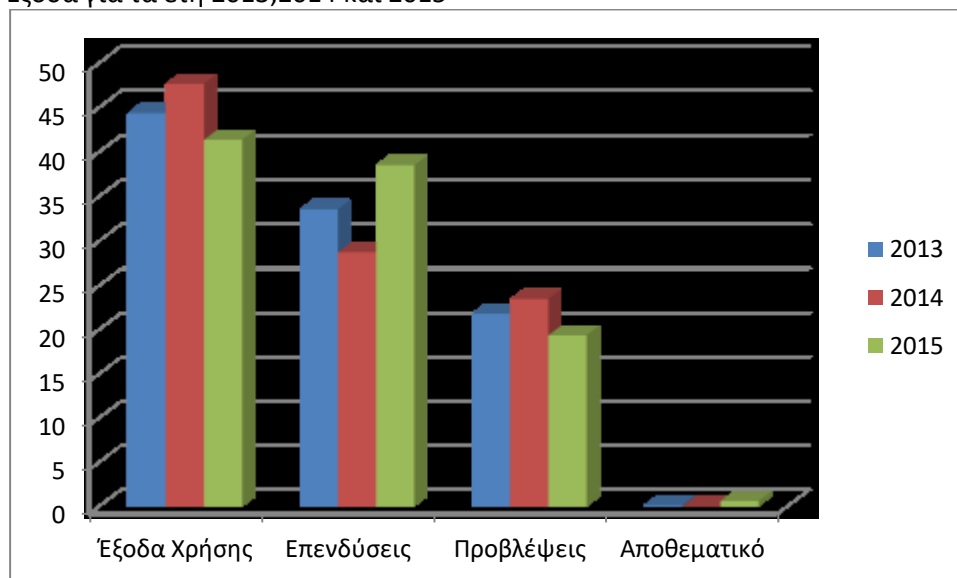
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Κ.Α.	Περιγραφή	2013	2014	2015
6	ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΣΗΣ	44,40	47,70	41,42
7	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	33,59	28,77	38,56
8	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	21,86	23,51	19,40
9	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	0,15	0,02	0,62
	Συνολικά Έξοδα	100	100	100

Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2013,2014,2015

Σημειώσεις: τα ποσοστά των στηλών (3),(4),(5) είναι % επί των συνολικών Εξόδων

Σύμφωνα με τον πίνακα 70 παρατηρούμε ότι ο Δήμος Λαμιέων παρουσιάζεται ως ένας καταναλωτικός Δήμος καθώς παρουσιάζει μεγάλο ποσοστό στις πιστώσεις για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών και τα τρία έτη με κορύφωση το έτος 2014 (47,70%). Παράλληλα ο Δήμος Λαμιέων παρουσιάζει ενισχυμένο το επενδυτικό του προφίλ (ομάδα 7-Επενδύσεις) περισσότερο το έτος 2015 (38,56%). Επίσης η κατηγορία 8 παρουσιάζει μεγάλα ποσοστά και στα τρία έτη με μεγαλύτερο ποσοστό κατά το έτος 2014. Παρουσιάζοντας τα παραπάνω στοιχεία διαγραμματικά έχω την κατωτέρω απεικόνιση (διάγραμμα 20):

Διάγραμμα 21: Συγκριτική απεικόνιση συμμετοχής κάθε ομάδας Εξόδων στα συνολικά Έξοδα για τα έτη 2013,2014 και 2015

Αναλύοντας για το σκέλος των Εξόδων την ομάδα με το μεγαλύτερο ενδιαφέρον, που είναι οι Επενδύσεις παρατηρούμε πώς αυτές διαχρονικά μεταβάλλονται :

ΠΙΝΑΚΑΣ 71 Ποσοστιαία κατανομή Επενδύσεων για τα έτη 2013,2014,2015

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ΟΜΑΔΑ 7-ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ	2013	2014	2015
ΑΓΟΡΕΣ ΚΤΙΡΙΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΓΙΩΝ	71	4,94	1,00	0,79
ΕΡΓΑ	73	23,20	25,38	34,74
ΜΕΛΕΤΕΣ,ΕΡΕΥΝΕΣ,ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	74	5,44	2,39	3,03
ΤΙΤΛΟΙ ΠΑΓΙΑΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	75	0,00	0,00	0,00
ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ		33,59	28,77	38,56

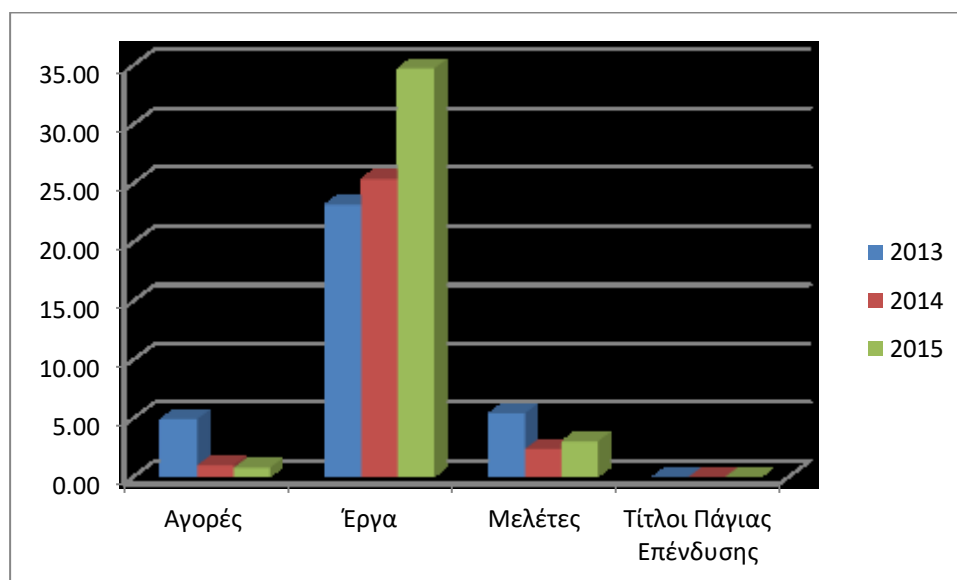
Πηγή: Προϋπολογισμός Δήμου Λαμιέων έτους 2013,2014,2015

Σημειώσεις: τα ποσοστά των στηλών (3),(4),(5) είναι % επί των συνολικών Εξόδων

Η κατηγορία 71 που αφορά σε Αγορές Κτιρίων, Τεχνικών Έργων και Προμήθειες Παγίων αποτελεί μικρό ποσοστό των συνολικών Εξόδων σε όλα τα έτη γεγονός που δείχνει ότι ο συγκεκριμένος Δήμος δεν επενδύει ιδιαίτερα σε ακίνητη περιουσία. Η κατηγορία 73 η οποία αφορά τα Έργα του Τεχνικού Προγράμματος του Δήμου, παρουσιάζει θετική εικόνα

με μεγαλύτερο ποσοστό το έτος 2015 (34,74%). Η κατηγορία 74 η οποία αφορά σε Μελέτες-Έρευνες και Πειραματικές Εργασίες και ιδιαίτερα σε ανάθεση εκπόνησης μελετών από τρίτους παρουσιάζει χαμηλά ποσοστά , γεγονός που σημαίνει ότι ένα μεγάλο μέρος των μελετών εκπονείται από το στελεχιακό δυναμικό του Δήμου και δεν ανατίθεται σε εξωτερικούς συμβούλους. Διαγραμματικά ο πίνακας 71 παρουσιάζεται στο επόμενο διάγραμμα

Διάγραμμα 22: Συγκριτική απεικόνιση συμμετοχής των Επενδύσεων στα συνολικά Έξοδα για τα έτη 2013,2014 και 2015

Ιδιαίτερη σημασία θα προσπαθήσουμε να αποδώσουμε στην μελέτη των αποκλίσεων του σκέλους των Εσόδων και Εξόδων για τα έτη 2013,2014 και 2015. Πιο συγκεκριμένα:

ΠΙΝΑΚΑΣ 72: Αποκλίσεις Εσόδων ετών 2013,2014,2015

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Κ.Α.	Περιγραφή	2013	2014	2015
0	Τακτικά Έσοδα	-7,09	1,44	0,31
01	Πρόσοδοι από Ακίνητη Περιουσία	-49,25	-7,07	35,96
02	Έσοδα από Κινητή Περιουσία	119,79	135,14	-0,58
03	Έσοδα από Ανταποδοτικά Τέλη και Δικαιώματα	-17,22	-7,14	0,68
04	Έσοδα από Λοιπά Τέλη Δικαιώματα και Παροχή Υπηρεσιών	-11,28	22,71	14,32
05	Φόροι Και Εισφορές	5,30	-1,36	-8,94
06	Έσοδα από Επιχορηγήσεις για Λειτουργικές Δαπάνες	91,27	0,88	-1,17
07	Λοιπά Τακτικά	-97,33	65,17	20,45

	Έσοδα			
1	Έκτακτα Έσοδα	-53,77	-58,11	-78,80
11	Έσοδα από Εκποίηση Κινητής κ' Ακιν.Περ.	-100,00	-100,00	-
12	Έκτακτες Επιχορηγήσεις για Κάλυψη Λειτουργικών Δαπανών	65,29	125,10	104,55
13	Επιχορηγήσεις για Επενδύσεις	-64,90	-65,11	-82,82
15	Προσαυξήσεις - Πρόστιμα - Παράβολα	15,48	98,52	15,17
16	Λοιπά Έκτακτα Έσοδα	9,61	104,73	125,82
2	Έσοδα Π.Ο.Ε. που βεβαιώνονται πρώτη φορά	#	#	#
21	Έσοδα ΠΟΕ Τακτικά	#	#	#
22	Έσοδα ΠΟΕ Έκτακτα	#	#	#
3	Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε.	-92,06	-89,74	-94,22
32	Εισπρακτέα Υπόλοιπα από Βεβαιωθέντα Έσοδα κατά τα Παρελθόντα Έτη	-92,06	-89,74	-94,22
4	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων	-20,95	-7,23	-32,86
41	Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων	-21,81	-8,45	-33,86
42	Επιστροφές Χρημάτων	78,85	167,74	119,62
5	Χρηματικό Υπόλοιπο	2,26	62,78	-0,24
	Συνολικά Έσοδα	-27,85	-15,57	-35,19

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Εσόδων έτους 2013,2014,2015
Σημειώσεις : οι στήλες (3),(4),(5) είναι ποσοστά

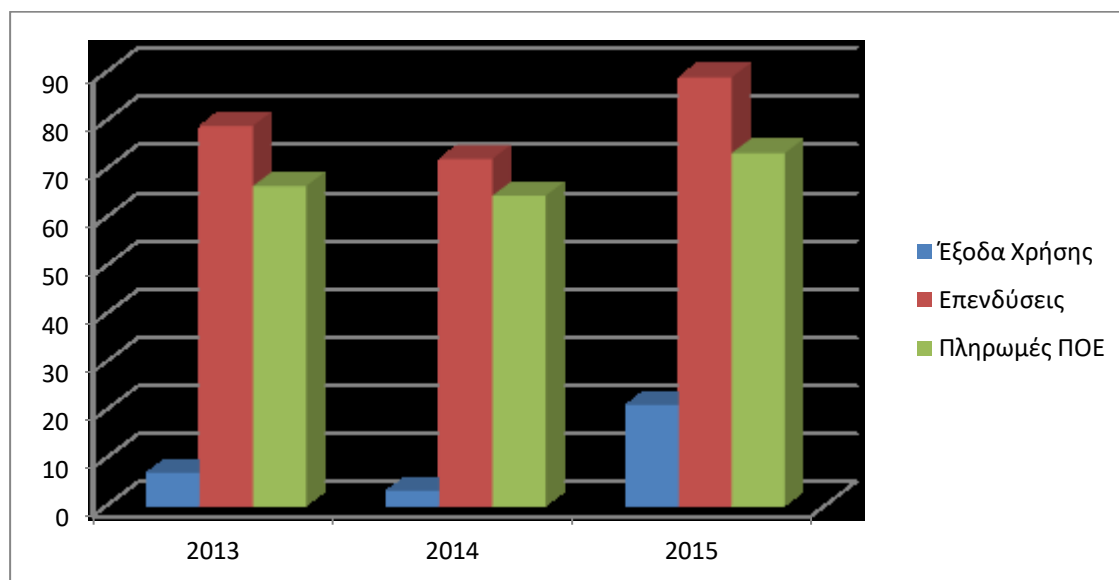
Από τον ανωτέρω πίνακα(Πίνακας 72), παρατηρούμε ότι στη κατηγορία Κ.Α.Ε. 0-Τακτικά Έσοδα κατά το έτος 2013 παρουσιάστηκε δυσμενή απόκλιση -7,09% ενώ για το έτος 2014 και 2015 ευμενείς αποκλίσεις 1,44% και 0,31% αντίστοιχα. Ο Κ.Α.Ε. 1 που αφορά στα Έκτακτα Έσοδα παρουσιάζει δυσμενείς αποκλίσεις και για τα τρία έτη με κορύφωση το έτος 2015 (-78,80%). Ο Κ.Α.Ε. 13 -Επιχορηγήσεις για Επενδύσεις παρουσιάζει το έτος 2013

	Αποδόσεις Προβλέψεις			
9	Αποθεματικό	-	-	-
	Συνολικές Δαπάνες	44,21	37,39	57,80

Πηγή: Αποτελέσματα Εκτέλεσης Προϋπολογισμού Δαπανών ετών 2013,2014,2015
 Σημειώσεις : οι στήλες (3),(4),(5) είναι ποσοστά

Από τον Πίνακα 73 παρατηρούμε ότι όλοι οι Κ.Α.Ε. των Δαπανών παρουσιάζουν ευμενείς αποκλίσεις και για τα τρία έτη που εξετάζουμε, δηλαδή τα ποσά που πληρώθηκαν ήταν λιγότερα από αυτά που είχαν αρχικά προϋπολογιστεί, γεγονός πολύ σημαντικό στο πλαίσιο της εξοικονόμησης πόρων. Το έτος 2013 η συνολική απόκλιση των Δαπανών είναι 44,21%, το 2014 37,39% και το 2015 παρουσιάζει το μεγαλύτερο ποσοστό της τάξεως του 57,80%. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι Επενδύσεις οι οποίες αποκλίνουν από τον αρχικό προϋπολογισμό για το έτος 2013 κατά 78,85%, το έτος 2014 κατά 72,04% και το έτος 2015 κατά 88,88%. Βέβαια όπως προαναφέραμε υπάρχει και απόκλιση στο σκέλος των Εσόδων-Επιχορηγήσεων (λόγω διαφοράς μεταξύ του ποσού της μελέτης και του ποσού της σύμβασης) οπότε μιας και δεν πιστώνονται οι Επιχορηγήσεις από τον κρατικό προϋπολογισμό στο ταμείο του Δήμου λογικό είναι να αποκλίνουν και οι πληρωμές των έργων. Ο Κ.Α.Ε. 6 παρουσιάζει για το έτος 2013 απόκλιση 6,87% , για το έτος 2014 3,13% και για το έτος 2015 20,99%. Στο διάγραμμα που ακολουθεί (διάγραμμα 23) παρουσιάζεται η συγκριτική απεικόνιση των αποκλίσεων των Δαπανών για τα έτη 2013,2014 και 2015.

Διάγραμμα 24: Συγκριτική απεικόνιση των αποκλίσεων Δαπανών για τα έτη 2013,2014 και 2015

3.7 Αξιολόγηση έργων ΕΣΠΑ στο Δήμο Λαμιέων

3.7.1 Εισαγωγή

Στην περίοδο της κρίσης ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ βαθμού καθίσταται ακόμη πιο σημαντικός για τις τοπικές κοινωνίες. Η ζήτηση για νέα έργα και υπηρεσίες από τους πολίτες με αποδέκτη την Αυτοδιοίκηση αυξάνεται, ενώ παράλληλα δημιουργούνται διαρκώς νέες ανάγκες. Οι πόροι που απαιτούνται για να καλυφθούν οι νέες ανάγκες περιορίζονται διαρκώς. Αφενός εξαιτίας της δραματικής μείωσης των Εσόδων λόγω της πρωτόγνωρης για τα ελληνικά δεδομένα περικοπής των κρατικών Επιχορηγήσεων(οι ΚΑΠ Επενδυτικών Δαπανών έχουν φθίνουσα πορεία). Αφετέρου λόγω της μείωσης των ιδίων εσόδων που οφείλεται στον περιορισμό της φοροδοτικής ικανότητας πολιτών και επιχειρήσεων. Η μόνη δυνατότητα χρηματοδότησης, φαίνεται να είναι τα Ευρωπαϊκά Προγράμματα.

Στο πλαίσιο αυτό, παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον τα έργα του ΕΣΠΑ 2007-2013 του Δήμου Λαμιέων που χρηματοδοτήθηκαν από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και ολοκληρώθηκαν εντός της 4^{ης} Προγραμματικής Περιόδου δηλαδή έως το τέλος του 2015.Θα γίνει μια προσπάθεια αξιολόγησης ώστε να καταγραφούν τα αποτελέσματα στην επενδυτική δραστηριότητα του Δήμου για τα έτη 2012 έως 2015(περίοδος που συμπίπτει με τα εξεταζόμενα έτη του Π/Υ), αλλά και να επισημανθούν τα προβλήματα προγραμματισμού και υλοποίησης των έργων, ώστε ο Δήμος να είναι προετοιμασμένος για την επόμενη Προγραμματική Περίοδο.

3.7.2 Συνοπτική Παρουσίαση ΕΣΠΑ

Ο Δήμος Λαμιέων, στο πλαίσιο της 4^{ης} Προγραμματικής Περιόδου ΕΣΠΑ 2007-2013 υπέβαλλε συνολικά 34 προτάσεις προς ένταξη και χρηματοδότηση συνολικού προϋπολογισμού 39.195.619,64 €. Από τις υποβληθείσες προτάσεις εντάχθηκαν είκοσι (20), και ολοκληρώθηκαν δέκα τέσσερις (14) έως το τέλος του 2015, δηλαδή εντός της περιόδου επιλεξιμότητας των δαπανών του ΕΣΠΑ 2007-2013.

Τα δέκα τέσσερα (14) έργα που ολοκληρώθηκαν χρηματοδοτήθηκαν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ- ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ- ΗΠΕΙΡΟΥ 2007-2013 μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ). Τα δέκα τρία (13) από αυτά εντάχθηκαν στον άξονα προτεραιότητας 05 - «Αειφόρος Ανάπτυξη και ποιότητα ζωής Στερεάς Ελλάδας» και ένα (1) έργο στον Άξονα προτεραιότητας 08 - «Ψηφιακή σύγκλιση και επιχειρηματικότητα Στερεάς Ελλάδας» .

Τα έργα κατά την υποβολή είχαν συνολικό προϋπολογισμό 5.972.669,61 € και μετά τη νομική τους δέσμευση (σύμβαση) η δημόσια δαπάνη ανήλθε στο ποσό των 3.421.391,05€

Στους Πίνακες που ακολουθούν φαίνονται:

στον Πίνακα 69 το σύνολο των Προτάσεων που υποβλήθηκαν καθώς και οι εντάξεις των έργων και στον Πίνακα 70 τα έργα που χρηματοδοτήθηκαν και ολοκληρώθηκαν.

ΠΙΝΑΚΑΣ 74 – ΥΠΟΒΛΗΘΕΙΣΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ- ΕΝΤΑΞΕΙΣ							
α/α	ΚΩΔ. MIS	ΕΡΓΟ	ΤΑΜΕΙΟ προσκληση	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ	ΝΟΜΙΚΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ	ΧΡΟΝΟΣ ΠΕΡΑΙΩΣΗΣ	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ
ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ							
1	355224	Πεζοδρόμηση οδού Αποστόλου Κουνούπη	ΕΤΠΑ	80.000,00	40.907,63	13/9/2012	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ
2	355228	Κτασκευή χώρου στάθμευσης (Αλυτρώτων Πατρίδων & Καζαντζίδη) και δικτύου στάσεων mini bus	ΕΤΠΑ	250.000,00	145.279,19	30/8/2015	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ
3	375377	Προμήθεια (2) δύο mini bus	ΕΤΠΑ	350.000,00	334.560,00	20/12/2013	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ
4	355223	Κατασκευή τμήματος οδού Καζαντζίδη	ΕΤΠΑ	250.000,00	138.607,00	31/10/2012	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ
5	447941	Κυκλοφοριακές ρυθμίσεις και κατασκευή ποδηλατόδρομου στο βόρειο τμήμα της Λαμίας	ΕΤΠΑ	300.000,00	174.000,00	8/5/2015	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ
6	355225	Μεταστέγαση Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) σε χώρο του πρώην Νοσοκομείου Λαμίας	ΕΤΠΑ	150.000,00	74.410,55	26/11/2012	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ
7	355227	Αισθητική αναβάθμιση λόφου Μιχαήλ και Γαβριήλ	ΕΤΠΑ	500.000,00	319.844,23	30/9/2013	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ
8	355226	Ανάπλαση περιβάλλοντος χώρου χειμερινού Δημοτικού Θεάτρου	ΕΤΠΑ	400.000,00	237.423,00	31/5/2013	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ
9	447935	Ανάπλαση περιβάλλοντος χώρου πρώην Νοσοκομείου Λαμίας	ΕΤΠΑ	400.000,00	191.940,66	18/12/2015	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ
10	355229	Παρεμβάσεις σε δημοτικά κτίρια για την βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας (ήπιας μορφής)	ΕΤΠΑ	550.000,00	217.318,75	31/7/2013	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ
11	450303	Ανακαίνιση θερινού δημοτικού Θεάτρου	ΕΤΠΑ	884.000,00	605.464,18	19/4/2016	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚ
12	427890	Ηλεκτροφωτισμός κοινόχρηστων χώρων με χρήση φωτοβολταϊκών	ΕΤΠΑ	100.000,00			ΔΕΝ ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ Η ΣΥΜΒΑΣΗ
13	376860	Συντήρηση τειχών Κάστρου Λαμίας-Αντικατάσταση του ΝΑ τμήματος του Κάστρου και της νότιας πύλης του	ΕΤΠΑ	1.328.400,00	552.038,27	30/11/2015	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ

14	358502	Βελτίωση προβολής πολιτιστικού και τουριστικού αποθέματος του Δήμου Λαμιέων με χρήση ΤΠΕ	ΕΤΠΑ	236.160,00	234.305,15	4/12/2013	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ
15	365707	Προμήθεια εξοπλισμού ειδικών σχολείων Δήμου Λαμιέων	ΕΤΠΑ	294.109,61	251.292,44	5/5/2014	ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ
16	370721	Διευθέτηση του υφιστάμενου ΧΥΤΑ και επέκταση κύτταρου στη θέση Νευρόπολη Δήμου Λαμιέων	ΣΥΝΟΧΗΣ	9.100.073,17			σταδιο αξιολόγησης τεχνικών προσφορών
17		Ανάδειξη ορειβατικών μονοπατιών στο Ν.Φθιώτιδας (τμήμα ανοπαίας ατραπού)		190.650,00			ΕΞΕΤΑΣΤΗΚΕ ΑΠΟ Ε.Δ.Α.
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΥΠ.ΑΝ.							
18	327525	Ολοκληρωμένο Πολυκαναλικό Σύστημα Διαχείρισης & Παρακολούθησης Συνθηκών Κίνησης κ.λ.π.	ΕΤΠΑ	255.500,00			ΔΕΝ ΕΓΚΡΙΘΗΚΕ Η ΣΥΜΒΑΣΗ
ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΕΤΑΑ							
19	456984	Ανάπλαση οδού Αθηνών	ΕΤΠΑ	2.345.000,00	1.161.703,28		ΑΠΕΝΤΑΧΘΗΚΕ (25-2-2015)
20	456973	Ανακατασκευή τμημάτων Λ.Καλυβίων και αναβάθμιση συνθηκών κυκλοφορίας	ΕΤΠΑ	1.894.000,00	914.165,06		ΑΠΕΝΤΑΧΘΗΚΕ (25-2-2015)
21		Κατασκευή χώρων στάθμευσης και δικτύου mini-bus νότιου τμήματος πόλης Λαμίας	ΕΤΠΑ	1.340.000,00			ΔΕΝ ΕΝΤΑΧΘΗΚΕ
22		Προμήθεια (4) τεσσάρων mini-bus	ΕΤΠΑ	800.000,00			ΔΕΝ ΕΝΤΑΧΘΗΚΕ
23		Επέκταση κατασκευή δικτύου ποδηλατόδρομου, κυκλοφοριακές παρεμβάσεις στο νότιο τμήμα της Λαμίας	ΕΤΠΑ	2.500.000,00			ΔΕΝ ΕΝΤΑΧΘΗΚΕ
24		Προμήθεια (2) δύο ηλεκτρονικών σταθμών ποδηλάτων	ΕΤΠΑ	100.000,00			ΔΕΝ ΕΝΤΑΧΘΗΚΕ
25		Διαμόρφωση κατασκευή κοινόχρηστων χώρων νότιου τμήματος	ΕΤΠΑ	1.780.000,00			ΔΕΝ ΕΝΤΑΧΘΗΚΕ

		της πόλης Λαμίας				
26		Ανακαίνιση 7ου και 8ου Δημοτικού Σχολείου Λαμίας	ΕΤΠΑ	500.000,00		ΔΕΝ ΕΝΤΑΧΘΗΚΕ
27		ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ - ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ (ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ) ΔΗΜΟΥ ΛΑΜΙΕΩΝ	Κ.Π.: 59	61.500,00		ΣΤΑΔΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΤΟΥ Κ.Α.Π.Ε/Υ.Π.Α.Π.ΕΝ.						
28		Βιοκλιματική αναβάθμιση οδού Φιλίας	Κ.Π.: 1/11	1.330.000,00		ΔΕΝ ΕΝΤΑΧΘΗΚΕ
29		Βιοκλιματική αναβάθμιση πεζοδιαδρομών και οδών παρέμβασης (ανατολικό τμήμα Λαμίας)	Κ.Π.: 1/11	860.000,00		ΔΕΝ ΕΝΤΑΧΘΗΚΕ
30		Βιοκλιματική αναβάθμιση πλατειών περιοχής παρέμβασης (ανατολικό τμήμα Λαμίας)	Κ.Π.: 1/11	1.015.000,00		ΔΕΝ ΕΝΤΑΧΘΗΚΕ
31		Πράσινη αγροτική τοπική κοινότητα Μοσχοχωρίου Δήμου Λαμιέων	Κ.Π.:1243/12	5.616.544,00		ΔΕΝ ΕΝΤΑΧΘΗΚΕ
ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΠΕΡΑΑ						
32	434210	Παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης αθλητικών υποδομών εγκαταστάσεων Δήμου Λαμιέων	ΣΥΝΟΧΗΣ	596.135,60		ΠΑΓΩΣΕ ΛΟΓΩ ΕΞΥΓΙΑΝΣΗΣ ΕΣΠΑ
33		ΠΙΛΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΒΙΟΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΛΑΜΙΕΩΝ	ΣΥΝΟΧΗΣ Κ.Π.: 4.10	2.242.412,26		ΔΕΝ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ				38.599.484,64		

ΠΙΝΑΚΑΣ 75 - ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΕΡΓΑ ΕΣΠΑ 2007-2013

α/α	Κ.Α. ΔΗΜΟΥ	ΕΡΓΟ	ΤΑΜΕΙΟ ΑΞΟΝΑΣ	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ	ΝΟΜΙΚΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΣΥΜΒΑΣΗΣ	ΧΡΟΝΟΣ ΠΕΡΑΙΩΣΗΣ
ΕΙΝΔΙΑΜΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ							
1	30,7341,0012	Πεζοδρόμηση οδού Αποστόλου Κουνούπη	ΕΤΠΑ/Α.Π.5	80.000,00	40.907,63	15/3/2012	13/9/2012
2	30,7341,0015	Κτασκευή χώρου στάθμευσης (Αλυτρώτων Πατρίδων & Καζαντζίδη) και δικτύου στάσεων mini bus	ΕΤΠΑ/Α.Π.5	250.000,00	145.279,19	2/8/2012	30/8/2015
3	30,7341,0001	Προμήθεια (2) δύο mini bus	ΕΤΠΑ/Α.Π.5	350.000,00	334.560,00	1/7/2013	20/12/2013
4	30,7341,0011	Κατασκευή τμήματος οδού Καζαντζίδη	ΕΤΠΑ/Α.Π.5	250.000,00	138.607,00	4/5/2012	31/10/2012
5	30,7341,0019	Κυκλοφοριακές ρυθμίσεις και κατασκευή ποδηλατόδρομου στο βόρειο τμήμα της Λαμίας	ΕΤΠΑ/Α.Π.5	300.000,00	174.000,00	14/4/2014	8/5/2015
6	30,7341,0006	Μεταστέγαση Κέντρου Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ) σε χώρο του πρώην Νοσοκομείου Λαμίας	ΕΤΠΑ/Α.Π.5	150.000,00	74.410,55	21/5/2012	26/11/2012
7	30,7341,0008	Αισθητική αναβάθμιση λόφου Μιχαήλ και Γαβριήλ	ΕΤΠΑ/Α.Π.5	500.000,00	319.844,23	20/2/2013	30/9/2013
8	30,7341,0009	Ανάπλαση περιβάλλοντος χώρου χειμερινού Δημοτικού Θεάτρου	ΕΤΠΑ/Α.Π.5	400.000,00	237.423,00	2/10/2012	31/5/2013
9	30,7341,0017	Ανάπλαση περιβάλλοντα χώρου πρώην Νοσοκομείου Λαμίας	ΕΤΠΑ/Α.Π.5	400.000,00	191.940,66	2/4/2015	18/12/2015
10	30,7341,0024	Παρεμβάσεις σε δημοτικά κτίρια για την βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας (ήπιας μορφής)	ΕΤΠΑ/Α.Π.5	550.000,00	217.318,75	9/5/2012	31/7/2013
11	30,7341,0037	Ανακαίνιση θερινού δημοτικού Θεάτρου	ΕΤΠΑ/Α.Π.5	884.000,00	509.464,18	22/9/2015	19/4/2016
12	30,7341,0016	Συντήρηση τειχών Κάστρου Λαμίας- Αντικατάσταση του ΝΑ τμήματος του Κάστρου και της νότιας πύλης του	ΕΤΠΑ/Α.Π.5	1.328.400,00	552.038,27	13/3/2014	30/11/2015
13	30,7341,0002	Βελτίωση προβολής πολιτιστικού και τουριστικού αποθέματος του Δήμου Λαμιέων με χρήση ΤΠΕ	ΕΤΠΑ/Α.Π.8	236.160,00	234.305,15	4/1/2013	4/12/2013
14	30,7341,0003	Προμήθεια εξοπλισμού ειδικών σχολείων Δήμου Λαμιέων	ΕΤΠΑ/Α.Π.5	294.109,61	251.292,44	22/1/2013	5/5/2014
				5.972.669,61	3.421.391,05		116

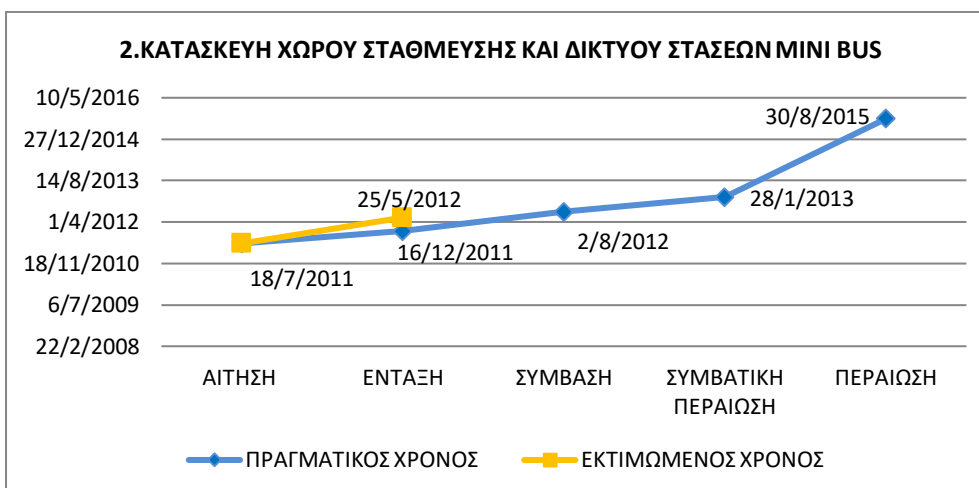
3.7.3 ΠΟΡΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΩΝ

Στη συνέχεια παρατίθενται η διαχρονική πορεία του κάθε έργου από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για χρηματοδότηση έως την ημερομηνία περαίωσης για τα δέκα τεσσάρα έργα του Δήμου που χρηματοδοτήθηκαν από το ΕΣΠΑ όπως φαίνονται παρακάτω:

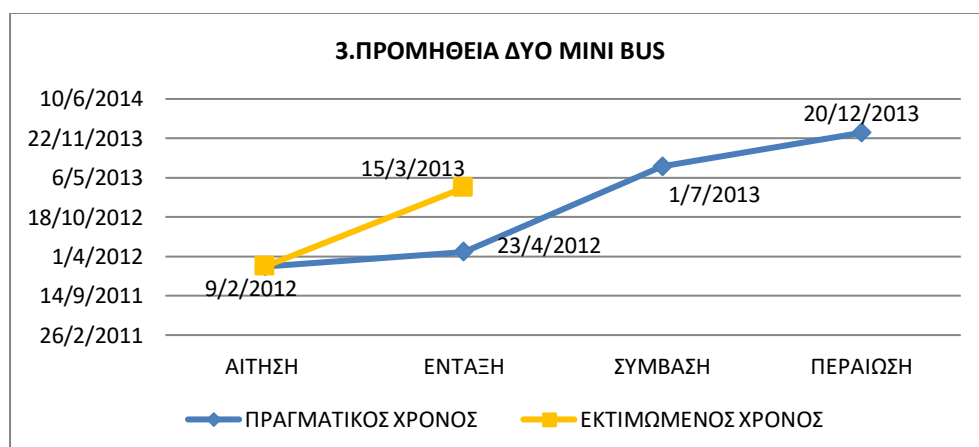
Διάγραμμα 25

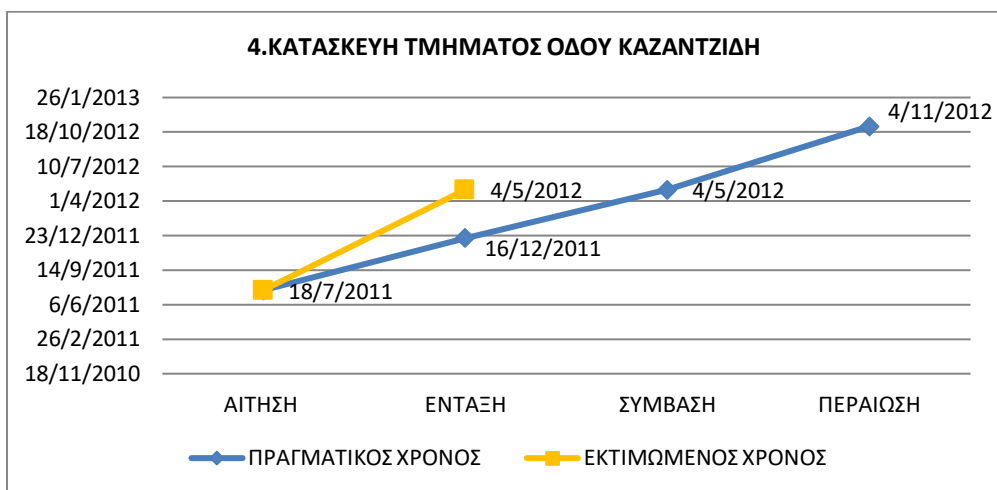
Διάγραμμα 26

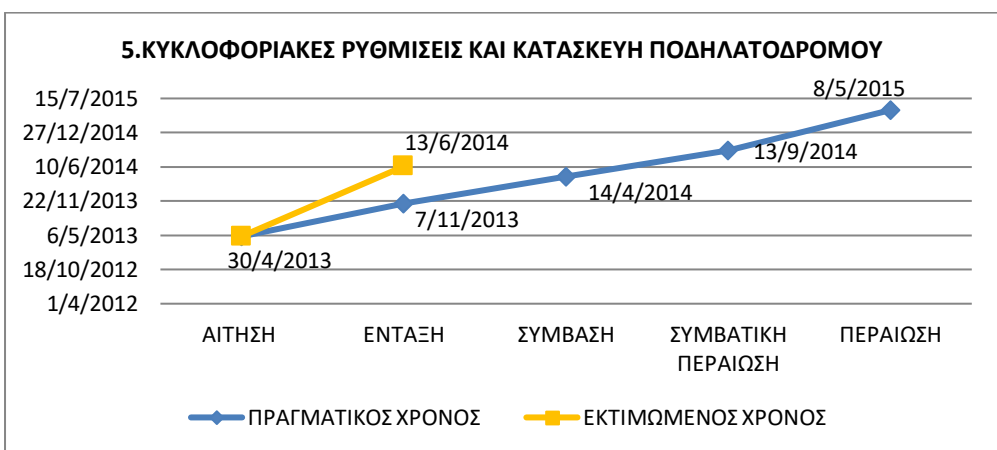
Διάγραμμα 27

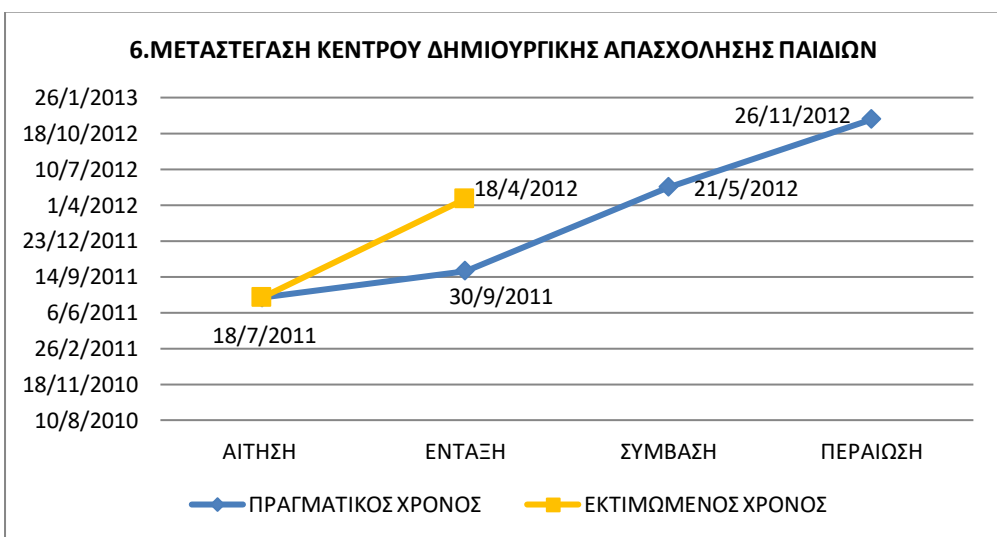
Διάγραμμα 28

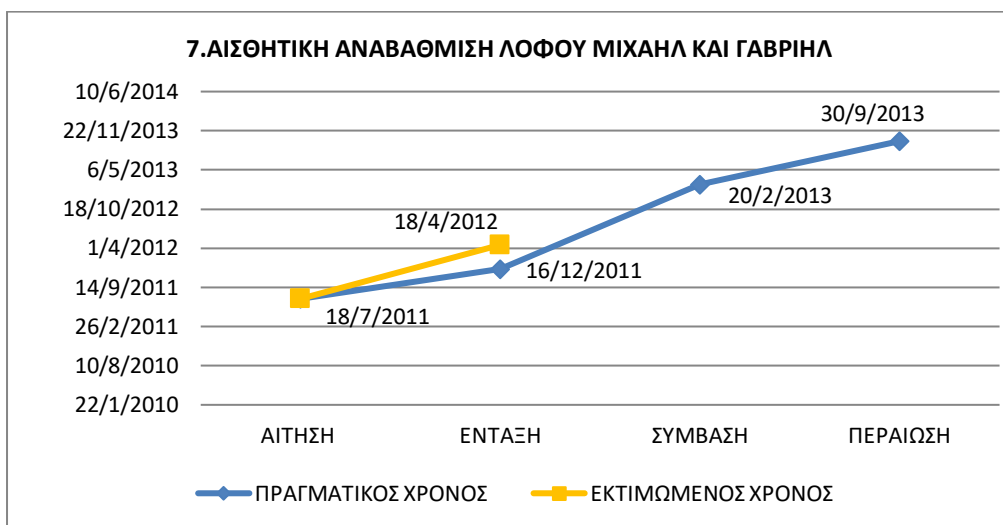
Διάγραμμα 29

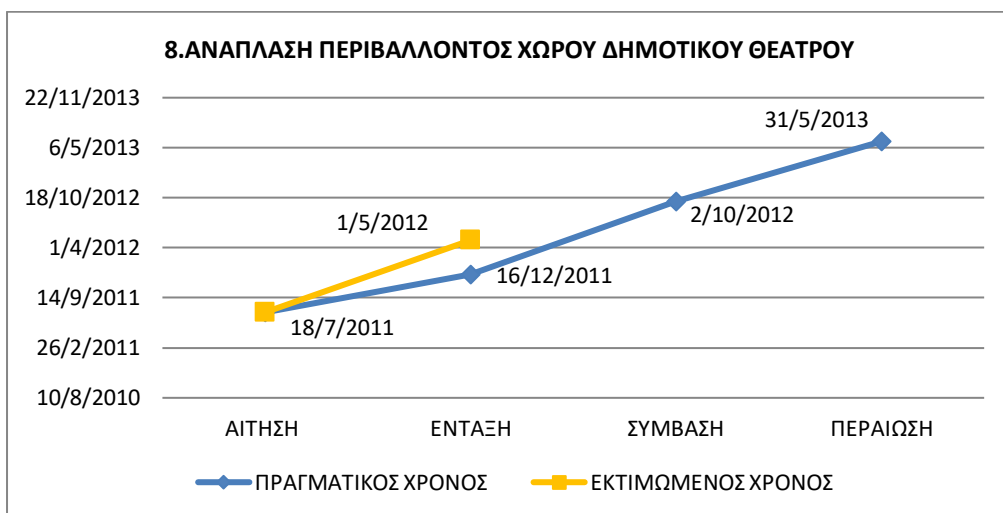
Διάγραμμα 30

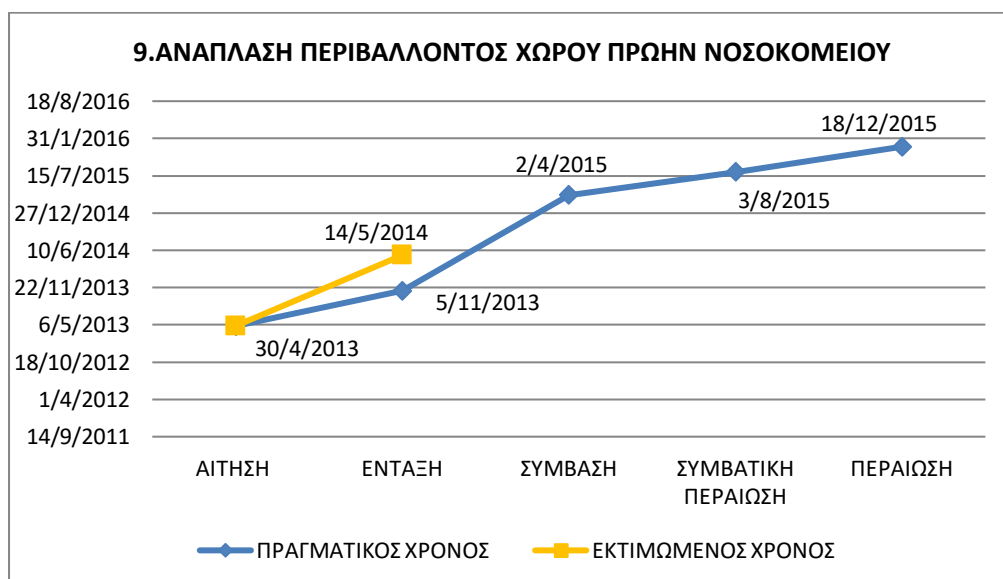
Διάγραμμα 31

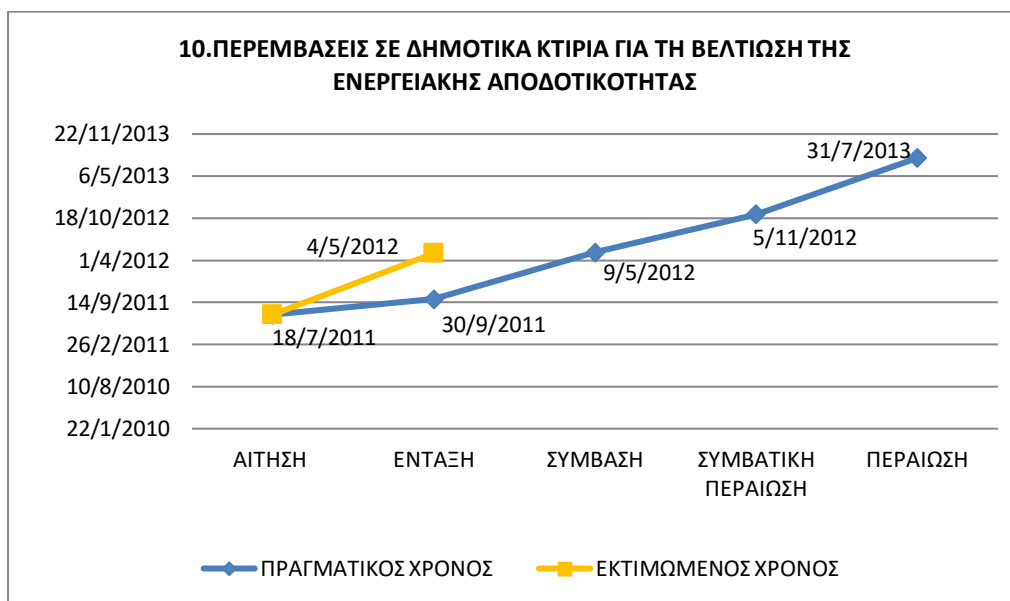
Διάγραμμα 32

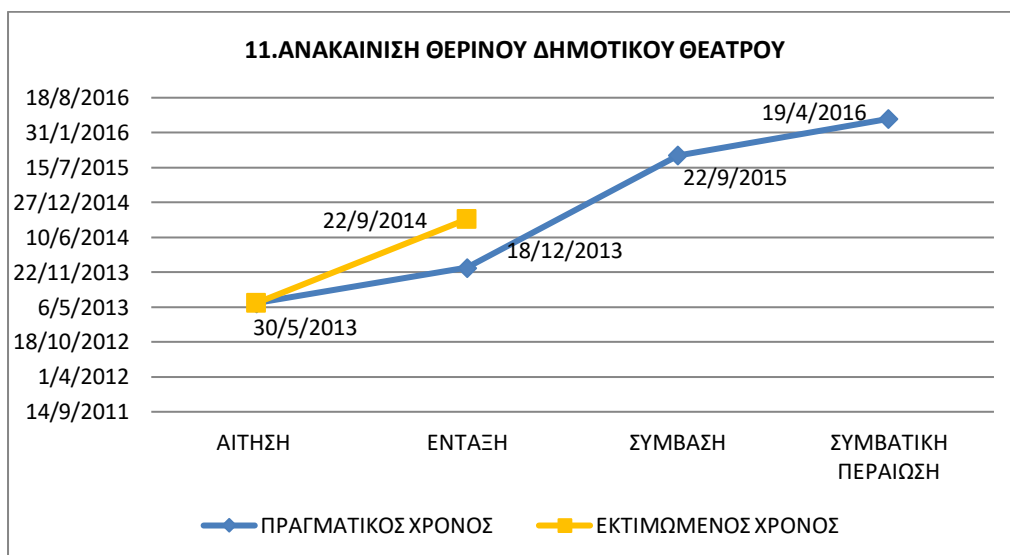
Διάγραμμα 33

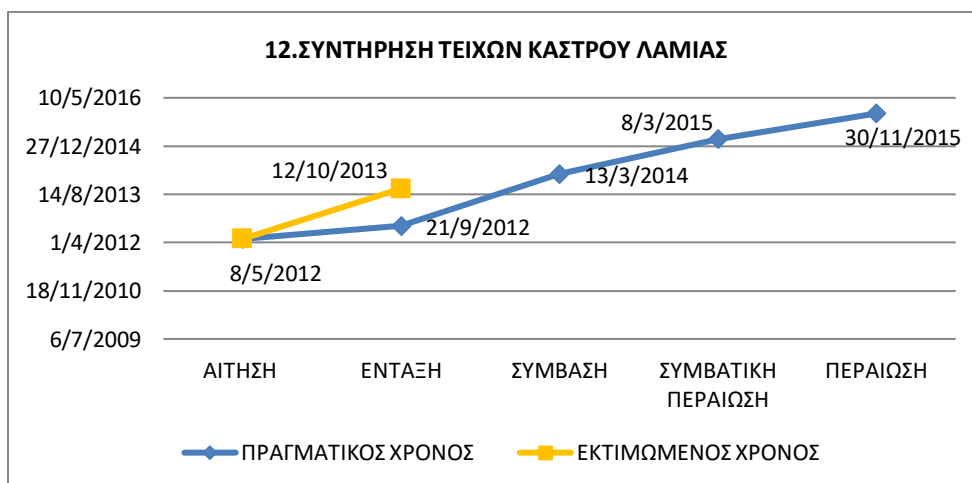
Διάγραμμα 34

Διάγραμμα 35

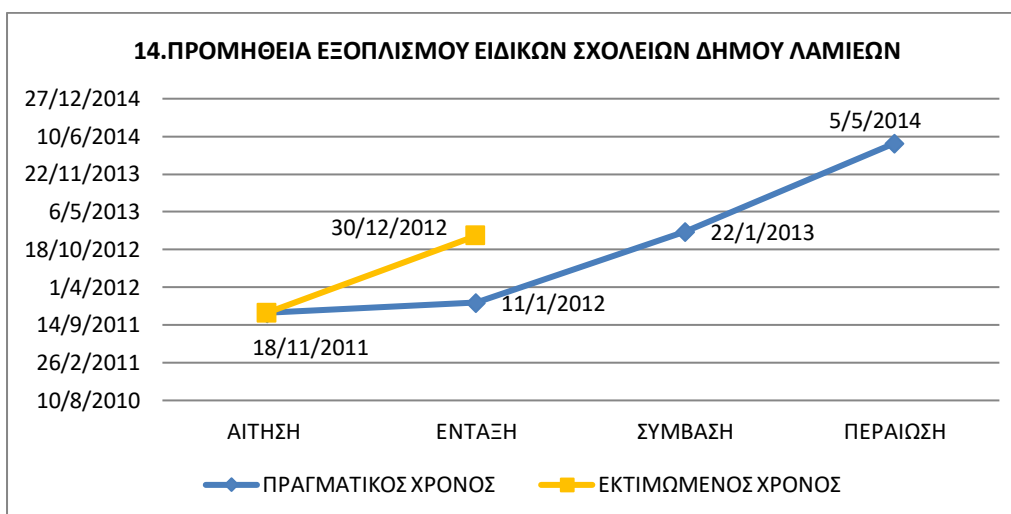
Διάγραμμα 36

Διάγραμμα 37

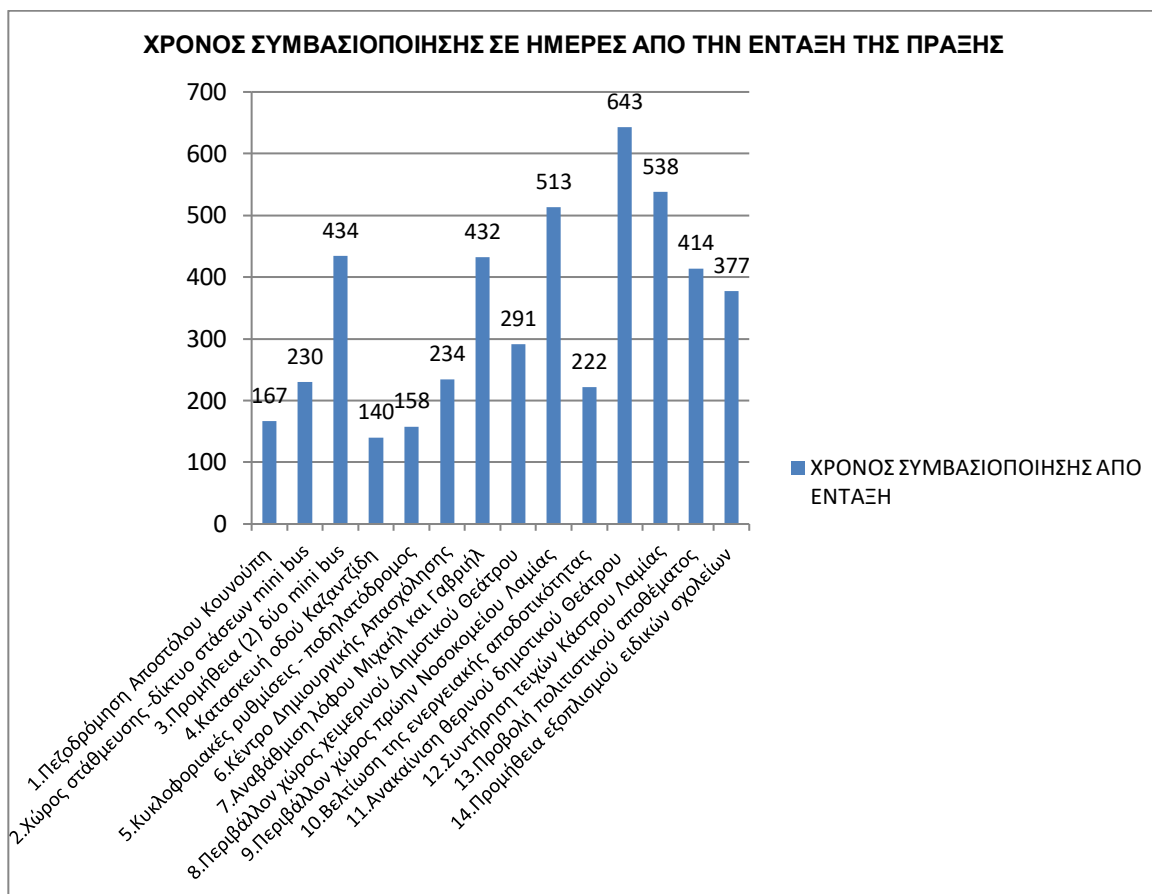
Διάγραμμα 38

Από την παραπάνω πορεία των έργων παρατηρούμε ότι ο εκτιμώμενος χρόνος περαίωσης κατά την υποβολή της αίτησης για χρηματοδότηση, σε σχέση με τον πραγματικό χρόνο περαίωσης του έργου, υπολείπεται κατά πολύ σε όλα τα έργα. Δηλαδή όλες οι αρχικές εκτιμήσεις για τον χρόνο περαίωσης ενός έργου είναι λανθασμένες.

Ένας από τους σημαντικούς παράγοντες καθυστέρησης στην υλοποίηση φαίνεται να είναι ο απαιτούμενος χρόνος από την ένταξη έως την υπογραφή της σύμβασης ενός έργου. Παρατηρούμε λοιπόν ότι απαιτούνται κατά μέσο όρο 342 ημέρες, δηλαδή περίπου ένας χρόνος, από την ένταξη ενός έργου μέχρι την υπογραφή της σύμβασης. Συνεπώς η διαδικασία δημοπράτησης ενός έργου είναι εξαιρετικά χρονοβόρα με το ισχύον σύστημα όπως φαίνεται και στο παρακάτω διάγραμμα.

Διάγραμμα 39

Σύμφωνα με τα στοιχεία που αναφέρθηκαν παραπάνω, παρατηρούμε ότι: το ποσοστό των έργων που υλοποιήθηκαν σε σχέση με τις προτάσεις που υποβλήθηκαν ανέρχεται σε 41,2%. (Ολοκληρωμένα έργα: 14 / Υποβληθέντα έργα : 34)

Εξετάζοντας τους λόγους για το σχετικά μικρό ποσοστό υλοποίησης, βλέπουμε ότι έξι (6) έργα που εντάχθηκαν, ήτοι ποσοστό 17,6% δεν υλοποιήθηκαν λόγω καθυστερήσεων. Οι καθυστερήσεις οφείλονται στις εξαιρετικά χρονοβόρες διαδικασίες δημοπράτησης, στις μεγάλες απαιτήσεις για την ωρίμανση των έργων που ο Δήμος δεν μπορεί να ανταποκριθεί, καθώς και σε καθυστερήσεις των Διαχειριστικών Αρχών στην δημοσίευση της Πρόσκλησης και κατόπιν στην αξιολόγηση των προτάσεων.

Επισημαίνεται ότι τα έργα που ολοκληρώθηκαν, εντάχθηκαν και χρηματοδοτήθηκαν μόνο από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Στερεάς Ελλάδας.

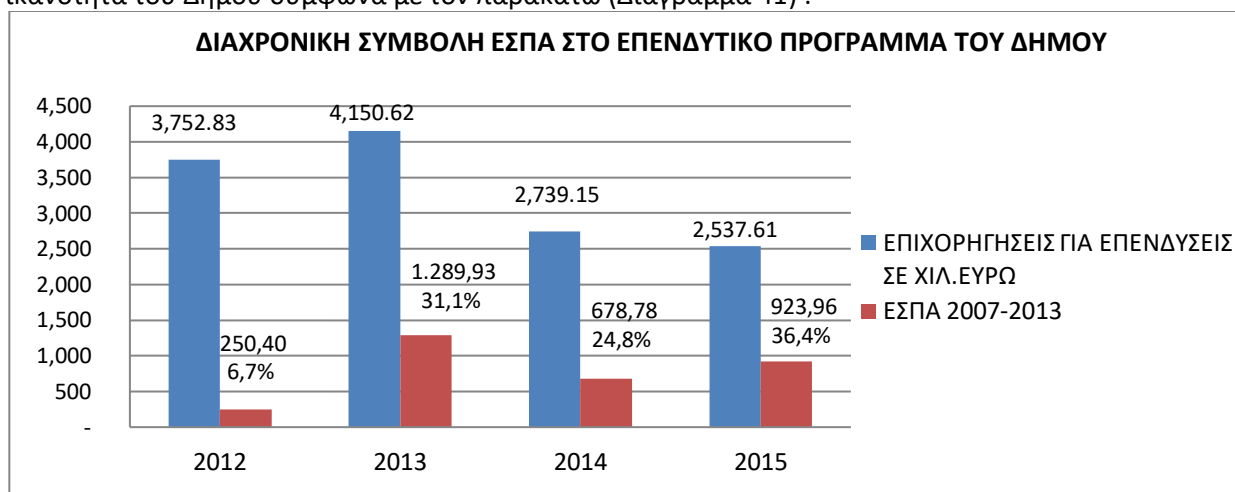
Η απορρόφηση των έργων που ολοκληρώθηκαν σε σχέση με την εγκεκριμένη δημόσια δαπάνη ανήλθε σε ποσοστό 91,9% (Πληρωμές : 3.143.069,41 €/ Νομικές Δεσμεύσεις: 3.421.391,05 €)

Όπως φαίνεται και στο παρακάτω διάγραμμα (διάγραμμα 40) της διαχρονικής απορρόφησης που έγινε σύμφωνα με τις πληρωμές του Δήμου ανά τρίμηνο, παρουσιάστηκε μικρή απορρόφηση και στασιμότητα στις πληρωμές από το Δ τρίμηνο του 2014 έως και το Γ τρίμηνο του 2015 λόγω εκλογών και capital control δηλαδή πολιτικής και οικονομικής αστάθειας. Αποτέλεσμα των παραπάνω ήταν η αδυναμία απορρόφησης του Προγράμματος στο 100%

Διάγραμμα 40

Πρέπει να σημειωθεί ότι η χρηματοδότηση του Προγράμματος ΕΣΠΑ 2007-2013, όσον αφορά τις επενδύσεις, ξεκίνησε το 2012 και ολοκληρώθηκε τέλος του 2015 και συνέβαλλε στην επενδυτική ικανότητα του Δήμου σύμφωνα με τον παρακάτω (Διάγραμμα 41) :

Παρατηρούμε ότι ενώ η χρηματοδότηση του ΕΣΠΑ ενίσχυσε, το επενδυτικό πρόγραμμα του Δήμου, κατά το 2012 σε ποσοστό μόλις 6,7%, κατά το 2015 το ποσοστό αυτό έφτασε στο ύψος του 36,4%. Από την παραπάνω ανάλυση γίνεται φανερό ότι η χρηματοδότηση από πόρους του ΕΣΠΑ 2007-2013 συνέβαλλε σημαντικά στην επενδυτική δραστηριότητα του Δήμου Λαμιέων και ιδιαίτερα κατά την τελευταία τριετία. Παρόλα αυτά υπήρξαν μεγάλες καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων, που σε συνδυασμό με την καθυστερημένη έναρξη του προγράμματος, καθόσον οι εντάξεις των έργων έγιναν το 2011 και μετά, είχαν σαν αποτέλεσμα να χαθούν σημαντικά επενδυτικά έργα και πόροι για το Δήμο Λαμιέων. Επί πρόσθετα η μικρή απορρόφηση και η στασιμότητα των πληρωμών για μεγάλο χρονικό διάστημα, κατέστη αδύνατη την απορρόφηση του 100% των εγκεκριμένων δαπανών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο : ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΓΙΑ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΛΑΜΙΕΩΝ

Η διαφάνεια στο Δημόσιο Τομέα και δει στην Τοπική Αυτοδιοίκηση συνδέεται με της έννοιες της ανάρτησης στο Δι@ύγεια I,II και του νόμου περί ανοικτών δεδομένων τα οποία και αναλύονται παρακάτω:

4.1 Το Πρόγραμμα Δι@ύγεια I και II

Το πρόγραμμα **Δι@ύγεια I** (νόμος 3861/2010) στοχεύει στην επίτευξη της μέγιστης δυνατής δημοσιότητας της κυβερνητικής πολιτικής και της διοικητικής δραστηριότητας, τη διασφάλιση της διαφάνειας και την εμπέδωση της υπευθυνότητας και της λογοδοσίας από την πλευρά των φορέων άσκησης της δημόσιας εξουσίας. Από τον Οκτώβριο του έτους 2010 αναρτώνται σε ένα σημείο στο διαδίκτυο όλες οι αποφάσεις πράξεων των κυβερνητικών και διοικητικών οργάνων, λαμβάνοντας ειδική μέριμνα για τις πράξεις που αφορούν στην εθνική άμυνα και τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα. Σήμερα στο πρόγραμμα Δι@ύγεια είναι ενταγμένοι 3.660 φορείς του στενού και ευρύτερου δημόσιου τομέα και των Ο.Τ.Α. Α και Β βαθμού, ενώ έχουν αναρτηθεί περισσότερες από 11.500.000 πράξεις.

Η θεσμική ενίσχυση των αναρτημένων πράξεων επιτυγχάνεται με την ψήφιση του Ν.4210/2013 (άρθρο 23) όπου κάθε πράξη εκτός από όσες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, αποκτά ισχύ μόνο μέσω της ανάρτησής της στο διαύγεια. Το αναρτημένο έγγραφο εκτός όσων δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, υπερισχύει έναντι των λοιπών εκδόσεων της πράξης. Επίσης ο πολίτης μπορεί να επικαλείται τα αναρτημένα έγγραφα στις συναλλαγές με τις δημόσιες υπηρεσίες χωρίς να απαιτείται η επικύρωσή τους, αρκεί η επίκληση του Α.Δ.Α. της πράξης για την αυτεπάγγελτη αναζήτησή τους από τους δημόσιους φορείς.

Από τον Ιούνιο του έτους 2014, η επέκταση του Δι@ύγεια I πραγματοποιήθηκε με το **Δι@ύγεια II** το οποίο παρέχει τις εξής δυνατότητες:

- **Φιλικότερο περιβάλλον για το χρήστη.** Καλύτερη οργάνωση της πληροφορίας, απλή δομή και γλώσσα
- **Εφαρμογή προσβάσιμη από άτομα με αναπηρία** σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα
- **Βελτιωμένο μηχανισμό αναζήτησης** με καλύτερα και περισσότερα κριτήρια αναζήτησης και δυνατότητα εξειδίκευσης των αποτελεσμάτων
- **Προσωποποιημένες υπηρεσίες – “Η Δι@ύγεια μου”** με εξατομικευμένες αναζητήσεις, προσωπικούς σελιδοδείκτες σε αναρτήσεις που ενδιαφέρουν τον κάθε πολίτη
- **Πληρότητα και ποιότητα της πληροφορίας με αυστηρότερους ελέγχους** ορθότητας και πληρότητας κατά την ανάρτηση των αποφάσεων από τους φορείς και ενίσχυση των δυνατοτήτων αυτόματης ενημέρωσης των στοιχείων από τρίτα συστήματα
- **Ασφάλεια και εγκυρότητα:** τα έγγραφα του **Δι@ύγεια II** θα έχουν ψηφιακή υπογραφή του συστήματος που εξασφαλίζει την εγκυρότητά τους. Με ειδική Χρονοσήμανση αποδεικνύεται τότε ακριβώς αναρτήθηκε κάποιο έγγραφο
- **Βέλτιστο σύστημα διάθεσης ανοικτών δεδομένων:** ώστε να αναπτυχθούν περισσότερες εφαρμογές προστιθέμενης αξίας
- **Διασύνδεση με άλλα συστήματα του Δημοσίου:** με άμεση ανταλλαγή πληροφοριών και εγγράφων με άλλα συστήματα του δημοσίου
- **Μητρώο Φορέων Δημοσίου – Οργανόγραμμα Φορέων** με καταγραφή και απεικόνιση του αναλυτικού οργανογράμματος κάθε φορέα που θα προσφέρεται για χρήση από οποιοδήποτε άλλο σύστημα εντός/εκτός του δημοσίου
- **Αποθετήριο Εντύπων κάθε Φορέα** με πρότυπα έντυπα φορέων και έντυπα αιτήσεων των οποίων τη συμπλήρωση απαιτούν οι φορείς από τους πολίτες, επιχειρήσεις ή δημοσίου

υπαλλήλους.

4.2 Ανοικτά Δεδομένα

Τον Οκτώβριο του 2014, ψηφίστηκε ο Ν. 4305/2014 (ΦΕΚ 237/Α/2014), όπου στο κεφάλαιο Α' αυτού περιλαμβάνονται διατάξεις για την ανοικτή διάθεση και την περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του δημόσιου τομέα, για την τροποποίηση των διατάξεων του πρώτου κεφαλαίου του ν. 3448/2006 (Α' 57), σε προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της οδηγίας 2013/37/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Με την υιοθέτηση του συγκεκριμένου νομοθετήματος, η εθνική πολιτική ευθυγραμμίζεται εμπρόθεσμα και πλήρως με το πρόσφατα αναθεωρημένο ευρωπαϊκό πλαίσιο για την πολιτική της διάθεσης των ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση των δεδομένων του δημόσιου τομέα, συνεισφέροντας στην παγκόσμια τάση ανοίγματος των δημόσιων δεδομένων όπως ο «Χάρτης των ανοικτών δεδομένων 11» που εξέδωσε η ομάδα G8 το 2013 ο οποίος ενσωματώνει την αρχή των κατ' αρχήν ανοικτών δεδομένων (open by default) και τονίζει την ανάγκη καθιέρωσης της δυνατότητας για ελεύθερη και απρόσκοπτη περαιτέρω χρήση των δεδομένων.

Παράλληλα, βούληση του νομοθέτη αποτέλεσε η υιοθέτηση ενός συνεκτικού πλέγματος για την κατοχύρωση της πολιτικής των ανοικτών δεδομένων, αναγνωρίζοντας τα οφέλη που μπορεί να προκύψουν από την συγκεκριμένη πολιτική σε βραχυπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Ειδικότερα, η ανοικτή διάθεση των δημοσίων δεδομένων συνιστά μία αναγκαία διάσταση για μια σύγχρονη, πολιτοκεντρική και εξωστρεφή δημόσια διοίκηση, καθώς, μεταξύ άλλων:

- ενισχύει σημαντικά τη διαφάνεια και τη λογοδοσία στο δημόσιο, σε πλήρη ευθυγράμμιση με την αρχή της φανεράς δράσης της διοίκησης,
- καθιστά δυνατή τη μείωση κόστους από την αποδοτικότερη λειτουργία του συνόλου του δημοσίων υπηρεσιών, καθώς οι δημόσιοι φορείς θα αποκτήσουν πλέον άμεση πρόσβαση σε δεδομένα, δυνατότητα που δεν είχαν
- μπορεί να οδηγήσει σε απτά οικονομικά οφέλη τόσο ευθέως από υπηρεσίες που αναπτύσσονται με τα ανοικτά δεδομένα όσο και από το εισόδημα που δημιουργούν οι νέες θέσεις απασχόλησης που δημιουργούνται, ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας και συνακόλουθα, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας συγκεκριμένων κλάδων της οικονομίας.

Στον πυρήνα του ν. 4305/2014, ουσιώδη καινοτομία συγκριτικά με το Ν. 3448/2006, εδράζεται η καθιέρωση της αρχής της ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης των εγγράφων και πληροφοριών. Ο Ν. 3448/2006 δεν περιείχε υποχρέωση αναφορικά με την παροχή πρόσβασης σε έγγραφα, πληροφορίες και δεδομένα ή υποχρέωση παροχής άδειας για την περαιτέρω χρήση τους. Με τη διάταξη του άρθρου 1, θεσπίζεται σαφής υποχρέωση των φορέων του δημόσιου τομέα να προσφέρουν τα έγγραφα, τις πληροφορίες και τα δεδομένα τους ανοικτά για περαιτέρω χρήση, εφόσον η παροχή τους εμπίπτει στο πεδίο της δημόσιας αποστολής τους, δηλαδή αφορά σε έγγραφα, πληροφορίες και δεδομένα που οι φορείς εκδίδουν ή διαχειρίζονται και κατέχουν, λόγω αρμοδιότητας. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 2 του Ν. 4305/2014, εξειδικεύεται και ορίζεται περαιτέρω, η αρχή της ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης της δημόσιας πληροφορίας, όπου αναφέρεται ότι τα έγγραφα, οι πληροφορίες και τα δεδομένα του δημοσίου τομέα διατίθενται από τη στιγμή της ανάρτησης, δημοσίευσης ή αρχικής διάθεσής τους, ελεύθερα προς περαιτέρω χρήση και αξιοποίηση για εμπορικούς ή μη εμπορικούς σκοπούς, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε ενέργεια του ενδιαφερομένου ή πράξη της διοίκησης.

Σε συνέχεια αυτού του ορισμού, τα δεδομένα κάθε φορέα ταξινομούνται πλέον σε 4 κατηγορίες: α) όσα διατίθενται στο διαδίκτυο σε ανοικτό μηχαναγνώσιμο μορφότυπο ο οποίος συμμορφώνεται σε

ανοικτά πρότυπα, β) όσα διατίθενται ανοικτά για περαιτέρω χρήση, αλλά δεν είναι δυνατή η διαδικτυακή διάθεσή τους. Για την πρόσβαση και περαιτέρω χρήση των εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων αυτών απαιτείται η υποβολή αίτησης, γ) εκείνα για τα οποία οι δημόσιοι φορείς εξαιρετικώς επιβάλλουν όρους για την πρόσβαση και περαιτέρω χρήση τους μέσω αδειοδότησης ή μέσω της επιβολής τελών. δ) εκείνα για τα οποία απαγορεύεται η πρόσβαση δυνάμει άλλων νομοθετικών προβλέψεων, ιδίως για λόγους προστασίας προσωπικών δεδομένων, εθνικής ασφάλειας, άμυνας ή δημόσιας τάξης, πνευματικής ιδιοκτησίας, απορρήτου κ.ο.κ..

Τονίζεται ότι, σε κάθε περίπτωση, η αρχή της ανοικτής διάθεσης τελεί υπό την επιφύλαξη της προστασίας των προσωπικών δεδομένων, της ιδιωτικότητας των πολιτών και λοιπών προβλεπόμενων στην οικεία νομοθεσία απορρήτων.

Παράλληλα, υιοθετούνται για πρώτη φορά και αποσαφηνίζεται η έννοια σημαντικών εργαλείων που εξασφαλίζουν την ανοικτή διάθεση συνόλων δεδομένων και πληροφοριών. Συγκεκριμένα, οι φορείς του δημοσίου τομέα διαθέτουν τα δεδομένα τους με ανοικτούς και μηχαναγνώσιμους μορφότυπους, με μεταδεδομένα, τα οποία είναι διαθέσιμα στο διαδίκτυο και στο data.gov.gr. Επιπλέον, τόσο ο μορφότυπος όσο και τα μεταδεδομένα πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να συμμορφώνονται με ανοικτά, επίσημα πρότυπα. Εφόσον είναι δυνατόν τα σύνολα δεδομένων καθίστανται προσβάσιμα μέσω διασυνδέσεων προγραμματισμού εφαρμογών (παρ. 6 και 7 του άρθρου 4 και άρθρο 6 του Ν. 4305/2014).

Προβλέπεται το καθεστώς αδειοδότησης για την περίπτωση επιβολής όρων στην περαιτέρω χρήση δεδομένων (common creatives), καθώς και οι αρχές που διέπουν τη χρέωση σε περίπτωση επιβολής τέλους από φορείς του δημοσίου τομέα για την περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών ή δεδομένων (άρθρο. 8 του Ν. 4305/2014

Ίσως μία από τις σημαντικότερες καινοτομίες του νόμου βρίσκεται στο άρθρο 10, όπου, σε σύγκριση με το προγενέστερο θεσμικό πλαίσιο, εξειδικεύεται ο τρόπος ανάρτησης των δεδομένων, καθώς προβλέπεται η θεσμοθέτηση του «Μητρώου Ανοικτών Δεδομένων του Δημοσίου», διαθέσιμου στο www.data.gov.gr.

Με τα ανωτέρω έγγραφα σηματοδοτείται μία προσπάθεια περαιτέρω ενεργοποίησης των φορέων και των στελεχών της δημόσιας διοίκησης για τη συμμετοχή στην συνολική προσπάθεια για την εφαρμογή της πολιτικής των ανοικτών δεδομένων σε συνδυασμό με την ανάπτυξη κεντρικού αποθετηρίου συγκέντρωσης και ελεύθερης διάθεσης συνόλων δημοσίων δεδομένων (portal διαθέσιμο στον ιστότοπο www.data.gov.gr), το οποίο εξυπηρετούσε την πρόσβαση στα δημόσια δεδομένα όλων των φορέων της ελληνικής κυβέρνησης από έναν ενιαίο δικτυακό τόπο και την πολλαπλή αξιοποίησή τους από κάθε ενδιαφερόμενο. Σκοπός του data.gov.gr ήταν να αυξηθεί η πρόσβαση σε υψηλής αξίας, μηχαναγνώσιμα σύνολα δεδομένων μέσω της παροχής ενιαίων υπηρεσιών καταλογογράφησης, ευρετηρίασης, αποθήκευσης, αναζήτησης και διάθεσης δεδομένων και πληροφοριών του δημοσίου τομέα, καθώς και διαδικτυακές υπηρεσίες προς τους πολίτες και τρίτα υπολογιστικά συστήματα. Ο σχεδιασμός του data.gov.gr έγινε στην λογική μιας βραχυπρόθεσμης λύσης, προκειμένου να καλυφθούν οι επείγουσες τότε υποχρεώσεις της χώρας σε σχέση με τις ευρωπαϊκές απαιτήσεις για την διάθεση της δημόσιας πληροφορίας, κάτω από ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα. Η υλοποίηση της πλατφόρμας λογισμικού που υποστήριζε το data.gov.gr βασιζόταν σε ανοικτό λογισμικό (ΛΣ Ubuntu Server 12, Πλατφόρμα ανάπτυξης: Python / Django Framework, Βάση Μεταδεδομένων: Postgres SQL, ΒΔ: Amazon Cloud (S3 Storage), Web Server: Apache, Search Server: Apache Solr.), φιλοξενούνταν σε έναν εικονικό εξυπηρετητή που πρόσφερε η εποπτευόμενη από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας & Τεχνολογίας Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας Α.Ε. / Ε.Δ.Ε.Τ. Α.Ε. και υποστηριζόταν επιχειρησιακά και τεχνικά από στελέχη της Υπηρεσίας Ανάπτυξης Πληροφορικής (ΥΑΠ) - νυν Διεύθυνσης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης- του ΥΠΕΣΔΑ.

4.3 Θεωρητική Περιγραφή εφαρμογής για ανάπτυξη της διαφάνειας

Στόχος της συγκεκριμένης εφαρμογής είναι η δημιουργία ενός εύχρηστου Συστήματος Δημοσίευσης των Στοιχείων του Προϋπολογισμού σε πραγματικό χρόνο , στην επίσημη ιστοσελίδα του Δήμου Λαμιέων (www.lamia.gr). Πρόκειται δηλαδή για ένα ανεξάρτητο σύστημα, το οποίο βασίζεται πάνω στο πρόγραμμα Οικονομικής Διαχείρισης που ήδη χρησιμοποιείται στο Δήμο και αποτελεί στην ουσία μια επέκτασή του. Τα σημαντικότερα σημεία της συγκεκριμένης εφαρμογής είναι τα εξής:

- εκμετάλλευση των δεδομένων που ήδη υπάρχουν στο πρόγραμμα της Οικονομικής Διαχείρισης
 - εξωστρέφεια της εφαρμογής: επαφή του οργανισμού/φορέα με τους πολίτες
 - δεν απαιτείται επιπλέον τροφοδότηση: πραγματοποιούνται οι απαιτούμενες εργασίες στην οικονομική διαχείριση και αντλούνται δεδομένα από τη βάση της
 - διαλειτουργεί με το πρόγραμμα της Οικονομικής Διαχείρισης
 - αντλεί δεδομένα σε πραγματικό χρόνο
 - διαλειτουργεί μεταξύ της ΒΔ του οργανισμού και του διαδικτυακού τόπου
 - δυναμική αναζήτηση βάση κριτηρίων (ΚΑΕ, Έσοδα, Έξοδα)
-
- Ισχυρό σύστημα ελέγχου πρόσβασης που προκαθορίζεται κατά την αρχική εγκατάσταση σε συνεργασία με τον διαχειριστή του συστήματος.
 - Δυνατότητα προσαρμογής στις ιδιαίτερες ανάγκες του κάθε Οργανισμού.
 - Φιλικότητα με οθόνες έξυπνα σχεδιασμένες με ομοιόμορφη χρήση των πλήκτρων και των εικονιδίων και κατεύθυνση των χρηστών.
 - Πλήρη αξιοποίηση των υπολογιστικών πόρων του Οργανισμού, με ομαλή λειτουργία των υποσυστημάτων που βρίσκονται σε διαφορετικά υπολογιστικά συστήματα.

Η συγκεκριμένη εφαρμογή δύναται να παρουσιάσει τα δεδομένα με τρεις τρόπους:

- 1) πρωτογενή δεδομένα
- 2) ραβδογράμματα
- 3) οικονομικούς αριθμοδείκτες

Στη συνέχεια παρουσιάζονται κάποιες αναφορές που θα μπορούσαν να προκύπτουν μέσα από μια τέτοια εφαρμογή και θα συνέβαλλαν ουσιαστικά στην προώθηση της διαφάνειας . Στο πρώτο διάγραμμα παρουσιάζεται μια κατανομή Εσόδων με τη μορφή πίτας . Τα αριθμητικά δεδομένα δεν αναφέρονται σε κάποιο έτος συγκεκριμένο μιας και η εφαρμογή περιγράφεται σε θεωρητικό επίπεδο και δεν έχει ακόμη υλοποιηθεί στο Δήμο Λαμιέων . Ακολουθεί την κατανομή των Εσόδων και Δαπανών που παρουσιάστηκε στο κύριο σκέλος της εργασίας για τα τρία υπό εξέταση έτη. Η συγκεκριμένη κατανομή δύναται να αλλάζει κάθε φορά που θέλουμε κάποια αναφορά είτε Εσόδων είτε Δαπανών μιας και θα διαλειτουργεί με το πρόγραμμα της Οικονομικής διαχείρισης του Δήμου .

ΕΣΟΔΑ

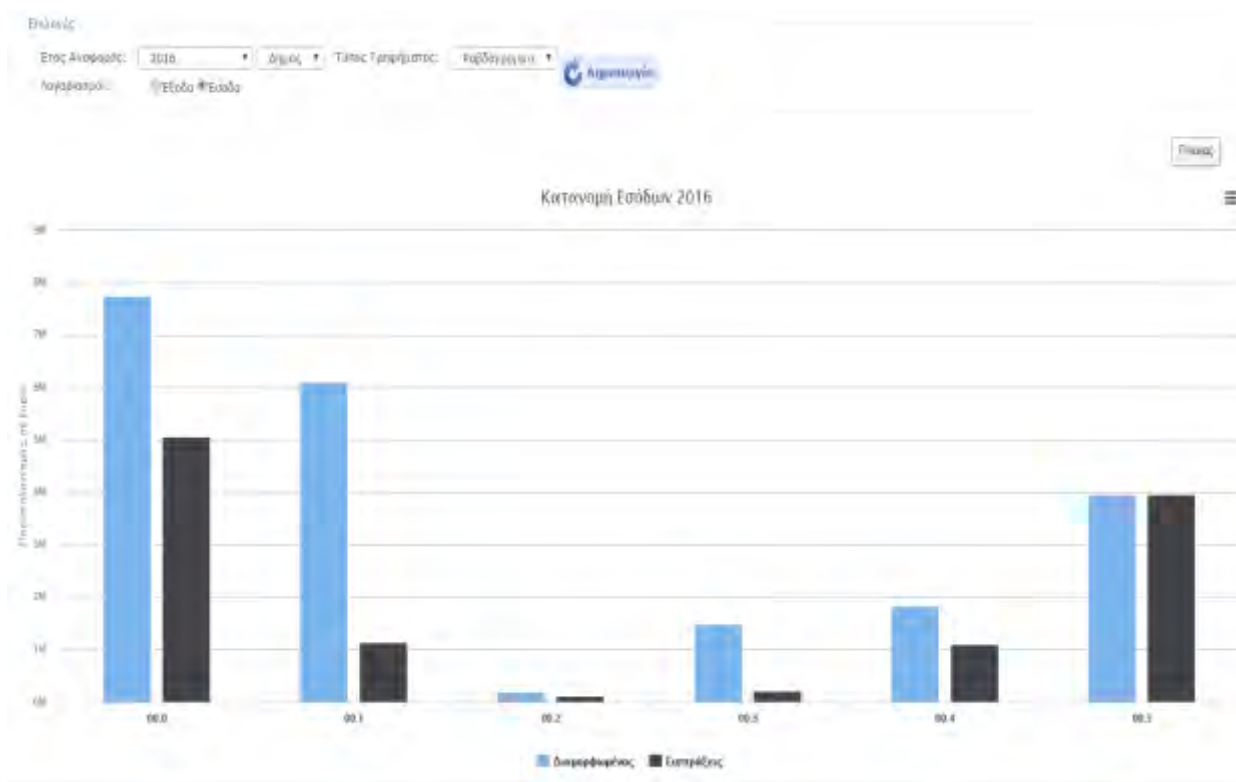
■ ΕΣΟΔΑ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΤΩΝ (Π.Ο.Ε.) ΠΟΥ ΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ■ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ
■ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ ■ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΤΡΙΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΕΣ ΧΡΗΜΑΤΩΝ
■ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ■ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ Π.Ο.Ε.

ΕΞΟΔΑ

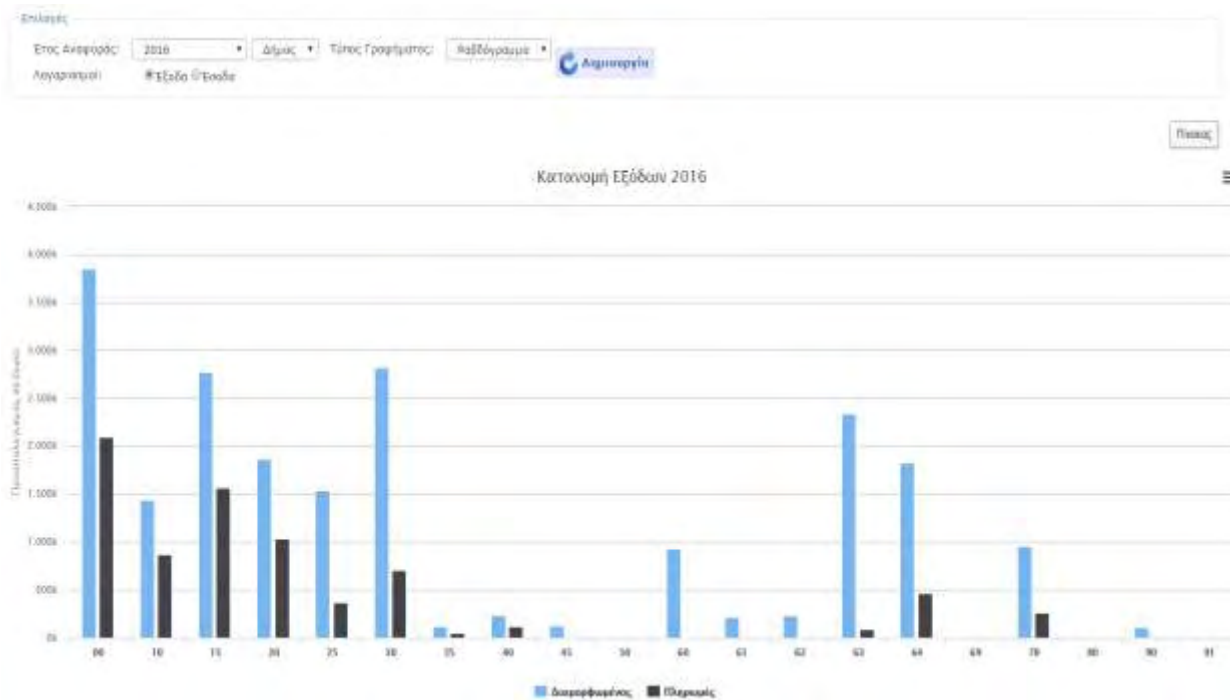

■ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α : ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ■ Επενδύσεις
■ ΠΛΗΡΩΜΕΣ Π.Ο.Ε & ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΟΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Επίσης θα μπορεί η συγκεκριμένη εφαρμογή να δίνει αναφορές με τη μορφή Ραβδογραμμάτων. Για παράδειγμα στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζεται η κατανομή των Εσόδων για το έτος 2016 και μέχρι την ημερομηνία του αιτήματος της αναφοράς σε προϋπολογιστική και απολογιστική βάση παρέχοντας μας τη δυνατότητα συγκρίσεων και ερμηνείας των αποκλίσεων. Το 1ο ζεύγος στηλών αναφέρεται στα Τακτικά Έσοδα (Π/Υ και Εισπράξεις), το 2ο ζεύγος στηλών στα Έκτακτα Έσοδα, το 3ο στα Έσοδα ΠΟΕ που βεβαιώνονται πρώτη φορά, το 4ο στις Εισπράξεις από Δάνεια και Απαιτήσεις ΠΟΕ το 5ο στις Εισπράξεις υπερ Δημοσίου και Τρίτων, το 6ο στις Επιστροφές Χρημάτων και το 7ο στο Χρηματικό Υπόλοιπο.

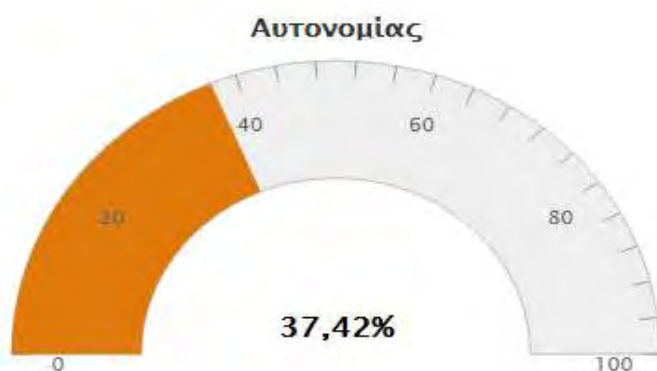
Ομοίως στο διάγραμμα που αναφέρεται στη συνέχεια παρουσιάζεται η κατανομή Εξόδων ανα Υπηρεσία για το έτος 2016 και μέχρι την υποβολή του αιτήματος της αναφοράς. Πιο συγκεκριμένα στον οριζόντιο άξονα παρουσιάζονται οι κωδικοί των υπηρεσιών έτσι όπως αποτυπώνονται στον Π/Υ του 2016 και στον κατακόρυφο άξονα τα ποσά του Π/Υ σε εκατομμύρια ευρώ.

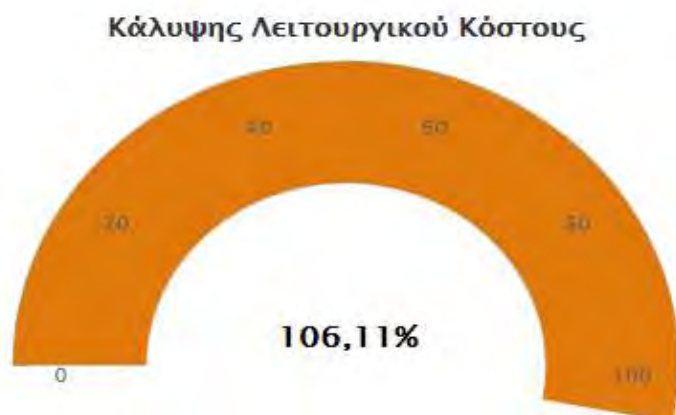
Επίσης ο γ τρόπος απεικόνισης των δεδομένων της εφαρμογής είναι μέσω της χρήσης αριθμοδεικτών . Ενδεικτικά αναφέρουμε κάποιους στη συνέχεια:

➤ Δείκτες Εσόδων -Εξόδων

Υπόμνημα Δείκτη Αυτονομίας: Δηλώνει τη σχέση των Τακτικών Εσόδων ως προς τα Συνολικά Έσοδα

Υπόμνημα Δείκτη Κάλυψης Λειτουργικού Κόστους : Δηλώνει τη σχέση των Ετήσιων Εξόδων Χρήσης ως προς τα Τακτικά Έσοδα

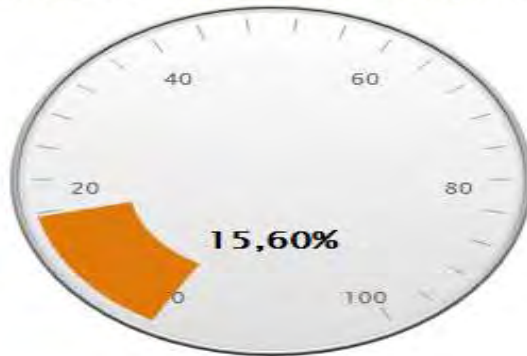
Υπόμνημα Δείκτη Υποχρεώσεων Παρελθόντων Οικονομικών Ετών: Εκφράζει τη σχέση μεταξύ των υποχρεώσεων παρελθόντων οικονομικών ετών ως προς τα Συνολικά Έξοδα

➤ Δείκτες ανθρώπινου Δυναμικού

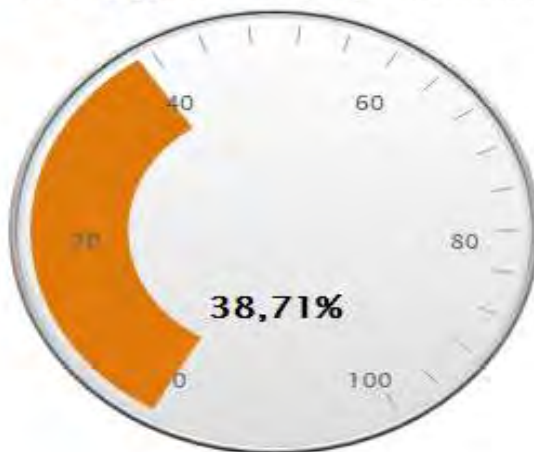
Υπόμνημα Δείκτη Κόστους Ανθρώπινου Δυναμικού: Εκφράζει τη σχέση των εξόδων για αμοιβές και έξοδα προσωπικού ως προς τα συνολικά έξοδα

Κόστους Ανθρώπινου Δυναμικού

Υπόμνημα Δείκτη Κάλυψης Κόστους Προσωπικού: Εκφράζει τη σχέση των εξόδων για αμοιβές και έξοδα προσωπικού ως προς τα τακτικά έσοδα

Κάλυψης Κόστους Προσωπικού

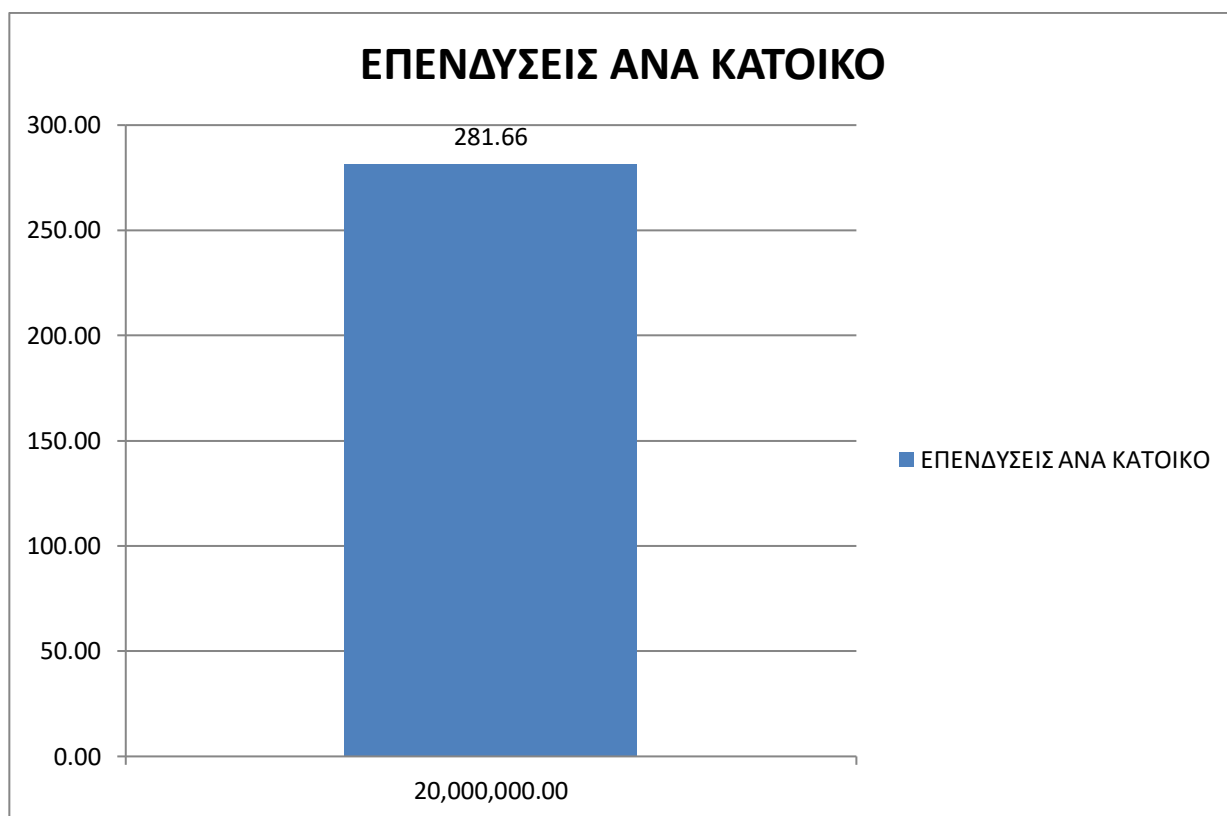

Δείκτης Επενδύσεων: Εκφράζει τη σχέση μεταξύ των συνολικών επενδύσεων και των συνολικών εξόδων

Επενδύσεων

Επίσης δύναται να δημιουργείται και αναφορά "Επενδύσεων ανά Κάτοικο", λαμβάνοντας υπόψη το πληθυσμό του Δήμου όπως αποτυπώνεται στο ΦΕΚ 697/20-3-2014 " Τροποποίηση της Απόφασης με αριθμό 6519/31.07.2012 (ΦΕΚ 2230/Β'/31.07.2012) και θέμα «Αποτελέσματα της Απογραφής Πληθυσμού-Κατοικιών 2011 που αφορούν στο Νόμιμο Πληθυσμό (δημότες) της Χώρας». ", ο οποίος ανέρχεται στο ύψος των 71.007 . Πιο συγκεκριμένα προκύπτει ότι :

Παρόμοιες αναφορές καθώς και νέες είναι εφικτό να παραμετροποιηθούν και να εμφανίζονται στη συγκεκριμένη εφαρμογή, που θεωρούμε ότι θα συμβάλλει καθοριστικά στην προώθηση της διαφάνειας μέσα από ένα περιβάλλον απλό και φιλικό από το χρήστη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο : ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Από την ανάλυση των Προϋπολογισμών και των Απολογισμών του Δήμου Λαμιέων, για τα έτη 2013-2014-2015, συνάγονται τα κάτωθι συμπεράσματα

- Οι Π/Υ των τριών ετών είναι ισοσκελισμένοι και το ύψος των Εσόδων και των Δαπανών δεν παρουσιάζει σημαντικές μεταβολές.
- Τα Έσοδα, αποδεικνύονται υπερεκτιμημένα ενώ οι Δαπάνες υποεκτιμημένες κατά την εκτέλεση των Προϋπολογισμών.
- Η διάρθρωση των Εσόδων και των Δαπανών δεν παρουσιάζει μεταβολές.
- Το μεγαλύτερο μερίδιο των Εσόδων καλύπτεται από τα Τακτικά Έσοδα του Δήμου (2013-> 44,44%, 2014-> 47,71% και 2015-> 37,10%), ενώ το αμέσως μικρότερο μερίδιο καλύπτεται από τα Έκτακτα Έσοδα (2013-> 21,86% , 2014-> 17,09% και 2015-> 26,98%).
- Το μεγαλύτερο μερίδιο των Δαπανών καταλαμβάνουν τα Έξοδα Χρήσης (2013-> 44,40% , 2014-> 47,70% και 2015-> 41,42%) ενώ το αμέσως μικρότερο μερίδιο καταλαμβάνουν οι Επενδύσεις (2013-> 33,59%, 2014-> 28,77% και 2015-> 38,56%)
- Τα Ετήσια Απολογιστικά στοιχεία παρουσιάζουν απόκλιση, σε σχέση με τα Προϋπολογιστικά. Τις μεγαλύτερες αποκλίσεις παρουσιάζουν τα Έσοδα. Σημαντικότερες αποκλίσεις εμφανίζει ο κωδικός 3- Εισπράξεις από δάνεια και απαιτήσεις Π.Ο.Ε. ο οποίος κατά το έτος 2013 είναι - 92,06%, το 2014 μειώνεται κατά 2,32% και φτάνει στο -89,74% ,για να αυξηθεί πάλι το 2015 και να φτάσει το -94,22%, το μεγαλύτερο στην ουσία ποσοστό των 2 προγενέστερων ετών. Ως προς τις Δαπάνες μεγαλύτερες αποκλίσεις εμφανίζουν οι Επενδύσεις οι οποίες αποκλίνουν από τον αρχικό προϋπολογισμό για το έτος 2013 κατά 78,85%, το έτος 2014 κατά 72,04% και το έτος 2015 κατά 88,88%.
- Οι Επενδυτικές Δαπάνες κινούνται κατά μέσο όρο κατά τη διάρκεια της τριετίας 33,64% επί του συνόλου των Δαπανών. Η χρηματοδότηση από πόρους της 4ης Προγραμματικής Περιόδου (ΕΣΠΑ 2007-2013) και η συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα και Διαθρωτικά Ταμεία βελτίωσε το επενδυτικό προφίλ του Δήμου Λαμιέων.
- Ο εκτιμώμενος χρόνος περαίωσης κατά την υποβολή της αίτησης για χρηματοδότηση, σε σχέση με τον πραγματικό χρόνο περαίωσης του έργου, υπολείπεται κατά πολύ σε όλα τα έργα που πραγματοποιήθηκαν στο Δήμο Λαμιέων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2007-2013.
- Ο βαθμός είσπραξης των απαιτήσεων του Δήμου είναι χαμηλός. Αυτό οφείλεται κατά κύριο λόγο στην έλλειψη ολοκληρωμένης πολιτικής για την είσπραξη των απαιτήσεων. Απουσιάζει η συστηματική διερεύνηση των αιτίων που προκαλούν τις αποκλίσεις.
- Οι Δαπάνες Εκπαίδευσης και Δια Βίου Μάθησης του προσωπικού είναι χαμηλές.
- Η ακίνητη περιουσία του Δήμου δεν αποτελεί αντικείμενο συστηματικής αξιοποίησης και ως εκ τούτου ο Δήμος στερείται Εσόδων.
- Η, χρόνο με χρόνο, αύξηση των ανείσπρακτων απαιτήσεων του Δήμου, δείχνει αδύναμη, διαχρονικά, πολιτική βούληση, για τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού εισπρακτικού μηχανισμού.
- Το σκέλος των Δαπανών επιβαρύνεται από την απουσία οργανωμένης Αποθήκης, γεγονός που προκαλεί μη αποδοτική διαχείριση των αναλώσιμων υλικών.
- Απουσιάζει τελείως η αξιολόγηση των Επενδύσεων και των εν γένει Δαπανών με επιστημονικές μεθοδολογίες (ανάλυση Κόστους -Ωφέλους, ανάλυση Κόστους -Αποτελεσματικότητας , κ.α)
- Απουσία περιγράμματος ροής εργασιών του Δήμου, β) αδυναμίες στην τυπική περιγραφή των θέσεων εργασίας και των αντίστοιχων ευθυνών, γ) ανεπαρκή διάκριση καθηκόντων, η οποία είναι επιτακτική για την καθιέρωση ενός αποτελεσματικού εργασιακού περιβάλλοντος
- Δεν υπάρχει πληροφοριακό σύστημα ανοικτό στους πολίτες μέσω του οποίου θα μπορούσαν να αντλούν πληροφορίες σε ημερήσια βάση για την πορεία εκτέλεσης του προϋπολογισμού.

Τα ανωτέρω συμπεράσματα οδηγούν στη διατύπωση της ακόλουθης πρότασης πολιτικής

- συγκρότηση υπηρεσιακής δομής με στελέχωση υψηλού επιπέδου για τη συστηματική παρακολούθηση της εκτέλεσης του Π/Υ και την αξιολόγηση των Δαπανών, των Επενδύσεων και των πολιτικών με επιστημονικές μεθοδολογίες και τεχνικές.
- επέκταση του υπάρχοντος συστήματος Οικονομικής Διαχείρισης , με τη δημιουργία αναφορών σχετικά με α) την ενηλικίωση των απαιτήσεων των οφειλετών, β) τις οφειλές που παραγράφηκαν ή που πρέπει να διαγραφούν βάσει επαρκούς αιτιολόγησης, γ) τις εκθέσεις προόδου για την είσπραξη απαιτήσεων με δυνατότητα παρακολούθησης των ενεργειών από τις αρμόδιες υπηρεσίες, κτλ.
- αξιοποίηση της Δημοτικής Περιουσίας, μέσω Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα, κλπ
- διερεύνηση αξιοποίησης δυνατοτήτων που προσφέρει η νομοθεσία για σύναψη δανείων, χρηματοδοτική μίσθωση και πιστωτικών διευκολύνσεων
- καθιέρωση της διοίκησης μέσω στόχων (Management By Objectives) και οργανωμένη παρακολούθηση αποτελεσμάτων με τη χρήση δεικτών
- χρήση Ελεύθερου Λογισμικού, Ανοικτού Λογισμικού (ΕΛ/ΛΑΚ) στο Δήμο με αποτέλεσμα την απεξάρτηση από συγκεκριμένους προμηθευτές, διαφάνεια στον έλεγχο και την διαχείριση, διαλειτουργικότητα και ψηφιακή διατηρησιμότητα
- προώθηση της διαφάνειας και της κοινωνικής λογοδοσίας με εφαρμογές πληροφορικής μέσω των οποίων οι πολίτες θα έχουν την δυνατότητα σε καθημερινή βάση να παρακολουθούν την πορεία εκτέλεσης του Προϋπολογισμού.

Συνοψίζοντας οφείλουμε να επισημάνουμε ότι ο Δήμος Λαμιέων προκειμένου να μπορέσει να πορευθεί και να επιβιώσει μέσα στο ασταθές οικονομικό περιβάλλον που κυριαρχεί ,οφείλει να σηματοδοτήσει τον οικονομικό προγραμματισμό και προϋπολογισμό ως κυρίαρχο εργαλείο για την αποτελεσματική του λειτουργία. Αυτό δύναται να επιτευχθεί μέσω της κατανόησης ότι οι χρηματοδοτικοί πόροι του Δήμου πρέπει να είναι τα ίδια έσοδά του και σε μικρότερο βαθμό οι κρατικές επιχορηγήσεις διότι έτσι επιτυγχάνεται καλύτερος και ουσιαστικότερος έλεγχος. Επίσης πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι ο Προϋπολογισμός δεν αποτελεί ένα εργαλείο νομιμοποίησης της διαχείρισης αλλά την ετήσια έκφραση ενός μεσοπρόθεσμου προγραμματισμού

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1) Πρωτογενείς Πηγές

- Βασιλικό Διάταγμα 17-5/15-6-1959 'Περί οικονομικής διοικήσεως και λογιστικού των Δήμων και Κοινοτήτων'
- Ν.3861/2010(ΦΕΚ Α'112), "Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο "Πρόγραμμα Διαύγεια" και άλλες διατάξεις".
- Ν. 4210/2013 (ΦΕΚ Α'254), "Ρυθμίσεις του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις".
- Ν. 4305/2014 (ΦΕΚ 237/Α/2014), "Ανοικτή διάθεση και την περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του δημόσιου τομέα".
- Ελ. Συν. Τμ. 7 Πράξη 72/2012
- Ελ. Συν. Κλιμ. Τμ. 7 Πράξη 325/2013
- Ν.1418/2014 (ΦΕΚ Α' 23/29-02-1984) Δημόσια Έργα και Ρυθμίσεις Συναφών Θεμάτων
- Ν.1850/1989 (ΦΕΚ Α'/10-05-1989) Κύρωση του Ευρωπαϊκού Χάρτη της Τοπικής Αυτονομίας
- Ν.2362/1995 (ΦΕΚ Α'/247/27-11-1995) Περί Δημοσίου Λογιστικού Ελέγχου των Δαπανών του Κράτους και άλλες διατάξεις
- Ν.2539/2006 (ΦΕΚ Α'/244/4-12-1997) Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Ν.3202/2003 (ΦΕΚ Α'/284/11-12-2003) Εκλογικές Δαπάνες κατά τις Νομαρχιακές και Δημοτικές Εκλογές ...θέματα Αλλοδαπών και άλλες διατάξεις
- Ν.3462/2006 (ΦΕΚ Α'/111/08-06-2006) Κύρωση Τροποποίησης του Χάρτη του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας Έυξεινου Πόντου
- Ν.3463/2006 (ΦΕΚ Α' /114/08-06-2006) Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων
- Ν. 3801/2009 (ΦΕΚ Α' /163/04-09-2009) Ρυθμίσεις θεμάτων προσωπικού με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου...Δημόσιας Διοίκησης
- Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ Α' /87/07-06-2010) Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης.
- Ν.3871/2010 (ΦΕΚ/Α'/141/17-08-2010) Δημοσιονομική Διαχείριση και Ευθύνη
- Ν. 4024/2011 (ΦΕΚ/Α'/226/27-10-2011) Συνταξιοδοτικές Ρυθμίσεις-Ενιαίο Μισθολόγιο...Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012-2015
- Ν.4172/2013 (ΦΕΚ Α' /167/23-07-2013) Φορολογία Εισοδήματος, Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής του Ν.4064/2012, του Ν.4093/2012 και του Ν.4127/2013 και άλλες διατάξεις.
- Ν.4270/2014 (ΦΕΚ Α' /143/28-06-2014) Δημόσιο Λογιστικό και άλλες Διατάξεις
- Ν.4316/2014 (ΦΕΚ/Α'/270/24-12-2014) Ίδρυση Παρατηρητηρίου Άνοιας, Βελτίωση Περιγεννητικής Φροντίδας,Ρυθμίσεις Θεμάτων Αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας και άλλες διατάξεις.

2) Βιβλία

- **Ρ.Γκέκας - Κ.Μήτσου** "Η Ευρωπαϊκή Τοπική Αυτοδιοίκηση-Συγκριτικά στοιχεία και πολιτικές" (2011)
- **Γέροντα – Ψάλτη (1998)**. *Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ)*. Εκδόσεις Σάκκουλα.
- **Θεοδώρου, Ι.Δ. (2007)**. *Τα Έσοδα των Δήμων και Κοινοτήτων*. Θεσσαλονίκη: έκδοση ιδίου
- **Καραγιάννης, Σ. (2004)**. *Ο οικονομικός προγραμματισμός των ΟΤΑ και ο νέος τύπος Προϋπολογισμού- ΚΥΑ 7028/04*. Αθήνα: εκδόσεις Γ.Μ. Καρανασάση.
- **Μπαλτά, Ε. (2010)**. *Ο προληπτικός έλεγχος των δημοσίων δαπανών από το ελεγκτικό συνέδριο*. Αθήνα: εκδόσεις Σάκκουλα
- **Παζαρόγλου, Θ. (2008, 2011)**. *Προσεγγίσεις και Προβληματισμοί επί των Δαπανών των ΟΤΑ*. Εκδόσεις Δημακαράκου
- **ΥΠΕΣ – ΚΕΔΚΕ - ΕΕΤΑΑ. (2006)**. *Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων*. Εκδόσεις ΕΕΤΑΑ.
- **ΕΕΤΑΑ. (2006)**. *Νομολογία Ελεγκτικού Συνεδρίου επί Θεμάτων Δαπανών ΟΤΑ α' βαθμού ετών 2000 – 2006*. Έκδοση ΕΕΤΑΑ.
- **ΕΕΤΑΑ. (2008)**. *Νομολογία Ελεγκτικού Συνεδρίου επί Θεμάτων Δαπανών ΟΤΑ α' βαθμού έτους 2007*. Έκδοση ΕΕΤΑΑ.

3) Άρθρα

- **Ρ.Γκέκας - Κ.Μήτσου (2015)** "Οι αρμοδιότητες των Ευρωπαϊκών ΟΤΑ"
- **Παπαδημητρίου, Κ. (2000)**. «Τα οικονομικά της αυτοδιοίκησης: η θεσμική διάσταση», *Τετράδια Αυτοδιοίκησης, Επιστημονική Επιθεώρηση ΚΕΔΚΕ*, τ. 1/2000

4) Έρευνες-Εκθέσεις

- CEMR. Resolutions Europe: Local innovations to finance cities and regions, Ιούλιος, 2014.
- CEMR. Local and Regional Authorities in Europe. 9/2012
- Ετήσια Έκθεση για τη διάθεση και περαιτέρω χρήση των ανοικτών δεδομένων, Φεβρουάριος 2016
- Η Διαφάνεια και η Ανοιχτότητα του Προϋπολογισμού στην Ελλάδα ΕΕΛ/ΛΑΚ

5) Διαδικτυακές Πηγές-Τόποι

- www.dimosnet.g
- www.eetaa.gr
- www.aftodioikisi.gr
- www.ita.org.gr
- www.karagilanis.gr
- www.kedke.gr
- www.localit.gr
- www.ypes.gr
- www.nomotelia.gr
- www.et.gr
- www.ccre.org/en/activites/index
- www.lamia.gr

- www.karpenissi.gr
- www.diavgeia.gov.gr
- www.opengov.gr
- www.data.gov.gr
- www.mou.gr
- www.stereaellada.gr
- www.e-procurement.gov.gr
- www.promitheus.gov.gr
- www.espa.gr

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ-ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΩΝ

ΟΤΑ: Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Ε.Σ.Π.Α.: Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς

Ε.Ε.: Ευρωπαϊκή Ένωση

Τ.Α.: Τοπική Αυτοδιοίκηση

Ο.Ε.: Οικονομικό Έτος

Κ.Α.Ε.: Κωδικός Αριθμός Εσόδου/Εξόδου

Β.Δ.: Βασιλικό Διάταγμα

Ε.Σ.Ο.Λ.: Ευρωπαϊκό Σύστημα Ολοκληρωμένων Οικονομικών Λογαριασμών

Π.Ο.Ε.: Προηγούμενων Οικονομικών Ετών

Κ.Α.Π.: Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι

ΠΔΕ: Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων

ΧΕΠ: Χρηματικό Ένταλμα Πληρωμής

Π/Υ: Προϋπολογισμός

Ο.Π.Δ.: Ολοκληρωμένο Πλαίσιο Δράσης

Κ.Υ.Α.: Κοινή Υπουργική Απόφαση

Γ.Γ.: Γενικός Γραμματέας

Κ.Α.: Κωδικός Αριθμός

Κ.Δ.Κ.: Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων

Ε.Τ.Π.Α.: Εθνικό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Α.Π.: Άξονας Προτεραιότητας

Μ.Π.Δ.Σ.: Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Στρατηγικής

Σ.Ο.Ε.: Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών

Ν.: Νόμος

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1. Συγκριτική απεικόνιση διάρθρωσης Τ.Α. πριν και μετά Καλλικράτη (σελ. 10)

Πίνακας 2. Συγκριτική απεικόνιση διάρθρωσης Τ.Α. πριν και μετά Καλλικράτη (σελ. 10)

Πίνακας 3. Συγκριτική απεικόνιση διάρθρωσης Τ.Α. πριν και μετά Καλλικράτη (σελ. 11)

Πίνακας 4. Η Διάρθρωση της Ευρωπαϊκής Τοπικής Αυτοδιοίκησης (σελ. 15)

Πίνακας 5. Χιλιομετρικές αποστάσεις και χρόνο-απόσταση Λαμίας από μεγάλες διοικητικές έδρες (σελ. 33)

Πίνακας 6. Κατανομή Εσόδων ανά κατηγορία προϋπολογισμού για το έτος 2013 (σελ. 35)

Πίνακας 7. Πίνακας Τακτικών Εσόδων έτους 2013 (σελ. 36)

Πίνακας 8. Πίνακας Εκτάκτων Εσόδων έτους 2013 (σελ. 37)

Πίνακας 9. Πίνακας Εσόδων από Εισπράξεις Δανείων και Απαιτήσεων από Π.Ο.Ε. έτους 2013 (σελ. 37-38)

Πίνακας 10. Πίνακας Εσόδων από Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων και Επιστροφές Χρημάτων έτους 2013 (σελ. 38)

Πίνακας 11. Πίνακας Χρηματικού Υπολοίπου έτους 2013 (σελ. 39)

Πίνακας 12. Κατανομή των Εξόδων ανά ομάδα Π/Υ (σελ. 40)

Πίνακας 13. Πίνακας Εξόδων Χρήσης (σελ. 41)

Πίνακας 14. Ποσοστιαία κατανομή Επενδύσεων έτους 2013 (σελ. 43)

Πίνακας 15. Ποσοστιαία κατανομή Προβλέψεων έτους 2013 (σελ. 44)

Πίνακας 16. Ποσοστιαία κατανομή Εξόδων ανά Υπηρεσία για το έτος 2013 (σελ. 45)

Πίνακας 17. Απολογισμός Εσόδων έτους 2013 (σελ. 46-47)

Πίνακας 18. Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Εσόδων έτους 2013 (σελ. 48)

Πίνακας 19. Απολογιστική Εικόνα Εκτάκτων Εσόδων έτους 2013 (σελ. 49)

Πίνακας 20. Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Εκτάκτων Εσόδων έτους 2013 (σελ. 50)

Πίνακας 21. Αποκλίσεις Εσόδων έτους 2013 (σελ. 52-52)

Πίνακας 22. Απολογισμός Δαπανών έτους 2013 (σελ. 53)

Πίνακας 23. Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Δαπανών έτους 2013 (σελ. 53)

Πίνακας 24. Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Εξόδων Χρήσης έτους 2013 (σελ. 54-55)

Πίνακας 25. Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Επενδύσεων έτους 2013 (σελ. 55)

Πίνακας 26. Αποκλίσεις Δαπανών έτους 2013 (σελ. 56)

Πίνακας 27. Κατανομή Εσόδων ανά κατηγορία προϋπολογισμού για το έτος 2014 (σελ. 57)

Πίνακας 28. Πίνακας Τακτικών Εσόδων έτους 2014 (σελ.58)

Πίνακας 29. Πίνακας Εκτάκτων Εσόδων έτους 2014 (σελ. 59)

Πίνακας 30. Πίνακας Εσόδων από Εισπράξεις Δανείων και Απαιτήσεων από Π.Ο.Ε. έτους 2014 (σελ. 60)

Πίνακας 31. Πίνακας Εσόδων από Εισπράξεις υπέρ Δημοσίου και Τρίτων και Επιστροφές Χρημάτων έτους 2014 (σελ. 60-61)

Πίνακας 32. Πίνακας Χρηματικού Υπολοίπου έτους 2014 (σελ. 61)

Πίνακας 33. Κατανομή των Εξόδων ανά ομάδα Π/Υ έτους 2014 (σελ. 62)

Πίνακας 34. Πίνακας Εξόδων Χρήσης έτους 2014 (σελ. 63)

Πίνακας 35. Ποσοστιαία κατανομή Επενδύσεων έτους 2014 (σελ. 65)

Πίνακας 36. Ποσοστιαία κατανομή Προβλέψεων έτους 2014 (σελ. 66)

- Πίνακας 37.** Ποσοστιαία κατανομή Εξόδων ανά Υπηρεσία για το έτος 2014 (σελ.67)
- Πίνακας 38.** Απολογισμός Εσόδων έτους 2014 (σελ.69)
- Πίνακας 39.** Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Εσόδων έτους 2014 (σελ.69-70)
- Πίνακας 40.** Απολογιστική Εικόνα Εκτάκτων Εσόδων έτους 2014 (σελ.71)
- Πίνακας 41.** Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Εκτάκτων Εσόδων έτους 2014 (σελ. 72)
- Πίνακας 42.** Αποκλίσεις Εσόδων έτους 2014 (σελ. 72-73)
- Πίνακας 43.** Απολογισμός Δαπανών έτους 2014 (σελ. 74)
- Πίνακας 44.** Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Δαπανών έτους 2014 (σελ.75)
- Πίνακας 45.** Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Επενδύσεων έτους 2014 (σελ.76)
- Πίνακας 46.** Αποκλίσεις Δαπανών έτους 2014 (σελ.76)
- Πίνακας 47.** Κατανομή Εσόδων ανά κατηγορία προϋπολογισμού για το έτος 2015 (σελ.78)
- Πίνακας 48.** Πίνακας Τακτικών Εσόδων έτους 2015 (σελ.79)
- Πίνακας 49.** Πίνακας Εκτάκτων Εσόδων έτους 2015 (σελ.80)
- Πίνακας 50.** Πίνακας Εσόδων από Εισπράξεις Δανείων και Απαιτήσεων από Π.Ο.Ε. έτους 2015 (σελ.81)
- Πίνακας 51.** Πίνακας Εσόδων από Εισπράξεις υπερ Δημοσίου και Τρίτων και Επιστροφές Χρημάτων έτους 2015 (σελ.81-82)
- Πίνακας 52.** Πίνακας Χρηματικού Υπολοίπου έτους 2015 (σελ.82)
- Πίνακας 53.** Κατανομή των Εξόδων ανά ομάδα Π/Υ έτους 2015 (σελ.83)
- Πίνακας 54.** Πίνακας Εξόδων Χρήσης έτους 2015 (σελ.84)
- Πίνακας 55.** Ποσοστιαία κατανομή Επενδύσεων έτους 2015 (σελ.86)
- Πίνακας 56.** Ποσοστιαία κατανομή Προβλέψεων έτους 2015 (σελ.87)
- Πίνακας 57.** Ποσοστιαία κατανομή Εξόδων ανά Υπηρεσία για το έτος 2015 (σελ.88)
- Πίνακας 58.** Απολογισμός Εσόδων έτους 2015 (σελ.89-90)
- Πίνακας 59.** Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Εσόδων έτους 2015 (σελ.90)
- Πίνακας 60.** Απολογιστική Εικόνα Εκτάκτων Εσόδων έτους 2015 (σελ.92)
- Πίνακας 61.** Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Εκτάκτων Εσόδων έτους 2015 (σελ.92)
- Πίνακας 62.** Αποκλίσεις Εσόδων έτους 2015 (σελ.93)
- Πίνακας 63.** Απολογισμός Δαπανών έτους 2015 (σελ.95)
- Πίνακας 64.** Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Δαπανών έτους 2015 (σελ.95)
- Πίνακας 65.** Δείκτες Εκτέλεσης Π/Υ Επενδύσεων έτους 2015 (σελ.96)
- Πίνακας 66.** Αποκλίσεις Δαπανών έτους 2015 (σελ.97)
- Πίνακας 67.** Αποθεματικό ως ποσοστό των Τακτικών Εσόδων (σελ.98)
- Πίνακας 68.** Προαιρετικές Επιχορηγήσεις ως ποσοστό των Τακτικών Εσόδων(σελ.98)
- Πίνακας 69.** Κατανομή Εσόδων ανά κατηγορία προϋπολογισμού για τα έτη 2013,2014,2015 (σελ.99)
- Πίνακας 70.** Κατανομή Εξόδων ανά κατηγορία προϋπολογισμού για τα έτη 2013,2014,2015 (σελ.100)
- Πίνακας 71.** Ποσοστιαία κατανομή Επενδύσεων για τα έτη 2013,2014,2015 (σελ.101)
- Πίνακας 72.** Αποκλίσεις Εσόδων ετών 2013,2014,2015 (σελ.102-103)
- Πίνακας 73.** Αποκλίσεις Δαπανών ετών 2013,2014 και 2015 (σελ.104)
- Πίνακας 74.** Υποβληθείσες Προτάσεις - Εντάξεις (σελ.107-109)
- Πίνακας 75.** Ολοκληρωμένα έργα Εσπα 2007-2013 (σελ.110)

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

- Διάγραμμα 1.** Γενική μορφή του Π/Υ (σελ.19)
- Διάγραμμα 2.** Ποσοστιαία Κατανομή Εσόδων Προϋπολογισμού για το έτος 2013 (σελ. 35)
- Διάγραμμα 3.** Κατανομή Εξόδων στην Ομάδα 6 (σελ.42)
- Διάγραμμα 4.** Ποσοστιαία Κατανομή Επενδύσεων (σελ.44)
- Διάγραμμα 5.** Ποσοστιαία Κατανομή Προβλέψεων (σελ.45)
- Διάγραμμα 6.** Ποσοστιαία Κατανομή Εξόδων ανά Υπηρεσία έτους 2013 (σελ.46)
- Διάγραμμα 7.** Υλοποίηση Εισπράξεων ανά κατηγορία Εσόδου (σελ.49)
- Διάγραμμα 8.** Ποσοστιαία Κατανομή Εσόδων Προϋπολογισμού για το έτος 2014 (σελ.57)
- Διάγραμμα 9.** Κατανομή Εξόδων στην Ομάδα 6 (σελ.64)
- Διάγραμμα 10.** Ποσοστιαία κατανομή των Επενδύσεων έτους 2014 (σελ.65)
- Διάγραμμα 11.** Ποσοστιαία Κατανομή Προβλέψεων (σελ.66)
- Διάγραμμα 12.** Ποσοστιαία Κατανομή Εξόδων ανά Υπηρεσία έτους 2014 (σελ.68)
- Διάγραμμα 13.** Υλοποίηση Εισπράξεων ανά κατηγορία Εσόδου έτους 2014 (σελ.71)
- Διάγραμμα 14.** Ποσοστιαία Κατανομή Εσόδων Προϋπολογισμού για το έτος 2015 (σελ.79)
- Διάγραμμα 15.** Κατανομή Εξόδων στην Ομάδα 6 (σελ.85)
- Διάγραμμα 16.** Ποσοστιαία κατανομή των Επενδύσεων έτους 2015 (σελ.86)
- Διάγραμμα 17.** Ποσοστιαία Κατανομή Προβλέψεων έτους 2015 (σελ.87)
- Διάγραμμα 18.** Ποσοστιαία Κατανομή Εξόδων ανά Υπηρεσία έτους 2015 (σελ.89)
- Διάγραμμα 19.** Υλοποίηση Εισπράξεων ανά κατηγορία Εσόδου έτους 2015 (σελ.91)
- Διάγραμμα 20.** Συγκριτική απεικόνιση συμμετοχής κάθε ομάδας Εσόδων στα συνολικά Έσοδα για τα έτη 2013,2014 και 2015 (σελ.100)
- Διάγραμμα 21.** Συγκριτική απεικόνιση συμμετοχής κάθε ομάδας Εξόδων στα συνολικά Έξοδα για τα έτη 2013,2014 και 2015 (σελ.101)
- Διάγραμμα 22.** Συγκριτική απεικόνιση συμμετοχής των Επενδύσεων στα συνολικά Έξοδα για τα έτη 2013,2014 και 2015 (σελ.102)
- Διάγραμμα 23.** Συγκριτική απεικόνιση των αποκλίσεων Εσόδων για τα έτη 2013,2014 και 2015 (σελ.104)
- Διάγραμμα 24.** Συγκριτική απεικόνιση των αποκλίσεων Δαπανών για τα έτη 2013,2014 και 2015 (σελ.105)
- Διάγραμμα 25.** Πεζοδρόμηση Αποστόλου Κουνούπη (σελ.111)
- Διάγραμμα 26.** Κατασκευή Χώρων στάθμευσης (σελ.111)
- Διάγραμμα 27.** Προμήθεια 2 mini bus (σελ.111)
- Διάγραμμα 28.** Κατασκευή τμήματος οδού Καζαντζίδα (σελ.112)
- Διάγραμμα 29.** Κυκλοφοριακές Ρυθμίσεις και Κατασκευή Ποδηλατοδρόμου(σελ.112)
- Διάγραμμα 30.** Μεταστέγαση ΚΔΑΠ (σελ.112)
- Διάγραμμα 31.** Αισθητική Αναβάθμιση Λόφου Μιχαήλ και Γαβριήλ (σελ.113)
- Διάγραμμα 32.** Ανάπλαση Περιβάλλοντος Χώρου Δημοτικού Θεάτρου (σελ.113)
- Διάγραμμα 33.** Ανάπλαση Περιβάλλοντος Χώρου Πρώην Νοσοκομείου (σελ.113)
- Διάγραμμα 34.** Παρεμβάσεις σε Δημοτικά κτίρια για βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας (σελ.114)
- Διάγραμμα 35.** Ανακαίνιση θερινού Δημοτικού Θεάτρου (σελ.114)
- Διάγραμμα 36.** Συντήρηση Τειχών Κάστρου Λαμίας (σελ. 115)
- Διάγραμμα 37.** Βελτίωση Προβολής Τουριστικού Αποθέματος με τη χρήση ΤΠΕ (σελ.115)
- Διάγραμμα 38.** Προμήθεια Εξοπλισμού Ειδικών Σχολείων Δήμου Λαμιέων (σελ.115)
- Διάγραμμα 39.** Χρόνος συμβασιοποίησης από την ένταξη της πράξης σε ημέρες (σελ.116)
- Διάγραμμα 40.** Διαχρονική Απορρόφηση ΕΣΠΑ σε χιλ. Ευρώ (σελ.117)
- Διάγραμμα 41.** Διαχρονική Προβολή ΕΣΠΑ στο Επενδυτικό Πρόγραμμα του Δήμου (σελ.117)

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΧΑΡΤΩΝ

Χάρτης 1 : Γενική Εικόνα Δήμου Λαμιεών (σελ. 32)